

Č.j. 13/2023 včetně dodatku č.10

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM pro základní vzdělávání

„SPIRÁLA“

**ZÁKLADNÍ ŠKOLA HRUŠKY,
příspěvková organizace**

ZÁKLADNÍ ŠKOLA, HLAVNÍ 94, HRUŠKY 69156

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název vzdělávacího programu:

Základní škola Hrušky Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „SPIRÁLA“

Adresa školy:

Hlavní 94, 691 56 Hrušky

IČO: 70880174

IZO: 102255253

REDIZO: 600112365

Ředitel školy:

Mgr. Svatava Bradávková

Koordinátor ŠVP:

Mgr. Hana Janulíková

Kontakty:

telefon: 519 343 238

web: www.zshrusky.cz

e-mail: zs.hrusky@tiscali.cz

Zřizovatel školy:

Obec Hrušky

Hrušky 100

691 56, Hrušky

IČO: 00283185

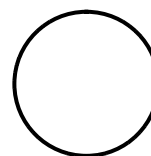
telefon: 519343220

Platnost dokumentu:

Od 1.9.2023

ŠVP byl schválen školskou radou
dne 20.6.2023

.....
Mgr. Svatava Bradávková
Ředitelka školy

razítko školy

Obsah:

1.	Identifikační údaje	2
2.	Charakteristika školy	4
3.	Charakteristika školního vzdělávacího programu	6
4.	Učební plán	16
5.	Učební osnovy	19
6.	Hodnocení výsledků vzdělávání žáků	142
7.	Standards pro základní vzdělávání, dodatek č.3.....	144
8.	Nepovinný předmět Náboženství, dodatek č.5.....	232

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2.1 Velikost a úplnost školy

Základní škola Hrušky, příspěvková organizace vykonává činnost základní školy s kapacitou 270 žáků a školní družiny s kapacitou 50 účastníků. Stravování je pro žáky zajištěno v výdejně místní mateřské školy.

Základní škola Hrušky je vesnická škola pro 1. – 5. ročník ZŠ. Naše škola je školou rodinného typu. Patří mezi inkluzivní školy (společně vzdělává a vychovává všechny žáky bez ohledu na jejich předpoklady a handicap). Na škole je 5 tříd prvního stupně. Součástí školy jsou dvě oddělení školní družiny. Žákům se SVP se škola věnuje v dyslektickém kroužku, který mohou navštěvovat jen žáci s doporučením PPP. Naše spádová škola pro žáky II. stupně je ZŠ Moravská Nová Ves v sousední vesnici.

Areál školy se skládá z hlavní budovy, která byla postavena před více než sto lety a z přístavby – tělocvičny s příslušenstvím. K areálu školy patří velký školní dvůr, kde je od září 2019 v provozu nový sportovní a odpočinkový areál.

2.2 Vybavení školy

V hlavní budově je 5 tříd a 2 odborné učebny – výtvarná učebna, počítačová a jazyková učebna. Dále 2 školní družiny, 2 šatny žáků a kabinet učebních pomůcek a kabinet pracovních pomůcek. Materiální vybavenost je na dobré úrovni, vychází z finančních možností školy. V přístavbě školy je umístěna tělocvična a příslušenství. Na školním dvoře jsou dvě víceúčelová hřiště, běžecký ovál, doskočiště, sestava hrazdiček, kladin, lezecká stěna, šplhadla a žebříky, dva pingpongové stoly, výukový altán, přístřešky pro kola, ohniště, pocitový chodník. Provozujeme školní družinu a odpolední volnočasové aktivity. Počítačová síť obsahující 22 pracovních míst v počítačové učebně umožňuje žákům přístup na internet. Zákonní zástupci mají možnost informovat se na školu prostřednictvím webových stránek, kde jsou zveřejňovány různé informace o škole, akce školy atd.

2.3. Charakteristika pedagogického sboru

Škola zaměstnává průměrně 9 pedagogických pracovníků, jejich počet se mění v závislosti na počtu žáků. Všichni pedagogičtí pracovníci se účastní různých forem dalšího vzdělávání. Ve škole pracuje metodik prevence sociálně patologických jevů, výchovný poradce.

2.4. Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce

Během školního roku realizujeme několik projektů různě tematicky zaměřených. Tyto projekty vychází z kulturních tradic, momentální nabídky vzdělávacích institucí a aktuálních výchovně vzdělávacích potřeb naší školy. Projekty dotvářejí obsah vzdělávacího procesu ročníků i celé školy. Zařazované formy projektů jsou celoškolské (krátkodobé i celoroční). Příprava, realizace, výstupy a evaluace projektů zvyšují efektivitu vyučovacího procesu, motivují žáky a podporují spolupráci všech pedagogů a žáků.

Z potřeb školy, žáků, pedagogů i rodičovské veřejnosti vznikl v rámci Minimálního preventivního programu vlastní projekt naší školy SPIRÁLA.

Projekt SPIRÁLA je naplňován dílčími aktivitami žáků, pedagogů, nepedagogických pracovníků školy a rodičovské veřejnosti. Projekt zahrnuje členění na jednotlivé mini projekty, které vycházejí

ze situace na naší škole. Cílem projektu SPIRÁLA je zapojení žáků do smysluplné činnosti, efektivní využití volného času žáků, přiblížení školy rodičovské veřejnosti, vyhledávání prostoru pro komunikaci mezi školou a rodičovskou veřejností a vytvoření partnerského vztahu mezi učitelem – rodičem – žákem.

Škola je zapojena do projektu „Školní mléko“ a „Ovoce do škol“.

Žáci se účastní projektu „Recyklohraní“, škola pořádá sběr papíru (jednou až dvakrát ročně) a v průběhu školního roku žáci soutěží ve sběru pomerančové kůry.

Škola může pořádat školu v přírodě pro své žáky.

Škola uzavřela smlouvu se DUHOVKOU – středisko volného času, které uskutečňuje na škole zájmové vzdělávání – nabízí kroužky pro žáky naší školy.

2.5. Spolupráce se zákonnými zástupci žáků a jinými subjekty

Zákonní zástupci jsou o průběhu vzdělávání žáků informováni průběžně mimo jiné na třídních schůzkách nebo konzultacích jednotlivých vyučujících. Dobrá komunikace se zákonnými zástupci je jedním z hlavních cílů školy, a proto byly vytvořeny pracovní e-mailové adresy všech pedagogických pracovníků. Velmi podstatné pro správnou realizaci školního vzdělávacího programu je právě vtažení zákonných zástupců do procesu vzdělávání svých dětí, toho není možné bez kvalitní vzájemné komunikace dosáhnout. Snahou školy je nabídnout zákonným zástupcům větší zapojení do aktivit školy.

Zákonní zástupci mají také možnost navštívit po domluvě s třídním učitelem vyučovací hodiny.

Škola se snaží navazovat spolupráci s organizacemi, jejichž činnost pomáhá rozvíjet občanské povědomí žáků v různých oblastech života. Spolupracujeme se/s:

- zřizovatelem (vítání občánků, výzdoba prostor při konání kulturních akcí obce, úklid veřejných prostranství v rámci Dne Země...)
- MŠ Hrušky (akce podle ročního plánu spolupráce mezi ZŠ a MŠ)
- Policií ČR nebo Městskou Policií (besedy, projekty)
- Domem kultury Hodonín (výstava velikonoční a vánoční, výtvarné projekty)
- PPP Břeclav, OSPOD, SPC Brno

Naše škola spolupracuje se spádovou školou ZŠ Moravská Nová Ves. V ní mají žáci zajištěnu možnost plnit povinnou školní docházku v 6. – 9. ročníku. V rámci této spolupráce se žáci naší školy účastní sportovních akcí, Dne Země a jiných aktivit pořádaných spádovou školou. Součástí je i prohlídka této školy.

Školská rada

Školská rada je zřízena a schází se na pravidelných schůzkách, kde se členové vzájemně informují o činnosti školy. Školská rada má 9 členů: 3 zástupci z řad rodičů, 3 zástupci za zřizovatele a 3 zástupci za pedagogické pracovníky školy.

3. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

3.1 Zaměření školy

Respektovat osobnost dítěte, posilovat jeho zdravé sebevědomí, vzbuzovat jeho zvědavost. Utvářet a posilovat v žácích pozitivní přístup k lidem a ke světu. Prostředí školy trvale utvářet tak, aby bylo zajímavé, podnětné, čisté a upravené. Přispívat k smysluplnému naplňování volného času dětí. Využívat efektivních forem a metod práce – činnostní učení dle programu „Tvořivá škola“. Dále rozvíjet školní projekt „SPIRÁLA“, který je zaměřený na prohlubování partnerského vztahu učitel – žák – rodič.

3.2 Výchové a vzdělávací strategie

Postupy směřující k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků

kompetence k učení:

Učitel:

- integruje učení do smysluplných celků
 - rozvíjí u žáků schopnost samostatné práce (zadávání samostatných úkolů...)
 - pěstuje návyk sebekontroly, vlastního hodnocení a kritického přístupu k výsledkům práce (je vymezen prostor v žákovské knížce a v pracovních listech pro sebehodnocení žáků)
- a tím umožňujeme žákům osvojit si strategii učení a motivujeme je pro celoživotní učení

Žák:

- nachází souvislosti mezi učivem a aplikuje je v praktickém životě, využívá moderní informační technologie
- nové poznatky vyvozuje na základě osobní zkušenosti a řízené činnosti (činnostní učení)
- vyhledává informace z různých informačních zdrojů, posuzuje je a využívá je v dalším učení
- uvědomuje si potřebu spolupracovat a navazovat na práci druhých
- nachází způsoby vedoucí k odstranění nedostatků

kompetence k řešení problémů:

Učitel:

- využívá vhodných metod k rozvoji kreativity žáků (projektové vyučování, kooperativní učení, brainstorming...)
- předkládá žákům problémy vázané na učební látku i každodenní život a tím podněcuje žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů

Žák:

- užívá základní myšlenkové operace (srovnávání, třídění, zobecňování, abstrakci, syntézu, analýzu)
- stanovuje vhodný způsob řešení problémů, vyhodnocuje jeho správnost, nenechá se odradit počátečním nezdarem
- osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných problémových situací

kompetence komunikativní:

Učitel:

- klade důraz na stručné, logické a výstižné vyjadřování v písemném i ústním projevu
- seznamuje žáky se základními prostředky komunikace verbální i nonverbální

- uskutečňuje diskuze
a tím vedeme žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci

Žák:

- prezentuje své názory a svou práci na veřejnosti
- vyjadřuje se kultivovaně
- hovoří k věci
- obhajuje své stanovisko vhodnými argumenty

kompetence sociální a personální:

Učitel:

- zařazuje práci ve dvojicích a skupinách
- společně s žáky vytváří pravidla týmové práce a řídí se jimi
- upevňuje dobré mezilidské vztahy (organizování akcí společných pro 1. a 5. ročníky,) a tím rozvíjí u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých
- podporuje potřebu pozitivních citů v chování jedince, jeho jednání a prožívání životních situací a jejich sdílení s ostatními (komunitní kruhy,)
- podporuje potřebu sdílet zážitky s ostatními lidmi a dělit se s nimi o své dojmy (ranní kruhy; spolupráce s dalšími institucemi – mateřská škola, spádová škola; spolupráce žáků napříč ročníky; návštěva kulturních zařízení; ...)
- organizuje třídní a školní akce vedoucí k vytvoření pocitu sounáležitosti, dobrých vztahů mezi žáky a navození důvěry mezi učitelem a žákem (zážitkové kurzy,)

Žák:

- organizuje, radí se, rozhoduje, kontroluje a prezentuje výsledky práce ve skupině
- neublíží mladším spolužákům
- má radost z úspěchu spolužáků
- v případě potřeby vyslechne spolužáka, poradí mu a pomůže

kompetence občanské:

Učitel:

- klade důraz na ohleduplnost, zdvořilost, úctu, kultivované vystupování a slušné chování k druhým lidem
 - prosazuje ideály svobody a důstojnosti člověka, lidská práva, solidaritu a toleranci jako základní životní hodnoty (charitativní akce...)
 - podporuje vlastní sebedůvěru u žáků (poskytnutí prostoru pro prezentaci dovedností žáků) a tím připravujeme žáky k tomu, aby se projevovali jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a naplňovali své povinnosti
 - jedná s úctou a respektem se všemi dětmi bez rozdílu rasy, náboženství, kultury a rodinného zázemí
- a tím vedeme žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učíme je žít společně s ostatními lidmi

Žák:

- nachází vlastní chyby, poučí se z nich a omluví se
- respektuje různá stanoviska, čerpá poučení z toho, co si druzí myslí, říkají a dělají
- zná svá práva i povinnosti, samostatně se rozhoduje a nese důsledky svých rozhodnutí
- uznává rovnocennost všech etnických skupin a kultur, poznává jejich kulturu a duchovní

Hodnoty

kompetence pracovní:

Učitel:

- vyžaduje dodržování pravidel bezpečného chování ve škole i mimo ni
- zapojuje žáky do činností a aktivit školy podporujících zdraví a do propagace zdravého životního stylu
- vytváří preventivní programy s cílem podporovat duševní i sociální zdraví jedince a tím vedeme žáky k aktivnímu rozvíjení a ochraně fyzického, duševního a sociálního zdraví a k odpovědnosti za ně
- vede žáky k osvojování a dodržování pravidel bezpečnosti při práci
- učí žáky pracovat podle návodu, předem stanoveného postupu a umožňuje jim hledat vlastní postup

Žák:

- uplatňuje v běžném životě některé složky zdravého životního stylu
- dodržuje pravidla bezpečnosti při práci
- volí vhodné pracovní postupy
- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost

kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky k orientaci v digitálním prostředí a vede je k bezpečnému, sebejistému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při práci, při učení a ve volném čase

Žák:

- pracuje s vhodným digitálním zařízením a používá je ve výuce a při učení
- získává a vyhledává data a informace, které odpovídají zadanému tématu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinují různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků a je schopen použít vhodné postupy a programy
- za pomoci digitálních technologií si usnadňuje a zkvalitňuje práci
- ocení význam digitálních technologií, osvojují si práci s aktuálními technologiemi, kriticky posuzují jejich pozitiva a rizika
- dbá bezpečnosti při práci se zařízeními i daty, vyhýbá se možnému ohrožení při práci v online prostoru

3.3 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Za žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou považováni žáci s priznanými podpůrnými opatřeními nebo žák s podpůrnými opatřeními prvního až pátého stupně.

Při práci se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami je nutná spolupráce školy, žáka, jeho zákonných zástupců a školského poradenského zařízení. V rámci školy jde pak především o spolupráci třídního učitele, ostatních vyučujících žáka, výchovného poradce a vedení školy. Tito jmenovaní spolu s pracovníky školských poradenských zařízení budou spolupracovat při řešení problémů týkajících se vzdělávání těchto dětí. Velký význam pro úspěšné vzdělávání má spolupráce a komunikace mezi školou a rodinou žáka. Za nutné také považujeme stále zkvalitňování odbornosti pedagogických pracovníků.

Škola je otevřená žákům s přiznanými podpůrnými opatřeními nebo žák s podpůrnými opatřeními prvního až pátého stupně i žákům talentovaným, žákům s mimořádným nadáním. Třídní učitel zjišťuje vzdělávací potřeby žáků a ve spolupráci s poradenským zařízením zajišťuje odbornou diagnostiku. Na základě diagnostiky jsou konzultovány, plánovány a využívány vhodné metody a organizační postupy výuky. Žáci s přiznanými podpůrnými opatřeními nebo žák s podpůrnými opatřeními prvního až pátého stupně jsou integrováni v rámci běžných tříd. Pro žáky se specifickými vzdělávacími potřebami probíhá reedukace 1krát týdně po 45 minutách. Pedagog vedoucí reedukační skupinu navazuje úzkou spoluprací se zákonnými zástupci zařazených žáků. Ve třídách se snažíme pomáhat žákům těmito způsoby: střídání pracovního tempa a činností, střídání poloh, odstranění rušivých vlivů a navození příjemné atmosféry, vyhledávání činností, při kterých je žák úspěšný, relaxace, stanovení reálného cíle.

Na základě odborného posudku poradenského pracoviště třídní učitel a další pedagogičtí pracovníci, ve spolupráci se zákonnými zástupci žáka, vytváří a realizují **plán pedagogické podpory (PLPP) a** individuální vzdělávací plán (IVP). Struktura IVP vychází z platné právní úpravy, je doplněna v případě potřeby dohodou o formě podílu žáka a spolupráce se zákonnými zástupci.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory (PLPP) a individuálního vzdělávacího plánu (IVP) žáka se SVP. PLPP sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce. PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Výchovný poradce stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným.

Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v naší škole využívána podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory zejména:

a) v oblasti metod výuky:

- respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků
- metody a formy práce, které umožní častější kontrolu a poskytování zpětné vazby žákovi
- důraz na logickou provázanost a smysluplnost vzdělávacího obsahu
- respektování pracovního tempa žáků a poskytování dostatečného času k zvládnutí úkolů

b) v oblasti organizace výuky:

- střídání forem a činností během výuky
- u mladších žáků využívání skupinové výuky
- postupný přechod k systému kooperativní výuky
- v případě doporučení může být pro žáka vložena do vyučovací hodiny krátká přestávka

U žáků s potřebou individuální asistence ve výuce škola usiluje o zajištění pedagogického asistenta, který spolupracuje třídním učitelem a případně s dalšími vyučujícími při naplňování IVP.

3.4 Péče o talentované a mimořádně nadané žáky

Škola při zjišťování mimořádného nadání žáků spolupracuje s poradenským pracovištěm a na základě závěrů odborného vyšetření sestavuje a realizuje **plán pedagogické podpory (PLPP) a** Individuální vzdělávací plán (IVP) se strukturou dle právní úpravy. Mimořádně nadaní žáci mohou být přeřazeni do vyššího ročníku na základě komisionální zkoušky.

V rámci výuky je zařazována práce v diferencovaných skupinách podle nadání žáka. Pro nadaného žáka učitel připravuje a zadává školní práci, která odpovídá a rozvíjí úroveň jeho dovedností v oblasti jeho nadání.

Individuální vzdělávací plán mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s výchovným poradcem a školským poradenským zařízením. IVP mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel s rodiči mimořádně nadaného žáka. Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Práce na sestavní IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP může být zpracován i pro kratší období, než je školní rok. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku. Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP zástupci ředitele školy, který je zaznamená do školní matriky.

Všichni pedagogičtí pracovníci se snaží systematicky pracovat s talentovanými žáky, jejich schopnosti aktivovat správnou motivací, přistupovat k nim individuálně, zapojit žáky do soutěží a olympiád a soustavným metodickým vedením se snažit o dosažení co nejlepších výsledků žáků. Třídní učitel v listopadu zjistí zájem žáků 5. ročníku o studium na osmiletém gymnáziu.

3.5 Začlenění průřezových témat

Průřezová témata reprezentují ve školním vzdělávacím programu okruhy aktuálních problémů současného světa a jsou nedílnou součástí základního vzdělávání.

Tematické okruhy průřezových témat procházejí napříč vzdělávacími oblastmi a umožňují propojení vzdělávacích oborů. Abychom této možnosti využili co možná nejlépe, nevytváříme pro průřezová témata samostatné vyučovací předměty, ale integrujeme je do jiných vyučovacích předmětů a realizujeme jejich obsah formou projektů, ve kterých musí žáci používat znalosti a dovednosti z různých vzdělávacích oborů.

Osobnostní a sociální výchova

Rozvoj schopnosti poznávání

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Český jazyk a literatura (4. roč.), Matematika a její aplikace (4. až 5.roč.), Výtvarná výchova (4. a 5. roč.), Pracovní činnosti (3.roč.) a Informatika (4. a 5. roč.)

Sebepoznání a sebepojetí

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Český jazyk a literatura (1. roč.), Přírodověda (5. roč.), Hudební výchova (4. a 5. roč.), Tělesná výchova (1. až 3. roč.)

Seberegulace a sebeorganizace

Tematický okruh je integrován do vyučovacího předmětu Přírodověda (4. a 5.roč.), Tělesná výchova (4. až 5. roč.)

Psychohygienu

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Přírodověda (4. a 5.roč), Tělesná výchova (1. až 5. roč.) a Informatika (4. a 5. roč.)

Kreativita

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Matematika a její aplikace (4. až 5.roč.), Hudební výchova (1. až 5. roč.), Tělesná výchova (4. a 5. roč.) a Pracovní činnosti (1. – 5. roč.), Výtvarná výchova (1.-5. roč.)

Poznávání lidí

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Vlastivěda (4.roč.), Anglický jazyk (5. roč.)

Mezilidské vztahy

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Český jazyk a literatura (2. roč.) Prvouka (2. a 3.roč.), Přírodověda (5.roč.),

Komunikace

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Český jazyk a literatura (1. až 4. roč.), Anglický jazyk (2. až 5. roč.)

Kooperace a kompetice

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Tělesná výchova (1. až 5. roč.)

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Tematický okruh je integrován do vyučovacího předmětu Prvouka (1. až 3. roč)

Hodnoty, postoje, praktická etika

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Český jazyk a literatura (4. roč.), Tělesná výchova (2. a 3. roč.) a Vlastivěda (4. až 5. roč.)

Výchova demokratického občana

Občanská společnost a škola

Tematický okruh je integrován do vyučovacího předmětu Vlastivěda (4. a 5. roč.), Anglický jazyk (5. roč.)

Formy participace občanů v politickém životě

Tematický okruh je integrován do vyučovacího předmětu Vlastivěda (4. roč.)

Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Tematický okruh je integrován do vyučovacího předmětu Vlastivěda (4.roč.)

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Evropa a svět nás zajímá

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Vlastivěda (5. roč.) a Hudební výchova (4. a 5. roč.) Český jazyk a literatura (2. a 5. roč.) Matematika (2. a 3. roč.) Anglický jazyk (5. roč.) a Informatika (5. roč.)

Objevujeme Evropu a svět

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Matematika a její aplikace (2. a 4. roč.) Český jazyk a literatura (5. roč.) a Informatika (5. roč.)

Jsme Evropané

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Český jazyk a literatura (3. a 5. roč.)

Multikulturní výchova

Kulturní diference

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Vlastivěda (5. roč.), Hudební výchova (4. a 5. roč.) Český jazyk a literatura (2. roč.)

Lidské vztahy

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Český jazyk a literatura (2. a 3. roč.) Hudební výchova (4. a 5. roč.) Anglický jazyk (4. roč.)

Etnický původ

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Pracovní činnosti (1. a 5. roč.)

Multikulturalita

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Anglický jazyk (5. roč.) a Pracovní činnosti (4. a 5. roč.) Český jazyk a literatura (4. roč.)

Environmentální výchova

Ekosystémy

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Přírodověda (4. roč.) Český jazyk a literatura (2. roč.)

Základní podmínky života

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Přírodověda (4. roč.)

Lidské aktivity a problémy životního prostředí

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Informatika (4. roč.), Český jazyk a literatura (5. roč.)

Vztah člověka k prostředí

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Přírodověda (4.roč.), Vlastivěda (4. a 5. roč.), Matematika a její aplikace (1. - 5. roč.)

Mediální výchova

Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Tělesná výchova (4. a 5. roč.), Český jazyk a literatura (4. roč.) Matematika a její aplikace (3. a 5. roč.)

Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Český jazyk a literatura (3. a 5. roč.) Matematika a její aplikace (5. roč.) a Informatika (4. roč.)

Stavba mediálních sdělení

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Český jazyk a literatura (3. roč.)

Vnímání autora mediálních sdělení

Tematický okruh je integrován do vyučovacích předmětů Český jazyk a literatura (4. a 5. roč.).

3.5. Začlenění průřezových témat

Průřezová témata	Tematické okruhy	1.	2.	3.	4.	5.
Osobnostní a sociální výchova	Rozvoj schopností poznávání			Pč	Vv Čj a L Ma, Inf.	Vv Ma, Inf.
	Sebepoznání a sebepojetí	Tv Čj a L	Tv	Tv	Hv	Hv Př
	Seberegulace a sebeorganizace				Př TV	Př TV
	Psychohygiena	TV	TV	TV	Př Tv Inf.	Př Tv Inf.
	Kreativita	VV Hv Pč	VV Hv Pč	VV Hv Pč	Hv, Pč Ma Tv, VV	Hv, Pč Ma Tv, VV
	Poznávání lidí				VI	Aj
	Mezilidské vztahy		Prv Čja L	Prv		Př
	Komunikace	Čj a L	Čj a L Aj	Čj a L Aj	Čj a L Aj	Aj
	Kooperace a kompetice	Tv	Tv	Tv	Tv	Tv
	Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Prv	Prv	Prv		
Hodnoty, postoje, praktická etika		Tv	Tv	Čj a L VI	VI	
Výchova demokratického občana	Občanská společnost a škola				VI	VI Aj
	Formy participace občanů v politickém životě				VI	
	Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování				VI	
Výchova k myšlení v evropských a glob. souvislostech	Evropa a svět nás zajímá		Čj a L Ma	Ma	Hv	Hv Čj a L Aj Inf.
	Objevujeme Evropu a svět		Ma		Ma	Čj a L, Inf.
	Jsme Evropané			Čj a L		Čj a L, Inf.

Průřezová témata	Tematické okruhy	1.	2.	3.	4.	5.
Multikulturní výchova	Kulturní diference		Čj a L		Hv	Hv VI Inf.
	Lidské vztahy		Čj a L	Čj a L	Hv Aj	Hv
	Etnický původ	Pč	Pč	Pč	Pč	Pč
	Multikulturalita				Čj a L Pč	Aj Pč
	Princip sociálního smíru a solidarity					
Environmentální výchova	Ekosystémy		Čj a L		Př	
	Základní podmínky života				Př	
	Lidské aktivity a problémy životního prostředí				Inf.	Čj a L
	Vztah člověka k prostředí	Ma	Ma	Ma	Př VI Ma	Ma VI
Mediální výchova	Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení			Ma	Čj a L Tv	Ma Tv
	Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality			Čj a L	Inf.	Čj a L Ma
	Stavba mediálních sdělení			Čj a L		
	Vnímání autora mediálních sdělení				Čj a L	Čj a L

4. UČEBNÍ PLÁN

4.1. Tabulace učebního plánu

Vzdělávací oblast	Zahrnuté obory	Vyučovací předmět	1.roč.	2.roč.	3.roč.	4.roč.	5.roč.	Celkem	Z toho disponibilní	součet za oblast
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	Český jazyk a literatura	7+2	7+2	7+2	6+1	6+1	41	8	51
	Cizí jazyk	Anglický jazyk	0	1	2+1	3	3	10	1	
Matematika a její aplikace	Matematika a její aplikace	Matematika a její aplikace	4	4+1	4+1	4+1	4+1	24	4	24
Informatika	Informatika	Informatika	0	0	0	1	1	2	0	2
Člověk a jeho svět	Člověk a jeho svět	Prvouka	2	2	2	0	0	6	0	14
		Přírodověda	0	0	0	1+1	1+1	4	2	
		Vlastivěda	0	0	0	1+1	2	4	1	
Umění a kultura	Hudební výchova	Hudební výchova	1	1	1	1	1	5	0	12
	Výtvarná výchova	Výtvarná výchova	1	1	1	2	2	7	0	
Člověk a práce	Člověk a práce	Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	5	0	5
Člověk a zdraví	Tělesná výchova		2	2	2	2	2	10	0	10

		Tělesná výchova									
Časová dotace			20	22	24	26	26	118	16		118

4.2. Poznámky k učebnímu plánu

Výuka je realizována v týdenních cyklech, které jsou zaznamenávány do třídní knihy.

Disponibilní hodiny jsou použity k posílení jednotlivých předmětů tak, aby bylo možno naplňovat výchovné a vzdělávací strategie.

Český jazyk a literatura

V 1. ročníku má předmět komplexní charakter, od 2. ročníku je členěn na Komunikační a slohovou výchovu (psaní a sloh), Jazykovou výchovu (mluvnice) a Literární výchovu (čtení).

Předmět je posílen v 1., 2., a 3. ročníku vždy o dvě vyučovací hodiny z disponibilní časové dotace, ve 4. a 5. ročníku o 1 hodinu.

V 1. – 5. ročníku se v rámci předmětu realizují průřezová témata Osobnostní a sociální výchova a Mediální výchova.

Anglický jazyk

Výuka je realizována ve 2. – 5. ročníku.

Předmět je posílen o jednu disponibilní hodinu ve 3. ročníku.

V 2. – 5. ročníku se v rámci předmětu realizují průřezová témata Osobnostní a sociální výchova a Multikulturní výchova.

Matematika a její aplikace

Předmět je posílen v 2. – 5. ročníku vždy o jednu vyučovací hodinu z disponibilní časové dotace.

V 1. – 5. ročníku se v rámci předmětu realizují průřezová témata Osobnostní a sociální výchova.

Informatika

Výuka je realizována ve 4. a 5. ročníku 1 hodina týdně.

V 4. – 5. ročníku se v rámci předmětu realizuje průřezové téma Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

Aplikace dovedností z předmětu využívají žáci téměř ve všech předmětech a v mnohých projektech.

Prvouka, Přírodověda a Vlastivěda

Výuka je realizována v 1. – 5. roč.

Předmět Přírodověda je posílen v 4. a 5. ročníku vždy o jednu vyučovací hodinu z disponibilní časové dotace. Předmět Vlastivěda je posílen ve 4. ročníku o 1 vyučovací hodinu z disponibilní časové dotace.

V 1. – 5. ročníku se v rámci předmětu realizují průřezová témata Osobnostní a sociální výchova, Environmentální výchova, Výchova demokratického občana a Multikulturní výchova.

Hudební výchova

Výuka je realizována v 1. – 5. roč.

V 1. – 5. ročníku se v rámci předmětu realizují průřezová témata Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech a Multikulturní výchova.

Výtvarná výchova

Výuka je realizována v 1. – 5. roč.

V 3. – 5. ročníku se v rámci předmětu realizují průřezová témata Osobnostní a sociální výchova a Multikulturní výchova.

Pracovní činnosti

Výuka je realizována v 1. – 5. roč.

V 1. – 5. ročníku se v rámci předmětu realizují průřezová témata Osobnostní a sociální výchova a Multikulturní výchova.

Tělesná výchova

Výuka je realizována v 1. – 5. roč.

V 1. – 5. ročníku se v rámci předmětu realizují průřezová témata Osobnostní a sociální výchova, Environmentální výchova a Mediální výchova.

Ve 2. a 3. ročníku probíhá výuka plavání vždy v rozsahu 20 vyučovacích hodin.

5. UČEBNÍ OSNOVY

Základní vzdělávání se realizuje v průběhu povinné školní docházky. Vzdělávací a výchovný proces je rozdělen na období:

1.období – 1. – 3. ročník

2.období – 4. – 5. ročník

3.období – 6. – 9. ročník

Na naší škole realizujeme 1. a 2. období.

Každé vzdělávací období má své specifické cíle a stanovené očekávané výstupy, které jsou na konci 5. ročníku závazné. Na konci 3.ročníku jsou očekávané výstupy pouze orientační.

Vzdělávací obsah základního vzdělání je rozdělen do pěti vzdělávacích oblastí. Jednotlivé oblasti jsou tvořeny jedním nebo více obsahově blízkými vzdělávacími obory.

5.1. Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

5.1.1. Vzdělávací obor: Český jazyk a literatura

5.1.1.1. Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové a organizační vymezení:

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura je vyučován ve všech ročnících. Český jazyk a literatura má mezi vyučovacími předměty stěžejní postavení.

V 1. ročníku má předmět komplexní charakter, od 2. ročníku je členěn na Komunikační a slohovou výchovu (psaní a sloh), Jazykovou výchovu (mluvnice) a Literární výchovu (čtení).

Výuka probíhá většinou ve třídách, někdy v učebně informatiky, neboť využíváme všech dostupných výukových programů. Výjimečně pracujeme v terénu.

Dovednosti, které si v jeho rámci žáci osvojují, jsou důležité nejen pro vzdělávání v rámci oblasti Jazyk a jazyková komunikace, ale umožňují získávání poznatků ve všech dalších oborech.

Některá témata, zejména z oblasti literatury, jsou realizována formou krátkodobých projektů, při nichž dochází k propojování žáků různých ročníků. Dalším způsobem naplňování cílů předmětu jsou návštěvy knihoven, divadel, infocentra, besedy, práce s knihou a texty na internetu. Důraz je kladen na rozvoj komunikačních dovedností, tomu je podřízena i výuka gramatiky.

Na 1. stupni je naším prvořadým cílem vytvořit žákům vzdělávací nástroje – čtení a psaní. Přitom klademe důraz na čtení s porozuměním. Žáci, kteří nastupují do školy, se již dokážou česky dorozumět. Snažíme se proto tuto jejich dovednost dále rozvíjet, obohacovat jejich slovní zásobu a seznamovat je se spisovnou podobou českého jazyka. Výuku gramatiky chápeme nikoliv jako cíl, ale jako cestu, jak díky poznávání struktury jazyka rozvíjet komunikační dovednosti.

Zkratka pro název předmětu používaná v pedagogické dokumentaci (třídní knihy, zápisy z ped. porad apod. – Čj a L.

Časové vymezení:

ročník	1.	2.	3.	4.	5.
časová dotace	8 + 1	8 + 1	7 + 2	6 + 1	6 + 1

V 1.a 2. ročníku 8 hodin týdně a v těchto ročnících je týdenní dotace posílena vždy jednou disponibilní hodinou. Ve 3. ročníku je časová dotace 7 hodin týdně a je posílena o dvě disponibilní hodiny. Vyučovací předmět má časovou dotaci ve 4. a 5. ročníku 6 hodin týdně a je posílen o jednu disponibilní hodinu.

Do vyučovacího předmětu Český jazyk a literatura jsou zařazena **průřezová témata:**

Osobnostní a sociální výchova –

tematický okruh: Rozvoj schopností poznávání – 1. – 3. ročník

Kreativita – 1. – 3. ročník

Komunikace – 2. a 3. ročník

Kooperace a kompetice – 2. a 3. ročník

Hodnoty, postoje, praktická etika – 4. a 5. ročník

Mediální výchova –

tematický okruh: Fungování a vliv médií ve společnosti – 4. a 5. ročník

Výchovně vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel

- klade důraz na pozitivní motivaci žáka
- používá vhodné učební pomůcky (slovníky, jazykové příručky, encyklopedie, tabule gramatických přehledů) a audiovizuální techniku
- předkládá dostatek informačních zdrojů z učebnice a pracovních textů
- zařazuje práci s jazykovými příručkami a slovníky
- věnuje se dovednosti autokorekce chyb

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- motivuje žáka k samostatnému řešení daného problému, napomáhá mu hledat další řešení
- zadává úkoly k posílení schopnosti žáka využívat vlastních zkušeností (např. získaných z četby a samostudia) a z vlastního úsudku
- předkládá modelové situace a vede žáka k jejich optimálnímu řešení s využitím kreativity
- klade důraz na analýzu přečtených textů a kritické posouzení jejich obsahu, porovnání jevů, zjištění shod a odlišností, třídění podle hledisek, zobecnění

Kompetence komunikativní

Učitel

- zařazuje řečnická cvičení a slohové práce na dané téma
- zařazuje diskusní kroužky a besedy
- nabízí žákům využívání informační a komunikační technologie pro komunikaci s okolním světem

Kompetence sociální a personální

Učitel

- zařazuje práci ve skupině a klade důraz na vytvoření pravidel práce v týmu (organizace práce, rozdělení rolí, spolupráce, ohleduplnost, úcta) a jejich respektování samotnými žáky
- uplatňuje individuální přístup k talentovaným žákům (rozšiřující úkoly), ale i k žákům s poruchami učení (spolupráce se speciálním pedagogem)
- vnáší přátelskou atmosféru do procesu výuky
- posiluje sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj

Kompetence občanské

Učitel

- respektuje věkové, intelektové, sociální a etnické zvláštnosti žáka
- podporuje u žáků projevování pozitivních postojů k uměleckým dílům, k ochraně kulturního dědictví a ocenění našich tradic
- aktivně zapojuje žáky do kulturního dění účastí na kulturních akcích, popř. účastí na jejich organizování a účastí v soutěžích

Kompetence pracovní

Učitel

- rozvíjí u žáka smysl pro povinnost vyžadováním přípravy na výuku, shromažďováním materiálů
- kontroluje samostatné práce žáka

1. stupeň
Ročník: první

OČEKÁVANÉ Z RVP ZV	VÝSTUPY	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠÍŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
		Žák:	JAZYKOVÁ VÝCHOVA		
ČJL-3-2-01 <i>rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky</i>		<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova; rozlišuje slovo, slabiku, hlásku; čte a rozlišuje dlouhé a krátké samohlásky; pozná větu, píše na konci věty tečku; 	<ul style="list-style-type: none"> Písmena: malá, velká, tiskací a psací Délka samohlásek Opis a přepis slov a vět 		
ČJL-3-2-05 <i>užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves</i>		<ul style="list-style-type: none"> ve svém mluveném projevu užívá správné tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves; 	<ul style="list-style-type: none"> Kultura mluveného projevu 	OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (dovednosti pro sdělování verbální i neverbální)	
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA					
ČJL-3-1-01 <i>plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti</i>		<ul style="list-style-type: none"> čte nahlas slova, věty a krátké texty; rozpozná nadpis, řádek, odstavec, článek; 	<ul style="list-style-type: none"> Věcné čtení 		M: Číslo a početní operace.
ČJL-3-1-02 <i>porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti</i>		<ul style="list-style-type: none"> rozumí jednoduchým písemným pokynům; adekvátně reaguje na mluvené pokyny (pozdrav, oslovení, prosba, poděkování, omluva, blahopřání); 	<ul style="list-style-type: none"> Naslouchání: praktické a věcné Věcné čtení 	OSV – Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí (druzí jako zdroj informací o mně)	
ČJL-3-1-03 <i>respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru</i>		<ul style="list-style-type: none"> pozdraví, poděkuje, požádá, omluví se; 	<ul style="list-style-type: none"> Souvislý mluvený projev Technika mluveného projevu: dýchání, výslovnost a nonverbální prostředky 	OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (komunikace v různých situacích – zdvořilé vystupování)	
ČJL-3-1-05 <i>v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči</i>		<ul style="list-style-type: none"> s pomocí učitele aplikuje zásady správného dýchání a mluveného projevu; 		OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (technika řeči, verbální i neverbální sdělování)	
ČJL-3-1-04 <i>pečlivě vyslovuje, opravuje svou</i>		<ul style="list-style-type: none"> mluví srozumitelně, pečlivě vyslovuje, opravuje nedbalou nebo nesprávnou 			

<i>nesprávnou nebo nedbalou výslovnost</i>	výslovnost;			
ČJL-3-1-06 <i>volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích</i>	<ul style="list-style-type: none"> v promluvách užívá vhodné verbální prostředky řeči; 			
ČJL-3-1-07 <i>na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev</i>	<ul style="list-style-type: none"> krátce, souvisle vypráví své zážitky; 			
ČJL-3-1-08 <i>zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním</i>	<ul style="list-style-type: none"> uvolňuje si ruku, nacvičuje správné držení těla, držení psacího náčiní; udržuje si pracovní a hygienické návyky, včetně prvních návyků psaní na počítači; 	<ul style="list-style-type: none"> Hygiena psaní 		
ČJL-3-1-09 <i>píše správně tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev</i>	<ul style="list-style-type: none"> píše správně tvary písmen a číslic i podle diktátu; kontroluje vlastní písemný projev; orientuje se na klávesnici počítače; 	<ul style="list-style-type: none"> Technika psaní 		M: Číslo a početní operace.
ČJL-3-1-11 <i>seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh</i>	<ul style="list-style-type: none"> seřadí ilustrace podle časové (dějové) posloupnosti; podle obrázkové osnovy vypráví jednoduchý příběh; 	<ul style="list-style-type: none"> Mluvený projev: vypravování, dialog na základě obrazového materiálu 	OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (pěstování komunikačních dovedností – dialog)	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA				
ČJL-3-3-01 <i>čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku</i>	<ul style="list-style-type: none"> čte literární texty, pozorně naslouchá čtení; recituje básně, říkadla a rozpočítadla, z paměti je přednáší; 	<ul style="list-style-type: none"> Čtení Naslouchání Literární žánry (rozpočítadlo, hádanka, říkanka, pohádka) a další pojmy (kniha, čtenář, divadelní představení, loutkové divadlo, herec) Tvořivé činnosti s literárním textem: přednes, dramatizace 		
ČJL-3-3-02 <i>vyjadřuje své pocity z přečteného textu</i>	<ul style="list-style-type: none"> vyjadřuje své pocity z přečteného textu; rozpozná dobro a zlo v jednání pohádkových postav; 			
ČJL-3-3-03 <i>rozdělí vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění</i>	<ul style="list-style-type: none"> odliší jednotlivé literární pojmy; 			
ČJL-3-3-04 <i>pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností</i>	<ul style="list-style-type: none"> pracuje tvořivě s literárním textem, dramatizuje jej. 			

1. stupeň
Ročník: druhý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠÍŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
JAZYKOVÁ VÝCHOVA				
<p>ČJL-3-2-01 <i>rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • rozděluje slova na konci řádků; • seřadí slova v abecedním pořádku podle jejich prvního písmena; • identifikuje a správně píše slova, v nichž dochází ke spodobě znělosti; • označí přízvučnou slabiku ve slově; • správně vyslovuje a píše spojení předložky a ohebných slov; 	<ul style="list-style-type: none"> • Slabika • Abeceda • Spisovná výslovnost • Spodoba znělosti • Slovní přízvuk 		
<p>ČJL-3-2-02 <i>porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • rozpozná slovo významově nadřazené ve skupině slov; • ke skupině slov přiřadí slovo významově nadřazené; • v textu najde slova příbuzná, citově zabarvená a zdobněliny, vytvoří vlastní; • přiřadí správně slova stejného anebo podobného významu a slova významu opačného; • rozpozná a uvede více významů u známých slov; 	<ul style="list-style-type: none"> • Význam slov: slova nadřazená a podřazená, synonyma, antonyma, slova příbuzná, slova citově zabarvená a zdobněliny 		<p>M: Číslo a početní operace.</p> <p>M: Závislosti a vztahy, práce s daty.</p>
<p>ČJL-3-2-08 <i>odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • aplikuje pravidla psaní u, ů a ú, i/y po tvrdých a měkkých souhláskách • tě, ně, bě, pě, vě, mě mimo morfologický šev, pravopis 	<ul style="list-style-type: none"> • Pravopis lexikální • Vlastní jména 		

<i>morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování</i>	<ul style="list-style-type: none"> zdůvodní; správně píše velká písmena na počátku vět a vlastních jmen osob a zvířat, pravopis zdůvodní; 			
ČJL-3-2-03 <i>porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost</i>	<ul style="list-style-type: none"> rozliší slova do skupin podle jejich obecného významu (děj, věc, okolnost, vlastnost); 	<ul style="list-style-type: none"> Významové okruhy slov 		
ČJL-3-2-07 <i>rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky</i>	<ul style="list-style-type: none"> rozpozná oznámení, otázku, výtku, rozkaz, přání; podle komunikačního záměru mluvčího zaznamená správně interpunkci na konci věty; moduluje melodii výpovědi podle svého záměru; v krátké výpovědi opraví chybnou modulaci; 	<ul style="list-style-type: none"> Druhy vět podle komunikačního záměru mluvčího 	OSV – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy (péče o dobré vztahy, chování podporující dobré vztahy)	
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA				
ČJL-3-1-01 <i>plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti</i>	<ul style="list-style-type: none"> čte nahlas i potichu známé i neznámé jednoduché texty; jednoduše reprodukuje přečtené texty; 	<ul style="list-style-type: none"> Čtení s porozuměním 		
ČJL-3-1-02 <i>porozumí písemným nebo ústním pokynům k práci a pobytu ve škole a adekvátně na ně reaguje;</i>	<ul style="list-style-type: none"> rozumí písemným nebo ústním pokynům k práci a pobytu ve škole a adekvátně na ně reaguje; rozumí jednoduchým pokynům z různých oblastí života, např. v dopravě, knihovně, divadle; 	<ul style="list-style-type: none"> Čtení a naslouchání s porozuměním 		
ČJL-3-1-03 <i>respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru</i>	<ul style="list-style-type: none"> podle konkrétní komunikační situace volí vhodné oslovení a rozloučení; vyslechne druhého, naváže na téma zmíněné partnerem; 	<ul style="list-style-type: none"> Mluvený projev: základní techniky, pravidla dialogu 	OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (komunikace v různých situacích, pozdrav, prosba, omluva)	
ČJL-3-1-05 <i>v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči</i>	<ul style="list-style-type: none"> správně dýchá a volí vhodné tempo řeči v připravených i nepřipravených školních projevech; 	<ul style="list-style-type: none"> Mluvený projev: nonverbální prostředky 		
ČJL-3-1-06	<ul style="list-style-type: none"> v krátkých promluvách 		OSV – Sociální rozvoj	

<i>volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích</i>	v běžných školních a mimoškolních situacích užívá vhodně melodie a tempa řeči, pauz a důrazu; <ul style="list-style-type: none"> svůj projev doprovodí jednoduchými gesty a vhodnou mimikou; 		– Komunikace (verbální a neverbální komunikace) MKV – Lidské vztahy (rozvíjení empatie)	
ČJL-3-1-10 <i>píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení</i>	<ul style="list-style-type: none"> píše krátká sdělení podle pokynů učitele; 	<ul style="list-style-type: none"> Psaný projev žáka 		Rozšiřující učivo: psaní na počítači
LITERÁRNÍ VÝCHOVA				
ČJL-3-3-01 <i>čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku</i>	<ul style="list-style-type: none"> při četbě nebo přednesu literárního textu správně vyslovuje, vhodně frázuje a užívá správné tempo a melodii řeči; 	<ul style="list-style-type: none"> Krásná literatura Poslech literárních textů Přednes literárních textů 	MKV – Kulturní diference (jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti)	
ČJL-3-3-02 <i>vyjadřuje své pocity z přečteného textu</i>	<ul style="list-style-type: none"> stručně reprodukuje obsah krátkého literárního textu; vyjádří pocity z přečteného literárního textu mluvenou formou nebo jednoduchými výtvarnými technikami, např. komiksem, obrázkem; 	<ul style="list-style-type: none"> Reprodukce textu Počátky interpretace literatury 	EV – Vztah člověka k prostředí (náš životní styl) VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (život dětí v jiných zemích)	
ČJL-3-3-03 <i>rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění</i>	<ul style="list-style-type: none"> odliší vyjadřování v próze a ve verších; rozumí základním literárním pojmům; 	<ul style="list-style-type: none"> Literární druhy a žánry: poezie, próza, báseň, pohádka, hádanka, rozpočítadlo, říkanka Literární pojmy: spisovatel, básník, čtenář, divadelní představení, herec, režisér 		
ČJL-3-3-04 <i>pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností</i>	<ul style="list-style-type: none"> vymyslí závěr jednoduchého příběhu; zaznamená klíčová místa jednoduchého literárního textu formou obrázku. 	<ul style="list-style-type: none"> Čtení s porozuměním Poslech literárních textů Zážitkové čtení a naslouchání Tvůrčí psaní 		

1. stupeň
Ročník: třetí

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠÍŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
JAZYKOVÁ VÝCHOVA				
ČJL-3-2-08 <i>odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování</i>	<ul style="list-style-type: none"> odůvodňuje a správně píše i/y po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; správně píše vlastní jména vybraných států, ulic, zeměpisných názvů; 	<ul style="list-style-type: none"> Pravopis: vyjmenovaná slova, velká písmena 		
ČJL-3-2-04 <i>rozdílí slovní druhy v základním tvaru</i>	<ul style="list-style-type: none"> rozezná slovo ohebné a slovo neohebné; v základním tvaru rozliší všechny ohebné slovní druhy; 	<ul style="list-style-type: none"> Tvarosloví: slova ohebná a neohebná, slovní druhy 		M: Číslo a početní operace.
ČJL-3-2-06 <i>spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy</i>	<ul style="list-style-type: none"> spojuje krátké věty do souvětí a užívá k tomu vhodné spojovací výrazy; obmění spojovací prostředky podle potřeby svého projevu nebo podle zadání učitele; 	<ul style="list-style-type: none"> Spojování vět Spojovací prostředky: spojky, vztažná zájmena, příslovce 		Rozšiřující učivo: vyhledává významové souvislosti mezi slovy ve větě
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA				
ČJL-3-1-01 <i>plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti</i>	<ul style="list-style-type: none"> čte plynule s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti; vyhledá informace v encyklopediích a slovnících pro děti; při čtení vhodně užívá nonverbální prostředky; 	<ul style="list-style-type: none"> Čtení s porozuměním, tvořivá práce s textem 	MV – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (různé typy sdělení, jejich rozlišování)	M: Číslo a početní operace.

	<ul style="list-style-type: none"> reprodukuje obsah textu; doplní text o chybějící část, dovypráví jej, vymyslí název úryvku textu; 			
ČJL-3-1-02 <i>porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti</i>	<ul style="list-style-type: none"> aktivně se podílí na sestavování jednoduchých pravidel a pokynů pro různé situace ve škole; 	<ul style="list-style-type: none"> Naslouchání a čtení s porozuměním 	OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (komunikace v různých situacích)	
ČJL-3-1-03 <i>respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru</i>	<ul style="list-style-type: none"> dodržuje vhodnou vzdálenost k partnerovi, udržuje s ním oční kontakt; rozhovor bezdůvodně nepřerušuje nebo požádá o přerušování a uvede důvod; 	<ul style="list-style-type: none"> Mluvený projev: dialog, verbální a nonverbální prostředky komunikace 	OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (dialog a jeho pravidla)	AJ: Pravidla komunikace.
ČJL-3-1-06 <i>volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích</i>	<ul style="list-style-type: none"> naslouchá mluvenému projevu spolužáka a uvědomuje si jeho nonverbální prostředky; odhalí výraznější chyby v mluveném projevu, upozorní na ně a pomůže s jejich opravováním; 			M: Číslo a početní operace.
ČJL-3-1-07 <i>na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev</i>	<ul style="list-style-type: none"> v jednoduchém projevu dbá na to, aby byl gramaticky a věcně správný; opraví chyby v samostatném vypravování spolužáka; 	<ul style="list-style-type: none"> Mluvený projev: kultivace mluveného projevu žáka. 	MV – Tvorba mediálního sdělení (tvorba vhodných sdělení pro školní média)	Rozšiřující učivo: beseda o zhlédnutém divadelním představení
ČJL-3-1-10 <i>píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení</i>	<ul style="list-style-type: none"> sestaví osnovu a podle ní píše krátké texty; v písemném projevu užívá vhodné jazykové prostředky, grafické symboly a interpunkci a při tom aplikuje znalosti osvojené v jazykové výchově; 	<ul style="list-style-type: none"> Psaný projev: vypravování, popis, inzerát, pozdrav, dopis, základy elektronické komunikace (sms, e-mail, chat), grafické symboly Rozvoj slovní zásoby 		
LITERÁRNÍ VÝCHOVA				
ČJL-3-3-02 <i>vyjadřuje své pocity z přečteného textu</i>	<ul style="list-style-type: none"> ústně i písemně vyjadřuje své pocity z přečteného textu; 	<ul style="list-style-type: none"> Zážitkové čtení a naslouchání Reprodukce literárního textu Tvořivé činnosti s literárním textem 		
ČJL-3-3-04 <i>pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností</i>	<ul style="list-style-type: none"> podle svých schopností ztvární obsah textu jednoduchými obrázky, 		MKV – Mezilidské vztahy (předsudky a stereotypy)	Rozšiřující učivo: komiks příprava představení

	jednoduchým komiksem, dramatizací či hudebním doprovodem;			výstavka prací
ČJL-3-3-03 <i>rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění</i>	<ul style="list-style-type: none"> • rozliší poezii a prózu; • pozná a charakterizuje pohádku, příběh s dětským a zvířecím hrdinou, bajku; • uvede nejznámější autory a ilustrátory knih pro děti. 	<ul style="list-style-type: none"> • Literární pojmy: verš, rým, pohádka • Dětská literatura 	VMEGS – Jsme Evropané (kořeny a zdroje evropské civilizace)	Rozšiřující učivo: debata o vlastní četbě čtenářský kroužek čtenářská beseda

1. stupeň

Ročník: čtvrtý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉH O TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠÍRUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
JAZYKOVÁ VÝCHOVA				
ČJL-5-2-01 <i>porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová</i>	<ul style="list-style-type: none"> vyhledá a vhodně použije slova stejného nebo podobného významu; 	<ul style="list-style-type: none"> Význam slova: synonyma, vícevýznamová slova 		M: Číslo a početní operace.
ČJL-5-2-02 <i>rozlišuje ve slově kořen, část předponovou a příponovou, předponovou a koncovku</i>	<ul style="list-style-type: none"> v jednoduchých případech rozliší kořen slova, část předponovou a příponovou; podle instrukcí učitele graficky zaznamená stavbu slova; rozpozná a správně napíše předponu a předložku, zvládá jejich pravopis; 	<ul style="list-style-type: none"> Stavba slova: kořen, předpona a část příponová 		
ČJL-5-2-03 <i>určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu</i>	<ul style="list-style-type: none"> vyhledá v neznámém textu plnovýznamová slova a určí jejich slovní druh; ohebné slovní druhy užívá ve správném tvaru; 	<ul style="list-style-type: none"> Tvarosloví: slovní druhy plnovýznamových slov, spisovné a nespisovné tvary jmen, zájmen a sloves 		M: Číslo a početní operace. AJ: Slovní druhy.
ČJL-5-2-04 <i>rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary</i>	<ul style="list-style-type: none"> vhodně užívá koncovky spisovné a nespisovné s ohledem na komunikační situaci; určí nespisovné tvary u českých slov; označí různé komunikační situace, při nichž je vhodné užívat spisovných tvarů slov; 		OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (komunikace v různých situacích)	
ČJL-5-2-05 <i>vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty</i>	<ul style="list-style-type: none"> ve dvojčlenné větě vyhledá základní skladební dvojici; ve větách s nevyjádřeným podmětem tvoří základní skladební dvojici za pomoci příslušných osobních zájmen; 	<ul style="list-style-type: none"> Skladba: základní větné členy, nevyjádřený podmět, souvětí souřadné a podřadné Spojovací výrazy 		
ČJL-5-2-07 <i>užívá vhodných spojovacích</i>	<ul style="list-style-type: none"> ve svém projevu užívá vhodných spojovacích výrazů a obměňuje je dle pokynů učitele; 			

<i>výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje</i>				
ČJL-5-2-08 <i>píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách</i>	<ul style="list-style-type: none"> píše správně i/y ve vyjmenovaných slovech a slovech s nimi příbuzných; 	<ul style="list-style-type: none"> Pravopis: lexikální 		M: Číslo a početní operace.
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA				
ČJL-5-1-01 <i>čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas</i>	<ul style="list-style-type: none"> sdílí s ostatními čtenáři své pochopení textu a své prožitky; 	<ul style="list-style-type: none"> Čtení a naslouchání s porozuměním a věcné čtení Osnova textu Výpisky Vypravování Popis 		M: Číslo a početní operace.
ČJL-5-1-02 <i>rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává</i>	<ul style="list-style-type: none"> v krátkém odstavci nalezne klíčová slova a obsahové jádro sdělení, svůj výběr zdůvodní; vypíše z textu požadované informace; vyhledá v textu informace, které jej zaujmou nebo o nichž se chce více dozvědět; 		OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (cvičení vnímání, pozornosti a soustředění) MV – Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení (hledání rozdílu mezi informativním a zábavním sdělením)	M: Netradiční aplikační úlohy a problémy. Rozšiřující učivo: porovnání informací ze dvou zdrojů
ČJL-5-1-03 <i>posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení</i>	<ul style="list-style-type: none"> doplní neúplný text; sestaví souvislé vypravování a popis (podle pravidel časové a příčinné souvislosti); 		MKV – Multikulturalita (vyprávění o setkání s projevy odlišných kultur – podle osobních zkušeností nebo četby)	Rozšiřující učivo: dokončení pohádky
ČJL-5-1-04 <i>reprodukuje obsah přiměřeně složitěho sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta</i>	<ul style="list-style-type: none"> reprodukuje obsah slyšeného projevu, vybere z něj podstatné informace a zapamatuje si je; zaznamená si data a informace, s nimiž chce v budoucnosti dále pracovat; 			M: Číslo a početní operace. Rozšiřující učivo: porovnání informací ze dvou zdrojů
ČJL-5-1-05 <i>vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na</i>	<ul style="list-style-type: none"> dodržuje pravidla komunikace v různých prostředích a pravidla bezpečnosti na internetu; vhodně se zapojí do rozhovoru, udržuje a ukončí jej; 	<ul style="list-style-type: none"> Mluvená komunikace: nonverbální prostředky, dialog, spisovná 	OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (pravidla komunikace s ohledem	

<i>záznamníku</i>		výslovnost	na prostředí a	
ČJL-5-1-08 <i>rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace</i>	<ul style="list-style-type: none"> postihne významné rozdíly mezi spisovnou a nespisovnou výslovností; rozhodne, zda je ukázka textu vhodná pro určitou situaci (s ohledem na spisovnost projevu); 	<ul style="list-style-type: none"> Elektronická komunikace: chat, sociální sítě, telefon 		
ČJL-5-1-07 <i>volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru</i>	<ul style="list-style-type: none"> dle komunikačního záměru vědomě moduluje a intonuje promluvu, užívá vhodně tempa a pauzy řeči; promluvu upraví podle změněného záměru; 			
ČJL-5-1-09 <i>píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry</i>	<ul style="list-style-type: none"> správně aplikuje pravopisné a gramatické jevy v jednoduchých písemných projevech; dodržuje kompoziční a jiné požadavky spojené s vypravováním a popisem; vyplní správně jednoduché formuláře v tištěné i elektronické podobě; 	<ul style="list-style-type: none"> Písemný projev: dopis, blahopřání, vzkaz, zpráva, oznámení, inzerát, dotazník 	OSV – Morální rozvoj – Hodnoty, postoje, praktická etika (dodržování společenských norem a pravidel slušnosti v písemném projevu)	M: Číslo a početní operace.
ČJL-5-1-10 <i>sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti</i>	<ul style="list-style-type: none"> sestaví osnovu vypravování, než začne psát souvislý text; tvoří nadpisy, člení text na odstavce; v souvislém textu zachovává časovou a příčinnou souvislost; podle osnovy vypráví krátký příběh, užívá vhodný jazyk; popíše svůj pokoj, členy rodiny, jednoduchý pracovní postup; 	<ul style="list-style-type: none"> Vypravování Popis 		
ČJL-5-1-06 <i>rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě</i>	<ul style="list-style-type: none"> za pomoci učitele rozpoznává v mediálních produktech (zejména v reklamě) některé manipulativní záměry a techniky a diskutuje o nich; 	<ul style="list-style-type: none"> Věcné naslouchání a čtení 	MV – Vnímání autora mediálních sdělení (postoje a názory autora mediálního sdělení)	
LITERÁRNÍ VÝCHOVA				
ČJL-5-3-01 <i>rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě</i>	<ul style="list-style-type: none"> sdělí své dojmy z přečteného literárního textu, argumentuje s oporou jeho konkrétní části; své dojmy vyjádří písemně i ústně; označí v krátkém odstavci literárního textu nejdůležitější 	<ul style="list-style-type: none"> Zážitkové čtení Interpretace literárního díla 		

	<p>část, svůj výběr zdůvodní;</p> <ul style="list-style-type: none"> vypíše z textu informace dle zadání učitele; vypíše z textu informace, které jej zaujmou, formuluje otázky vyplývající z textu; 			
<p>ČJL-5-3-02 <i>volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> přednáší a volně reprodukuje text; tvoří vlastní text na dané či vlastní téma; 	<ul style="list-style-type: none"> Tvořivé činnosti s literárním textem 		
<p>ČJL-5-3-03 <i>rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> rozliší poezii, prózu, drama; odliší umělecký text od neuměleckého. 	<ul style="list-style-type: none"> Literární pojmy: druhy a žánry, literatura neumělecká 		

1. stupeň
Ročník: pátý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠÍŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
JAZYKOVÁ VÝCHOVA				
<p>ČJL-5-2-01 <i>porovnáva významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová</i></p>	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> najde v textu větu, která obsahuje slovo vícevýznamové; 	<ul style="list-style-type: none"> Význam slov: slovo vícevýznamové 		
<p>ČJL-5-2-02 <i>rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> určí v běžných a jednoduchých slovech kořen, předponu a část příponovou a koncovku; uvede slova příbuzná k českým slovům; uvede příklady slov odvozených stejnou příponou či předponou; graficky označí ve slovech kořen, slootovorný základ, předponu a příponovou část; 	<ul style="list-style-type: none"> Slovotvorba: odvozování slov, slootovorný základ Stavba slova: kořen slova, příbuznost slov 		
<p>ČJL-5-2-03 <i>určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> určí pád, číslo, vzor a rod podstatných jmen; určí mluvnické kategorie slovesa – osobu, číslo, způsob, čas; vyhledá složené tvary slovesa; určí druh a vzor přídavných jmen; píše správně koncovky podstatných jmen a přídavných jmen měkkých a tvrdých; rozpoznává neohebné slovní druhy (s výjimkou částic); správně píše předložku s/z; 	<ul style="list-style-type: none"> Tvarosloví: vzory podstatných jmen, přídavných jmen tvrdých a měkkých, způsob slovesa, složené slovesné tvary v činném rodu, předložky, spojky Pravopis morfologický 		<p>M: Číslo a početní operace.</p>
<p>ČJL-5-2-05</p>	<ul style="list-style-type: none"> označí základ podmětu a základ 	<ul style="list-style-type: none"> Skladba: základní větné členy, 		<p>Rozšiřující učivo:</p>

<i>vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty</i>	<ul style="list-style-type: none"> • přísudku dvojčlenné věty; • na nevyjádřený podmět odkáže odpovídajícím osobním zájmenem; 	větný základ, podmět vyjádřený a nevyjádřený		valence – větný vzorec (minimální věta)
ČJL-5-2-06 <i>odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí</i>	<ul style="list-style-type: none"> • pozná souvětí; • spojí věty, oddělí věty v souvětí čárkou nebo vhodným spojovacím výrazem; 	<ul style="list-style-type: none"> • Skladba: věta jednoduchá a souvětí 		
ČJL-5-2-07 <i>užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje</i>	<ul style="list-style-type: none"> • upraví spojení vět v souvětí dle zadání, užije správný spojovací výraz; 			
ČJL-5-2-09 <i>zvládá základní příklady syntaktického pravopisu</i>	<ul style="list-style-type: none"> • píše správně i/y v koncovkách přičestí minulého (činného) ve shodě přísudku s podmětem v základních případech; 	<ul style="list-style-type: none"> • Pravopis syntaktický 		
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA				
ČJL-5-1-01 <i>čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas</i>	<ul style="list-style-type: none"> • vymyslí název úryvku textu; • rozhodne, zda je možno dozvědět se z textu danou informaci; • z přečteného textu vyvozuje závěry; • sdílí s ostatními čtenáři své pochopení textu a své prožitky; 	<ul style="list-style-type: none"> • Čtení s porozuměním 	MV – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (různé typy sdělení, jejich rozlišování a funkce)	M: Číslo a početní operace. Rozšiřující učivo: autorský záměr diskuse o porozumění textu
ČJL-5-1-02 <i>rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává</i>	<ul style="list-style-type: none"> • rozhodne, které informace v textu jsou nepodstatné pro jeho smysl; • porovná informace ze dvou zdrojů; 	<ul style="list-style-type: none"> • Poznámky a výpisky 		M: Netradiční aplikační úlohy a problémy.
ČJL-5-1-03 <i>posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení</i>	<ul style="list-style-type: none"> • doplní neúplné sdělení; • opraví neúplné sdělení jiného žáka; • zeptá se na podrobnosti slyšeného projevu; 	<ul style="list-style-type: none"> • Celistvost a soudržnost textu 		
ČJL-5-1-06 <i>rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě</i>	<ul style="list-style-type: none"> • při skupinové práci najde v reklamě nebo inzerci autorovu manipulaci, společný názor zdůvodní a obhajuje; 	<ul style="list-style-type: none"> • Čtení a naslouchání s porozuměním 	MV – Vnímání autora mediálních sdělení (prostředky pro vyjádření nebo zastření názoru)	Rozšiřující učivo: tvorivá práce s reklamou interpretace
ČJL-5-1-08 <i>rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace</i>	<ul style="list-style-type: none"> • najde ukázkou nespisovných jazykových prostředků v literárním textu, diskutuje o vhodnosti jejich užití a o důvodu autora, proč tyto 	<ul style="list-style-type: none"> • Literární dialog: přímá řeč, věty uvozovací, běžná komunikace 		Rozšiřující učivo: komunikace žáka s použitím ICT

	<p>prostředky užil;</p> <ul style="list-style-type: none"> rozpozná vhodnost použití spisovné či nespisovné výslovnosti dle situace; vhodně užívá spisovnou a nespisovnou výslovnost dle komunikační situace; 			
ČJL-5-1-09 <i>píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry</i>	<ul style="list-style-type: none"> správně aplikuje osvojené gramatické a stylistické vědomosti a dovednosti při tvorbě vlastního textu; 	<ul style="list-style-type: none"> Slohové útvary: vypravování, popis děje, popis pracovního postupu, inzerát, zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz 		
ČJL-5-1-10 <i>sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti</i>	<ul style="list-style-type: none"> zdůvodní význam osnovy; na základě osnovy vypráví příběh nebo popisuje postup práce; 			AJ: Osnova.
LITERÁRNÍ VÝCHOVA				
ČJL-5-3-02 <i>volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma</i>	<ul style="list-style-type: none"> napiše pohádku, povídku, bajku, dotvoří ji obrázky; ohodnotí vlastní text a diskutuje o něm; 	<ul style="list-style-type: none"> Tvořivé činnosti s literárním textem 	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (zvyky a tradice národů) EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (změny v krajině mého domova způsobené lidskou činností)	Rozšiřující učivo: úvod do kritického čtení
ČJL-5-3-03 <i>rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů</i>	<ul style="list-style-type: none"> odliší jednoduché literární, publicistické a populárně naučné texty a svou klasifikaci zdůvodní; 	<ul style="list-style-type: none"> Základní literární pojmy: literatura umělecká a věcná Literární žánry: pohádka, povídka, bajka, lyrická báseň Slohové útvary: pohádka, povídka, bajka, lyrická báseň Populárně naučné texty: encyklopedie, slovník 	VMEGS – Jsme Evropané (kořeny a zdroje evropské civilizace); Objevujeme Evropu a svět (poznávání života a zájmů dětí v různých zemích světa)	Rozšiřující učivo: beseda o knihách a četbě
ČJL-5-3-04 <i>při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy</i>	<ul style="list-style-type: none"> charakterizuje základní žánry literatury pro děti; pozná v textu zvláštní či zvláště užité jazykové prostředky jazyka, za pomoci učitele vysvětlí, proč je autor užil, popíše, jak na něj působí; uvažuje o funkci verše, rýmu a rytmu poezie v konkrétním textu; popíše svými slovy kompozici povídky. 			

5.1. Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

5.1.2. Vzdělávací obor: Cizí jazyk

5.1.2.1. Vyučovací předmět: Anglický jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové a organizační vymezení:

Anglický jazyk je vyučován ve druhém až pátém ročníku.

Výuka probíhá většinou ve třídách, někdy v učebně informatiky, neboť využíváme všech dostupných výukových programů.

Cílem je poskytnout žákům nástroj komunikace při kontaktu s lidmi z různých částí světa, ale i pro práci s počítačem, internetem atd. Proto klademe důraz na rozvoj komunikačních dovedností, kterým podřizujeme i výuku gramatické části vzdělávacího předmětu.

Cílem předmětu anglický jazyk na 1. stupni je poskytnout žákům základ slovní zásoby a běžných konverzační frází, na jednoduchých textech budovat čtenářské dovednosti a na nich pak schopnost psát. Zejména v počátcích upřednostňujeme induktivní způsob výuky před výukou deduktivní. Neučíme tedy nejdříve poučky, ale ponecháváme žákům prostor, aby si z textů říkadel, jednoduchých básniček a podobně sami odvodili, jak vyjádřit jiné věty. Gramatiku učíme teprve tehdy, když jsou příslušné pojmy zvládnuty v předmětu český jazyk a literatura

Zkratka pro název předmětu používaná v pedagogické dokumentaci (třídní knihy, zápisy z ped. porad apod.) – Aj.

Časové vymezení:

ročník	1.	2.	3.	4.	5.
časová dotace	0	1	2 + 1	3	3

Vyučovací předmět má časovou dotaci ve 2.ročníku 1 hodinu týdně, ve 3.ročníku je časová dotace 2 hodiny týdně a je posílena o jednu disponibilní hodinu, ve 4. a 5. ročníku je časová dotace 3 hodiny týdně.

Do vyučovacího předmětu Anglický jazyk jsou zařazena **přířezová témata:**

Osobnostní a sociální výchova –
tematický okruh: Komunikace – 2. a 3. ročník

Multikulturní výchova –
tematický okruh: Multikulturalita – 4. a 5. ročník

Výchovně vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel

- klade důraz na pozitivní motivaci žáka
- používá vhodné učební pomůcky (slovníky, jazykové příručky, encyklopedie, tabule gramatických přehledů) a audiovizuální techniku
- předkládá dostatek informačních zdrojů z učebnice a pracovních textů
- zařazuje práci s jazykovými příručkami a slovníky
- věnuje se dovednosti autokorekce chyb

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- motivuje žáka k samostatnému řešení daného problému, napomáhá mu hledat další řešení
- předkládá modelové situace a vede žáka k jejich optimálnímu řešení s využitím kreativity
- klade důraz na analýzu přečtených textů a kritické posouzení jejich obsahu, porovnání jevů, zjištění shod a odlišností, třídění podle hledisek, zobecnění

Kompetence komunikativní

Učitel

- zařazuje diskusní kroužky a besedy
- nabízí žákům využívání informační a komunikační technologie pro komunikaci s okolním světem

Kompetence sociální a personální

Učitel

- zařazuje práci ve skupině a klade důraz na vytvoření pravidel práce v týmu

(organizace práce, rozdělení rolí, spolupráce, ohleduplnost, úcta) a jejich respektování samotnými žáky

- uplatňuje individuální přístup k talentovaným žákům (rozšiřující úkoly), ale i k žákům s poruchami učení (spolupráce se speciálním pedagogem)
- vnáší přátelskou atmosféru do procesu výuky
- posiluje sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj

Kompetence občanské

Učitel

- respektuje věkové, intelektové, sociální a etnické zvláštnosti žáka
- podporuje u žáků projevování pozitivních postojů k uměleckým dílům, k ochraně kulturního dědictví a ocenění našich tradic
- aktivně zapojuje žáky do kulturního dění účastí na kulturních akcích, popř. účastí na jejich organizování a účastí v soutěžích

Kompetence pracovní

Učitel

- rozvíjí u žáka smysl pro povinnost vyžadováním přípravy na výuku, shromažďováním materiálů
- kontroluje samostatné práce žáka

1. stupeň**Ročník: druhý**

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠIŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
CJ-3-1-01 <i>rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně</i>	vyslovuje srozumitelně jednotlivá slova; reprodukuje slovní zásobu ze známé tematické oblasti v přiměřeném rozsahu;	Typy textů: Pozdravy Pokyny a příkazy ve škole Dialog Říkanky, básničky a písničky Obrázkové knihy	OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (řeč zvuků a slov, porovnávání a naslouchání)	
CJ-3-1-02 <i>zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal</i>	pozdraví a krátce se představí; rozumí jednoduchým pokynům učitele;	Tematické okruhy: Abeceda Číslovky 1–12 Základní barvy		Poznámka: Zavedení jazykového portfolia pro každého žáka.
CJ-3-1-03 <i>rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu</i>	pojmenuje věci, které mu jsou blízké,	Školní potřeby a třída Vybraná domácí zvířata Obličej a tělo Rodina		
CJ-3-1-04 <i>rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu</i>	reaguje na jednoduché, každodenně užívané příkazy a žádosti; rozumí pomalému a správně vyslovovanému dialogu;	Oblečení Dětské nápoje a jídlo Jazykové prostředky ¹ Základní přídavná jména Osobní zájmena Hlásky a jejich výslovnost, Slovní přízvuk		ČJL: Respektování základních komunikačních pravidel.

1. stupeň
Ročník: třetí

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠÍŘJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
	Žák:			
CJ-3-1-01 <i>rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně</i>	vyslovuje srozumitelně jednotlivá slova; pozdraví a krátce se představí; rozumí jednoduchým pokynům učitele;	Typy textů: Pozdravy Pokyny a příkazy ve škole Jednoduchá žádost Dialog Dotazy a krátké odpovědi Říkančky, básničky a písničky Obrázkové knihy Komiksy	OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (řeč zvuků a slov, porovnávání a naslouchání)	
CJ-3-1-02 <i>zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal</i>	reaguje a reprodukuje slovní zásobu ze známé tematické oblasti v přiměřeném rozsahu; klade krátké ano/ne otázky k ověření správnosti svého odhadu;	Tematické okruhy: Abeceda Číslovky 1–12 Základní barvy Školní potřeby a třída Vybraná domácí zvířata		Poznámka: Zavedení jazykového portfolia pro každého žáka.
CJ-3-1-03 <i>rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu</i>	píše jednoduchá slova a věty dle předlohy a přečte je; pojmenuje věci, které mu jsou blízké, a napíše je;	Nálady a pocity Obličej a tělo – základní smysly Rodina Můj pokoj Oblečení Dětské nápoje a jídlo		
CJ-3-1-04 <i>rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu</i>	reaguje na jednoduché, každodenně užívané příkazy a žádosti; rozumí pomalému a správně vyslovovanému dialogu;	Hračky Osobní údaje Dny v týdnu		ČJL: Respektování základních komunikačních pravidel.
CJ-3-1-05 <i>přihadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení</i>	s pomocí učitele vyhledá slovíčka ve slovníku učebnice.			

<p>CJ-3-1-06 <i>píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy</i></p>	<p>píše jednoduchá slova a krátké věty dle předlohy</p>	<p>Jazykové prostředky²: Člen neurčitý a základní podstatná jména Pravidelné tvoření množného čísla podstatných jmen Základní přídavná jména Osobní zájmena Základní číslovky Rozkazovací způsob Kladná a negativní odpověď Sloveso „have got“ v otázce a odpovědi Sloveso „like“ v kladné větě a otázce Hlásky a jejich výslovnost, slovní přízvuk Pravopis Předložky místa nebo času</p>		
---	---	---	--	--

1. stupeň
Ročník: čtvrtý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠÍŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
CJ-5-1-01 <i>rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností</i>	rozumí smyslu přiměřeně obtížných nahrávek; rozumí hledané informaci v nahrávce; rozumí jednoduchým pokynům učitele a reaguje na ně;	Typy textů: <ul style="list-style-type: none"> • Pozdravy • Jednoduchá žádost a jednoduché poděkování • Jednoduché pokyny a příkazy ve škole • Jednoduchý popis • Pohlednice • Jednoduchý e-mail, dopis, SMS 	OSV – Sociální rozvoj –Komunikace (cvičení pozorování a empatické naslouchání)	ČJL: Rozeznávání druhů slov.
CJ-5-1-02 <i>rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně, a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu</i>	vyhledává známá slova a věty v jednoduchých textech; přiřazuje známá slova a věty k obrázkům;	<ul style="list-style-type: none"> • Jednoduchý dotaz • Říkadla, básničky a písničky • Jednoduché obrázkové knihy • Jednoduché návody • Komiksy 		Poznámka: Zahájení vyplňování vlastního vyrobeného jazykového portfolia.
CJ-5-1-03 <i>rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu</i>	v jednoduchých textech, které jsou doplněny obrázky a jsou o známých tématech, vyhledá požadovanou informaci	Tematické okruhy: <ul style="list-style-type: none"> • Abeceda • Číslovky 1–20 • Můj dům: místnosti a nábytek • Město • Počasí 	přečte nahlas a srozumitelně krátký text obsahující známou slovní zásobu;	
CJ-5-2-01 <i>se zapojí do jednoduchých rozhovorů</i>	správně odpoví na otázky k danému tématu;	<ul style="list-style-type: none"> • Čas: hodiny, dny v týdnu, měsíce v roce • Záliby a volný čas 		
CJ-5-2-02 <i>sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat</i>	vyjádří jednoduché základní informace, které obměňuje s použitím osvojené slovní zásoby;	<ul style="list-style-type: none"> • Zvířata v zoo • Školní třída a škola • Základní jídlo, potraviny a chutě • Základní geometrické tvary • Oslavy narozenin a vybraných svátků • Děti a mládež v anglicky mluvících zemích 		
CJ-5-2-03 <i>odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho</i>	odpoví na jednoduché základní informace, které obměňuje s použitím	Jazykové prostředky: <ul style="list-style-type: none"> • Člen určitý a neurčitý 		

<i>samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá</i>	osvojené slovní zásoby	<ul style="list-style-type: none"> • Určování počitatelnosti s „much/many“ • Podstatná jména • Vybraná přídavná jména • Tázací a přivlastňovací zájmena • Základní číslovky • Vazba „there is / there are“ • Sloveso „can“ v kladných větách, v otázce a v záporu • Předložky místa • Kladné a záporné příkazy • Otázky na zjištění pozice věcí a osob • Určování času, otázky na čas • Slovesa „to be / to have“ • Přítomný čas prostý • Slovosled kladné a záporné věty • Otázka, krátká odpověď kladná i záporná • Základní fonetické znaky • Spojování hlásek do slov a jejich výslovnost • Pravopis – základní pravidla psaní slov 		
CJ-5-3-01 <i>vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům</i>	přečte nahlas a srozumitelně krátký text obsahující známou slovní zásobu a najde potřebnou informaci			
CJ-5-4-01 <i>napiše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života</i>	písemně vyjádří jednoduché základní informace, které obměňuje s použitím osvojené slovní zásoby; napiše pohlednici a jednoduchou zprávu kamarádovi; jednoduše popíše obrázek		MKV – Lidské vztahy (význam kvality lidských vztahů, tolerance, empatie)	

1. stupeň
Ročník: pátý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, ROZŠÍŘUJÍCÍ POZNÁMKY	VAZBY, UČIVO,
CJ-5-1-01 <i>rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností</i>	rozumí jednoduchým pokynům učitele a reaguje na ně rozumí krátkým a jednoduchým pokynům v textu;	Typy textů: <ul style="list-style-type: none"> • Pozdravy • Blahopřání • Pohlednice z prázdnin • Leták a plakát • Krátký neformální dopis • Jednoduchý e-mail, dopis, SMS • Jednoduchá žádost • Jednoduché pokyny v textu • Řídky, básničky a písničky • Jednoduché obrázkové knihy • Jednoduché návody • Komiksy 			
CJ-5-1-02 <i>rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně, a týkají se osvojených témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu</i>	rozumí krátkému textu s obrázky, např. letáku, plakátu, blahopřání; vyhledá informace k jednoduchému tématu v časopise nebo na webové stránce; pochopí obsah a smysl jednoduchého dialogu a nahrávky;	Tematické okruhy: <ul style="list-style-type: none"> • Číslovky 1–100 • Domov a rodina • Město a venkov • Názvy povolání • Lidské tělo • Volný čas a záliby • Roční období a počasí • Čas: hodiny, dny v týdnu, měsíce v roce • Zvířata ve volné přírodě • Škola a vyučovací předměty • Jídlo a potraviny • Vánoce, Velikonoce a jiné 	OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (sdělení v různých situacích, aktivní naslouchání)	M: Aplikace jednoduchých početních operací v oboru přirozených čísel, porovnávání větší, menší.	
CJ-5-1-03 <i>rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu</i>	Orientuje se v jednoduchém čteném textu se známou slovní zásobou;		MKV – Multikulturalita (specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost, naslouchání druhých)	M: Struktura: hodiny, dny, měsíce, roky.	
CJ-5-2-01 <i>se zapojuje do jednoduchých rozhovorů</i>	vytvoří odpověď na otázku na základě jednoduchého a známého textu;		VDO – Občanská společnost a škola (participace žáků na životě školy a místní komunity) VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (zvyky a		

		svátky	tradice národů Evropy)	
CJ-5-2-02 <i>sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat</i>	vytvoří jednoduché sdělení o známých, osvojovaných tématech	<ul style="list-style-type: none"> • Děti a mládež v jiných zemích Evropy 		
CJ-5-2-03 <i>odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá</i>	mluví krátkými větami v zadané roli, pozdraví, zeptá se a odpoví na otázky a rozloučí se; mluví o tom, co má a nemá rád, co se mu líbí a nelíbí.	<p>Jazykové prostředky:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Člen určitý a neurčitý • Množné číslo podstatných jmen • Přivlastňovací přídavná jména • Zájmena ukazovací a přivlastňovací • Základní a řadové číslovky • Sloveso „to be, to have, can“ v oznamovací větě, v otázce a v záporu, plné a zkrácené tvary • Plnovýznamová slovesa pro každodenní činnosti • Předložky času a místa • Otázky s „who/what/when/where/how/why“ • Pořádek slov ve větě a v otázce • Přítomný čas prostý • Přítomný čas průběhový • Základní fonetické znaky • Základní pravidla výslovnosti slov • Pravopis osvojených slov a tvarů 	VDO – Občanská společnost a škola (participace žáků na životě školy a místní komunity)	
CJ-5-3-01 <i>vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům</i>	přečte nahlas a srozumitelně krátký text obsahující známou slovní zásobu a najde potřebnou informaci na základě poslechu krátké konverzace shrne její obsah písemně i ústně;			ČJL: Sestaví osnovu krátkého příběhu, např. vyprávění s jednoduchým dějem.
CJ-5-4-01 <i>napiše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života</i>	svými slovy vyjádří smysl textu; písemně reprodukuje hlavní myšlenky textu s pomocí obrázku nebo osnovy;			Poznámka: Pravidelné doplňování do jazykového portfolia.
CJ-5-4-02 <i>vyplní osobní údaje do formuláře</i>	vyplní osobní údaje ve formuláři; odpoví na krátkou jednoduchou zprávu; napíše blahopřání, pohlednici nebo krátký neformální dopis kamarádovi;		OSV – Sociální rozvoj – Poznávání lidí (vzájemná poznávání ve skupině a třídě, vyvarování se chyb při kontaktu s lidmi)	

5.2. Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

5.2.1. Vzdělávací obor: Matematika a její aplikace

5.2.1.1. Vyučovací předmět: Matematika a její aplikace

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět v sobě zahrnuje obor: Matematika a její aplikace, Informační a komunikační technologie a Člověk a jeho svět Tyto tři obory se vyučují v pěti vyučovacích předmětech: Matematika a její aplikace, Informační a komunikační technologie, Prvouka, Přírodověda a Vlastivěda

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové a organizační vymezení:

Vyučovací předmět Matematika a její aplikace je vyučován ve všech ročnících. Výuka probíhá většinou ve třídách, někdy v učebně informatiky, neboť využíváme všech dostupných výukových programů. Výjimečně pracujeme v terénu.

Vyučovací předmět Matematika a její aplikace je v základním vzdělávání založena především na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost. Pro tuto svoji nezastupitelnou roli prolíná celým základním vzděláváním a vytváří předpoklady pro další úspěšné studium.

Vzdělávání klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití.

Vzdělávací obsah je rozdělen na čtyři tematické okruhy:

- **čísla a početní operace**

Žáci si postupně osvojují aritmetické operace – porovnávání, zaokrouhlování, sčítání, odčítání, násobení, dělení, přirozená čísla, celá čísla, desetinná čísla, zlomky

. Přitom se dbá na tři složky:

- dovednost (provádění početních operací);
- algoritmičké porozumění (proč je práce prováděna předloženým postupem, důraz na činnostní provedení a pozorování žáků, hovor o pozorovaném);
- významové porozumění (umět operaci propojit na reálné situace – nejlépe za pomoci individuálních činností, matematizace reálných situací).

- **závislosti, vztahy a práce s daty**

Žáci si na základě pozorování uvědomují změny a závislosti známých jevů. Porovnávají velikosti věcí a čísel. Pomocí svých činností postupně pochopí, že změnou může být zvětšení, zmenšení, růst, pokles. Na poznání a pochopení závislostí navazuje v dalších obdobích práce s tabulkami, diagramy a grafy.

- **geometrie v rovině a prostoru**

Žáci se učí objevovat, rozlišovat a určovat základní geometrické rovinné a prostorové útvary. Geometricky modelují reálné situace, hledají geometrické útvary ve svém okolí a pojmenovávají je. Učí se měřit délku, poznávají základní jednotku délky. Učí se základy grafického projevu v geometrii.

- **nestandardní aplikační slovní úlohy a problémy**

Žáci se učí se řešit jednodušší úlohy z reálného světa, analyzovat reálné situace, pochopit problém, utřídit údaje, pomocí konkrétního názoru situaci modelovat, následně řešit a formulovat odpověď. Uplatňují logické myšlení, řeší problémové situace a úlohy z běžného života.

Zkratka pro název předmětu používaná v pedagogické dokumentaci (třídní knihy, zápisy z ped. porad apod.) – Ma.

Časové vymezení

ročník	1.	2.	3.	4.	5.
časová dotace	4	4 + 1	4 + 1	4 + 1	4 + 1

Vyučovací předmět má časovou dotaci v 1. až 5. ročníku 4 hodin týdně.

Ve 2., 3., 4. a 5. ročníku je týdenní dotace posílena vždy jednou disponibilní hodinou.

Do vyučovacího předmětu Matematika a její aplikace je zařazeno **průřezové téma:**

Osobnostní a sociální výchova –

tematický okruh: Rozvoj schopností poznávání – 1. – 3. ročník

Kreativita – 2. – 5. ročník

Výchovně vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel

- klade důraz na pozitivní motivaci žáka
- používá vhodné učební pomůcky
- předkládá dostatek informačních zdrojů z učebnice a pracovních textů
- vede žáky k samostatnému pozorování a porovnávání získaných výsledků
- věnuje se dovednosti autokorekce chyb

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- motivuje žáka k samostatnému řešení daného problému, napomáhá mu hledat další řešení
- předkládá modelové situace a vede žáka k jejich optimálnímu řešení s využitím kreativity
- ukazuje různé zdroje informací, které mohou vést k řešení problému a vede žáky k jejich ověřování a srovnávání

Kompetence komunikativní

Učitel

- rozvíjí dovednost správně, výstižně a logicky formulovat své myšlenky a názory
- nabízí žákům využívání informační a komunikační technologie pro komunikaci s okolním světem

Kompetence sociální a personální

Učitel

- zařazuje práci ve skupině a klade důraz na vytvoření pravidel práce v týmu (organizace práce, rozdělení rolí, spolupráce, ohleduplnost, úcta) a jejich respektování samotnými žáky
- uplatňuje individuální přístup k talentovaným žákům (rozšiřující úkoly), ale i k žákům s poruchami učení (spolupráce se speciálním pedagogem)
- vnáší přátelskou atmosféru do procesu výuky
- posiluje sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj

Kompetence občanské

Učitel

- respektuje věkové, intelektové, sociální a etnické zvláštnosti žáka

Kompetence pracovní

Učitel

- rozvíjí u žáka smysl pro povinnost vyžadováním přípravy na výuku, shromažďováním materiálů
- učí žáky pracovat podle návodu, předem stanoveného postupu a umožňuje jim hledat vlastní postup
- kontroluje samostatné práce žáka

1. stupeň
Ročník: první

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, ROZŠÍŘUJÍCÍ POZNÁMKY	VAZBY, UČIVO,
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE					
M-3-1-01 <i>používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků</i>	<ul style="list-style-type: none"> • spočítá prvky daného souboru; • vytvoří skupinu s daným počtem prvků; • podle obrázku rozhodne o vztahu více, méně, porovnává soubory (i bez počítání); • využívá univerzální modely čísel; 	<ul style="list-style-type: none"> • Přirozená čísla 1–20 		<p>ČJL: Psaní číslic a znaků. Orientace na stránce knihy, počet slabik. Čtení slovní úlohy s porozuměním.</p> <p>Rozšiřující učivo: 1 . komutativnost sčítání 2 . sčítání a odčítání s přechodem přes desítku</p> <p>Další náměty do výuky: 3 . praktické úkoly s využitím základních jednotek délky 4 . propedeutika zlomku, vztah části a celku</p>	
M-3-1-02 <i>čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti</i>	<ul style="list-style-type: none"> • napíše a přečte číslice; • doplní chybějící čísla v řadě; • porovnává čísla, používá znaky rovnosti a nerovnosti, řeší slovní úlohy s porovnáváním čísel; 	<ul style="list-style-type: none"> • Číslice 0–9, čísla 0–20 • Znaky <, >, = 			
M-3-1-03 <i>užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose</i>	<ul style="list-style-type: none"> • využívá číselnou osu, orientuje se na ní, zobrazí na ní číslo; • správně používá pojmy před, za, hned před, hned za, mezi; 	<ul style="list-style-type: none"> • Číselná osa 			
M-3-1-04 <i>provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly</i>	<ul style="list-style-type: none"> • sčítá a odčítá z paměti bez přechodu přes desítku; 	<ul style="list-style-type: none"> • Číselný obor 0–10, 10–20 			
M-3-1-05 <i>řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace</i>	<ul style="list-style-type: none"> • řeší a tvoří slovní úlohy s využitím sčítání a odčítání bez přechodu přes desítku; • řeší a tvoří slovní úlohy vedoucí ke vztahu „o x více (méně)“; 	<ul style="list-style-type: none"> • Práce s textem slovní úlohy 	EV – Vztah člověka k prostředí (náš životní styl – spotřeba věcí v rodině, škole)		
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY					
M-3-2-01 <i>orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času</i>	<ul style="list-style-type: none"> • čte a nastavuje celé hodiny; • orientuje se ve struktuře času; 	<ul style="list-style-type: none"> • Struktura času: hodina, den, týden, měsíc, rok 			
M-3-2-02	<ul style="list-style-type: none"> • zaznamenává jednoduché situace 	<ul style="list-style-type: none"> • Tabulky a schémata 			

<i>popisuje jednoduché závislosti z praktického života</i>	související s časem pomocí tabulek a schémat;			
M-3-2-03 <i>doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel</i>	<ul style="list-style-type: none"> doplní zadanou tabulku; orientuje se v jednoduchých schématech; 			
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU				
M-3-3-01 <i>rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci</i>	<ul style="list-style-type: none"> rozezná, pojmenuje a načrtne základní rovinné útvary, uvede příklady těchto útvarů ve svém okolí; rozezná a pojmenuje základní tělesa, uvede příklady těchto těles ve svém okolí; orientuje se v prostoru, užívá prostorové pojmy; pomocí stavebnic modeluje rovinné i prostorové útvary; 	<ul style="list-style-type: none"> Rovinné útvary: čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh Tělesa: krychle, kvádr, koule, válec Orientace v prostoru: před, za, vpravo, vlevo, nahoře, dole 		<p>ČJL: Vyjádření jednoduché prostorové orientace (např. procházkou po čtvercové síti).</p> <p>Rozšiřující učivo: 1 . prostředí sirkových obrazců 2 . plán krychlové stavby při sestavování prostorového útvaru složeného z jednotkových krychlí</p>
M-3-3-02 <i>porovnáva velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky</i>	<ul style="list-style-type: none"> porovná rovinné útvary stejného typu podle velikosti; porovná tělesa stejného typu podle velikosti; odhaduje a srovnává délky úseček s využitím pomůcek; 	<ul style="list-style-type: none"> Porovnávání: větší, menší, stejný, nižší, vyšší Délka úsečky Poměrování úseček 		<p>Další náměty do výuky: 3 . skládání origami 4 . parketování daných obdélníků</p>

1. stupeň

Ročník: druhý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉH O TĚMATU	PŘESAHY, ROZŠÍŘUJÍCÍ POZNÁMKY	VAZBY, UČIVO,
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE					
M-3-1-01 <i>používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků</i>	<ul style="list-style-type: none"> používá přirozená čísla k modelování situací běžného života; samostatně pracuje s univerzálními modely přirozených čísel; 	<ul style="list-style-type: none"> Přirozená čísla 1–100 Počítání s penězi Peníze: způsoby placení 		<p>ČJL: Orientace v textu, práce s knihou, čtení s porozuměním, věta oznamovací a tázací, odpověď na otázku.</p> <p>Rozšiřující učivo:</p> <ol style="list-style-type: none"> komutativnost sčítání při pamětném i písemném počítání grafické znázornění slovních úloh 	
M-3-1-02 <i>čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti</i>	<ul style="list-style-type: none"> zapisuje a čte čísla v daném oboru; počítá po jednotkách a desítkách, rozliší sudá a lichá čísla; porovnává čísla, chápe rovnost a nerovnost i v různých významových kontextech (délka, čas, peníze); 	<ul style="list-style-type: none"> Číselný obor 0–100 Lichá a sudá čísla 		<p>Další náměty do výuky:</p> <ol style="list-style-type: none"> propedeutika zlomků, význam slov polovina, čtvrtina, třetina modelování násobení a dělení na různých souborech 	
M-3-1-03 <i>užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose</i>	<ul style="list-style-type: none"> zobrazí číslo na číselné ose; využívá číselnou osu k porovnání čísel; 	<ul style="list-style-type: none"> Řád jednotek a desítek 			
M-3-1-04 <i>provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly</i>	<ul style="list-style-type: none"> orientuje se v zápisu desítkové soustavy, sčítá a odčítá z paměti dvojciferné číslo s jednociferným i dvojciferným číslem s přechodem násobků deseti; násobí z paměti formou opakovaného sčítání i pomocí násobilky, dělí z paměti v oboru osvojených násobílek; 	<ul style="list-style-type: none"> Násobilka 2, 3, 4, 5, 10 Součet a rozdíl 			
M-3-1-05 <i>řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace</i>	<ul style="list-style-type: none"> řeší a tvoří slovní úlohy na sčítání a odčítání, násobení a dělení; řeší a tvoří slovní úlohy vedoucí ke vztahu „o x více (méně)“; 	<ul style="list-style-type: none"> Strategie řešení úloh z běžného života 	EV – Vztah člověka k prostředí (náš životní styl – spotřeba věcí, množství odpadu ve spojení s „o x více (méně)“)		

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY				
M-3-2-01 <i>orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času</i>	<ul style="list-style-type: none"> čte časové údaje na různých typech hodin, orientuje se v kalendáři; sleduje různé časové intervaly; používá vhodně časové jednotky a provádí jednoduché převody mezi nimi; 	<ul style="list-style-type: none"> Časové údaje: čtvrt hodiny, půl hodiny, tři čtvrtě hodiny, celá hodina 	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (zážitky a zkušenosti z Evropy a světa – zkušenosti s časovými údaji při cestování); Objevujeme Evropu a svět (život Evropanů – odlišnosti při vážení a měření)	Rozšiřující učivo: 1 . časové tabulky Poznámka: Časové intervaly volí učitel z běžného života žáka, např. délka vyučovací hodiny, délka přestávky, délka spánku.
M-3-2-02 <i>popisuje jednoduché závislosti z praktického života</i>	<ul style="list-style-type: none"> zachycuje výsledky měření pomocí tabulek a schémat; provádí odhady délky a množství; 	<ul style="list-style-type: none"> Měření délky, hmotnosti, objemu Jednotky: centimetr, litr, kilogram 		
M-3-2-03 <i>doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel</i>	<ul style="list-style-type: none"> navrhne a použije tabulku k organizaci údajů; třídí soubor objektů; 	<ul style="list-style-type: none"> Tabulková evidence zadaných údajů 		
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU				
M-3-3-01 <i>rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci</i>	<ul style="list-style-type: none"> rozezná, pojmenuje a načrtne základní rovinné útvary, uvede příklady těchto útvarů ve svém okolí; rozezná a pojmenuje základní tělesa, uvede příklady těchto těles ve svém okolí; pomocí stavebnic modeluje rovinné a prostorové útvary podle zadání; 	<ul style="list-style-type: none"> Rovinné útvary: lomená čára, křivá čára, bod, úsečka, přímka, polopřímka Tělesa: kužel, jehlan 		Rozšiřující učivo: 1 . kružnice, hranol 2 . shodnost útvarů Další náměty do výuky: 3 . využití čtverečkovaného papíru 4 . využití počítačových programů pro matematiku na 1. stupni ZŠ
M-3-3-02 <i>porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky</i>	<ul style="list-style-type: none"> změří délku úsečky, používá jednotky délky; provádí odhad délky úsečky. 	<ul style="list-style-type: none"> Práce s pravítkem Jednotky délky: milimetr, centimetr, metr, kilometr 		

1. stupeň
Ročník: třetí

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉ HO TÉMATU	PŘESAHY, ROZŠIŘUJÍCÍ POZNÁMKY	VAZBY, UČIVO,
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE					
M-3-1-02 <i>čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti</i>	<ul style="list-style-type: none"> • zapisuje a čte čísla v daném oboru; • počítá po jednotkách, po desítkách a stovkách, porovnává čísla; 	<ul style="list-style-type: none"> • Číselný obor 0 – 1 000 • Rozklad čísla v desítkové soustavě 		<p>ČJL: Orientace v textu, práce s knihou, křížovky (sloupec, řádek), stylizace a reprodukce odpovědí, významová stránka slov, čtení s porozuměním, druhy slov, dějová posloupnost.</p> <p>Rozšiřující učivo: 1. pohyb po číselné ose (propedeutika záporných čísel) 2. aritmetické operace i vztahy mezi čísly v různých jazycích, různých kontextech významových a strukturálních</p>	
M-3-1-03 <i>užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose</i>	<ul style="list-style-type: none"> • zobrazí číslo na číselné ose a jejích úsecích; • využívá číselnou osu k porovnání čísel; 	<ul style="list-style-type: none"> • Číselná osa – nástroj modelování 			
M-3-1-04 <i>provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly</i>	<ul style="list-style-type: none"> • rozloží číslo v desítkové soustavě v oboru do tisíce; • sčítá a odčítá z paměti čísla bez přechodu násobků sta; • násobí a dělí z paměti v oboru osvojených násobků; • násobí z paměti dvojciferná čísla jednociferným činitelem mimo obor malé násobilky; • násobí a dělí součet nebo rozdíl dvou čísel; • používá závorky při výpočtech; 	<ul style="list-style-type: none"> • Zápis čísla v desítkové soustavě • Násobilka 6, 7, 8, 9 • Nejbližší, nižší a vyšší násobek čísla 			
M-3-1-05 <i>řeší a tvoří slovní úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace</i>	<ul style="list-style-type: none"> • řeší a tvoří slovní úlohy na sčítání, odčítání, násobení, dělení; • řeší a tvoří slovní úlohy vedoucí ke vztahu „o x více (méně)“ a „xkrát více (méně)“; • ovládá jednoduché řešitelské strategie; 	<ul style="list-style-type: none"> • Řešitelské strategie: pokus-omyl, řetězení od konce, vyčerpání všech možností, zjednodušování 	EV – Vztah člověka k prostředí (naš životní styl – spotřeba energie ve spojení s „o x více (méně)“ a „ x krát více (méně)“)		
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY					
M-3-2-01 <i>orientuje se v čase, provádí jednoduché převody</i>	<ul style="list-style-type: none"> • využívá časové údaje při řešení různých situací z běžného života; 	<ul style="list-style-type: none"> • Jízdní řády 	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (zážitky)	Rozšiřující učivo: 1. čtení údajů z grafů, diagramů, tabulek 2. pozorování závislostí a jejich	

<i>jednotek času</i>			a zkušenosti z Evropy a světa – cestujeme letadlem, lodí, autobusem, vlakem)	vlastností 3. využití specifických počítačových programů pro matematiku na 1. stupni ZŠ 4. využití tabulkového procesoru (např. Excel)
M-3-2-02 <i>popisuje jednoduché závislosti z praktického života</i>	<ul style="list-style-type: none"> eviduje složitější statické i dynamické situace pomocí slov a tabulek; 	<ul style="list-style-type: none"> Teplota, teploměr, stupeň celsia Evidence sportovních výkonů 	MV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě – tabulky cen produktů z reklamních letáků)	Poznámka: Učitel používá zjednodušený model jízdního řádu.
M-3-2-03 <i>doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel</i>	<ul style="list-style-type: none"> čte a sestavuje tabulky násobků; doplní chybějící údaje do strukturované tabulky podle zadání; 	<ul style="list-style-type: none"> Tabulka jako nástroj pro řešení úloh 		
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU				
M-3-3-01 <i>rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci</i>	<ul style="list-style-type: none"> rozezná, pojmenuje a načrtne rovinné útvary, uvede příklady těchto útvarů ve svém okolí; třídí trojúhelníky dle délek stran, uvede příklady těchto útvarů ve svém okolí; určí obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran; pomocí stavebnic modeluje rovinné útvary podle zadání; 	<ul style="list-style-type: none"> Klasifikace trojúhelníků (obecný, rovnostranný, rovnoramenný) Rovinné útvary: mnohoúhelník (čtyřúhelník, pětiúhelník, šestiúhelník) Vrchol, strana, úhlopříčka mnohoúhelníku 		Rozšiřující učivo: 1. pravoúhlý trojúhelník 2. osa souměrnosti útvarů v rovině 3. využití počítačových programů pro geometrii na 1. stupni ZŠ
M-3-3-03 <i>rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině</i>	<ul style="list-style-type: none"> rozezná a modeluje osově souměrné rovinné útvary, uvede konkrétní příklady. 	<ul style="list-style-type: none"> Osově souměrné rovinné útvary 		

1. stupeň
Ročník: čtvrtý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, ROZŠÍŘUJÍCÍ POZNÁMKY VAZBY, UČIVO,
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE				
M-5-1-01 <i>využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení</i>	<ul style="list-style-type: none"> využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení; 	<ul style="list-style-type: none"> Komutativnost a asociativnost 		<p>ČJL: Správný zápis slovních úloh, stylizace a reprodukce odpovědí, čtení s porozuměním, dějová posloupnost.</p> <p>Rozšiřující učivo:</p> <ol style="list-style-type: none"> znázornění celého záporného čísla na číselné ose kmenové zlomky v kontextu části
M-5-1-02 <i>provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel</i>	<ul style="list-style-type: none"> čte a zapisuje čísla v daném oboru; počítá po statisících, desetitisících a tisících, používá rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě; porovnává čísla a znázorní je na číselné ose a jejích úsecích; sčítá a odčítá čísla v daném oboru (z paměti pouze čísla, která mají nejvýše dvě číslice různé od nuly); písemně násobí jednociferným a dvojciferným činitelem, písemně dělí jednociferným dělitelem; účelně propojuje písemné i pamětné počítání (i s použitím kalkulátoru); používá římské číslice při zápisu čísel; 	<ul style="list-style-type: none"> Číselný obor 0 – 1 000 000 Písemné algoritmy sčítání, odčítání, násobení a dělení Římské číslice Hospodaření domácnosti: rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti 		
M-5-1-03 <i>zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel</i>	<ul style="list-style-type: none"> zaokrouhluje přirozená čísla na statisíce, desetitisíce, tisíce, sta a desítky; provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací (sčítání a jeho kontrola záměnou sčítanců, odčítání a jeho kontrola sčítáním, dělení a jeho kontrola násobením); provádí kontrolu výpočtů pomocí kalkulátoru; 	<ul style="list-style-type: none"> Zaokrouhlování čísel Odhad a kontrola výsledku Práce s kalkulátorem 		
M-5-1-04	<ul style="list-style-type: none"> řeší a tvoří slovní úlohy na sčítání, 	<ul style="list-style-type: none"> Matematizace reálné situace 	EV – Vztah člověka	

<p><i>řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel</i></p>	<p>odčítání, násobení, dělení a slovní úlohy se dvěma početními operacemi;</p> <ul style="list-style-type: none"> • řeší a tvoří slovní úlohy vedoucí ke vztahu „o x více (méně)“ a „xkrát více (méně)“; 		<p>k prostředí (naše obec – využití přírodních zdrojů nacházejících se v blízkosti bydliště ve spojení s „o x více (méně)“ a „xkrát více (méně)“)</p>	
<p>ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY</p>				
<p>M-5-2-01 <i>vyhledává, sbírá a třídí data</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • provádí a zapisuje jednoduchá pozorování (např. měření teploty); 	<ul style="list-style-type: none"> • Zásady sběru a třídění dat 	<p>VMEGS – Objevujeme Evropu a svět (naše vlast a Evropa, Evropa a svět – sběr údajů o teplotě a jejich porovnání v různých částech světa)</p>	<p>AJ: Zápis hodin, dnů, měsíců a roků.</p>
<p>M-5-2-02 <i>čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • používá tabulky k evidenci, modelování a řešení různých situací; • doplňuje údaje, které chybí ve strukturované tabulce; • vytvoří na základě jednoduchého textu tabulku a sloupkový diagram; 	<ul style="list-style-type: none"> • Strukturovaná tabulka • Sloupkové diagramy 		
<p>GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU</p>				
<p>M-5-3-01 <i>narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • dodržuje zásady rýsování; • narýsuje přímkou, vyznačí polopřímku; • narýsuje různoběžky a označí jejich průsečík; • narýsuje kružnici s daným středem a poloměrem; • narýsuje čtverec, obdélník, trojúhelník ve čtvercové síti; 	<ul style="list-style-type: none"> • Zásady rýsování • Rýsování jednoduchých rovinných útvarů • Čtvercová síť 		<p>Rozšiřující učivo:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. další rovinné útvary, např. pravý úhel a pravidelné mnohoúhelníky 2. sítě těles, papírové modely těles, stavby těles podle půdorysu
<p>M-5-3-02 <i>sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • měří vzdálenosti, používá vhodné jednotky délky a převodní vztahy mezi nimi; • sčítá a odčítá graficky úsečky, porovná úsečky podle délky; • určí délku lomené čáry a obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran; 	<ul style="list-style-type: none"> • Jednotky délky a jejich převody: milimetr, centimetr, metr, kilometr • Grafické sčítání a odčítání úseček • Obvod mnohoúhelníku 		<p>Další náměty do výuky:</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. využití počítačových programů pro geometrii na 1. stupni ZŠ

M-5-3-03 <i>sestrojí rovnoběžky a kolmice</i>	<ul style="list-style-type: none"> • sestrojí rovnoběžné a kolmé přímky pomocí trojúhelníku s ryskou; • určí vzájemnou polohu přímek v rovině; 	<ul style="list-style-type: none"> • Vzájemná poloha přímek v rovině: rovnoběžky, různoběžky, kolmice 		
M-5-3-04 <i>určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu</i>	<ul style="list-style-type: none"> • určí pomocí čtvercové sítě obsah čtverce, obdélníku, trojúhelníku a obsahy porovná; • používá základní jednotky obsahu; 	<ul style="list-style-type: none"> • Jednotky obsahu: mm², cm², m² 		
M-5-3-05 <i>rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru</i>	<ul style="list-style-type: none"> • rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary; • určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru; • rozpozná a využije osovou souměrnost i v praktických činnostech a situacích; 	<ul style="list-style-type: none"> • Osová souměrnost rovinného útvaru 		
NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY				
M-5-4-01 <i>řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky</i>	<ul style="list-style-type: none"> • využívá úsudek pro řešení jednoduchých slovních úloh a problémů. 	<ul style="list-style-type: none"> • Řešení úloh úsudkem • Číselné a obrázkové řady 	OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů); Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity – skupinová práce žáků)	Rozšiřující učivo: 1 . algebrogramy, magické čtverce, pyramidy, zašifrované příklady, sudoku 2 . součtové trojúhelníky, násobilkové obdélníky

1. stupeň
Ročník: pátý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉ HO TÉMATU	PŘESAHY, ROZŠIŘUJÍCÍ POZNÁMKY	VAZBY, UČIVO,
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE					
M-5-1-02 <i>provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel</i>	<ul style="list-style-type: none"> čte a zapisuje čísla v daném oboru; počítá po milionech, používá rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě; porovnává čísla a znázorní je na číselné ose a jejích úsecích; písemně sčítá tři až čtyři přirozená čísla; písemně odčítá dvě přirozená čísla; písemně násobí až čtyřciferným činitelem; písemně dělí jednociferným nebo dvojciferným dělitelem; účelně propojuje písemné i pamětné počítání (i s použitím kalkulátoru); 	<ul style="list-style-type: none"> Číselný obor 0 – miliarda Písemné algoritmy sčítání, odčítání, násobení a dělení 		<p>ČJL: Správný zápis slovních úloh, stylizace a reprodukce odpovědí, čtení s porozuměním.</p> <p>AJ: Aplikace jednoduchých početních operací v oboru přirozených čísel, porovnávání větší, menší.</p> <p>Rozšiřující učivo: 1. vyjadřování části celku zlomkem se jmenovatelem 10 nebo 100</p>	
M-5-1-03 <i>zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel</i>	<ul style="list-style-type: none"> zaokrouhluje přirozená čísla na miliony; provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v daném oboru; provádí kontrolu výpočtu pomocí kalkulátoru; 	<ul style="list-style-type: none"> Zaokrouhlování 			
M-5-1-04 <i>řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel</i>	<ul style="list-style-type: none"> řeší a tvoří slovní úlohy z praktického života s využitím matematizace reálné situace; 	<ul style="list-style-type: none"> Fáze řešení problému: zápis, grafické znázornění, stanovení řešení, odhad a kontrola výsledku, posouzení reálnosti výsledku, formulace odpovědi 	EV – Vztah člověka k prostředí (naše obec: přírodní zdroje, náš životní styl: energie a odpady – komplexní pojetí úloh včetně pochopení významu a nezbytnosti ekologického chování)		
M-5-1-05 <i>modeluje a určí část celku,</i>	<ul style="list-style-type: none"> písemně, slovně vyjádří část celku pomocí zlomku 	<ul style="list-style-type: none"> zlomky 			

<i>používá zápis ve formě zlomku</i>				
M-5-1-06 <i>porovnává, sčítá a dočítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel</i>	<ul style="list-style-type: none"> • porovnává, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel 	<ul style="list-style-type: none"> • porovnávání, sčítání a odečítání zlomků se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel 		
M-5-1-07 <i>přečte zápis desetinného čísla vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty</i>	<ul style="list-style-type: none"> • přečte, zapíše a vyznačí na číselné ose, teploměru a modelu desetinné číslo 	<ul style="list-style-type: none"> • desetinná čísla 		
M-5-1-08 <i>porozumí významu znaku „-“, „pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose</i>	<ul style="list-style-type: none"> • zapíše a vyznačí celé záporné číslo na číselné ose, teploměru, modelu 	<ul style="list-style-type: none"> • celá záporná čísla 		
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY				
M-5-2-01 <i>vyhledává, sbírá a třídí data</i>	<ul style="list-style-type: none"> • vybírá z textu data podle zadaného kritéria; 	<ul style="list-style-type: none"> • Statistické údaje a jejich reprezentace 	MV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě – využití jednoduchých diagramů); Interpretace vztahů mediálních sdělení a reality (identifikace zjednodušení mediovaných sdělení)	AJ: Porovnání některých statistických údajů anglicky mluvících zemí. Rozšiřující učivo: 1 . další typy diagramů Další náměty do výuky: 2 . využití tabulkového kalkulátoru ke zpracování dat
M-5-2-02 <i>čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy</i>	<ul style="list-style-type: none"> • zjistí požadované údaje z kruhového diagramu, ve kterém nejsou k popisu použita procenta; 	<ul style="list-style-type: none"> • Kruhový diagram • Finanční produkty: úspory 		
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU				
M-5-3-01 <i>narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce</i>	<ul style="list-style-type: none"> • při konstrukcích rovinných útvarů využívá elementární geometrické konstrukce a základní vlastnosti těchto útvarů; 	<ul style="list-style-type: none"> • Konstrukce čtverce a obdélníku • Konstrukce pravoúhlého, rovnostranného a rovnoramenného trojúhelníku 		Další náměty do výuky: 1 . slovní úlohy na obsahy obdélníku, čtverce (práce s plánem bytu – velikost koberce, nákup tapet, obložení, podlahové plochy apod.) 2 . geometrie a výtvarné umění 3 . využití počítačových programů pro

M-5-3-03 <i>sestrojí rovnoběžky a kolmice</i>	<ul style="list-style-type: none"> • sestrojí k dané přímce rovnoběžku a kolmici vedoucí daným bodem pomocí trojúhelníku s ryskou; 	<ul style="list-style-type: none"> • Konstrukce rovnoběžky a kolmice daným bodem 		geometrii na 1. stupni ZŠ
M-5-3-04 <i>určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu</i>	<ul style="list-style-type: none"> • určí pomocí čtvercové sítě obsah rovinného obrazce, který je tvořen čtverci, obdélníky a trojúhelníky a obsahy porovná; 	<ul style="list-style-type: none"> • Složené obrazce ve čtvercové síti 		Další náměty do výuky: 1 . origami ve čtvercové síti
NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY				
M-5-4-01 <i>řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky</i>	<ul style="list-style-type: none"> • ovládá některé řešitelské strategie, v průběhu řešení nestandardních úloh objevuje zákonitosti a využívá je. 	<ul style="list-style-type: none"> • Magické čtverce, pyramidy, sudoku 	OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů); Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity)	Rozšiřující učivo: 1 . zašifrované příklady, hlavolamy, rébusy

5.2. Vzdělávací oblast: Informatika

5.2.2. Vzdělávací obor: Informatika

5.2.2.1. Vyučovací předmět: Informatika

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové a organizační vymezení:

Žáci prostřednictvím her, experimentů, diskusí a dalších aktivit vytvářejí první představy o způsobech, jakými se dají data a informace zaznamenávat, a objevují inforatické aspekty světa kolem nich.

Poznáváním, jak se s digitálními technologiemi pracuje, si žáci vytvářejí základ pro pochopení inforatických konceptů. Součástí je i bezpečné zacházení s technologiemi a osvojování dovedností a návyků, které vedou k prevenci rizikového chování.

Vyučovací předmět se vyučuje jako samostatný předmět ve 4. a 5. ročníku a má časovou dotaci 1 hodina týdně.

Zkratka pro název předmětu používaná v pedagogické dokumentaci (třídní knihy, zápisy z ped. porad apod.) – Inf.

Časové vymezení

ročník	1.	2.	3.	4.	5.
časová dotace	0	0	0	1	1

Do vyučovacího předmětu Informatika jsou zařazena **průřezová témata:**

Osobní a soc. výchova – rozvoj schopností poznávání, psychohygienu

Výchova k myš. v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět, jsme Evropané.

Environmentální výchova – lidské aktivity a problémy životního prostředí

Mediální výchova – interpretace vztahu mediální sdělení a reality

Multikulturní výchova

Výchovně vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel

- klade důraz na pozitivní motivaci žáka
- předkládá dostatek informačních zdrojů z učebnice a pracovních textů
- vede žáky k aktivnímu vyhledávání a třídění informací
- věnuje se dovednosti autokorekce chyb

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- motivuje žáka k samostatnému řešení daného problému, napomáhá mu hledat další řešení
- předkládá modelové situace a vede žáka k jejich optimálnímu řešení s využitím kreativity
- ukazuje různé zdroje informací, které mohou vést k řešení problému a vede žáky k jejich ověřování a srovnávání

Kompetence komunikativní

Učitel

- rozvíjí dovednost správně, výstižně a logicky formulovat své myšlenky a názory
- nabízí žákům využívání informační a komunikační technologie pro komunikaci s okolním světem

Kompetence sociální a personální

Učitel

- zařazuje práci ve skupině a klade důraz na vytvoření pravidel práce v týmu (organizace práce, rozdělení rolí, spolupráce, ohleduplnost, úcta) a jejich respektování samotnými žáky
- vnáší přátelskou atmosféru do procesu výuky

Kompetence občanské

Učitel

- respektuje věkové, intelektové, sociální a etnické zvláštnosti žáka

Kompetence pracovní

Učitel

- rozvíjí u žáka smysl pro povinnost vyžadováním přípravy na výuku, shromažďováním materiálů
- učí žáky pracovat podle návodu, předem stanoveného postupu a umožňuje jim hledat vlastní postup
- kontroluje samostatné práce žáka

Kompetence digitální

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby
- využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti
- samostatně rozhoduje, které technologie, pro jakou činnost či řešený problém použít, předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních
- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

1. stupeň

Ročník: čtvrtý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠIŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE				
<p>I-5-4-01 najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu</p> <p>I-5-4-03 dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi</p>	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží • edituje digitální text, vytvoří obrázek • přehraje zvuk či video • uloží svoji práci do souboru, otevře soubor • používá krok zpět, zoom • řeší úkol použitím schránky • dodržuje pravidla a pokyny při práci s digitálním zařízením 	<p>Digitální zařízení Zapnutí/vypnutí zařízení/aplikace Ovládání myši Kreslení čar, vybarvování Používání ovladačů Ovládání aplikací (schránka, krok zpět, zoom) Kreslení bitmapových obrázků Psaní slov na klávesnici Editace textu Ukládání práce do souboru Otevírání souborů Přehrávání zvuku</p>	<p>Mediální výchova-mediální komunikace, mediální sdělení</p> <p>Environmentální výchova- vyhodnocování ekologických problémů</p>	
DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ				
<p>I-5-1-02 popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji</p> <p>I-5-1-03 vyčte informace z daného modelu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • sdělí informaci obrázkem • předá informaci zakódovanou pomocí textu či čísel • zakóduje/zašifruje a dekóduje/dešifruje text • zakóduje a dekóduje jednoduchý obrázek pomocí mřížky • obrázek složí z daných geometrických tvarů či navazujících úseček 	<p>Piktogramy, emoji Kód Přenos na dálku, šifra</p> <p>Pixel, rastr, rozlišení Tvary, skládání obrazce</p>	<p>Osobní a soc.výchova – rozvoj schopností poznávání, psychohygienu</p>	

1. stupeň**Ročník: pátý**

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠÍŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ				
I-5-1-01 uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat	<ul style="list-style-type: none"> pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech doplňuje posloupnost prvků 	Data, druhy dat	Osobní a soc.výchova – rozvoj schopností poznávání, psychohygiena	
I-5-1-03 vyčte informace z daného modelu	<ul style="list-style-type: none"> pomocí obrázku znázorní jev pomocí obrázkových modelů řeší zadané problémy 	Schémata, obrázkové modely Model		
INFORMAČNÍ SYSTÉMY				
I-5-3-02 pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data	<ul style="list-style-type: none"> umístí data správně do tabulky doplňuje prvky v tabulce v posloupnosti opakujících se prvků nahradí chybný za správný 	Doplňování tabulky a datových řad Kritéria kontroly dat Řazení dat v tabulce Vizualizace dat v grafu	Multikulturní výchova	
ALGORITMUS A PROGRAMOVÁNÍ				
I-5-2-01 sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů	<ul style="list-style-type: none"> v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro ovládání postavy 	Příkazy a jejich spojování Opakování příkazů		
I-5-2-02 popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho	<ul style="list-style-type: none"> v programu najde a opraví chyby rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a 	Pohyb a razítkování Ke stejnému cíli vedou různé algoritmy		

<p>řešení</p> <p>I-5-2-03 v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy</p> <p>I-5-2-04 ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu</p>	<p>kolikrát</p> <ul style="list-style-type: none"> ● vytvoří a použije nový blok ● upraví program pro obdobný problém ● pomocí grafu znázorní vztahy mezi objekty 	<p>Vlastní bloky a jejich vytváření Kombinace procedur</p> <p>Graf, hledání cesty</p>	<p>Výchova k myš. v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět, jsme Evropané.</p>	
<p>DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE</p>				
<p>I-5-4-02 propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisí</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● propojení technologií, (bez)drátové připojení 	<p>Internet, práce ve sdíleném prostředí, sdílení dat</p>		

5.2. **Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět**

5.2.3. **Vzdělávací obor: Člověk a jeho svět**

5.2.3.1. **Vyučovací předmět: Prvouka**

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové a organizační vymezení:

Výuka předmětu je realizována v 1. až 3.ročníku.

Výuka probíhá většinou ve třídách, někdy v učebně informatiky, kde využíváme všechny dostupné výukové programy. Občas pracujeme v terénu, využíváme možností, které nabízí okolní prostředí.

Začleňujeme krátkodobé projekty.

Žáci získávají vědomosti pomocí názorných pomůcek, hraní určených rolí a řešením modelových situací.

Vzdělávací obsah předmětu Prvouka je členěn do pěti tematických okruhů:

- 1 . Místo, kde žijeme
- 2 . Lidé kolem nás
- 3 . Lidé a čas
- 4 . Rozmanitost přírody
- 5 . Člověk a jeho zdraví

Zkratka pro název předmětu používaná v pedagogické dokumentaci (třídní knihy, zápisy z ped. porad apod.) – Prv.

Časové vymezení

ročník	1.	2.	3.	4.	5.
časová dotace	2	2	2	0	0

Výuka má časovou dotaci 2 hodiny týdně v 1. – 3. ročníku.

Do vyučovacího předmětu Prvouka je zařazeno **průřezové téma:**

Osobnostní a sociální výchova –

tematický okruh: Mezilidské vztahy – 2. a 3. ročník

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – 1. – 3. ročník

Výchovně vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel

- klade důraz na pozitivní motivaci žáka
- předkládá dostatek informačních zdrojů z učebnice, encyklopedie, kroniky a pracovní texty
- vede žáky k aktivnímu vyhledávání a třídění informací

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- motivuje žáka k samostatnému řešení daného problému, napomáhá mu hledat další řešení
- předkládá modelové situace a vede žáka k jejich optimálnímu řešení s využitím kreativity
- ukazuje různé zdroje informací, které mohou vést k řešení problému a vede žáky k jejich ověřování a srovnávání

Kompetence komunikativní

Učitel

- rozvíjí dovednost správně, výstižně a logicky formulovat své myšlenky a názory na lidskou společnost, přírodní jevy a historické události
- nabízí žákům využívání informační a komunikační technologie pro komunikaci s okolním světem

Kompetence sociální a personální

Učitel

- zařazuje práci ve skupině a klade důraz na vytvoření pravidel práce v týmu (organizace práce, rozdělení rolí, spolupráce, ohleduplnost, úcta) a jejich respektování samotnými žáky

- vnáší přátelskou atmosféru do procesu výuky
- posiluje sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj

Kompetence občanské

Učitel

- respektuje věkové, intelektové, sociální a etnické zvláštnosti žáka
- podporuje u žáků pozitivní postoj k ochraně kulturního dědictví a ocenění našich tradic

Kompetence pracovní

Učitel

- rozvíjí u žáka smysl pro povinnost vyžadováním přípravy na výuku, shromažďováním materiálů
- učí žáky pracovat podle návodu, předem stanoveného postupu a umožňuje jim hledat vlastní postup
- kontroluje samostatné práce žáka

1. stupeň
Ročník: první

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, ROZŠIŘUJÍCÍ POZNÁMKY	VAZBY, UČIVO,
MÍSTO KDE ŽIJEME					
ČJS-3-1-01 vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	<ul style="list-style-type: none"> • prostředí domova, orientace v místě bydliště • prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy • adresa bydliště 			
LIDÉ KOLEM NÁS					
ČJS-3-2-01 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům	rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům	<ul style="list-style-type: none"> • rodina, domov, vlast, vztahy mezi členy rodiny, pravidla rodinného života: práva a povinnosti jejich členů • vztahy mezi lidmi • osvojování vhodného chování k ostatním spolužákům 	Osobnostní a sociální výchova – rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti		
LIDÉ A ČAS					
ČJS-3-3-01 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	<ul style="list-style-type: none"> • základní orientace v čase • den, týden, měsíc, rok • minulost, přítomnost a budoucnost 			

ROZMANITOST PŘÍRODY

<p>ČJS-3-4-01 pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích. 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteristika ročních období pozorování změn počasí, • reakce rostlin a živočichů na roční období 		
<h3>ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ</h3>				
<p>ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví. 	<ul style="list-style-type: none"> • lidské tělo • péče o zdraví • správná životospráva 		
<p>ČJS-3-5-03 chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné, ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek</p>	<ul style="list-style-type: none"> • chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné, ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek 	<ul style="list-style-type: none"> • osobní bezpečí • krizové situace a situace hromadného ohrožení 		
<p>ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech. 	<ul style="list-style-type: none"> • správné a bezpečné chování při mimořádných událostech 		

1. stupeň

Ročník: druhý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, ROZŠÍŘUJÍCÍ POZNÁMKY	VAZBY, UČIVO,
MÍSTO KDE ŽIJEME					
ČJS-3-1-01 vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	<ul style="list-style-type: none"> vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí. 	<ul style="list-style-type: none"> prostředí domova, orientace v místě bydliště prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy, riziková místa a situace adresa bydliště 			
ČJS-3-1-02 začlení svou obec (město) do příslušného kraje a oblužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)	<ul style="list-style-type: none"> začlení svou obec (město) do příslušného kraje a oblužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě). 	<ul style="list-style-type: none"> název obce a jejích částí význačné orientační body, historická a památná místa v obci 			
ČJS-3-1-03 rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost	<ul style="list-style-type: none"> rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost. 	<ul style="list-style-type: none"> rozdíly mezi městským a vesnickým prostředím 			
LIDÉ KOLEM NÁS					
ČJS-3-2-01 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, k jejich přednostem i nedostatkům	<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, k jejich přednostem i nedostatkům. 	<ul style="list-style-type: none"> rodina, domov, vlast, vztahy mezi členy rodiny, pravidla rodinného života: práva a povinnosti jejich členů vztahy mezi lidmi osvojování vhodného chování k ostatním spolužákům 	Osobnostní a sociální výchova – rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti		

ČJS-3-2-02 odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	<ul style="list-style-type: none"> • odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností. 	<ul style="list-style-type: none"> • pracovní činnosti lidí: tělesná a duševní práce • různá povolání • volný čas a jeho využití 		
LIDÉ A ČAS				
ČJS-3-3-01 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	<ul style="list-style-type: none"> • využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti. 	<ul style="list-style-type: none"> • základní orientace v čase • den, týden, měsíc, rok • denní režim, roční období • minulost, přítomnost a budoucnost 		
ČJS-3-3-02 pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije	<ul style="list-style-type: none"> • pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije. 	<ul style="list-style-type: none"> • kultura a historie naší obce, města 		
ČJS-3-3-03 uplatňuje elementární poznatky o sobě, rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost	<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje elementární poznatky o sobě, rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost. 	<ul style="list-style-type: none"> • proměny způsobu života v minulosti a přítomnosti 	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – mezilidské vztahy	
ROZMANITOST PŘÍRODY				
ČJS-3-4-01 pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	<ul style="list-style-type: none"> • pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích. 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteristika ročních období pozorování změn počasí, • reakce rostlin a živočichů na roční období 		

<p>ČJS-3-4-02 roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě</p>	<ul style="list-style-type: none"> roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě. 	<ul style="list-style-type: none"> rozlišení živé a neživé přírody základní význam vody, vzduchu, ohně a půdy podmínky života na Zemi 		
<p>ČJS-3-4-03 provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů</p>	<ul style="list-style-type: none"> provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů. 	<ul style="list-style-type: none"> pozorování a porovnávání vlastností vody, vzduchu, přírodnin 		
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ				
<p>ČSJ-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví</p>	<ul style="list-style-type: none"> uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví. 	<ul style="list-style-type: none"> lidské tělo péče o zdraví správná životospráva 		
<p>ČSJ-3-5-03 chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné, ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek</p>	<ul style="list-style-type: none"> chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné, ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek 	<ul style="list-style-type: none"> osobní bezpečí krizové situace a situace hromadného ohrožení 		
<p>ČSJ-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech</p>	<ul style="list-style-type: none"> reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech. 	<ul style="list-style-type: none"> správné a bezpečné chování při mimořádných událostech 		

1. stupeň
Ročník: třetí

OČEKÁVANÉ Z RVP ZV	VÝSTUPY	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠÍRUJÍC Í UČIVO, POZNÁMKY
MÍSTO KDE ŽIJEME					
ČJS-3-1-02 začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)	<ul style="list-style-type: none"> začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě). 	<ul style="list-style-type: none"> název obce a jejích částí význačné orientační body, historická a památná místa v obci 			
ČJS-3-1-03 rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost	<ul style="list-style-type: none"> rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost. 	<ul style="list-style-type: none"> rozdíly mezi městským a vesnickým prostředím 			
LIDÉ KOLEM NÁS					
ČJS-3-2-01 projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, k jejich přednostem i nedostatkům	<ul style="list-style-type: none"> projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, k jejich přednostem i nedostatkům. 	<ul style="list-style-type: none"> vztahy mezi lidmi osvojování vhodného chování k ostatním spolužákům 	Osobnostní a sociální výchova – rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti		
ČJS-3-2-02 odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	<ul style="list-style-type: none"> odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností. 	<ul style="list-style-type: none"> pracovní činnosti lidí: tělesná a duševní práce různá povolání volný čas a jeho využití 			
LIDÉ A ČAS					
ČJS-3-3-01 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	<ul style="list-style-type: none"> využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti. 	<ul style="list-style-type: none"> základní orientace v čase den, týden, měsíc, rok minulost, přítomnost a budoucnost 			

<p>ČJS-3-3-02 pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije</p>	<ul style="list-style-type: none"> • pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije. 	<ul style="list-style-type: none"> • kultura a historie naší obce, města 		
<p>ČJS-3-3-03 uplatňuje elementární poznatky o sobě, rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost</p>	<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje elementární poznatky o sobě, rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost. 	<ul style="list-style-type: none"> • proměny způsobu života v minulosti a přítomnosti 	<p>Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – mezilidské vztahy</p>	
ROZMANITOST PŘÍRODY				
<p>ČJS-3-4-01 pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích</p>	<ul style="list-style-type: none"> • pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích. 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteristika ročních období pozorování změn počasí, • reakce rostlin a živočichů na roční období 		
<p>ČJS-3-4-02 roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě</p>	<ul style="list-style-type: none"> • roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě. 	<ul style="list-style-type: none"> • rozlišení živé a neživé přírody • základní význam vody, vzduchu, ohně a půdy • podmínky života na Zemi 		
<p>ČJS-3-4-03 provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů</p>	<ul style="list-style-type: none"> • provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů. 	<ul style="list-style-type: none"> • pozorování a porovnávání vlastností vody, vzduchu, přírodnin 		
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ				
<p>ČSJ-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví</p>	<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví. 	<ul style="list-style-type: none"> • lidské tělo • péče o zdraví • správná životospráva 		

<p>ČJS-3-5-02 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných 	<ul style="list-style-type: none"> • znalost pravidel silničního provozu • krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru 		
<p>ČSJ-3-5-03 chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné, ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek</p>	<ul style="list-style-type: none"> • chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné, ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek 	<ul style="list-style-type: none"> • osobní bezpečí, krizové situace a situace hromadného ohrožení • přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku 		
<p>ČSJ-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech</p>	<ul style="list-style-type: none"> • reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech. 	<ul style="list-style-type: none"> • správné a bezpečné chování při mimořádných událostech • mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém 		

5.2. **Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět**

5.2.3. **Vzdělávací obor: Člověk a jeho svět**

5.2.3.2. **Vyučovací předmět: Přírodověda**

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové a organizační vymezení:

Výuka předmětu je realizována v 4. a 5.ročníku.

Výuka probíhá většinou ve třídách, někdy v učebně informatiky, kde využíváme všechny dostupné výukové programy. Občas pracujeme v terénu, využíváme možnosti, které nabízí okolní prostředí.

Začleňujeme krátkodobé projekty.

Zkratka pro název předmětu používaná v pedagogické dokumentaci (třídní knihy, zápisy z ped. porad apod.) – Př.

Časové vymezení

ročník	1.	2.	3.	4.	5.
časová dotace	0	0	0	1+ 1	1 + 1

Výuka má časovou dotaci 1 hodinu týdně a je posílena v obou ročnících jednou disponibilní hodinou.

Vzdělávací obsah předmětu

Rozmanitost přírody

Země jako planeta sluneční soustavy rozmanitost a proměnlivost živé i neživé přírody, rostliny, houby, živočichové, znaky života, životní potřeby a podmínky rovnováhy v přírodě

vliv lidské činnosti na přírodu, ochrana přírody a životního prostředí, likvidace odpadů, živelné pohromy, ekologické katastrofy

Člověk a jeho zdraví

lidské tělo, biologické a fyziologické funkce a potřeby člověka, vývoj jedince, základy lidské reprodukce, partnerství, rodičovství, základy sexuální výchovy, péče o zdraví, první pomoc

odpovědnost člověka za své zdraví, situace hromadného ohrožení, součástí výuky je i exkurze do planetária.

Do vyučovacího předmětu Přírodověda jsou zařazena **průřezová témata**:

Osobnostní a sociální výchova –

tematický okruh: Sebepoznání a sebepojetí – 5. ročník

Seberegulace a sebeorganizace – 4. a 5. ročník

Psychohygienu – 4. a 5. ročník

Mezilidské vztahy – 5. ročník

Environmentální výchova –

tematický okruh: Ekosystémy – 4. ročník

Základní podmínky života – 4. a 5. ročník

Vztah člověka k prostředí – 4. a 5. ročník

Výchovně vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel

- klade důraz na pozitivní motivaci žáka
- předkládá dostatek informačních zdrojů z učebnice, encyklopedie, kroniky a pracovní texty
- vede žáky k aktivnímu vyhledávání a třídění informací

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- motivuje žáka k samostatnému řešení daného problému, napomáhá mu hledat další řešení
- předkládá modelové situace a vede žáka k jejich optimálnímu řešení s využitím kreativity
- ukazuje různé zdroje informací, které mohou vést k řešení problému a vede žáky k jejich ověřování a srovnávání

Kompetence komunikativní

Učitel

- rozvíjí dovednost správně, výstižně a logicky formulovat své myšlenky a názory na lidskou

- společnost, přírodní jevy a historické události
- nabízí žákům využívání informační a komunikační technologie pro komunikaci s okolním světem

Kompetence sociální a personální

Učitel

- zařazuje práci ve skupině a klade důraz na vytvoření pravidel práce v týmu (organizace práce, rozdělení rolí, spolupráce, ohleduplnost, úcta) a jejich respektování samotnými žáky
- vnáší přátelskou atmosféru do procesu výuky
- posiluje sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj

Kompetence občanské

Učitel

- respektuje věkové, intelektové, sociální a etnické zvláštnosti žáka
- podporuje u žáků pozitivní postoj k ochraně kulturního dědictví a ocenění našich tradic

Kompetence pracovní

Učitel

- rozvíjí u žáka smysl pro povinnost vyžadováním přípravy na výuku, shromažďováním materiálů
- učí žáky pracovat podle návodu, předem stanoveného postupu a umožňuje jim hledat vlastní postup
- kontroluje samostatné práce žáka

1. stupeň

Ročník: čtvrtý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY Žák:	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠÍŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
ROZMANITOST PŘÍRODY				
ČJS-5-4-01 objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka	<ul style="list-style-type: none"> objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka. 	<ul style="list-style-type: none"> živá a neživá příroda, vztahy rovnováha v přírodě – význam, vzájemné vztahy, základní společenstva voda a vzduch nerosty a horniny, půda 	Environmentální výchova – vztah člověka k prostředí	
ČJS-5-4-02 vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období	<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období. 	<ul style="list-style-type: none"> Země, vesmír 		
ČJS-5-4-03 zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí	<ul style="list-style-type: none"> zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí. 	<ul style="list-style-type: none"> význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi fauna a flora v jednotlivých podnebných pásích, přizpůsobivost organismů rozmanitost podmínek života na zemi 	Environmentální výchova – ekosystémy	
ČJS-5-4-04 porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy	<ul style="list-style-type: none"> porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy. 	<ul style="list-style-type: none"> dělení organismů, práce s atlasy a klíči rostliny, houby, živočichové – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů; význam v přírodě a pro člověka 	Environmentální výchova – základní podmínky života	

<p>ČJS-5-4-06 stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit</p>	<ul style="list-style-type: none"> • stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit 	<ul style="list-style-type: none"> • rizika v přírodě – rizika spojená s ročními obdobími a sezónními činnostmi; mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi 		
<p>ČJS-5-4-07 založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu. 	<ul style="list-style-type: none"> • pokusy – postup práce, výstupy • látky a jejich vlastnosti – třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek a měření veličin s praktickým užívání zákl. jednotek 		
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ				
<p>ČJS-5-5-03 účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob</p>	<ul style="list-style-type: none"> • účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob. 	<ul style="list-style-type: none"> • denní režim – plánování, uspořádání času • zdravý životní styl, správná výživa, výběr a způsob uchovávání potravin, vhodná skladba potravin, pitný režim 	<p>Osobnostní a sociální výchova – seberegulace a sebeorganizace, psychohygienu,</p>	
<p>ČJS-5-5-06 uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou</p>	<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou. 	<ul style="list-style-type: none"> • péče o zdraví – zdravý životní styl • nemoci přenosné a nepřenositelné, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS) 		
<p>ČJS-5-5-07 rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc 	<ul style="list-style-type: none"> • drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních 		

1. stupeň

Ročník: pátý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠÍŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
ROZMANITOST PŘÍRODY				
ČJS-5-4-02 vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období	<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období. 	<ul style="list-style-type: none"> Země, vesmír 		
ČJS-5-4-04 porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy	<ul style="list-style-type: none"> porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy. 	<ul style="list-style-type: none"> dělení organismů, práce s atlasy a klíči rostliny, houby, živočichové – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejnámějších druhů; význam v přírodě a pro člověka 	Environmentální výchova – základní podmínky života	
ČJS-5-4-05 zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	<ul style="list-style-type: none"> zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat. 	<ul style="list-style-type: none"> člověk a příroda – ekologie 	Environmentální výchova – lidské aktivity a problémy životního prostředí	
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ				
ČJS-5-5-01 využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života	<ul style="list-style-type: none"> využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života. 	<ul style="list-style-type: none"> péče o zdraví, lidské tělo – stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka 		

<p>ČJS-5-5-02 rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození</p>	<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození. 	<ul style="list-style-type: none"> vývoj člověka – etapy vývoje 		
<p>ČJS-5-5-03 účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob</p>	<ul style="list-style-type: none"> účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob. 	<ul style="list-style-type: none"> denní režim – plánování, uspořádání času zdravý životní styl, správná výživa, výběr a způsob uchovávání potravin, vhodná skladba potravin, pitný režim 	<p>Osobnostní a sociální výchova – seberegulace a sebeorganizace, psychohygiena,</p>	
<p>ČJA-5-5-04 uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista</p>	<ul style="list-style-type: none"> uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista 	<ul style="list-style-type: none"> osobní bezpečí, bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek, šikana, týrání a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky) mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém 		
<p>ČJA-5-5-05 předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek</p>	<ul style="list-style-type: none"> předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek. 	<ul style="list-style-type: none"> drogy – prevence, návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií 		
<p>ČJS-5-5-07 rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc</p>	<ul style="list-style-type: none"> rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc 	<ul style="list-style-type: none"> drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních 		
<p>ČJS-5-5-08 uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku</p>	<ul style="list-style-type: none"> uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku. 	<ul style="list-style-type: none"> Partnerství, manželství, rodičovství, základy sexuální výchovy – rodina, vztahy v rodině, partnerské vztahy, osobní vztahy, etická stránka sexuality 	<p>Osobnostní a sociální výchova – poznávání lidí, mezilidské vztahy</p>	

5.2. **Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět**

5.2.3. **Vzdělávací obor: Člověk a jeho svět**

5.2.3.3. **Vyučovací předmět: Vlastivěda**

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové a organizační vymezení:

Výuka předmětu je realizována v 4. a 5.ročníku.

Výuka probíhá většinou ve třídách, někdy v učebně informatiky, kde využíváme všechny dostupné výukové programy. Občas pracujeme v terénu, využíváme možnosti, které nabízí okolní prostředí.

Začleňujeme krátkodobé projekty.

Zkratka pro název předmětu používaná v pedagogické dokumentaci (třídní knihy, zápisy z ped. porad apod.) – VI.

Časové vymezení

ročník	1.	2.	3.	4.	5.
časová dotace	0	0	0	1+1	2

Výuka má ve 4. ročníku je časovou dotaci 1 hodinu týdně a je posílána o jednu disponibilní hodinu. V 5. ročníku je časová dotace 2 hodiny týdně.

Vzdělávací obsah předmětu

Místo, kde žijeme – **praktické** poznávání místních a regionálních skutečností, s důrazem na dopravní výchovu, chápání organizace života v obci, ve společnosti, postupné rozvíjení vztahu k zemi, národní cítění.

Lidé kolem nás – **jednání** mezi lidmi a upevňování základů vhodného chování, seznámení se základními právy a povinnostmi i problémy ve společnosti i ve světě, uvědomování si významu a podstaty tolerance, solidarity, pomoci, úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen, směřování k výchově budoucího občana demokratického státu. Orientace v problematice peněz a cen, odpovědnému zpracování osobního rozpočtu.

Lidé a čas – orientace v časových dějích, postupu událostí a utváření historie věcí a dějů, snaha o vyvolání zájmu o minulost, o kulturní bohatství regionu i celé země, úsilí o samostatnost při vyhledávání, získávání a zkoumání informací z historie a současnosti.

Do vyučovacího předmětu Vlastivěda jsou zařazena **průřezová témata:**

Osobnostní a sociální výchova –

tematický okruh: Poznávání lidí – 4. ročník

Hodnoty, postoje, praktická etika – 4. a 5. ročník

Enviromentální výchova –

tematický okruh: Vztah člověka k prostředí – 4. ročník

Výchova demokratického občana –

tematický okruh: Občanská společnost a škola – 4. a 5. ročník

Formy participace občanů v politickém životě – 4. ročník

Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování – 4. ročník

Multikulturní výchova –

tematický okruh: Kulturní diference – 5. ročník

Výchovně vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel

- klade důraz na pozitivní motivaci žáka
- předkládá dostatek informačních zdrojů z učebnice, encyklopedie, kroniky a pracovní texty
- vede žáky k aktivnímu vyhledávání a třídění informací

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- motivuje žáka k samostatnému řešení daného problému, napomáhá mu hledat další řešení
- předkládá modelové situace a vede žáka k jejich optimálnímu řešení s využitím kreativity
- ukazuje různé zdroje informací, které mohou vést k řešení problému a vede žáky k jejich ověřování a srovnávání

Kompetence komunikativní

Učitel

- rozvíjí dovednost správně, výstižně a logicky formulovat své myšlenky a názory na lidskou společnost, přírodní jevy a historické události
- nabízí žákům využívání informační a komunikační technologie pro komunikaci s okolním světem

Kompetence sociální a personální

Učitel

- zařazuje práci ve skupině a klade důraz na vytvoření pravidel práce v týmu (organizace práce, rozdělení rolí, spolupráce, ohleduplnost, úcta) a jejich respektování samotnými žáky
- vnáší přátelskou atmosféru do procesu výuky
- posiluje sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj

Kompetence občanské

Učitel

- respektuje věkové, intelektové, sociální a etnické zvláštnosti žáka
- podporuje u žáků pozitivní postoj k ochraně kulturního dědictví a ocenění našich tradic

Kompetence pracovní

Učitel

- rozvíjí u žáka smysl pro povinnost vyžadováním přípravy na výuku, shromažďováním materiálů
- učí žáky pracovat podle návodu, předem stanoveného postupu a umožňuje jim hledat vlastní postup
- kontroluje samostatné práce žáka

1. stupeň

Ročník: čtvrtý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠÍRUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
	<ul style="list-style-type: none"> Žák: 			
• MÍSTO, KDE ŽIJEME				
ČJS-5-1-01 určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu	<ul style="list-style-type: none"> určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu. 	<ul style="list-style-type: none"> orientace v místě a prostoru místní oblast, region 		
ČJS-5-1-02 určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	<ul style="list-style-type: none"> určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě. 	<ul style="list-style-type: none"> práce s kompasem a mapou, určování světové strany v přírodě 		
ČJS-5-1-03 rozlišuje mezi náčrtů, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokoucí	<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje mezi náčrtů, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokoucí. 	<ul style="list-style-type: none"> orientace podle náčrtů, plánů a map zeměpisné pojmy 	Enviromentální výchova – vztah člověka k prostředí	
ČJS-5-1-04 vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického	<ul style="list-style-type: none"> vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického. 	<ul style="list-style-type: none"> ČR – zeměpisné, hospodářské, politické a zemědělské údaje 	Výchova demokratického občana – občanská společnost a škola	

<p>ČJA-5-1-06 rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam</p>	<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam. 	<ul style="list-style-type: none"> ČR – státní zřízení, orgány státní moci, státní symboly, armáda ČR, významné osobnosti naší politiky 	<p>Výchova demokratického občana – formy participace občanů v politickém životě</p>	
<p>• LIDÉ KOLEM NÁS</p>				
<p>ČJS-5-2-01 vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)</p>	<ul style="list-style-type: none"> vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě). 	<ul style="list-style-type: none"> mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie pravidla chování – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování – ohleduplnost, etické zásady, zvládnání vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům 	<p>Osobnostní a sociální výchova – poznávání lidí</p>	
<p>ČJS-5-2-02 rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu řešení</p>	<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu řešení. 	<ul style="list-style-type: none"> pravidla dialogu, komunikace 	<p>Osobnostní a sociální výchova – hodnoty, postoje, praktická etika</p>	
<p>ČJS-5-2-03 rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou, a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy</p>	<ul style="list-style-type: none"> rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou, a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy. 	<ul style="list-style-type: none"> lidská práva a práva dítěte práva a povinnosti žáků školy protiprávní jednání a korupce, právní ochrana občanů a majetku včetně nároku na reklamaci, soukromého vlastnictví, duševních hodnot 	<p>Výchova demokratického občana – principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</p>	
<p>ČJS-5-2-04 Orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy</p>	<ul style="list-style-type: none"> Orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy 	<ul style="list-style-type: none"> základní formy vlastnictví – soukromé, veřejné, osobní, společné; hmotný a nehmotný majetek rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti; hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení; banka jako správce peněz, úspory, půjčky 		

<p>ČJS-5-2-05 poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města). 	<ul style="list-style-type: none"> • základní globální problémy – významné sociální problémy, problémy konzumní společnosti, nesnášenlivost mezi lidmi, globální problémy přírodního prostředí 	<p>Environmentální výchova – vztah člověka k prostředí</p>	
<p>• LIDÉ A ČAS</p>				
<p>ČJS-5-3-01 pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy</p>	<ul style="list-style-type: none"> • pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy. 	<ul style="list-style-type: none"> • dějiny jako časový sled událostí • čas, časová osa 		
<p>ČJS-5-3-02 využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek</p>	<ul style="list-style-type: none"> • využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek. 	<ul style="list-style-type: none"> • obrázky našich dějin, český stát, Velká Morava 		
<p>ČJS-5-3-03 rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik. 	<ul style="list-style-type: none"> • Přemyslovci, Lucemburkové, Jagellonci, Habsburkové 		
<p>ČJS-5-3-05 objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů</p>	<ul style="list-style-type: none"> • objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů. 	<ul style="list-style-type: none"> • historický přehled – znalost významných dní v roce, státní svátky 		

1. stupeň
Ročník: pátý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠÍŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
MÍSTO, KDE ŽIJEME				
ČJS-5-1-03 rozlišuje mezi náčrtu, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokouli	<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje mezi náčrtu, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokouli. 	<ul style="list-style-type: none"> orientace podle náčrtů, plánů a map zeměpisné pojmy 	Enviromentální výchova – vztah člověka k prostředí	
ČJS-5-1-04 vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického	<ul style="list-style-type: none"> vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického. 	<ul style="list-style-type: none"> Evropa – státy a města 	Výchova demokratického občana – občanská společnost a škola Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá	
ČJA-5-1-05 prostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích	<ul style="list-style-type: none"> zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích. 	<ul style="list-style-type: none"> Předávání osobních zkušeností z cest 	Multikulturní výchova – kulturní diference	
LIDÉ KOLEM NÁS				
ČJS-5-2-02 rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu řešení	<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu řešení. 	<ul style="list-style-type: none"> pravidla dialogu, komunikace 	Osobnostní a sociální výchova – hodnoty, postoje, praktická etika	

<p>ČJS-5-2-04 Orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy 	<ul style="list-style-type: none"> • základní formy vlastnictví – soukromé, veřejné, osobní, společné; hmotný a nehmotný majetek • rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti; hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení; banka jako správce peněz, úspory, půjčky 		
LIDÉ A ČAS				
<p>ČJS-5-3-03 rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik. 	<ul style="list-style-type: none"> • Přemyslovci, Lucemburkové, Jagellonci, Habsburkové 		
<p>ČJS-5-3-04 srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik</p>	<ul style="list-style-type: none"> • srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik. 	<ul style="list-style-type: none"> • vznik ČSR, vznik ČR, území českého státu v proměnách času, tradice 		
<p>ČJS-5-3-05 objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů</p>	<ul style="list-style-type: none"> • objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů. 	<ul style="list-style-type: none"> • historický přehled – znalost významných dní v roce, státní svátky 		

5.3. Vzdělávací oblast: Umění a kultura
5.3.1. Vzdělávací obor: Hudební výchova
5.3.1.1. Vyučovací předmět: Hudební výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové a organizační vymezení:

Výuka předmětu je realizována ve všech ročnících.

Výuka probíhá většinou v pracovních hudební výchovy a někdy ve třídách. Velmi často se prolíná do ostatních předmětů.

Zkratka pro název předmětu používaná v pedagogické dokumentaci (třídní knihy, zápisy z ped. porad apod.) – Hv.

Časové vymezení

ročník	1.	2.	3.	4.	5.
časová dotace	1	1	1	1	1

Výuka má časovou dotaci 1 hodinu týdně.

Do vyučovacího předmětu Hudební výchova jsou zařazena **průřezová témata:**

Osobnostní a sociální výchova-
tematický okruh: Sebepoznání a sebepojetí – 4. a 5. ročník
Kreativita – 1. – 5. ročník

Multikulturní výchova –
tematický okruh: Kulturní difference – 4. a 5. ročník
Lidské vztahy – 4. a 5. ročník

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech –

tematický okruh: Evropa a svět nás zajímá – 4. a 5. ročník

Výchovně vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel

- klade důraz na pozitivní motivaci žáka
- vede žáky k tomu, aby se naučili rozumět obecně používaným termínům v oblasti hudební a dramatické

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- vede žáky k tomu, aby při svém hodnocení umění postupovali uvážlivě a svůj názor si uměli obhájit
- předkládá modelové situace a vede žáka k jejich optimálnímu řešení s využitím kreativity
- ukazuje různé zdroje informací, které mohou vést k řešení problému a vede žáky k jejich ověřování a srovnávání

Kompetence komunikativní

Učitel

- rozvíjí dovednost správně, výstižně a logicky formulovat své myšlenky a názory na kultura a umění
- vede žáky k tomu, aby vnímali a sami používali mimojazykové vyjadřování
- poskytuje žákům dostatečný prostor k jejich vlastnímu uměleckému a kulturnímu projevu

Kompetence sociální a personální

Učitel

- zařazuje práci ve skupině a klade důraz na vytvoření pravidel práce v týmu (organizace práce, rozdělení rolí, spolupráce, ohleduplnost, úcta) a jejich respektování samotnými žáky
- vnáší přátelskou atmosféru do procesu výuky
- posiluje sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj
- vysvětlit a vybudovat zásady chování na kulturních a společenských akcích

Kompetence občanské

Učitel

- respektuje věkové, intelektové, sociální a etnické zvláštnosti žáka
- podporuje u žáků pozitivní postoj k ochraně kulturního dědictví a ocenění našich tradic
- pomáhá budovat pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro tvořivost

Kompetence pracovní

Učitel

- objasňuje žákům základní pravidla pro grafický záznam hudby
- učí žáky pracovat podle návodu, předem stanoveného postupu a umožňuje jim hledat vlastní postup
- kontroluje samostatné práce žáka

1. stupeň**Ročník: první**

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉ HO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠIŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
VOKÁLNÍ ČINNOSTI				
HV-3-1-01 zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase	provádí dechová, artikulační a jednoduchá hlasová cvičení, dodržuje pěvecký postoj, zpívá sólově nebo ve skupině	pěvecké dovednosti – dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv hlasová hygiena rozšíření hlasového rozsahu		
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI				
HV-3-1-02 rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem	formou hry na ozvěnu melodizuje a rytmizuje říkadla	hudební hry (deklamace říkadel, hra na ozvěnu) hra na tělo (tleskání, luskání a pleskání)	Osobnostní a sociální výchova – kreativita	
HV-3-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	doprovází zpěv nebo skladbu na Orffovy i vlastnoručně vyrobené nástroje	hra nejjednodušších doprovodů na Orffovy nástroje		
HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI				
HV-3-1-04 reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	tleská, pleská, podupává do rytmu, účastní se tanečních her, pochoduje do rytmu	pohybový doprovod znějící hudby taktování hra na tělo (tleskání, luskání a pleskání)		
POSLECHOVÉ ČINNOSTI				
HV-3-1-05 rolišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	tleská, pleská, podupává do rytmu, účastní se tanečních her, pochoduje do rytmu	Kvality tónů (síla, výška) Poslechové činnosti		
HV-3-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje; odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální; chápe roli posluchače	rozezná zvuk a tón, zpěv mužský, ženský a dětský a hru na hudební nástroje	Hudební pohádky nebo poslechové skladby (tón, zvuk), sledování průběhu melodie		

1. stupeň**Ročník: druhý**

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉ HO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠIŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
VOKÁLNÍ ČINNOSTI				
HV-3-1-01 zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase	provádí dechová, artikulační a jednoduchá hlasová cvičení, dodržuje pěvecký postoj, zpívá sólově nebo ve skupině	Hlasová hygiena. Pěvecké dovednosti. Zpěv lidových a umělých písní v jednohlase.		
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI				
HV-3-1-02 rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem	zpěvem odpovídá na hudební otázku učitele	Hudební hry Melodizace a rytmizace říkadél	Osobnostní a sociální výchova – kreativita	
HV-3-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	doprovází zpěv nebo skladbu na Orffovy i vlastnoručně vyrobené nástroje	Jednoduchý rytmický a melodický doprovod		
HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI				
HV-3-1-04 reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	taktuje ve 2/4 taktu, reaguje na změnu velikosti gest zesílením nebo zeslabením zpěvu	Hra na tělo Hudebně pohybové a taneční hry Taktování (2/4), mazurka		
POSLECHOVÉ ČINNOSTI				
HV-3-1-05 rozdlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	přiřadí znějící tón k odpovídajícímu obrázku	Kvality tónů (síla, výška a barva) Poslechové činnosti		
HV-3-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje; odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální; chápe roli posluchače	rozpozná v přiměřené skladbě aspoň tři hudební nástroje, rozliší sólový a sborový zpěv	Hudební pohádky nebo poslechové skladby (tón, zvuk) Sledování průběhu melodie		

1. stupeň
Ročník: třetí

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉ HO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠÍŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
VOKÁLNÍ ČINNOSTI				
HV-3-1-01 zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase	upevňuje pěvecké návyky (držení těla, dýchání, výslovnost), automatizuje správné dýchání a držení těla, zpívá sólově nebo ve skupině, zpívá kánon	Hlasová hygiena Pěvecké dovednosti Zpěv lidových a umělých písní v jednohlase		
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI				
HV-3-1-02 rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem	při hře na otázku – odpověď dokončí melodii s dodržením rytmu	Hudební hry, Melodizace a rytmizace říkadel Improvizace na pětitónové řadě	Osobnostní a sociální výchova – kreativita	
HV-3-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	doprovází zpěv nebo skladbu na Orffovy nebo jiné nástroje	Jednoduchý rytmický a melodický doprovod		
HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI				
HV-3-1-04 reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	taktuje ve 2/4 a 3/4 taktu, předvede jednoduché tance	Hra na tělo, Hudebně pohybové a taneční hry Různé žánry poslechových skladeb Taktování (2/4 a 3/4)		
POSLECHOVÉ ČINNOSTI				
HV-3-1-05 rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	Kvality tónů (síla, výška barva, délka) Poslechové činnosti		
HV-3-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje; odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální; chápe roli posluchače	rozpozná v skladbě přiměřené věku aspoň 5 hudebních nástrojů, rozliší zpívanou a hranou hudbu.	Hudební pohádky nebo poslechové skladby, sledování průběhu melodie		

1. stupeň

Ročník: čtvrtý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠÍŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
	Žák:			
HV-5-1-01 zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti	zvládá základy hlasové výchovy, interpretaci přizpůsobí charakteru písně	Hlasová výchova Zpěv lidových a umělých písní v dur a moll Dvojhlas	Multikulturní výchova – lidské vztahy	
HV-5-1-02 realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not	realizuje známou melodii dle svých individuálních schopností	Nota jako grafický znak Taktování Hudebně pohybové činnosti		
HV-5-1-03 využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché, popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní	na základě svých hudebních schopností používá hudební nástroje	Rytmické a melodické doprovody písní	Osobnostní a sociální výchova – sebepoznání a sebepojetí	
HV-5-1-04 rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby	pozná refrén a sloku	malá písňová forma (a, a b)	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá	
HV-3-1-05 vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace	podle instrukcí učitele hraje na Orffovy nástroje jednoduchou přede hrou a dohrou	Jednoduché přede hry a dohry Instrumentální činnosti	Osobnostní a sociální výchova – kreativita	

<p>HV-5-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metroritmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny</p>	<p>rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků</p>	<p>Metrum, rytmus, tempo Ukázky skladeb českých skladatelů Hudební nástroje Poslechové činnosti</p>	<p>Multikulturní výchova – kulturní diference</p>	
<p>HV-5-1-07 ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace</p>	<p>na základě svých schopností a dovedností ztvárňuje hudbu pohybem</p>	<p>Hudebně pohybové činnosti</p>		

1. stupeň**Ročník: pátý**

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠÍŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
	Žák:			
HV-5-1-01 zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti	využívá základů hlasové výchovy při zpěvu, interpretaci přizpůsobí charakteru písně	Hlasová výchova Zpěv lidových a umělých písní v dur a moll Dvojhlas	Multikulturní výchova – lidské vztahy	
HV-5-1-02 realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not	dle svých schopností a dovedností realizuje melodii nebo píseň zapsanou v notách	Nota jako grafický znak Taktování		
HV-5-1-03 využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché, popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní	dle svých schopností a dovedností hraje na nástroje jednoduché motivy skladeb a písní	Rytmické a melodické doprovody písní	Osobnostní a sociální výchova – sebepoznání a sebepojetí	
HV-5-1-04 rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby	odliší jednotlivé části skladby nebo písně	rondo	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá	
HV-3-1-05 vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace	podle instrukcí učitele nebo dle svých schopností improvizuje na Orffovy nástroje jednoduchou přede hru, mezihru a dohru	Jednoduché přede hry, mezihry, dohry Hudební improvizace	Osobnostní a sociální výchova – kreativita	

<p>HV-5-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metroritmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny</p>	<p>rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metroritmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny</p>	<p>Metrum, rytmus, tempo Ukázky skladeb světových skladatelů Poslechové činnosti</p>	<p>Multikulturní výchova – kulturní diference</p>	
<p>HV-5-1-07 ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace</p>	<p>ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace</p>	<p>Hudebně pohybové činnosti</p>		

5.3. Vzdělávací oblast: Umění a kultura

5.3.2. Vzdělávací obor: Výtvarná výchova

5.3.2.1. Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové a organizační vymezení:

Výuka předmětu je realizována ve všech ročnících.

Výuka probíhá většinou v pracovně výtvarné výchovy, kde je umístěna keramická pec a někdy ve třídách. Velmi často se prolíná do ostatních předmětů.

Do výuky začleňujeme krátkodobé projekty.

Zkratka pro název předmětu používaná v pedagogické dokumentaci (třídní knihy, zápisy z ped. porad apod.) – Vv.

Časové vymezení

ročník	1.	2.	3.	4.	5.
časová dotace	1	1	1	2	2

Vyučovací předmět má časovou dotaci

1 hodinu týdně v 1., 2. a 3. ročníku a 2 hodiny týdně ve 4. a 5. ročníku.

Do vyučovacího předmětu Výtvarná výchova jsou zařazena **průřezová témata:**

Osobnostní a sociální výchova –

tematický okruh: Rozvoj schopností poznávání – 4. a 5. ročník

Multikulturní výchova –

tematický okruh: Multikulturalita – 3. ročník

Výchovně vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel

- klade důraz na pozitivní motivaci žáka
- vede žáky k učení se prostřednictvím vlastní tvorby
- rozvíjí tvořivost žáků osvojováním různých výtvarných technik

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- vede žáky k tomu, aby při svém hodnocení umění postupovali uvážlivě a svůj názor si uměli obhájit
- vede žáky ke kritickému myšlení při posuzování uměleckého díla i vlastní tvorbě

Kompetence komunikativní

Učitel

- rozvíjí dovednost správně, výstižně a logicky formulovat své myšlenky a názory na kultura a umění
- poskytuje žákům dostatečný prostor k jejich vlastnímu uměleckému a kulturnímu projevu

Kompetence sociální a personální

Učitel

- zařazuje práci ve skupině a klade důraz na vytvoření pravidel práce v týmu (organizace práce, rozdělení rolí, spolupráce, ohleduplnost, úcta) a jejich respektování samotnými žáky
- vnáší přátelskou atmosféru do procesu výuky
- posiluje sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj

Kompetence občanské

Učitel

- respektuje věkové, intelektové, sociální a etnické zvláštnosti žáka
- podporuje u žáků pozitivní postoj k ochraně kulturního dědictví a ocenění našich tradic
- pomáhá budovat pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro tvořivost

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky k osvojování výtvarných technik
- učí žáky pracovat podle návodu, předem stanoveného postupu a umožňuje jim hledat vlastní postup
- kontroluje samostatné práce žáka

1. stupeň

Ročník: první

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TĚMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠÍŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
VV-3-1-01 rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ	žák: poznává základní barvy a jejich různé užívání, hraje si s linií – vedení linií v různých materiálech	Poznávání a prožívání světa dítěte		
VV-3-1-02 v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace	poznává možnost námětového plošného i lineárního vyjádření, pokouší se volně pracovat s linkou, tvarem, obrysem	pocitování domova jako životní jistoty (dítě v domácím prostředí, domácí práce, hry)	Osobnostní a sociální výchova – kreativita	
VV-3-1-03 vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky	kreslí podle skutečnosti, jehož hlavním účelem je vystižení tvaru a barvy	poznávání školy, nové životní prostředí (třída, škola, spolužáci)		
VV-3-1-04 interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností	interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností	styk se světem mimo školu (ulice, cesta do školy sport, hry, výlety, hřiště, přátel		

<p>VV-3-1-05 na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil</p>	<p>komponuje jednoduché tvary experimentuje s různými materiály k vytváření prostorových prací seznamuje se s významnými osobnostmi výtvarného umění jako např. Josef Lada spontánně si hraje s různými tvárnými materiály výtvarně dotváří přírodniny podle svých představ, vytváří výtvarné práce vztahující se k učivu prvouky, zobrazující vše, co dětem poskytuje příroda, spolupracuje na třídních projektech, postupně si osvojuje schopnost vyjádřit se o své práci, navštěvuje výstavy, muzea</p>	<p>Svět, který děti pozorují, který pociťují a kterému naslouchají setkávání s prostými životními zkušenostmi (u lékaře, na poště, na nádraží, v obchodě poslouchání a vyprávění pohádek, písniček, říkadel, významná sváteční setkávání, rodinné oslavy – Vánoce, Velikonoce Vnímání smyslových vjemů a jejich výtvarný záznam, přepis pocitů z dotýkání, přepis zvuků aj. Objevování světa přírody, pozorování přírody (přírodnin, rostlin, zvířat), chápání přírody ve smyslu prostředí života, tvář krajiny v různých souvislostech, vztah k přírodě, příroda a běh času</p>		
--	--	--	--	--

1. stupeň**Ročník: druhý**

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠIŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
VV-3-1-01 rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ	Žák: rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ	Poznávání a prožívání světa dítěte		
VV-3-1-02 v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace	využívá základních barev, poznává různé materiály, seznamují se s různými způsoby jejich zpracování (různými technikami), osvojuje si dovednosti práce s různými nástroji, pracuje už cíleně s linkou tvarem, obrysem, získává základy techniky kresby, rozvíjí schopnost výtvarně vnímat věci, užitek předměty z hlediska funkce, tvaru	pocitování domova jako životní jistoty (dítě v domácím prostředí, domácí práce, hry)	Osobnostní a sociální výchova – kreativita	
VV-3-1-03 vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky	vytváří příběhy vyjádřené malbou nebo kresbou	poznávání školy, nové životní prostředí (třída, škola, spolužáci)		
VV-3-1-04 interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností	interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností	styk se světem mimo školu (ulice, cesta do školy, sport, hry, výlety, hřiště, přátelé)		

<p>VV-3-1-05 na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil</p>	<p>na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil poznává výtvarné vyjádření malířů – ilustrátorů navštěvuje výtvarné výstavy, muzea, osvojuje si schopnost vyjádřit se o své práci</p>	<p>Svět, který děti pozorují, který pociťují a kterému naslouchají, svět dětské fantazie setkávání s prostými životními zkušenostmi (u lékaře, na poště, na nádraží, v obchodě) Objevování světa přírody, pozorování přírody (přírodnin, rostlin, zvířat), chápání přírody ve smyslu prostředí života, tvář krajiny v různých souvislostech, vztah k přírodě, příroda a běh času</p>		
--	---	--	--	--

1. stupeň
Ročník: třetí

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, ROZŠÍŘUJÍCÍ POZNÁMKY	VAZBY, UČIVO,
	Žák:				
VV-3-1-01 rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ	rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ	Malba lineárních obrazců, kombinace barev			
VV-3-1-02 v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace	v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace	Poznávání a prožívání světa dítěte	Osobnostní a sociální výchova – kreativita		
VV-3-1-03 vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky	umí pracovat s barvou různé konzistence, zdokonaluje si techniku malby i kresby, zvládá kresbu na základě vlastního prožitku, snaží se o výtvarné ztvárnění obrysově linie uživatelských předmětů	pociťování domova jako životní jistoty (dítě v domácím prostředí, domácí práce, hry)			
VV-3-1-04 interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností	zvládá jednoduché náčrty, plány, modely podle fantazie i skutečnosti	poznávání školy, nové životní prostředí (třída, škola, spolužáci)			

<p>VV-3-1-05 na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil</p>	<p>pokouší se dotvářet výtvarné práce písemným projevem poznává výtvarná vyjádření významných malířů experimentuje s různými materiály k vytváření prostorových prací komponuje jednoduché tvary, vnímá neuspořádaní či záměrné rozmíst'ování či řazení umí výtvarně zpracovat přírodní materiál, zvládá další výtvarné techniky EV-vztah člověka k prostředí: náš životní styl; seznamuje se s osobnostmi výtvarného umění, je schopen vést dialog o výtvarné práci</p>	<p>styk se světem mimo školu (ulice, cesta do školy sport, hry, výlety, hřiště, přátelé) Svět, který děti pozorují, který pociťují a kterému naslouchají setkávání s prostými životními zkušenostmi (u lékaře, na poště, na nádraží, v obchodě) poslouchání a vyprávění pohádek, písniček, říkadel, významná sváteční setkávání, rodinné oslavy – Vánoce, Velikonoce Vnímání smyslových vjemů a jejich výtvarný záznam, přepis pocitů z dotýkání, přepis zvuků aj. Objevování světa přírody, pozorování přírody (přírodnin, rostlin, zvířat), chápání přírody ve smyslu prostředí života, tvář krajiny v různých souvislostech, vztah k přírodě, příroda a běh času Svět dětské fantasie</p>	
--	--	--	--

1. stupeň
Ročník: čtvrtý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	TEMATICKE OKRUHY PRŮŘEZOVÉ HO TÉMATU	PŘESAHY, ROZŠÍŘUJÍCÍ POZNÁMKY	VAZBY, UČIVO,
<p>VV-5-1-01 při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné)</p>	<p>Žák: užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a sopečný postup; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model</p>	<p>Výtvarné vyjádření skutečností</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova – rozvoj schopnosti poznávání</p>		
<p>VV-5-1-02 užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a sopečný postup; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model</p>	<p>prohloubí si a zdokonalí techniku malby z 1. období, umí pracovat s barvou různé konzistence, umí barevně vyjádřit své pocity a nálady, prohloubí si a zdokonalí techniku kresby z 1.období, dokáže kresbou vystihnou tvar, strukturu materiálu, snaží se zpřesňovat proporce lidské postavy,</p>	<p>volný výtvarný projev doplňovaný pozorováním skutečností, výtvarné vyjádření kontrastu přírodních forem a pozadí, vyjádření dějového celku se vztahem k prostředí, zpřesňování vyjádření proporcí lidské postavy a hlavy, výtvarné vyjádření morfologických znaků, tvarů, barevností přírodních objektů, výtvarné vyjádření věcí – tvar, prostor, barva,</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova – kreativita</p>		
<p>VV-5-1-03 při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy</p>	<p>při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy</p>	<p>Užití práce dekorativní a prostorové</p>			

<p>VV-5-1-04 nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě</p>	<p>užívá a kombinuje prvky obrazného vyjádření linie, v prostorovém vyjádření a uspořádání prvků</p>	<p>elementární poučení o teorii barev, řešení úkolů dekorativního charakteru v ploše, uplatnění výtvarného výrazu linie vytvářené různými nástroji v různých materiálech, experimentování</p>		
<p>VV-5-1-05 osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění)</p>	<p>hledá a nalézá vhodné prostředky pro svá vyjádření na základě smyslového vnímání, které uplatňuje pro vyjádření nových prožitků</p>	<p>Výtvarné umění a životní prostředí</p>		
<p>VV-5-1-06 porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace</p>	<p>vytváří si škálu obrazně vizuálních elementů k vyjádření osobitého přístupu k realitě, porovnává různé interpretace a přistupuje k nim jako ke zdroji inspiraci</p>	<p>druhy volného výtvarného umění, malířství, sochařství, volná grafika, architektura a užité umění, kultura bydlení, design a estetická úroveň předmětů denní potřeby, lidové umění, současná oděvní kultura, výtvarná úprava knih,</p>		
<p>VV-5-1-07 nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil</p>	<p>osvojuje si schopnost vyjádřit se o své práci, zdůvodnit, hodnotit,</p>	<p>Kresba situací z rodiny</p>		

1. stupeň
Ročník: pátý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, ROZŠÍŘUJÍCÍ POZNÁMKY	VAZBY, UČIVO,
	Žák:				
VV-5-1-01 při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné)	při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné)	Výtvarné vyjádření skutečností	Osobnostní a sociální výchova – rozvoj schopnosti poznávání		
VV-5-1-02 užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a sochařské postupy; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model	prohloubí si a zdokonalí techniku malby, osvojí si schopnost vědomě míchat základní barvy, umí barevně vyjádřit své pocity a nálady, pojmenovává a porovnává světlostní poměry, barevné kontrasty a proporční vztahy, prohloubí si a zdokonalí techniku kresby, zvládne obtížnější práci s linií, zdokonaluje se v proporčních vztazích	volný výtvarný projev doplňovaný pozorováním skutečností, výtvarné vyjádření kontrastu přírodních forem a pozadí, vyjádření dějového celku se vztahem k prostředí, zpřesňování vyjádření pomocí lidské postavy a hlavy, výtvarné vyjádření morfologických znaků, tvarů, barevností přírodních objektů, výtvarné vyjádření věci – tvar, prostor, barva,	Osobnostní a sociální výchova – kreativita		
VV-5-1-03 při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy	při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy	Užití práce dekorativní a prostorové			

<p>VV-5-1-04 nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě</p>	<p>užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku, plošném vyjádření barevné plochy, v objemovém vyjádření modelování a skulpturní postup, v prostorovém vyjádření</p>	<p>elementární poučení o teorii barev, řešení úkolů dekorativního charakteru v ploše, uplatnění výtvarného výrazu linie vytvářené různými nástroji v různých materiálech, experimentování</p>		
<p>VV-5-1-05 osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění)</p>	<p>osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění)</p>	<p>Výtvarné umění a životní prostředí</p>		
<p>VV-5-1-06 porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace</p>	<p>uplatňuje osobitost svého vnímání v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření, svobodně volí a kombinuje prostředky včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění</p>	<p>druhy volného výtvarného umění, malířství, sochařství, volná grafika, architektura a užité umění, kultura bydlení, design a estetická úroveň předmětů denní potřeby, lidové umění, současná oděvní kultura, výtvarná úprava knih</p>		
<p>VV-5-1-07 nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil</p>	<p>komunikuje o obsahu svých děl, spolupracuje na třídních a školních projektech, podílí se na výtvarné výzdobě prostředí školy, osvojuje si schopnost vyjádřit se o své práci, zdůvodnit, zhodnotit, vést dialog o výtvarné práci, být tolerantní</p>	<p>Vytváření třídních a školních projektů</p>		

5.4. Vzdělávací oblast: Člověk a práce

5.4.1. Vzdělávací obor: Člověk a práce

5.4.1.1. Vyučovací předmět: Pracovní činnosti

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové a organizační vymezení:

Výuka předmětu je realizována ve všech ročnících.

Výuka probíhá většinou ve třídách, někdy v pracovních výtvarných výchovách a občas na školním dvoře a okolí školy. Velmi často se prolíná do ostatních předmětů.

Do výuky začleňujeme krátkodobé projekty.

Zkratka pro název předmětu používaná v pedagogické dokumentaci (třídní knihy, zápisy z ped. porad apod.) – Pč.

Časové vymezení

ročník	1.	2.	3.	4.	5.
časová dotace	1	1	1	1	1

Vyučovací předmět má časovou dotaci 1 hodinu týdně ve všech ročnících.

Do vyučovacího předmětu Pracovní činnosti jsou zařazena **průřezová témata:**

Osobnostní a sociální výchova –

tematický okruh: Kreativita – 1. – 5. ročník

 Rozvoj schopností poznávání - 3. ročník

Multikulturní výchova –

tematický okruh: Etnický původ – 1. – 5. ročník

 Multikulturalita – 4. a 5. ročník

Výchovně vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel

- klade důraz na pozitivní motivaci žáka
- rozvíjí tvořivost žáků
- vede žáky k samostatnému pozorování a porovnávání získaných výsledků

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- vede žáky k tomu, aby při svém hodnocení své činnosti postupovali uvážlivě a svůj názor si uměli obhájit
- ukazuje žákům různé zdroje informací, které mohou vést k řešení problému

Kompetence komunikativní

Učitel

- rozvíjí dovednost správně, výstižně a logicky formulovat své myšlenky a názory na lidskou společnost
- seznamuje žáky s různými typy textů a obrazových materiálů

Kompetence sociální a personální

Učitel

- zařazuje práci ve skupině a klade důraz na vytvoření pravidel práce v týmu (organizace práce, rozdělení rolí, spolupráce, ohleduplnost, úcta) a jejich respektování samotnými žáky
- vnáší přátelskou atmosféru do procesu výuky
- posiluje sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj

Kompetence občanské

Učitel

- respektuje věkové, intelektové, sociální a etnické zvláštnosti žáka
- seznamuje žáky s potřebou dodržování hygieny a bezpečnosti při práci
- ukazuje žákům význam jednotlivých složek životního prostředí i prostředí jako celku

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky k osvojování dodržování pravidel bezpečnosti při práci
- učí žáky pracovat podle návodu, předem stanoveného postupu a umožňuje jim hledat vlastní postup
- kontroluje samostatné práce žáka

1. stupeň**Ročník: první**

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, ROZŠÍŘUJÍCÍ POZNÁMKY	VAZBY, UČIVO,
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM					
ČSP-3-1-01 vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	Používá jednoduché postupy (stříhání, překládání, lepení, trhání, hnětení, válení, ohýbání), pracuje s papírem, modelovací hmotou, přírodninami.	vlastnosti materiálu, pracovní pomůcky a nástroje	Osobnostní a sociální výchova – kreativita		
ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy	Rozlišuje nástroje, které běžně používá. Řídí se pokyny vyučujícího.	pracovní operace a postupy			
KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI					
ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	Sestavuje plošně, pracuje podle předlohy (puzzle, mozaika).	plošné stavebnice, práce s předlohou			
PĚSTITELSKÉ PRÁCE					
ČSP-3-3-01 provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování	Pojmenuje pomůcky a nástroje pro pěstování rostlin v místnosti.	pěstování rostlin ze semen v místnosti			
ČSP-3-3-02 pečuje o nenáročnou rostlinu	Pozoruje změny růstu rostlin.	podmínky pro pěstování rostlin			
PŘÍPRAVA POKRMŮ					
ČSP-3-4-01 připraví tabuli pro jednoduché stolování	Pojmenuje základní vybavení kuchyně, způsoby stolování.	Stolování. Vybavení kuchyně.	Multikulturní výchova – etnický původ		
ČSP-3-4-02 chová se vhodně při stolování	Jmenuje základní pravidla pro stolování.	Pravidla při stolování.			

1. stupeň**Ročník: druhý**

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, ROZŠÍŘUJÍCÍ POZNÁMKY	VAZBY, UČIVO,
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM					
ČSP-3-1-01 vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	vyjmenuje vlastnosti různých materiálů (papír, karton, přírodniny, textil), určí funkce nástrojů, které používá.	vlastnosti materiálu, pracovní pomůcky a nástroje	Osobnostní a sociální výchova – kreativita		
ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy	Popíše pracovní postup, určí pořadí pracovních operací, které provádí. Pracuje podle předlohy.	pracovní operace			
KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI					
ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	Pracuje s předlohou při práci s prostorovou stavebnicí.	prostorové stavebnice, práce s předlohou			
PĚSTITELSKÉ PRÁCE					
ČSP-3-3-01 provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování	Pojmenuje základní podmínky pro pěstování rostlin, vlastními slovy vyjádří význam půdy pro pěstování rostlin. Provádí pozorování přírody.	půda a její zpracování			
ČSP-3-3-02 pečuje o nenáročnou pokojovou rostlinu	Pečuje o nenáročnou pokojovou rostlinu, ošetřuje je.	pěstování a ošetřování nenáročných pokojových rostlin			
PŘÍPRAVA POKRMŮ					
ČSP-3-4-01 připraví tabuli pro jednoduché stolování	Popíše nákup a podmínky skladování vybraných potravin.	nákup a skladování potravin	Multikulturní výchova – etnický původ		
ČSP-3-4-02 chová se vhodně při stolování	Jednoduše upraví jídelní stůl, uplatňuje základní pravidla stolování.	jednoduchá úprava stolu, pravidla stolování			

1. stupeň**Ročník: třetí**

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, ROZŠÍŘUJÍCÍ POZNÁMKY	VAZBY, UČIVO,
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM					
ČSP-3-1-01 vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	Určí funkce a využití pomůcek a nástrojů, pracuje s ohledem na bezpečnost svou i spolužáků. Vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů.	Vlastnosti materiálů, pracovní pomůcky a nástroje. Lidové zvyky, tradice, řemesla.	Osobnostní a sociální výchova – kreativita		
ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy	Pracuje podle slovního návodu a předlohy.	pracovní postupy			
KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI					
ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	Zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	Stavebnice – plošné, prostorové, konstrukční			
PĚSTITELSKÉ PRÁCE					
ČSP-3-3-01 provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování	Pozoruje přírodu, zaznamenává a zhodnotí výsledky pozorování (s pomocí).	Podmínky pro pěstování rostlin v místnosti i na zahradě.			
ČSP-3-3-02 pečuje o nenáročnou rostlinu	Pečuje o nenáročnou rostlinu.	Pěstování nenáročných rostlin			
PŘÍPRAVA POKRMŮ					
ČSP-3-4-01 připraví tabuli pro jednoduché stolování	Připraví tabuli pro jednoduché stolování.	Základní vybavení kuchyně, výběr, nákup a uskladnění potravin.	Multikulturní výchova – etnický původ		
ČSP-3-4-02 chová se vhodně při stolování	Chová se vhodně při stolování.	Pravidla správného stolování.			

1. stupeň

Ročník: čtvrtý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉ HO TÉMATU	PŘESAHY, ROZŠÍŘUJÍCÍ POZNÁMKY	VAZBY, UČIVO,
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM					
ČSP-5-1-01 vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu	Vytváří přiměřenými postupy různé výrobky z daného materiálu.	Druhy materiálů.	Osobnostní a sociální výchova – kreativita		
ČSP-5-1-02 využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic	Pojmenuje vybrané lidové zvyky a řemesla. Při své vlastní práci využívá prvků lidových tradic.	Lidové zvyky, tradice, řemesla.			
ČSP-5-1-03 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu	Určí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu	Pracovní pomůcky a nástroje. Druhy materiálů.			
ČSP-5-1-04 udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	Udržuje pořádek na pracovním místě, pracuje s ohledem na zásady hygieny a bezpečnosti práce.	Zásady hygieny a bezpečnosti práce.			
KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI					
ČSP-3-2-01 provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž	Provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž.	Montáž a demontáž.			
ČSP-3-2-02 pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu	Pracuje podle slovního návodu a předlohy	Práce s návodem, předlohou.			
ČSP-3-2-03 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	Pracuje s ohledem na zásady hygieny a bezpečnosti práce.	Zásady hygieny a bezpečnosti při práci.			
PĚSTITELSKÉ PRÁCE					
ČSP-5-3-01 provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování	Provádí jednoduché pěstitelské činnosti, pěstitelské pokusy pozoruje.	Pěstitelské činnosti.			

ČSP-5-3-02 ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny	Ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové rostliny.	Ošetřování a pěstování pokojových rostlin.		
ČSP-5-3-03 volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní	Rozlišuje pomůcky, nástroje a náčiní vhodné pro pěstitelské činnosti.	Pomůcky, nástroje a náčiní pro pěstování rostlin.		
ČSP-5-3-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	Pracuje s ohledem na hygienu a bezpečnost práce.	Zásady hygieny a bezpečnosti práce.		
PRÍPRAVA POKRMŮ				
ČSP-5-4-01 orientuje se v základním vybavení kuchyně	Orientuje se v základním vybavení kuchyně.	Vybavení kuchyně.	Multikulturní výchova – etnický původ	
ČSP-5-4-02 připraví samostatně jednoduchý pokrm	Připraví jednoduchý pokrm.	Příprava jednoduchého pokrmu. Připraví		
ČSP-5-4-03 dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování	Dodržuje pravidla správného stolování.	Pravidla správného stolování.	Multikulturní výchova – etnický původ, multikulturalita	
ČSP-5-4-04 udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni	Pracuje s ohledem na hygienu a bezpečnost práce.	Zásady hygieny a bezpečnosti práce.		

1. stupeň**Ročník: pátý**

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, ROZŠÍŘUJÍCÍ POZNÁMKY	VAZBY, UČIVO,
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM					
ČSP-5-1-01 vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu	Vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu.	Pracovní operace a postupy.	Osobnostní a sociální výchova – kreativita		
ČSP-5-1-02 využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic	využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic	Lidové zvyky, tradice, řemesla.			
ČSP-5-1-03 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu	volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu	Pracovní pomůcky, nástroje a náčiní.			
ČSP-5-1-04 udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	Udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu.	Zásady bezpečnosti. První pomoc.			
KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI					
ČSP-3-2-01 provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž	Provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž.	Montáž, demontáž			
ČSP-3-2-02 pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu	Pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu.	Práce podle jednoduchého náčrtu.			
ČSP-3-2-03 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu.	Zásady bezpečnosti. První pomoc.			
PĚSTITELSKÉ PRÁCE					
ČSP-5-3-01 provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování	Provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování.	Pěstitelské činnosti a pokusy.			

ČSP-5-3-02 ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny	Ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny.	Ošetřování rostlin.		
ČSP-5-3-03 volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní	Volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní.	Pomůcky, nástroje a náčiní.		
ČSP-5-3-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu.	Zásady bezpečnosti. První pomoc.		
PŘÍPRAVA POKRMŮ				
ČSP-5-4-01 orientuje se v základním vybavení kuchyně	Orientuje se v základním vybavení kuchyně.	Vybavení kuchyně.	Multikulturní výchova – etnický původ	
ČSP-5-4-02 připraví samostatně jednoduchý pokrm	Připraví samostatně jednoduchý pokrm.	Příprava pokrmu.		
ČSP-5-4-03 dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování	Dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování.	Pravidla správného stolování.	Multikulturní výchova – etnický původ, multikulturalita	
ČSP-5-4-04 udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni	Udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu.	Zásady bezpečnosti. První pomoc.		

5.5. Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
5.5.1. Vzdělávací obor: Tělesná výchova
5.5.1.1. Vyučovací předmět: Tělesná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Obsahové a organizační vymezení:

Výuka předmětu je realizována ve všech ročnících.

Výuka probíhá v tělocvičně a na venkovním školním hřišti.

Základní výuka plavání se realizuje ve 2. a 3. ročníku v celkovém rozsahu 40 hodin. Plavecký výcvik zajišťuje plavecká škola Delfin, Břeclav.

Zkratka pro název předmětu používaná v pedagogické dokumentaci (třídní knihy, zápisy z ped. porad apod.) – Tv.

Časové vymezení

ročník	1.	2.	3.	4.	5.
časová dotace	2	2	2	2	2

Vyučovací předmět má časovou dotaci 2 hodiny týdně ve všech ročnících.

Vzdělávací obsah předmětu

a) Činnosti ovlivňující zdraví-rozvoj rychlosti, vytrvalosti, hygiena při TV, bezpečnost při pohybových činnostech, význam pohybu pro zdraví, zdravotně zaměřené činnosti.

b) Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností-základy gymnastiky, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti, pohybové hry, základy atletiky, sportovních her, turistika a pobyt v přírodě (plavání - 2. a 3. ročník, škola v přírodě - 3. a 4. ročník).

c) Činnosti podporující pohybové učení-komunikace a organizace při TV, zásady chování a jednání, měření a posuzování pohybových dovedností.

-žáci cvičí ve vhodném sportovním oblečení a obuvi. V úvodu hodiny všichni absolvují nástup, následuje rušná část, rozcvička, dále se věnují v hlavní části hodiny danému typu sportování. Ke konci dochází k závěrečnému zklidnění. Cvičí se v tělocvičně, na přilehlém TV areálu, ve volné přírodě nebo v plaveckém bazénu. V tělesné výchově je velmi důležité motivační hodnocení žáků, které vychází ze somatotypu žáka a je postaveno na pozorování osobních výkonů a jejich zlepšování bez porovnávání podle výkonných norem.

Do vyučovacího předmětu Tělesná výchova jsou zařazena **průřezová témata:**

Osobnostní a sociální výchova-

tematický okruh: Sebepoznání a sebepojetí – 1. -3. ročník

 Psychohygiena – 4. a 5. ročník

 Kreativita – 4. a 5. ročník

 Poznávání lidí – 2. ročník

 Komunikace – 2. a 3. ročník

 Kooperační a kompetiční – 1. – 5. ročník

 Hodnoty, postoje, praktická etika – 2. a 3. ročník

Enviromentální výchova-

tematický okruh: Vztah člověka k prostředí – 4. a 5. ročník

Mediální výchova –

tematický okruh: Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – 4. a 5. ročník

Výchovně vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel

- klade důraz na pozitivní motivaci žáka
- vede žáky k poznávání vlastních pohybových schopností
- vede žáky k systematickému sledování vývoje vlastní fyzické zdatnosti

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- klade důraz na přemýšlení o problému při ovládnutí cviku, sportovního prvku
- seznamuje žáky s vhodnou taktikou v individuálních i kolektivních sportech

Kompetence komunikativní

Učitel

- otvírá prostor pro diskusi o taktice družstva
- vede žáky k vyslechnutí a přijetí pokynů vedoucího družstva

Kompetence sociální a personální

Učitel

- zařazuje práci ve skupině a klade důraz na vytvoření pravidel práce v týmu (organizace práce, rozdělení rolí, spolupráce, ohleduplnost, úcta) a jejich respektování samotnými žáky
- vnáší přátelskou atmosféru do procesu výuky
- posiluje sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj
- vede k dodržování pravidel fair play

Kompetence občanské

Učitel

- respektuje věkové, intelektové, sociální a etnické zvláštnosti žáka
- seznamuje žáky s potřebou dodržování hygieny a bezpečnosti při sportu
- podporuje aktivní sportování

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky k vědomí nutnosti osvojování dodržování pravidel ve sportu, v celém životě
- vede žáky k vyhledávání a následnému odstraňování možných rizik při pohybových aktivitách

1. stupeň
Ročník: první

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO O TĚMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠÍŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
TV-3-1-01 spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	Žák: spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	• znalost základních zdraví prospěšných cvičení a vhodného prostředí pro pohybovou činnost • s pomocí učitele ví, jak odstranit cvičením únavu při výuce	Osobnostní a sociální výchova – psychohygiena	
TV-3-1-02 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení	• vyjadřuje melodii a rytmus pohybem • podle pokynu či obrázku zaujme základní cvičební polohu a provede základní pohybové činnosti • zvládá gymnastický odraz z můstku • vyskočí na nářadí odpovídající výšky • rozlišuje běh rychlý a vytrvalostní • umí změnit rychlost běhu • spojí rozběh s odrazem • hodí míčkem z místa • ujde trasu o délce 3-5 km • zvládá různé druhy přetahů	• činnosti napomáhající ke splnění očekávaných výstupů, vzdělávací obsah se prolíná všemi výstupy: • rytmické a kondiční formy cvičení • gymnastika : základy akrobacie (průpravná cvičení pro kotoul vpřed, kotoul vpřed), přeskok (návik odrazu z můstku na nízkou švédskou bednu), kladina (chůze s dopomocí i bez dopomoci, obměny chůze), cvičení na žebřinách; • atletika – běh : vytrvalostní 5 minut, rychlý 20–50 m, skok daleký (spojení rozběhu a odrazu), hod míčkem z místa a z rozběhu • turistika a pobyt v přírodě • plavání • hry na sněhu a na ledě • průpravné úpoly	Osobnostní a sociální výchova – sebepoznání a sebepojetí	
TV-3-1-03 spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	• rozumí základním organizačním povelům pro realizaci her • dbá na bezpečnost při různých druzích her • napodobuje jednoduchou pohybovou činnost • rozlišuje držení míče jednoručí i obouřučí • manipuluje s míčem odpovídající velikosti a hmotnosti	• pohybové hry různého zaměření s pomůckami i bez pomůcek, • sportovní hry (kopaná, vybíjená, florbal)	Osobnostní a sociální výchova – kooperace a kompetice	

TV-3-1-04 uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy	<ul style="list-style-type: none"> •vhodně se obléká a obouvá pro pohybové aktivity 	<ul style="list-style-type: none"> •základní hygiena po TV a při jiných pohybových aktivitách 		
TV-3-1-05 reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	<ul style="list-style-type: none"> •vhodně reaguje na pokyny, signály a gesta •dodržuje základní pravidla bezpečného chování 	<ul style="list-style-type: none"> •znalost smluvených gest a signálů při pohybových činnostech 		

1. stupeň

Ročník: druhý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉH O TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠÍŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
TV-3-1-01 spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	Žák: • znalost základních zdraví prospěšných cvičení a vhodného prostředí pro pohybovou činnost	•spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti •připraví náčiní a lehčí náradí	Osobnostní a sociální výchova – psychohygienu	
TV-3-1-02 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení	•uplatňuje základy estetického pohybu •zvládá kotoul vpřed v jednoduché formě, částečně i kotoul vzad •zvládá gymnastický odraz z trampolínky •vyskočí na náradí odpovídající výšky •zná správnou techniku šplhu na tyči •zná základy polovysokého startu •zvládá sprint na 50m •hodí míčkem z poskoku •zvládá různé druhy přetahů a přetlaků •ujde trasu o délce 5km, umí se připravit na turistickou akci •orientuje se v krajině podle výrazných orientačních bodů •zvládá chůzi po ledě (s oporou, bez opory), klouzání (ví, že je nebezpečné vstupovat na zamrzlou přírodní plochu)	• činnosti napomáhající ke splnění očekávaných výstupů, vzdělávací obsah se prolíná všemi výstupy :•rytmické a kondiční formy cvičení •gymnastika: základy akrobacie (připravovací cvičení pro kotoul vpřed, kotoul vzad), přeskok (návěst odrazu z můstku na nízkou švédskou bednu), kladina (chůze s dopomocí i bez dopomoci, obměny chůze), cvičení na žebřinách, šplh na tyči; •atletika - běh: vytrvalostní 5 - 10 minut, rychlý 20 - 50 m, skok daleký (spojení rozběhu a odrazu), hod míčkem z místa a z rozběhu, •turistika a pobyt v přírodě •plavání •hry na sněhu a na ledě •úpoly	Osobnostní a sociální výchova – sebepoznání a sebepojetí	
TV-3-1-03 spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	•manipuluje s míčem •umí přihrát jednou i obou rukama •zvládá chytání míče do prstů •osvojí si základy kopané, vybíjené, florbalu •dodrжуje základní pravidla osvojovaných her • pozná nedodržení základních pravidel •umí k pohybové hře využít i hračky a jiné předměty než tělocvičné náčiní	•pohybové hry různého zaměření s pomůckami i bez pomůcek, • sportovní hry (kopaná, vybíjená, florbal)	Osobnostní a sociální výchova – kooperace a kompetice	

TV-3-1-04 uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy	•uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy	•základní hygiena po TV a při jiných pohybových aktivitách		
TV-3-1-05 reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	•znalost smluvených gest a signálů při pohybových činnostech	Osobnostní a sociální výchova – hodnoty, postoje, praktická etika	
TV-5-1-11 adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti	zvládá adaptaci na vodní prostředí, snaží se dodržovat hygienu plavání, na základě svých předpokladů zvládá základní plavecké dovednosti	•hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti		

1. stupeň
Ročník: třetí

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO O TĚMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠÍŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
TV-3-1-01 spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	Žák: •spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	• znalost základních zdraví prospěšných cvičení a vhodného prostředí pro pohybovou činnost	Osobnostní a sociální výchova – psychohygiena	
TV-3-1-02 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení	•provádí kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem •zvládá různé modifikace kotoulu vpřed (z chůze, z mírného běhu, na švédské bedně,...) •zvládá roznožku přes kozu našít •zvládá jednoduchá cvičení na hrazdě (vis, ručkování,...) •zná základy běžecké abecedy •zvládá vytrvalostní běh v terénu dle svých možností •osvojuje si základy správné techniky skoku do dálky •hodí míčkem z rozběhu, spojí rozběh s odhodem •orientuje se v krajině podle výrazných orientačních bodů •ujde trasu o délce do 7-mi km, přetahy a přetlaky •seznamují se se základy techniky pohybu na lyžích a bruslích	• činnosti napomáhající ke splnění očekávaných výstupů, vzdělávací obsah se prolíná všemi výstupy :• rytmické a kondiční formy cvičení • gymnastika : základy akrobacie (průpravná cvičení pro kotoul vpřed, kotoul vpřed), přeskok (nácvik odrazu z můstku na nízkou švédskou bednu, roznožka), kladina (chůze s dopomocí i bez dopomoci, obměny chůze), cvičení na žebřinách a hrazdě; • atletika - běh: vytrvalostní 5 - 10 minut, rychlý 20 - 50 m, skok daleký (spojení rozběhu a odrazu), hod míčkem z místa a z rozběhu, • turistika a pobyt v přírodě • plavání • hry na sněhu a na ledě • úpoly	Osobnostní a sociální výchova – sebepoznání a sebepojetí	
TV-3-1-03 spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	•zná různé druhy pohybových her •hraje v duchu fair play •umí držet míč pod kontrolou při různé manipulaci •zvládá chytnutí míče do "koše" •zná pravidla jednoduchých vybíjených	• pohybové hry různého zaměření s pomůckami i bez pomůcek, • sportovní hry (kopaná, vybíjená, florbal)	Osobnostní a sociální výchova – kooperace a kompetice	
TV-3-1-04 uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy	•uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy	•základní hygiena po TV a při jiných pohybových aktivitách		

TV-3-1-05 reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	•reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	•znalost smluvených gest a signálů při pohybových činnostech	Osobnostní a sociální výchova – hodnoty, postoje, praktická etika	
TV-5-1-12 zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti	uvědomuje si možnost nebezpečí při plavecké činnosti, snaží se zvládnout vybranou plaveckou techniku	•plavecká technika, prvky sebezáchrany a bezpečnosti		

1. stupeň
Ročník: čtvrtý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉH O TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠÍŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
TV-5-1-01 podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti	Žák: •uplatňuje jednoduchou přípravu organismu před pohybovou činností •zvládá různé modifikace kotoulu vzad (ze stoje, na švédské bedně...) •zvládá stoj na rukou •zvládá roznožku přes kozu na dél •zvládá skrčku přes kozu našir •zvládá průpravná cvičení na výmyk •zná správnou techniku šplhu na tyči •zvládá vytrvalostní běh do 800 metrů na dráze •skáče do dálky s rozběhem •hodí míčkem do dálky technicky správně •zvládá přihrávkou trčením •zvládá základy vedení míče driblinkem •dokáže se dohodnout na taktice vedoucí k úspěchu •ujede trasu o délce 8 km •seznamují se se základy techniky pohybu na lyžích a bruslích	• význam pohybu pro zdraví (pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu) • rytmické a kondiční cvičení • gymnastika: prostná – kotoul vzad, stoj na rukou, přeskok - roznožka a skrčka, hrazda - průpravná cvičení na výmyk, šplh na tyči • atletika: běh, skok, hod • míčové hry • sportovní hry: základy košíkové, vybíjená • turistika a pobyt v přírodě • plavání • základní techniky pohybu na lyžích a bruslích	Osobnostní a sociální výchova – psychohygiena	
TV-5-1-03 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her	• organizace při TV (základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí). Pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností (her, závodů, soutěží) • pohybové hry	• hraje netradiční pohybové hry	Osobnostní a sociální výchova – kreativita	
TV-5-1-04 uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	• hygiena při TV (hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity); bezpečnost při pohybových činnostech (organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV)		

TV-5-1-05 jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti	jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti	•hodnocení spolužáků a sebehodnocení kvality při provádění pohybové činnosti		
TV-5-1-06 jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	• zásady jednání a chování (fair play, olympijské ideály a symboly)	Osobnostní a sociální výchova – seberegulace a sebeorganizace, sociální rozvoj – kooperace a kompetice	
TV-5-1-07 užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení	•zná aktivně základní osvojované pojmy	• komunikace v TV (základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály)		
TV-5-1-08 zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěž na úrovni třídy	zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěž na úrovni třídy	•netradiční pohybové hry a aktiv		
TV-5-1-09 změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky	změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky	• měření a posuzování pohybových dovedností (měření výkonů, základní pohybové testy)		
TV-5-1-10 orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace	•orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace	• zdroje informací o pohybových činnostech	Mediální výchova – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	

1. stupeň
Ročník: pátý

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY	UČIVO	TEMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	PŘESAHY, VAZBY, ROZŠÍŘUJÍCÍ UČIVO, POZNÁMKY
<p>TV-5-1-01 podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti</p>	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ poskytne základní pomoc a záchranu při cvičení ▪ samostatně připraví a předvede jednoduchou sestavu ▪ snaží se o přesné provádění gymnastických cviků ▪ chápe význam vytrvalostního běhu pro rozvoj zdatnosti ▪ uvědomuje si význam sportovních her pro rozvoj herních dovedností a myšlení ▪ zvládá konkrétní hry se zjednodušenými pravidly ▪ chápe základní hráčské funkce v družstvu a dodržuje je v utkání ▪ zvládá základní pohyb v mírně náročném terénu ▪ chová se ohleduplně k přírodě ▪ zná zásady bezpečnosti jízdy na bruslích, zvládá jízdu vpřed se zpomalením, zastavením nebo změnou směru jízdy ▪ zvládá základní dovednosti na běžeckých lyžích v nenáročném terénu 	<ul style="list-style-type: none"> • význam pohybu pro zdraví (pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu) ▪ rytmické a kondiční cvičení pro děti ▪ gymnastika: prostná – kotoul vzad, stoj na ruce, přeskok – roznožka a skrčka, hrazda – průpravná cvičení na výmyk, šplh ▪ atletika: běh, skok, hod ▪ míčové hry ▪ sportovní hry: základy košíkové, vybíjená ▪ turistika a pobyt v přírodě ▪ plavání ▪ základní techniky pohybu na lyžích a bruslích 	<p>Osobnostní a sociální výchova – psychohygienu</p>	
<p>TV-5-1-02 zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením</p>	<p>zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením</p>	<ul style="list-style-type: none"> • příprava organismu (příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení) 		
<p>TV-5-1-03 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her</p>	<p>zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her</p>	<ul style="list-style-type: none"> • organizace při TV (základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí). Pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností (her, závodů, soutěží) 	<p>Osobnostní a sociální výchova – kreativita</p>	

TV-5-1-04 uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	• hygiena při TV (hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity); bezpečnost při pohybových činnostech (organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV)		
TV-5-1-05 jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti	▪jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti	▪hodnocení spolužáků a sebehodnocení kvality při provádění pohybové činnosti		
TV-5-1-06 jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	▪jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	• zásady jednání a chování (fair play, olympijské ideály a symboly)	Osobnostní a sociální výchova – seberegulace a sebeorganizace, sociální rozvoj – kooperace a kompetice	
TV-5-1-07 užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení	užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení	• komunikace v TV (základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály)		
TV-5-1-08 zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy	▪zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy ▪umí upravit doskočiště, připravit start běhu a vydat povely pro start	▪spolupráce při organizaci třídních soutěží		
TV-5-1-09 změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky	▪umí zaznamenávat základní údaje o pohybových výkonech a rozumí jim	• měření a posuzování pohybových dovedností (měření výkonů, základní pohybové testy)		
TV-5-1-10 orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace	orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace	• zdroje informací o pohybových činnostech	Mediální výchova – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	

6. HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ

Obecné zásady hodnocení

- cílem a základem každého hodnocení je poskytnout žákovi zpětnou vazbu, tj. co se naučil, zvládnul, v čem se zlepšil, v čem chybje a jak postupovat dále.
- hodnocení by mělo vést k pozitivnímu vyjádření a mělo by být pro žáky motivující.
- je důležité si uvědomovat, že při hodnocení se nehodnotí osoba žáka, ale konkrétní ověřovaný problém.
- důležité je uplatňovat přiměřenou náročnost a pedagogický takt.
- soustředíme se na individuální pokrok každého žáka (nesmí docházet ke srovnávání žáků se spolužáky a rozdělování na úspěšné a neúspěšné).
- pro celkové hodnocení používáme klasifikaci, pouze na žádost zákonných zástupců a doporučení PPP se u žáků se SVPU používá hodnocení slovní.
- u průběžného hodnocení používáme různé formy, od klasifikace, přes bodové hodnocení, slovní hodnocení, až po sebehodnocení žáků.
- žáci jsou cíleně vedeni k sebehodnocení a k sebekontrolě, s chybou či nedostatkem se dále pracuje.
- obecná pravidla pro hodnocení jsou podrobněji rozpracována v klasifikačním řádu školy, který schvaluje Rada školy a se kterým jsou seznámeni žáci na úvodních hodinách a na třídních schůzkách. Je volně k nahlédnutí.

Velmi cenným nástrojem pro hodnocení práce žáků je žakovské „portfolio“. Jedná se o shromažďování materiálů různého druhu tak, aby dokumentovaly stav vědomostí a dovedností žáka, případně úroveň osvojení jednotlivých kompetencí ve vzdělávání. Materiály mají různou podobu a v každém případě musí obsahovat doklady o tom, jak se žák vyrovnal s dovednostmi sebehodnocení své práce. Žáci mohou po dohodě s vyučujícím do svého portfolia zařazovat i osobní záznamy o úspěších v mimoškolní činnosti.

Kritéria hodnocení

Při hodnocení žáků učitelé vycházejí ze základních cílů, a to:

- zachytit míru rozvoje žáka, porovnat s cílem;
- motivovat k dalšímu učení, následně k celoživotnímu vzdělávání;
- získat zpětnou vazbu jako informaci pro učitele, žáka i rodiče;

Formy ověřování vědomostí a dovedností žáků

- písemné práce, slohové práce, testy, sondy, diktáty, cvičení...
- ústní zkoušení a mluvený projev
- zpracování referátů a prací k danému tématu

- úprava sešitů, samostatné aktivity a domácí úkoly
- modelové a problémové úkoly, kvízy, křížovky, rébusy...
- projektové a skupinové práce
- projektové dny celoškolské
- soustavné diagnostické pozorování žáka
- vědomostní a dovednostní testy Scio aj. pro 5. ročník

Chování

Hodnocení chování žáka se odvíjí od dodržování Školního řádu. Hodnotí se chování ve škole, při školních akcích, reprezentaci školy a provádí je třídní učitel po dohodě s ostatními vyučujícími, případně pedagogická rada. Využívá se tří stupňů hodnocení:
1 – velmi dobré, 2 – uspokojivé, 3 – neuspokojivé.

Hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Hodnocení se řídí Vyhláškou č.73/2005 Sb. Ve škole mohou být integrováni žáci s postižením smyslovým, tělesným, mentálním nebo s vývojovými poruchami učení a chování. Při hodnocení a klasifikaci vychází učitel z doporučení a závěrů PPP a hodnocení je vždy zcela individuální. Žák je hodnocen s ohledem na své možnosti a schopnosti, je posuzován jeho individuální pokrok. Žáci integrováni na základě Doporučení PPP nebo jiného SPC jsou vzděláváni i hodnoceni na základě plnění Individuálního vzdělávacího plánu. Na žádost zákonných zástupců a při doporučení poradenského zařízení mohou být hodnoceni slovně.

Podrobně rozpracovaná Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků a podmínky ukládání výchovných opatření (30 odst. 2 a § 31 školského zákona) jsou samostatnou přílohou Školního řádu školy.

Dodatek č. 3

7. Standardy pro základní vzdělávání

7.1. Český jazyk a literatura

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	5.
Tematický okruh	Komunikační a slohová výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-5-1-01 čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas
Indikátor	ČJL-5-1-01.1 Žák vybere z nabídky vhodný nadpis ČJL-5-1-01.2 Žák posoudí na základě přečteného textu pravdivost / nepravdivost tvrzení ČJL-5-1-01.3 Žák posoudí, zda daná informace vyplývá / nevyplývá z textu ČJL-5-1-01.4 Žák vyhledá v textu odpověď na zadanou otázku ČJL-5-1-01.5 Žák vystihne hlavní myšlenku textu
Příkladové úlohy	Výchozí text: Téměř všechny myšlenky a objevy učiněné během věků můžete nalézt v knihách. Kniha je jedním z největších lidských vynálezů. Existuje mnoho druhů knih – od beletrie (např. povídky a romány) po naučnou literaturu (např. příručky, slovníky, encyklopedie). První knihu zhotovili Egypťané před 5000 lety. Byla napsaná na papyrových svitcích. Římané vynalezli knihu, jak ji známe dnes; pro stránky použili upravenou zvířecí kůži – pergamen. Po staletí se knihy psaly ručně. Byly vzácné a drahé. V 8. století Číňané vynalezli knihtisk. Do Evropy se rozšířil během 15. století. Knihotisk umožnil vyrábět větší množství knih. Dnes se při výrobě knih využívají počítače, fotografické přístroje, stroje samy tisknou, skládají papír, sešívají jej a vážou do knihy. Vyber z nabídky nejvhodnější nadpis k uvedené ukázce: (A) Výroba novin (B) Z historie knih (C) Čtete rádi? (D) V knihovně

	<p>Rozhodni o pravdivosti nebo nepravdivosti následujících tvrzení, vycházej z uvedeného textu: Dříve byly knihy vzácné a drahé, protože se psaly ručně. ANO – NE V knihách je zaznamenáno mnoho důležitých myšlenek a objevů. ANO – NE Knihotisk vynalezli Egypťané. ANO – NE Existuje málo druhů knih, většinou jsou to encyklopedie. ANO – NE</p> <p>Jak se nazývá upravená zvířecí kůže, kterou používali Římané pro stránky knih?</p> <p>_____</p> <p>Co je podle tvého názoru smyslem uvedeného textu? (A) text má čtenáře varovat před nevhodným obsahem některých knih (B) text čtenáře přesvědčuje o tom, aby se chovali ke knihám šetrně (C) text seznamuje čtenáře s tím, jak vznikly knihy a jak se vyvíjela jejich výroba (D) text se snaží nalákat čtenáře k návštěvě knihovny</p>
<p>Poznámky k úloze</p>	<p>Použitá ukázka je z Dětské ilustrované encyklopedie Svět kolem nás</p> <p>Řešení: Nejvhodnější nadpis: (B) Z historie knih Pravdivost tvrzení: ANO, ANO, NE, NE Jak se nazývá upravená zvířecí kůže: pergamen Smysl uvedeného textu: (C)</p>

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	5.
Tematický okruh	Komunikační a slohová výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-5-1-02 rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává
Indikátor	<p>ČJL-5-1-02.1 Žák vybere z nabídky slov slova klíčová vztahující se k zadanému textu</p> <p>ČJL-5-1-02.2 Žák rozhodne, které informace v textu jsou <u>ne</u>podstatné pro smysl (vyznění) textu</p> <p>ČJL-5-1-02.3 Žák vypíše požadovanou informaci z textu</p> <p>ČJL-5-1-02.4 Žák utřídí přečtené informace, vybere podstatná fakta</p>
Příkladové úlohy	<p>Která informace (věta) je pro popis kočky domácí nepodstatná? Číslo nedůležité věty napiš:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kočka má pružné a svalnaté tělo dokonale přizpůsobené lovu. 2. V kohoutku je vysoká asi 30 cm, délka těla včetně ocasu činí kolem 80 cm. 3. Má ostré zatažitelné dráčky a vynikající zrak, sluch a čich. 4. Černé kočky prý přinášejí smůlu. 5. Kůže kočky je pokryta srstí. 6. Kočičí tlapy jsou zakončeny měkkými polštářky. <p>Mezi slovy pod textem škrtněte slovo, které k následujícímu textu nepatří, významem z něho nevyplývá:Zelená jablka patří k méně oblíbeným druhům jablek, svou chutí však mnohdy předčí jablka s červeným líčkem. Dlouhou tradici v pěstování jablek má tradiční odrůda zelené průsvitné dozrávající časně, a to na přelomu června a července. K novějším druhům patří například Idared.</p> <p>Pěstování ovoce, jablka, jaro, zelená jablka, časně zrající.</p> <p>Z textu o jablkách vypište název starší odrůdy jablek: _____</p>

Poznámky k úloze	Řešení: Nepodstatná informace pro popis: věta číslo 4 Slovo, které významem nepatří k textu: jaro Starší odrůda jablek: zelené průsvitné
-----------------------------	--

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	5.
Tematický okruh	Komunikační a slohová výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-5-1-03 posuzuje úplnost, či neúplnost jednoduchého sdělení
Indikátor	ČJL-5-1-03.1 Žák sestaví jednoduchý slohový útvar (adresa, zpráva, vzkaz, oznámení, pozvánka) ČJL-5-1-03.2 Žák posoudí, zda náležitosti daného slohového útvaru jsou úplné, či zda něco chybí
Příkladové úlohy	<p>Přiřaď k názvu slohového útvaru číslo ukázky: zpráva _____ pozvánka _____ oznámení _____ vzkaz _____</p> <p>1. Zápis do mateřských škol v Kutné Hoře na školní rok 2011/2012 proběhne na počátku měsíce května. Přihlášky dětí se přijímají do 30. 4. 2011. (Kutnohorské listy)</p> <p>2. Vážení rodiče, srdečně vás zveme na představení školní akademie s názvem Zpátky v čase, které se koná v pátek 22. 4. 2011 od 18 hodin v aule školy. Těšíme se na setkání s vámi. (školní webové stránky)</p> <p>3. Ve čtvrtek pomáhali slovenští horští záchranáři ve Vysokých Tatrách 55leté české horolezkyni. Žena měla zraněnou nohu a potřebovala lékařskou pomoc. Zraněná Češka byla účastnicí horolezeckého soustředění, které se konalo na Zbojnické chatě. (Mladá fronta DNES)</p> <p>4. Moniko, prosím tě, až půjdeš dnes na trénink, stav se pro mě, budu na tebe doma okolo čtvrté hodiny čekat! (hlasová schránka)</p> <p>Vyber z nabídky, který údaj chybí v uvedené pozvánce: (A) název akce (B) časový údaj</p>

	<p>(C) místo konání (D) program</p> <p>Vážení rodiče, srdečně vás zveme na vánoční besídku, která se koná v naší třídě. Přijďte si s námi chvíli posedět, zazpívat vánoční koledy a popovídat. Kdo by našel ještě o trochu více času, může se jít vánočně bavit i do auly, kde vystoupí žáci naší školy s pohádkami a koledami. Poté můžete navštívit naši vánoční prodejní výstavu. Její výtěžek bude věnován na nákup učebních pomůcek. Těšíme se na setkání s vámi. Paní učitelka a žáci III. B.</p>
<p>Poznámky k úloze</p>	<p>Indikátor ČJL-5-1-14.1 je z důvodu elektronického testování zjednodušený z úkolu žák sestaví jednoduchý slohový útvar na úkol rozliší slohový útvar</p> <p>Řešení: zpráva - 3, pozvánka - 2, oznámení - 1, vzkaz - 4 chybějící údaj v pozvánce: (B) časový údaj</p>

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	5.
Tematický okruh	Komunikační a slohová výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-5-1-03 posuzuje úplnost, či neúplnost jednoduchého sdělení
Indikátor	ČJL-5-1-03.3 Žák sestaví z vět (či krátkých odstavců) na základě časové a příčinné souvislosti příběh, sdělení ČJL-5-1-03.4 Žák vybere z nabídky větu, která je vhodná jako závěr k dané ukázce
Příkladové úlohy	<p>1. „Když jsem byl mlád,“ pravil král dvěma synům, když se byli před ním shromáždili, „zapomněl jsem v malé hospůdce v daleké zemi klobouček. Měl jsem za kloboučkem sojčí pérko. 2. Král měl tři syny, zavolal však pouze dva, neboť třetího syna, Honzu, nebral vážně. 3. Dnes už vím, co leží za všemi moři, za horami a lesy. A je mi smutno z vědění. 4. Nemohl jsem se tehdy vrátit, musel jsem spěchat podívat se, co bylo za lesem, co bylo za horou, která byla za lesem, co za mořem, které bylo za horou, co za pouští, která byla za mořem. 5. Je zajímavé, že Honzové často nejsou bráni vážně, ačkoliv, jak se ukáže i v této pohádce, nakonec si úctu vynutí.</p> <p>Vyber z nabídky správné pořadí úryvků tak, aby postupovaly podle časové a příčinné souvislosti (aby tvořily příběh): (A) 1, 2, 5, 4, 3 (B) 5, 2, 1, 3, 4 (C) 2, 5, 1, 4, 3 (D) 4, 5, 3, 1, 2</p> <p>Která z následujících vět by mohla tvořit závěr k dané ukázce? (A) Vzdechl a utřel si vlažnou slzu. (B) Vždycky jsem byl zvědavý. (C) Bylo jednou jedno království. (D) Král mu mával z okna na rozloučenou.</p>
Poznámky k úloze	Použitá ukázka je z Čítanky pro 4. ročník (Nová škola) J. Werich: Král měl tři syny

	Řešení:
--	----------------

Pořadí úryvků: (C)

Závěr ukázky: (A)

Vzdělávací obor	Český jazyk
Ročník	5.
Tematický okruh	Komunikační a slohová výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-5-1-04 reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta
Indikátor	ČJL-5-1-04.1 Žák vyslechne sdělení a reprodukuje / napíše jeho obsah /smysl ČJL-5-1-04.2 Žák vyslechne vzkaz a reprodukuje ho další osobě
Příkladové úlohy	<p>ČJL-5-1-04.1</p> <p>Žák vyslechne ukázkou (popřípadě sám přečte) a reprodukuje / píše její obsah.</p> <p>Příklady textů (rozsah okolo 100 slov):</p> <p>Náš pes Ben je moc milý a přítulný. Vždycky, když přijedeme na chatu, běhá radostně po okolí a hraje si s pejsky, kteří sídlí se svými páníčky v okolních chatách. Jednou během této hry jsme uslyšeli ránu a vzápětí bolestivé kňučení našeho pejska. Když jsme přiběhli, viděli jsme na jeho boku malou ránu, ze které tekla krev. Někdo našeho Bena postřelil! Jeli jsme k veterináři, který mu brok z těla vyjmul, ránu zašil a vyčistil. Když se Beník probрал z narkózy, byl jako opilý a smutně na nás koukal. Dnes už je úplně v pořádku. Toho, kdo Bena postřelil, jsme nikdy neodhalili.</p> <p>Při svých cestách světem překročil Fík jednoho dne sedmero hor a sedmero řek, a tím pádem se samosebou ocitl rovnou v pohádkové zemi. Poznal to už podle hradu potaženého černým sukem. „No, tak to je jasný,“ řekl si, „mají tady šíleně smutnou princeznu.“ Šel rovnou ke králi a povídá jasnozřivě: „Maucta. Tak vaše princezna se nechce smát, co?“ Král jen smutně přikyvoval. „A čekáte na Honzu, že ano?“ „Kdepak,“ řekl král ještě smutněji. „Ten už tu byl a taky nic nepořídil.“ „Ale jděte, vždyť je to tak jednoduché!“ řekl Fík. Olízl princezniče tvář svým růžovým jazykem a holka se nemohla udržet smíchy. (Rudolf Čechura: Maxipes Fík)</p> <p>Nové pololetí jsme ve škole začali romanticky – 14. 2. jsme oslavili svátek svatého Valentýna. Už s předstihem byly v budově školy rozmístěny krabice, do nichž děti mohly vhadzovat dopisy a vzkazy pro své kamarády a oblíbence. Po otevření valentýnských krabic bylo zjištěno, že jste odeslali více než 250 dopisů, vzkazů a přáníček. Dopisy dostávala převážně děvčata – z toho usuzujeme, že kluci byli při tvorbě asi pilnější. Nejvíce vzkazů se posílalo mezi žáky prvního</p>

	<p>stupně, na druhém stupni byla nejžádanější třída VI. C. Dodatečně přejeme hodně lásky i my a doufáme, že v příštím roce bude zájem o valentýnské krabice minimálně stejně velký jako letos. (školní časopis)</p> <p>ČJL-5-1-04.2</p> <p>Přečti si vzkaz od Pavla a řekni ho spolužákovi:</p> <p>Tondo, prosím tě, máš zítra odpoledne přijít ve dvě hodiny za Pavlem na hřiště. Chce si s tebou zahrát vybíjenou a pak byste mohli jít k jeho babičce. Nemáš se bát, prý se nezdržíte, do pěti budete určitě doma. Babička ale zaručeně upeče něco dobrého, třeba tvarohové buchty.</p>
Poznámky k úloze	

Vzdělávací obor	Český	jazyk
Ročník	5.	
Tematický okruh	Komunikační a slohová výchova	
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-5-1-05 vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku	
Indikátor	<p>ČJL-5-1-05.1 Žák na základě zadaných informací vede dialog, telefonický hovor (s kamarádem, s dospělým), zanechá vzkaz na záznamníku</p> <p>ČJL-5-1-05.2 Žák posoudí, zda v uvedené ukázce dialogu, telefonického rozhovoru nebo vzkazu na záznamníku něco chybí nebo zda je úplná</p> <p>JL-5-1-05.3 Žák změní dialog na vzkaz apod.</p>	
Příkladové úlohy	<p>ČJL-5-1-05.1</p> <p>Na základě uvedených informací vedou dva žáci dialog:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Odpoledne se chtějí jít koupat, jeden nemůže, musí jít pomáhat babičce, domluví se, že půjdou další den 2) návštěva kina – pátek–18 hodin – sraz půl hodiny před představením na náměstí 3) pondělí–17 hodin – koncert – Obecní dům Praha – Antonín Dvořák 4) Martina mi řekla, abych s ní šla odpoledne na koupaliště. Odpověděla jsem, že nemohu, protože musím jít pomáhat babičce na zahradu. Martina se mě zeptala, jestli bych nemohla jít pomáhat babičce zítra. Odpověděla jsem, že ne, protože babička jde zítra k lékaři a nebude doma. Kromě toho už jsem jí to slíbila. Martina navrhuje, že půjdeme zítra, já souhlasím. <p>Témata na telefonní hovor (pozdrav, představení se, krátký rozhovor, rozloučení): pozvání na narozeniny, přání k svátku, omluva ve škole, zavolání lékařské pohotovosti, omluva z dohodnuté schůzky, akce, oznámení dopravní nehody, požáru apod.</p> <p>Témata na zanechání vzkazu:</p>	

- pro maminku: zdržíš se u kamaráda
- pro kamaráda: zítra odpoledne k němu nepřiđeš
- pro spolužáka: jaký úkol máte na další den do školy
- pro babičku: zítra po škole se u ní stavíš apod.

ČJL-5-1-05.2

Je uvedený telefonický rozhovor úplný nebo něco chybí? V případě, že ano, řekni, co chybí!

A: Tady Petr Novotný.

B: Ahoj Petře, co děláš? Jedu na kole na hřiště, nechceš jet se mnou?

A: Možná bych jel. Jak dlouho tam chceš být a kdo tam bude?

B: Budu tam asi hodinu, pak musím domů. Budou tam určitě kluci z naší třídy, zahrajeme si fotbal

A: Tak já pojedu, stav se pro mě asi za čtvrt hodiny, zatím ahoj.

B. Ahoj, uvidíme se.

Napiš, co chybí v uvedeném vzkazu na záznamníku:

Jé, to je škoda, že nejsi doma. Zítra tě zvu do cukrárny, sejdeme se ve dvě hodiny. Tak ahoj, už se těším.

ČJL-5-1-05.3

Uvedený dialog maminky a paní učitelky změň na vzkaz pro paní učitelku:

Maminka: Dobrý den, paní učitelko.

Paní učitelka: Dobrý den, paní Šťastná. Ráda vás slyším. Potřebujete něco?

Maminka: Chci omluvit naši Martinu. Je nemocná, celou noc měla teplotu a stěžuje si, že ji bolí v krku. Půjdeme teď dopoledne k paní doktorce.

Paní učitelka: Dobře paní Šťastná, omluvím ji. Dejte mi prosím vědět, jak dlouho bude Martina stonat. Pro úkoly se stavíte?

Maminka: Určitě, řeknu našemu Ondřejovi, aby se za vámi zastavil, pošlete je prosím po něm. Děkuji vám.

Paní učitelka: Zařídím to, spolehněte se. Mějte se hezky a pozdravujte Martinu. Na shledanou.

	Maminka: Na shledanou.
Poznámky k úloze	

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	5.
Tematický okruh	Komunikační a slohová výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-5-1-06 rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě
Indikátor	ČJL-5-1-06.1 Žák vybere z předložených ukázek tu, která výrazně ovlivňuje rozhodování člověka ČJL-5-1-06.2 Žák vybere z nabídky možností, čeho chtěla reklama dosáhnout
Příkladové úlohy	<p>Který text informuje a který nás navíc chce přimět k nákupu?</p> <p>A: Firma Čistota uvedla na trh nový prací prostředek vhodný pro ruční praní i praní v automatických pračkách. Složení pracího prášku zaručuje dobrý prací výsledek v měkké i tvrdé vodě. K dispozici je balení po 2 kg, 4 kg i 8 kg.</p> <p>B: Firma Čistota přichází s novým vynikajícím pracím prostředkem, který vám zaručí, že vaše prádlo bude vždycky čisté. Vyzkoušejte jeho unikátní složení. V nabídce je úsporné dvoukilové balení, balení 4 kg, cenové zvýhodnění vás však nejvíc potěší u balení 8 kg.</p> <p>Přepište následující text jako reklamu.</p> <p>Milena Čokoládová tyčinka 46 g Vyrábí: Orion Nestlé Česká republika</p>

Poznámky k úloze	Úloha Přepište následující text jako reklamu patří k elektronicky netestovatelným . Řešení: Text A informuje, text B ovlivňuje rozhodování
-------------------------	---

Vzdělávací obor	Český jazyk
Ročník	5.
Tematický okruh	Komunikační a slohová výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-5-1-07 volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru
Indikátor	ČJL-5-1-07.1 Žák na základě zadání předvede s náležitou intonací, přízvukem a tempem řeči různá sdělení – oznámení, příkaz, prosbu, omluvu – a respektuje při tom rozdílného adresáta ČJL-5-1-07.2 Žák se vhodně představí ostatním dětem, dospělému
Příkladové úlohy	<p>ČJL-5-1-07.1</p> <p>Řekni větu Jano, běž do obchodu, kup rohlíky a neztrat' peněženku! tak, aby podle intonace bylo poznat, že jde o prosbu.</p> <p>Dokonči následující věty a řekni je tak, aby podle tvé rozdílné intonace bylo poznat, kdy se jedná o prosbu, příkaz nebo omluvu: Prosím vás Buďte tak hodná, Promiň Žádáme tě</p> <p>Oznam spolužákovi / paní učitelce, že máš zítra narozeniny a že ho / ji zveš na oslavu</p> <p>Dokonči následující oznámení a představ si, že je říkáš ve školním rozhlase: Fotografujete rádi? Časopis pro děti Sluníčko vypisuje soutěž o nejlepší obrázek na téma: Můj čtyřnohý kamarád.</p> <p>Jak se omluvíš v následujících situacích? Vytvoř alespoň dvě věty, kterými se omluvíš v následujících situacích. 1) zapomeneš si domácí úkol (paní učitelka/pan učitel) 2) rozbiješ míčem sousedovi okno (soused)</p> <p>ČJL-5-1-07.2</p> <p>Představ se vhodnou formou v následujících situacích (2–3 věty):</p>

	<ul style="list-style-type: none">- přišel jsi do nové školy – představ se nejprve panu řediteli a pak svým novým spolužákům- změnil jsi sportovní oddíl – představ se novým spoluhráčům a trenérovi- jdeš na recitační soutěž – představ se a porotě
Poznámky k úloze	

Vzdělávací obor	Český jazyk
Ročník	5.
Tematický okruh	Komunikační a slohová výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-5-1-08 rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace
Indikátor	<p>ČJL-5-1-08.1 Žák rozliší ve slyšené ukázce spisovnou a nespisovnou výslovnost (sme, dyž vo tom apod.)</p> <p>ČJL-5-1-08.2 Žák při veřejné komunikační situaci využívá spisovnou výslovnost</p>
Příkladové úlohy	<p>ČJL-5-1-08.2</p> <p>Možné komunikační situace:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zeptat se v obchodě prodavačky na cenu zboží (kde nalézt určité zboží) • v knihovně na další knihu svého oblíbeného autora • v autobuse řidiče, zda staví na určité zastávce • omluvit se učiteli za nevypracovaný úkol • přivítat rodiče na školní besídce apod.
Poznámky k úloze	<p>Nabízená fonetická transkripce je z didaktického hlediska pro mladší školní věk naprosto nevhodná. Nelze propagovat nespisovnou výslovnost, je možné se domluvit na sledování vytypovaného pořadu, ve kterém by žáci měli za úkol vyhledávat nespisovnou výslovnost, případně využít např. archiv ČT apod.</p>

Vzdělávací obor	Český jazyk
Ročník	5.
Tematický okruh	Komunikační a slohová výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-5-1-09 píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry
Indikátor	<p>ČJL-5-1-09.1 Žák píše správně po stránce obsahové i formální vyprávění</p> <p>ČJL-5-1-09.2 Žák sestaví popis předmětu (zvířete/osoby) a popis pracovního postupu</p> <p>ČJL-5-1-09.3 Žák napíše soukromý dopis se všemi náležitostmi</p> <p>ČJL-5-1-09.4 Žák v ukázce dopisu doplní, co chybí</p>
Příkladové úlohy	<p>ČJL-5-1-09.1</p> <p>Možné náměty pro vypravování: Témata vycházející z vlastní zkušenosti dětí – jejich vlastní zážitky, příběhy se zvířaty apod.</p> <p>Vytvoř krátké vypravování s následujícími slovesy (v jakýchkoli osobách a časech): běžet, poskakovat, jít, pochodovat, vykračovat si (obměna: žák si sám vybere 5 slov – podstatné jméno, přídavné jméno, sloveso, příslovce, číslovka – která použije ve vypravování)</p> <p>Dokonči vypravování: Sedím v houpacím křesle na verandě chaty a čtu si knížku. Jsem tu sám, klid, pohoda. Venku prší, déšť bubnuje do střechy, už se stmívá. Najednou slyším za oknem kroky. Přibližují se a vzdalují. A znovu.</p> <p>ČJL-5-1-09.2</p> <p>Možné náměty pro tvorbu popisu: Popis předmětu, zvířete, osoby – hračka, dům, dětský pokoj; domácí mazlíček – pes, kočka; kamarád, člen rodiny (nutný vizuální vjem – obrázek, fotografie, popisovaný předmět...) Popis pracovního postupu – oblíbený recept, přesazování rostliny, jednoduchý výrobek, čištění zubů, ... (činnost, kterou děti samy vykonávaly)</p>

	<p>Pozorně si přečti následující text. Kuchař si popletl, co má při výrobě palačinek udělat nejdříve, co potom...Pomoz mu a napiš popis pracovního postupu ve správném pořadí!</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Upečené horké palačinky potřeme džemem, zatočíme je nebo složíme a posypeme moučkovým cukrem. 2) Vejce pečlivě rozmícháme, rozředíme mlékem a za stálého míchání přisypeme polohrubou mouku. 3) Na přípravu palačinek potřebujeme 3 vejce, 500 ml mléka, 250 g polohrubé mouky, tuk na smažení, džem a cukr. 4) Přejeme vám dobrou chuť. 5) Z hotového hladkého těstíčka pečeme na pánvi potřené tukem tenké palačinky (pečeme je po obou stranách). <p>ČJL-5-1-09.3</p> <p>Které věty můžeš použít do úvodu dopisu, které na závěr? Posílám ti srdečný pozdrav.... Zdravím Vás a čekám Vaši rychlou odpověď... Přeji ti hezký víkend ... Zdravím tě a posílám pusu... Těším se na brzkou shledanou... Omlouvám se, že jsem se dlouho neozval...</p> <p>Možné náměty pro psaní dopisu: dopis z prázdnin rodičům, babičce, kamarádovi, dopis sourozenci na školu v přírodě, krátký dopis chlapci nebo děvčeti, se kterým si chceme dopisovat</p>
<p>Poznámky k úloze</p>	<p>Vypravování – úvod, vlastní vypravování a závěr, rozsah okolo 50–80 slov, vypravování je možné tvořit i podle obrázkové osnovy. Využívána je přímá řeč, slovesa, která výrazně postihují děj, a krátké věty k navození dějového napětí.</p> <p>Popis – úvod, vlastní popis, závěr, u popisu je akcentována uspořádanost, u pracovního postupu dodržení časové posloupnosti, možno tvořit i podle obrázkové nebo otázkové osnovy.</p> <p>Dopis – místo a datum, oslovení, sdělení, zakončení, podpis, adresa</p>

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	5.
Tematický okruh	Komunikační a slohová výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-5-1-09 píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry
Indikátor	ČJL-5-1-09.4 Žák v ukázce dopisu doplní, co chybí
Příkladové úlohy	<p>Vyber z nabídky, co chybí v ukázce dopisu:</p> <p>(A) oslovení a podpis (B) P. S., místo a datum (C) nechybí nic (D) místo a datum, podpis</p> <p>Maminko, tatínku, posílám Vám vzpomínku z letního tábora, jistě víte, že vám píše vaše dcera Barbora. Strava se nedá jíst, dneska byl jen zelný list, polívka studená, co v ní plavou místo nudlí číslice a písmena. Myslela jsem prostě, že budou různé soutěže, slíbili bojovku, pak jsme hráli vybíjendu, na ovce a na schovku. Štefan, hlavní vedoucí, chodí s naší vedoucí, která je příšera, scházejí se, líbají se u totemu za šera. Proč jsem se nenarodila o pár let dřív? Dneska bych krásně chodila se Štefanem, co říká si Steve. Proč jste mě prostě neměli o pár let dříve? Řekla bych: nebud' nesmělý, líbej mě, Steve. Závěrem dopisu ještě trochu popisu: ta bréca vedoucí je tlustá jak dvě normální oddílové vedoucí. Když běží po lese, všechno na ní třese se. Užívá make-upu, co na ní ten Štefan vidí, to já prostě nechápu.</p> <p>P. S. Pošlete dvě tři sta, jsem bez peněz dočista.</p>
Poznámky k úloze	<p>Použitá ukázka je text písně Z. Svěráka a J. Uhlíře Dopis z tábora</p> <p>Řešení: V ukázce dopisu chybí: (D) místo a datum, podpis</p>

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	5.
Tematický okruh	Komunikační a slohová výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-5-1-10 sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti
Indikátor	ČJL-5-1-10.1 Žák k zadanému textu přiměřené délky vytvoří jeho osnovu (nejméně o třech bodech) ČJL-5-1-10.2 Žák zařadí do přečtené ukázky vyprávění nabízený text na vhodné místo
Příkladové úlohy	<p>V létě o prázdninách se Michal a Radek rozhodli, že přenocují ve stanu na zahradě u babičky. Odpoledne postavili stan a teď v něm leží zachumlaní do spacáků. Když se kluci odpoledne stěhovali do stanu, babička se strchovala: „Nebudete se tam, hoši, bát?“ „My a bát se?“ zlobili se kluci. „To nás máš, babi, za strašpytle?“</p> <p>Ale teď tu leží a nemůžou usnout. Napjatě poslouchají podivné šelesty a neznámé zvuky. Cítí, jak jim buší srdce. Pár kroků za plotem zahrady začíná les. Nikdy nevěřili na strašidla, ale teď je napadá – co kdyby přece? Každou chvíli přejede po plachtě stanu větev, jak se komíhá ve větru. Nebo to není větev? Kluci se začínají potit a oči mají dokořán. Napínají uši. Venku se zvedá vítr. Co to tak strašidelně šelestí v korunách stromů? A teď to venku zafunělo, teď to škrábe po plachtě! Co se to dobývá dovnitř? Venku se ozvalo zakňučení a nové škrábání. „Vždyť je to náš Mates!“ zvolal Michal. A už se kluci hrabou ven a otvírají stan. Dědečkův pes se hrne dovnitř jako velká voda. Kluci si oddychli. Netrvalo dlouho a všichni tři spokojeně spali. Chundelatý psí kočič kluky krásně hrál, a i když se venku čerti ženili, vítr hučel a padal déšť, chlapci o ničem nevěděli.</p> <p>Sestav jednoduchou osnovu vyprávění v heslech o čtyřech bodech:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. _____ 2. _____ 3. _____ 4. _____ <p>Z vyprávění o chlapcích vypadl následující text. Na které místo v příběhu bys ho zařadil? Vyber větu z uvedené nabídky, na niž by vhodně navazoval.</p> <p>Kluci si představují divokého kance nebo zježenou hlavu s ohnivýma očima. Na stan dolehlo nějaké těžké tělo. „Mamí!“ vyjekl Radek.</p> <p>(A) „Nebudete se tam, hoši, bát?“</p>

	<p>(B) Pár kroků za plotem zahrady začíná les. (C) Co se to dobývá dovnitř? (D) Dědečkův pes se hrne dovnitř jako velká voda.</p>
Poznámky k úloze	Řešení: Text navazuje na větu: (C) Co se to dobývá dovnitř?

Vzdělávací obor	Český jazyk
Ročník	5.
Tematický okruh	Jazyková výchova (nauka o slově – lexikální význam)
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-5-2-01 porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová
Indikátor	<p>ČJL-5-2-01.2 Žák vybere z nabídky slovo, které má významem nejbližší k zadanému slovu</p> <p>ČJL-5-2-01.3 Žák nahradí v textu slovo slovem významem protikladným, významem stejným nebo podobným, citově zabarveným, nespisovné slovo slovem spisovným</p> <p>ČJL-5-2-01.4 Žák vyhledá v textu slovo vícevýznamové, vysvětlí jeho další významy</p> <p>ČJL-5-2-01.5 Žák rozhodne, zda dvojice slov splňuje požadovanou podmínku (pro opozita)</p>
Příkladové úlohy	<p>Jak král pravil, tak se také stalo.</p> <p>Které z uvedených slov má svým významem nejbližší ke slovu pravil?</p> <p>(A) zakřičel (B) popřel (C) řekl (D) vysvětlil</p> <p>Náš pan učitel je dobrý člověk.</p> <p>Nahraď slovo dobrý slovem významem protikladným - _____ slovem významem podobným - _____ slovem citově zabarveným - _____</p> <p>Která z následujících vět obsahuje slovo vícevýznamové?</p> <p>(A) Prohra ho zarmoutila. (B) Monika dostala nový míč. (C) Zelenina je zdravá, měli bychom ji jíst každý den. (D) Ve škole na chodbě jsem našel korunu.</p> <p>Vysvětlí další významy tohoto slova:</p>

	<p>_____</p> <p>Která z následujících možností obsahuje slova s protikladným významem?</p> <p>(A) skromný – nenáročný (B) milý – nesoustředěný (C) šťastný – nešťastný (D) líný – nešikovný</p>
<p>Poznámky k úloze</p>	<p>Řešení: pravil: (C) řekl Věta s vícevýznamovým slovem: (D) Ve škole na chodbě jsem našel korunu. Další významy slova koruna: panovníkova koruna, koruna stromu (stačí tyto dva významy, jakkoli volně popsané) Slova s protikladným významem: (C) šťastný – nešťastný</p>

Vzdělávací obor	Český jazyk
Ročník	5.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Stavba slova)
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-5-2-02 rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku
Indikátor	<p>ČJL-5-2-02.1 Žák určí kořen slova, část příponovou, předponovou</p> <p>ČJL-5-2-02.2 Žák rozliší, v kterých případech se jedná o slova příbuzná a v kterých o tvary téhož slova</p> <p>ČJL-5-2-02.3 Žák rozliší, která slova jsou příbuzná se zadaným slovem a která ne</p> <p>ČJL-5-2-02.4 Žák k danému slovu uvede slova příbuzná</p>
Příkladové úlohy	<p>Výslovnost, nevýslovně, slovník, slovíčka, proslov, oslovení, vyslovit je skupina slov příbuzných se slovem slovo</p> <p>Urči stavbu slova nevýslovně</p> <p>část předponová _____</p> <p>kořen slova _____</p> <p>část příponová _____</p> <p>Které z následujících slov obsahuje předponu i příponovou část?</p> <p>(A) proslov</p> <p>(B) ledový</p> <p>(C) nestrtovat</p> <p>(D) lékařka</p> <p>Roztříd' následující skupinu slov na slova příbuzná se slovem les a na tvary slova les:</p> <p>lesník, lesa, zalesnit, lesní, lesu, prales, lesem, pralesní</p> <p>slova příbuzná se slovem les: _____</p> <p>tvary slova les:</p> <p>_____</p> <p>Český jazyk je náš jazyk národní.</p> <p>Které z následujících slov není příbuzné se slovem český? (A) čeština (B) nečeský (C) Čech (D) česat</p>

Poznámky k úloze	Řešení: Stavba slova nevýslovně: část předponová: nevy-, kořen slova: slov, část příponová: -ně Slovo s předponou i příponovou částí: (C) nstartovat Slova příbuzná se slovem les: lesník, zalesnit, lesní, prales, pralesní Tvary slova les: lesa, lesu, lesem Se slovem český není příbuzné slovo: (D) česat
-------------------------	---

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	5.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Slovní druhy)
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-5-2-03 určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech
Indikátor	<p>ČJL-5-2-03.1 Žák určí slovní druh vyznačeného slova ve větě (kromě částic)</p> <p>ČJL-5-2-03.1.2 Žák vybere z krátkého textu větu, která obsahuje / neobsahuje určený slovní druh</p> <p>ČJL-5-2-03.3 Žák určí u podstatného jména rod, číslo, pád a vzor a na základě této znalosti používá podstatná jména ve správném tvaru v mluveném i psaném projevu.</p> <p>ČJL-5-2-03.4 Žák rozliší přídavné jméno tvrdé a měkké, ve spojení přídavného a podstatného jména určí u přídavného jména jeho pád, číslo, rod a na základě této znalosti používá přídavná jména ve správném tvaru v mluveném i psaném projevu</p> <p>ČJL-5-2-03.5 Žák určí osobu, číslo, způsob (u způsobu oznamovacího čas) u slovesa, užívá slovesa ve správných tvarech mluveném i psaném projevu</p> <p>ČJL-5-2-03.6 Žák rozliší, zda věta je/není napsaná gramaticky správně</p>
Příkladové úlohy	<p>S poctivostí nejdál dojdeš!</p> <p>Urči slovní druh vyznačeného slova ve větě:</p> <p>(A) podstatné jméno (B) příslovce (C) zájmeno (D) sloveso</p> <p>Která z následujících vět <u>neobsahuje</u> příslovce?</p> <p>(A) Hlavní město naší republiky je Praha. (B) Můj kamarád Petr běhá nejrychleji z celého mužstva. (C) Cestovatel vyprávěl zážitky z cest velmi zajímavě a poutavě. (D) V pět hodin budu už určitě doma.</p> <p><i>Ve městech je bohužel často vidět volně pobíhající psy.</i></p> <p>Ve kterém z následujících příkladů je podstatné jméno ve stejném pádě, čísle a rodě jako podstatné jméno psy v uvedené větě?</p> <p>(A) namaluju sousedy (B) mluvím o příteli</p>

	<p>(C) sejdeme se s kamarády (D) nemáme rádi chyby</p> <p>Rozhodni, která z nabízených vět není napsaná správně – zaměř se na spojení podstatného a přídavného jména:</p> <p>(A) Žabí stehýnka jsou vyhlášená pochoutka. (B) Noví žáci se ve třídě rychle sprátelili. (C) Hluchý lidé potřebují naši pomoc. (D) V zoologické zahradě se vylíhla sokolí mlád'ata.</p> <p>Ve které větě je sloveso uvedeno ve 3. osobě čísla jednotného?</p> <p>(A) Proč se mnou nemluvíte? (B) Učení mě baví. (C) Při fotbale nás soupeři vždy porazí. (D) Rádi pozorujeme noční oblohu.</p>
Poznámky k úloze	<p>Řešení: nejdál: (D) příslovce Věta, která neobsahuje příslovce: (A) Podstatné jméno ve stejném pádě, čísle, rodě: (A) sousedy Věta, která není napsaná pravopisně správně: (C) Věta se slovesem ve 3. osobě čísla jednotného: (B)</p>

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura						
Ročník	5.						
Tematický okruh	Jazyková výchova (Tvarosloví)						
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-5-2-04 rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary						
Indikátor	<p>ČJL-5-2-04.1 Žák vyhledá v textu nespisovný tvar podstatného a přídavného jména a slovesa a nahradí ho tvarem spisovným (doporučujeme pro autory testů rozložit na dvě úlohy na sebe navazující: v 1. kroku žák vyhledá/nevyhledá, ve 2. kroku vyhledané nahradí/nenahradí)</p> <p>ČJL-5-2-04.2 Žák doplní zadaný tvar podstatného jména do věty tak, aby to bylo mluvnicky a pravopisně správně (1. a 4. pád rod mužský životný).</p>						
Příkladové úlohy	<p>Která z následujících vět obsahuje pouze slova spisovná?</p> <p>(A) Mičuda mi spadla za plot k sousedům. (B) To je fakt hustý! (C) Adéla ode mě pořád vopisuje! (D) Dnes máme domácí úkol z angličtiny.</p> <p>Když jsme četli Malého prince, tak mi například vadilo, že spad z jiný planety. „To je přeci nesmysl,“ říkal jsem Kimovi. „Jak to, že ti to nevadí?“ A on, že je to pohádka. A tak jsem si pak znovu přečet o milionáři, co pořád počítal peníze a na nic jiného neměl čas, a o tom králi, kterej prikazoval jen to, co šlo splnit, a o tom, jak se ochočuje liška, a najednou jsem to pochopil. Doopravdy se v Malým princí říká lidem o nich samejch, i když je to pohádka myšlená pro děti. (V. Stýblová: Můj brácha)</p> <p>Vypiš z textu do tabulky dva nespisovné tvary slov a nahrad' je tvary spisovnými:</p> <table border="1" data-bbox="705 1093 1456 1225"> <thead> <tr> <th>nespisovný tvar</th> <th>spisovný tvar</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> <tr> <td> </td> <td> </td> </tr> </tbody> </table> <p>Doplň do věty podstatné jméno ze závorcky ve správném tvaru tak, aby byla mluvnicky a pravopisně správně:</p> <p>Velké vzdálenosti jsou dnes překonávány moderními _____ (letadlo).</p>	nespisovný tvar	spisovný tvar				
nespisovný tvar	spisovný tvar						

	<p>Děti jely na školu v přírodě se svými _____ (učitel). Na poli si vesele hráli ušatí _____ (králík). Při výtvarné výchově jsme malovali vodovými _____ (barva).</p>
<p>Poznámky k úloze</p>	<p>Řešení: Věta obsahující pouze spisovná slova: (D) Nespisovné tvary např.: Malýho, kterej; spisovně: Malého, který Podstatná jména ve správném tvaru: letadly, učiteli, králíci, barvami</p>

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	5.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Skladba)
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-5-2-05 vyhledá základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty
Indikátor	ČJL-5-2-05.1 Žák vyhledá ve větě základní skladební dvojici (podmět vyjádřený, nevyjádřený, několikanásobný) ČJL-5-2-05.2 Žák vyhledá ve větě určovací skladební dvojice (bez terminologie)
Příkladové úlohy	<p>Českým zemím kdysi vládli králové. Která z následujících dvojic slov je základní skladební dvojice uvedené věty? (A) českým zemím (B) kdysi vládli (C) zemím vládli (Δ) králové vládli (ΔI)</p> <p>Tatínek při žehlení pečlivě narovnal rukávy košile. Která z následujících skladebních dvojic není utvořena správně? (A) tatínek narovnal (B) tatínek při žehlení (C) narovnal při žehlení (D) narovnal pečlivě Která z možností A-D je základní skladební dvojicí věty? _____</p> <p>Stany postavily nečekaně rychle děti z prvního oddílu. Která z následujících možností je podmět uvedené věty? (A) stany (B) postavily (C) oddílu (D) děti</p> <p>Která z následujících vět má několikanásobný podmět? (A) První přišel na hřiště Jirka.</p>

	<p>(B) Včera celý den přšelo. (C) Na zahradě zpívají kosi, sýkorky a pěnkavy. (D) Proč se na mě tak díváš?</p>
<p>Poznámky k úloze</p>	<p>Řešení: Základní skladební dvojice věty: (D) králové vládli Nesprávně utvořená skladební dvojice: (B) tatínek při žehlení, základní skladební dvojice: (A) tatínek narovnal Podmět uvedené věty: (D) děti Věta s několikanásobným podmětem: (C)</p>

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	5.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Skladba)
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-5-2-06 odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí
Indikátor	ČJL-5-2-06.1 Žák rozliší větu jednoduchou a souvětí ČJL-5-2-06.2 Žák rozhodne, který větný vzorec odpovídá zadanému větnému celku
Příkladové úlohy	<p>Která z následujících vět je větou jednoduchou?</p> <p>(A) Kořata běhala vesele po domě i po dvoře. (B) Jedno se někam zaběhlo, nemohli jsme ho nalézt. (C) Máma kočka truchlila a odmítala jíst. (D) Bylo nám jí líto, ale pomoci jsme jí nemohli.</p> <p>Který z nabízených větných vzorců odpovídá následujícímu souvětí?</p> <p>Lev zoufale řval a bránil se ze všech sil, ale nemohl se ze sítě vymotat.</p> <p>(A) V1, V2, ale V3. (B) V1, ale V2. (C) V1 a V2, ale V3. (D) V1 a V2, V3.</p>
Poznámky k úloze	<p>Řešení: Věta jednoduchá: (A) Větný vzorec: (C)</p>

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	5.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Skladba)
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-5-2-07 užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje
Indikátor	ČJL-5-2-07.1 Žák nahradí spojovací výraz v souvětí tak, aby smysl zůstal zachován ČJL-5-2-07.2 Žák spojí věty v souvětí pomocí vhodného spojovacího výrazu
Příkladové úlohy	<p>Liška celou hodinu běhala a skákala, ale na hrozny nedosáhla.</p> <p>Kterým z následujících spojovacích výraz můžeš nahradit spojku ale, aby smysl sdělení zůstal zachován?</p> <p>(A) když (B) i (C) potom (D) avšak</p> <p>Správný člověk je věrný svým přátelům. Stojí při nich za všech okolností.</p> <p>Kterým z nabízených spojovacích výrazů lze vhodně spojit věty jednoduché v souvětí?</p> <p>(A) který (B) i když (C) a (D) kde</p>

Poznámky k úloze

Spojovací výraz nahrazující spojku ale: (D) avšak
Spojovací výraz, který spojí vět jednoduché v souvětí: (C) a

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	5.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Pravopis)
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-5-2-08 píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách
Indikátor	ČJL-5-2-08.1 Žák správně píše/doplňuje i/y ve vyjmenovaných slovech a slovech s nimi příbuzných ČJL-5-2-08.2 Žák píše správně z hlediska pravopisu lexikálního a morfologického
Příkladové úlohy	<p>Které z následujících slovních spojení není napsané pravopisně správně?</p> <p>(A) viděli jsme vysoké kopce (B) květinám usychají lístečky (C) mile se usmívala (D) do třídy přibil Zbyněk</p> <p>Do kterého spojení doplníš pouze i/í, aby bylo napsané pravopisně správně?</p> <p>(A) tatínek sl-b-l koupit l-že (B) umět v-jmenovaná slova je v-hra (C) dům nev-padal ob-dleně (D) z kůry stromů v-sely l-šejníky</p> <p>Bratranec chová čtyři (pes).</p> <p>Který tvar slova pes z nabídky můžeš doplnit do uvedené věty tak, aby byla napsaná správně?</p> <p>(A) psi (B) psy (C) psové (D) psa</p>

Poznámky k úloze

Řešení:
(D), (D), (B)

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	5.
Tematický okruh	Jazyková výchova (Pravopis)
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-5-2-09 zvládá základní příklady syntaktického pravopisu
Indikátor	ČJL-5-2-09.1 Žák na základě znalosti shody přísudku s podmětem používá správné tvary přičestí minulého činného v mluveném i psaném projevu ČJL-5-2-09.2 Žák doplní správně čárky do zadaného textu (oslovení, několikanásobný větný člen)
Příkladové úlohy	Ve které z následujících vět je chyba ve shodě přísudku s podmětem? (A) Do zoologické zahrady přibyly nová zvířata. (B) Šli jsme se na ně odpoledne podívat. (C) Chlapci se nejdéle zdrželi v pavilonu šelem. (D) Dívky zase nejvíce zaujaly žirafy. Doplň správně čárky mezi slovy v následujících větách (pokud chybí): (A) Milý Petře pracoval jsi opravdu moc dobře. (B) Na výlet se vydala celá naše rodina – tatínek maminka sestra i já. (C) Na smlouvanou schůzku přišli Karel Petr Ondřej a Filip. (D) V létě jsme procestovali Itálii a Rakousko.
Poznámky k úloze	Řešení: Věta s chybou ve shodě přísudku s podmětem: (A) Věty s doplněnými čárkami: (A) Milý Petře, pracoval jsi opravdu moc dobře. (B) Na výlet se vydala celá naše rodina – tatínek, maminka, sestra i já. (C) Na smlouvanou schůzku přišli Karel, Petr, Ondřej a Filip. Věta (D) je napsaná správně.

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	5.
Tematický okruh	Literární výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-5-3-01 vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je
Indikátor	<p>ČJL-5-3-01.1 Žák zpracuje stručné sdělení (referát) o přečtené knize, prezentuje ho spolužákům, zakládá do portfolia nebo zapisuje do čtenářského deníku</p> <p>ČJL-5-3-01.2 Žák řekne, jak na něj vyslechnutá / přečtená ukázka působí</p>
Příkladové úlohy	<p>ČJL-5-3-01.1</p> <p>Záznam o přečtené knize (rozsah minimálně 50 slov):</p> <ol style="list-style-type: none"> 3 autor, název knihy, ilustrátor, rok vydání, nakladatelství 4 stručně, o čem kniha je 5 proč se čtenáři líbila / nelíbila – zdůvodnění 6 doporučení ostatním – zdůvodnění 7 případně jednající postavy, hlavní postava 8 přečtení vybrané ukázky (zdůvodnit svůj výběr) <p>Žák prezentuje ostatním spolužákům, ti se ho ptají na další informace o knize, které je zajímají. Žáci zpracovávají záznamy o knihách do čtenářských deníků nebo na volné listy papíru, které zakládají do svých portfolií.</p> <p>ČJL-5-3-01.2</p> <p>Na základě vyslechnutého textu (přednes učitele, audiozáznam) žák stručně vyjádří hlavní myšlenku ukázky, zda se mu ukázka líbila / nelíbila, své tvrzení zdůvodní (dialog, diskuse).</p>
Poznámky:	Žák je schopen se stručně, jasně a srozumitelně vyjádřit o přečtené knize nebo přečtené / slyšené ukázce.

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	5.
Tematický okruh	Literární výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-5-3-02 volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma
Indikátor	<p>ČJL-5-3-02.1 Žák přednese a volně reprodukuje text</p> <p>ČJL-5-3-02.2 Žák vytvoří vlastní text na dané či vlastní téma</p> <p>ČJL-5-3-02.3 Žák napíše pohádku, bajku</p>
Příkladové úlohy	<p>ČJL-5-3-02.1, 2, 3</p> <ul style="list-style-type: none"> • reprodukce básní a textů z čítanky • dokončení textu • vypravování vlastních zážitků (např. z výletu) • pohádka, bajka – tvorbu lze dětem usnadnit např. zadáním postav, ponaučení k bajce apod. <p>Vyber si jedno z následujících přísloví a použij ho jako ponaučení ke krátké bajce:</p> <p>Kdo jinému jámu kopá, sám do ní padá. Bez práce nejsou koláče. Jak se do lesa volá, tak se z lesa ozývá. Můžeš využít např. následující dvojice postav: vlk a zajíc, kočka a myš, vrána a liška</p> <p>Vytvoř pohádku s následujícími postavami – drak, princezna, lakomý král, ... Moderní verze – pohádka na téma čištění zubů, vaření čaje,</p>

Poznámky:	Rozsah vytvořených textů: okolo 50–80 slov
------------------	--

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	5.
Tematický okruh	Literární výchova
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-5-3-03 rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů
Indikátor	ČJL-5-3-03.1 Žák rozhodne, z kterého druhu / žánru je úryvek – řešení v nabídce (úryvek z poezie, komiksu, z naučného textu – encyklopedie, z návodu k použití, z pohádky)

<p>Příkladové úlohy</p>	<p>1. Máma smaží bramborák, nad pánví se zvedá mrak, modrý mrak se z pánve zvedá, už se tvoří kůrka hnědá, a té vůně po kuchyni! Až to dělá v puse sliny.</p> <p>2. brambor, lilek hlíznatý, až 1 metr vysoký, u nás jednoletá užitková rostlina, z čeledi lilkovitých s namodralé bílými květy a zelenými bobulemi; všechny zelené části jsou jedovaté, pochází z Jižní Ameriky</p> <p>3. „I jakpak ji nemám bít, když umí jen z konopí zlaté nitky příst,“ odpověděla matka. „Nu, když umí z konopí zlaté nitky příst, tedy mi ji prodejte“ – řekl kníže. „Ráda, co mi za ni dáte?“ „Půl měřice zlata.“</p> <p>4. Sejměte kryt baterie. Připojte konektor baterie k nabíječce. Nabíječku připojte k zásuvce. Nabíječka baterií není hračka – nabíjení musí být vždy prováděno dospělou osobou.</p> <p>Přiřaď v tabulce k typu textu číslo odpovídajícího úryvku:</p> <table border="1" data-bbox="705 930 1364 1161"> <thead> <tr> <th>typ textu</th> <th>číslo úryvku</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>pohádka</td> <td></td> </tr> <tr> <td>návod k použití</td> <td></td> </tr> <tr> <td>naučný text z encyklopedie</td> <td></td> </tr> <tr> <td>poezie</td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	typ textu	číslo úryvku	pohádka		návod k použití		naučný text z encyklopedie		poezie	
typ textu	číslo úryvku										
pohádka											
návod k použití											
naučný text z encyklopedie											
poezie											
<p>Poznámky k úloze</p>	<p>Řešení: pohádka: 3, návod k použití: 4, naučný text: 2, poezie: 1</p>										

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura								
Ročník	5.								
Tematický okruh	Literární výchova								
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-5-3-04 při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy								
Indikátor	ČJL-5-3-04.1 Žák rozhodne, zda ukázka je pohádka, pověst nebo bajka ČJL-5-3-04.2 Žák rozhodne, zda ukázka je poezie, nebo próza								
Příkladové úlohy	<p>1. V lese pod Kavčí horou se brouzдал v bukovém mokřadisku zlý kanec samotář, který způsobil lidem z okolních vesnic četné škody; obilí na polích rozválel, mnoho loveckých psů roztrhal a na jezdce vyskakoval tak zuřivě, a tak vysoko, že koním rozerval břicho. A na toho kance jednou vyrazil muž z rodu Štrosova, syn Sudivojův jménem Bivoj.</p> <p>2. Vrána dychtivě strčila hlavu do džbánu, ale měla příliš krátký zobák. Věděla, že kdyby džbán převrátila, voda by vytekla a vsákla se do země. Vtom něco vránu napadlo. Začala zobákem sbírat se země kamínky a házet je do džbánu. Jak kamínků přibývalo, zvedala se i hladina vody, až se z ní mohla vrána pohodlně napít.</p> <p>3. Ale Vaněk nechtěl o žádné jiné odměně ani slyšet a řekl: „Král slíbil, že kdo způsobil, aby dcera jeho zas mluvila, bude jejím manželem. Královské slovo je zákon; a chce-li král, aby jiní zákony jeho šetřili, musí je sám napřed zachovávat. A proto mi král musí svou dceru dát.</p> <p>Přiřaď k pojmům v tabulce číslo úryvku:</p> <table border="1" data-bbox="725 1193 1223 1350"> <thead> <tr> <th>Pojem</th> <th>číslo úryvku</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>pohádka</td> <td></td> </tr> <tr> <td>bajka</td> <td></td> </tr> <tr> <td>pověst</td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	Pojem	číslo úryvku	pohádka		bajka		pověst	
Pojem	číslo úryvku								
pohádka									
bajka									
pověst									

	<p>Rozhodni, který úryvek je poezie a který próza:</p> <p>1. Je zimní večer. Venku tiše sněží. Mráz na okna kreslí zimostřád. Zimní večer. Na zámecké věži odbíjejí hodiny svůj čas. V krbu hoří. Z lampy padá záře. Dnes má radost hostitel i host. Jasně oči, rozesmáté tváře - Baron Prášil pozval společnost</p> <p>2. Daleko široko do všech stran dohlédli dalekohledem za toho jasného, zářivého dne. Nikde však stopa po lidech, jen pohádková scenerie přírody, svěží a nedotčená lidskou rukou. Pan Braun byl vzrušen. Toužil po lidech, hledal, ale nenašel je. Zato objevil kousek světa, který mu připomínal ráj, jak si jej v dětských letech představoval.</p> <ul style="list-style-type: none"> • _____ • _____
<p>Poznámky k úloze</p>	<p>Řešení: pohádka: 3, bajka: 2, pověst: 1 poezie: 1, próza: 2</p>

Komplexní příkladová úloha

Vzdělávací obor	Český jazyk a literatura
Ročník	5.
Tematická oblast	Komunikační a slohová výchova (KaSV) Jazyková výchova (JV); Literární výchova (LV)
Očekávaný výstup RVP ZV	ČJL-5-1-01 Čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas (KaSV) ČJL-5-1-02 Rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk a podstatné informace zaznamenává (KaSV) ČJL-5-2-01 Porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová (JV) ČJL-5-2-02 Rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku (JV) ČJL-5-2-03 Určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech (JV) ČJL-5-2-05 Vyhledá základní skladební dvojici (JV) ČJL-5-2-06 Odlišuje větu jednoduchou a souvětí ČJL-5-2-07 Užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje (JV) ČJL-5-2-09 Píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách (JV) ČJL-5-3-03 Rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů (LV)
Indikátor	ČJL-5-1-01.1 Žák vybere k textové ukázce vhodný nadpis ČJL-5-1-02.2 Žák rozhodne, které informace v textu jsou <u>nepodstatné</u> pro jeho smysl (vyznění) ČJL-5-2-01.3 Žák vyhledá v textu slovo vícevýznamové, vysvětlí jeho další významy ČJL-5-2-02.1 Žák určí kořen slova, část příponovou, předponovou a koncovku ČJL-5-2-03.1 Žák určí slovní druh vyznačeného slova ve větě (kromě částic) ČJL-5-2-05.1 Žák vyhledá ve větě základní skladební dvojici (podmět vyjádřený, nevyjádřený, několikanásobný) ČJL-5-2-06.3 Žák rozhodne, který z nabízených větných celků odpovídá zadanému větnému vzorci. ČJL-5-2-07.2 Žák spojí věty v souvětí pomocí vhodného spojovacího výrazu ČJL-5-3-03.1 Žák rozhodne, který literární druh / žánr reprezentuje použitá ukázka literárního textu .
Příkladová úloha	Výchozí text: Poznáte mě? Patřím ke známým obyvatelům našich lesů. 2. Hnízdo si stavím z malých větviček, uschlých travin a šedivých lišejníků v korunách stromů. 3. Jako skvělý akrobat šplhám po štíhlých kmenech. 4. Tohle mé umění se často snaží napodobit mnozí malí kluci, ale marně. 5. Nebojím se ani směklých skoků v korunách stromů. 6. Hbitě se pohybuji i na slabých smrkových, jedlových a borových větvičkách. 7. Dokonalým kormidlem je můj dlouhý huňatý ocas. 8. Celý rok si schraňuji zásoby potravin ve vykotlaných stromech na odlehlých místech v lese. 9. Mám tam mnoho jedlých hub, lískových oříšků a jedlových borových a smrkových šišek. 10. Ráda si pochutnám i na čerstvých pupenech stromů a někdy vyberu i hnízda zpěvavých ptáků. 11. Nemohou mě ohrozit ani draví

obyvatelé lesa. 12. Zachráním se před nimi rychlým útekem. 13. Až se mihne na stromech v lese nebo parku můj rezavý nebo tmavý kožíšek, poznáte mě?

Úlohy k textu:

- Napiš, o které zvíře se jedná. (**veverka**)
- Která věta nebo věty pro jeho poznání nejsou důležité? Napiš jejich číslo. (**4**)
- Vypiš z vět číslo 2, 3 a 5 podstatnou informaci o hledaném zvířeti.
Např.: Podle věty číslo 1 napíšeme – **žije v lese**.
- Ve větě č. 2 vyhledej slovo vícevýznamové (**koruna**)
- Z věty č. 5 vypiš slovo s předponou (**nebojím**)
- Pokud je v 1. větě přídavné jméno měkké, vypiš je. (**není**)
- Které z těchto slov je podmětem věty č. 2: hnízdo, pták, já, obyvatel. (**já**)
- Vypiš číslo větného celku, který odpovídá vzorci: V1 a V2. (**10**)
- Kterým spojovacím výrazem by bylo možné spojit věty č. 11 a č. 12? (**protože**)
- Vyber z nabídky jiný vhodný název pro výchozí text (**C**):
 - Náš les
 - Mé oblíbené zvířátko
 - **Hádanka**
 - Z ptačí říše
- Výchozí text je úryvek z (**5**)
- pohádky
- encyklopedie
- **populárně naučné knížky pro děti**
- pověsti

	<ul style="list-style-type: none">• Vyber z nabízených řad jen tu, která je pravopisně správně:<ul style="list-style-type: none">• Na visokém komíně stály dva čápi.• Pravý včelí med se plní do sklenic.• Dívky vyrobyly věnečky z pampelišek.• V sichravém podzimním dnu náš Tomáš nerad vstává.
Poznámky k úloze	Na jedné výchozí ukázce se ověřuje většina elektronicky testovatelných očekávaných výstupů.

7.2. Anglický jazyk

UČIVO

(slouží ke specifikaci obsahu a rozsahu očekávaných výstupů nebo indikátorů)

Typy textů³

formulář, blahopřání, pozdrav, krátký neformální dopis, email, pozvánka, sms, vzkaz, pohlednice např. z prázdnin, žádost, omluva, popis, návod, nápis, jízdní řád, leták, plakát, pokyn, příkaz, říkanka, básnička a písnička, pohádka, komiks

Tematické okruhy

domov, rodina, škola a vyučovací předměty, volný čas a zájmová činnost, město a venkov, názvy povolání, lidské tělo, čas: hodiny, dny v týdnu, měsíce v roce, oblékání, nákupy, jídlo a potraviny, příroda, roční období a počasí, tradice a zvyky, svátky, základní důležité zeměpisné údaje, děti a mládež v jiných zemích Evropy

Slovní zásoba ve vztahu k tematickým okruhům

Jazykové prostředky

- základní fonetické znaky, základní pravidla výslovnosti slov, pravopis osvojených slov a tvarů

- množné číslo podstatných jmen, člen určitý, neurčitý, přídavná jména (základní a přivlastňovací), zájmena (osobní, přivlastňovací, tázací, ukazovací), číslovky (základní, řadové), základní předložky místa a času

- slovesa to be, have, can a známá plnovýznamová slovesa v přítomném čase (prostý a průběhový), rozkazovací způsob

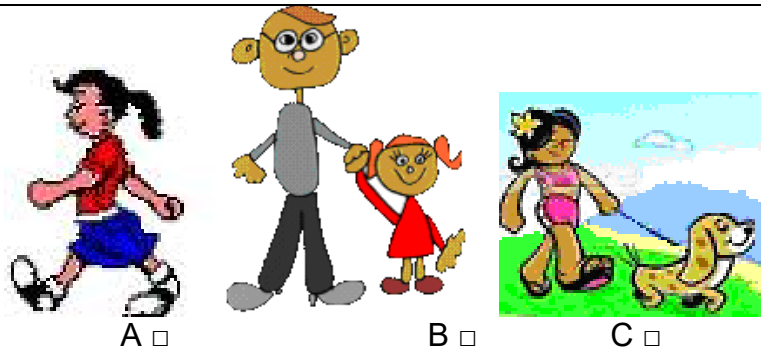
- věta jednoduchá, tvorba otázky a záporu, pořádek slov ve větě, otázky s „who/what/when/where/how/why“, vazba there is/ there are

Poznámky:

- 1) Očekávané výstupy z RVP ZV, které jsou rozpracovány do jednotlivých indikátorů, jsou vyznačeny tučným písmem.
- 2) Netestovatelné očekávané výstupy z RVP ZV včetně rozpracovaných indikátorů jsou vyznačeny odlišnou barvou.

Všechny uvedené typy textů jsou přiměřené úrovni A1 a odpovídají věkové kategorii žáků. Jsou zde uvedeny takové typy textů, které se týkají specifických komunikačních situací. Základní typy textů, které jsou obsaženy v indikátorech, např. otázka, odpověď, dialog, zde uvedeny nejsou. S těmito typy textů se operuje ve větné skladbě, proto se mohou také objevit v jazykových prostředcích.

Vzdělávací obor	Anglický jazyk
Ročník	5.
	Receptivní řečové dovednosti – čtení s porozuměním
Očekávaný výstup RVP ZV	CJA-5-2-01 Rozumí známým slovům a jednoduchým větám se vztahem k osvojovaným tématům.
Indikátor	CJA-5-2-01.1 V jednoduchých textech vyhledá požadované informace.
Ilustrační úloha	<p><u>Přečti si text a vyřeš následující úkoly.</u></p> <p>Dear Peter,</p> <p>My Grandpa's house is in the country. I stay there during the school holidays. There aren't many cars, and I ride my bike a lot. I go for long walks with Grandpa's dog. I like Grandpa's country home.</p> <p>During the school term, I live with Mum and Dad in a flat in Liverpool. It's a big city. When I'm there, I go shopping with Mum. I go to the cinema with Dad. There are lots of cars so I don't ride my bike in the city. I play computer games.</p> <p>Please write soon.</p> <p>Love, Amy</p> <p><u>1.Vyhledej v textu, s kým chodí Amy na procházku.</u> <u>Vyznač vhodný obrázek.</u></p>

2. Označ, čemu se Amy věnuje ve volném čase.

- A She goes for long walks with Grandpa's dog.
 B She plays the piano.
 C She draws pictures.
 D She plays computer games.

Řešení:
 1C; 2A, D;

**Poznámky
 k úloze**

typ úlohy č.1: žák vyhledá v textu informaci a označí odpověď pomocí obrázku

Obrázek A – Amy na procházce sama.
 Obrázek B – Amy na procházce s dědečkem.
 Obrázek C – Amy na procházce se psem. (správné řešení)

typ úlohy č.2: žák označí dvě správné možnosti z výběru

další možné typy úloh: kategorizace, dichotomická úloha

Popis jednoduchého textu je uveden v obecné charakteristice materiálů doporučených k tvorbě úloh.

zdroje: google cliparts
 Učebnice Happy Earth 1, Oxford 2009

Správné odpovědi v tabulce označené zeleně.

Vzdělávací obor	Anglický jazyk
Ročník	5.
	Receptivní řečové dovednosti – čtení s porozuměním
Očekávaný výstup RVP ZV	CJA-5-2-01 Rozumí známým slovům a jednoduchým větám se vztahem k osvojovaným tématům.
Indikátor	CJA-5-2-01.2 Rozumí krátkým pokynům v učebnici.
Ilustrační úloha	<p><u>Přečti slovesa a přiřaď k obrázkům.</u></p> <p>WRITE CUT DRAW</p> <p>READ CLOSE THE BOOK</p> <div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: flex-start;"> <div style="text-align: center;"> <p>1. <input style="width: 100px; height: 20px;" type="text"/></p> </div> <div style="text-align: center;"> <p><input style="width: 100px; height: 20px;" type="text"/></p> </div> <div style="text-align: center;"> <p><input style="width: 100px; height: 20px;" type="text"/></p> </div> </div> <div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: flex-start; margin-top: 20px;"> <div style="text-align: center;"> <p>4. <input style="width: 100px; height: 20px;" type="text"/></p> </div> <div style="text-align: center;"> <p><input style="width: 100px; height: 20px;" type="text"/> 5.</p> </div> </div> <p><u>Řešení:</u> 1. Draw 2. Write 3. Read 4. Cut 5. Close the book</p>

Poznámky k úloze	<p><u>typ úlohy:</u> žák přiřadí slovní spojení ke správnému obrázku</p> <p>Popis textu je uveden v obecné charakteristice materiálů doporučených k tvorbě úloh.</p> <p><u>Zdroj</u> _____ <u>obrázků:</u> Google cliparts</p>
-------------------------	--

Vzdělávací obor	Anglický jazyk
Ročník	5.
	Receptivní řečové dovednosti – poslech s porozuměním
Očekávaný výstup RVP ZV	CJA-5-2-01 Rozumí známým slovům a jednoduchým větám se vztahem k osvojovaným tématům.
Indikátor	CJA-5-2-01.3 Rozumí známým slovům a základním větám, které se vztahují k rodině, škole, volnému času a dalším známým tématům, v projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně.
Ilustrační úloha	<p><u>Poslouchej. Přiřaď ke každému jeho oblíbenou věc.</u></p> <p>Tim</p> <p>Mary</p> <p>Jane</p> <p>Peter</p> <div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: center;"> <div style="text-align: center;"> <p>A</p> </div> <div style="text-align: center;"> <p>B</p> </div> <div style="text-align: center;"> <p>C</p> </div> <div style="text-align: center;"> <p>D</p> </div> </div> <p><u>Tapescript:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <u>Tim:</u> Hi ! I´m Tim. My favourite thing is a guitar. I love music! 2. <u>Teacher:</u> What´s your favourite thing, Mary? <u>Mary:</u> I like ice- cream ! Hmm, yummy! 3. <u>Jane:</u> Hello, my name´s Jane. I like reading. My favourite thing is a book. 4. <u>Peter:</u> This is my favourite thing. It´s a football. Oh, my name´s Peter. <p><u>Řešení:</u></p> <p>Tim C Mary B</p>

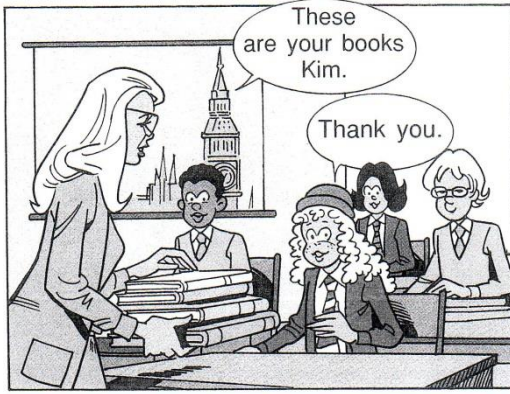
	<p>Jane D Peter A</p>
<p>Poznámky k úloze</p>	<p><u>typ úlohy:</u> na základě poslechu audionahrávky žák přiřadí ke jménu správný obrázek</p> <p>popis obrázků: 1 – fotbalový míč, 2 – zmrzlina, 3 – kytara, 4 - kniha</p> <p><u>další možné typy úloh:</u> dichotomická úloha, doplňování, výběr z odpovědí, otevřené úlohy s jednoduchou odpovědí</p> <p><u>zdroj obrázků:</u> Google cliparts</p> <p>Nahrávka by měla být zopakována 2x.</p>

Vzdělávací obor	Anglický jazyk
Ročník	5.
	Receptivní řečové dovednosti – čtení s porozuměním
Očekávaný výstup RVP ZV	CJA-5-2-02 Rozumí obsahu a smyslu jednoduchých autentických materiálů (časopisy, obrazové a poslechové materiály) a využívá je při své práci.
Indikátor	CJA-5-2-02.1 V jednoduchých textech s vizuální oporou porozumí hlavní myšlence.
Ilustrační úloha	<p>Přečti si komiks a označ obrázky čísly 1-6 podle smyslu textu. Dva obrázky jsou již očíslované.</p> <p>HERBIE</p> <p>A</p> <p>B</p>

5

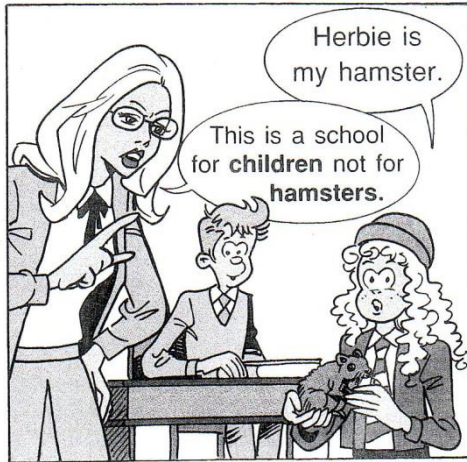
Herbie is my hamster.

This is a school for children not for hamsters.

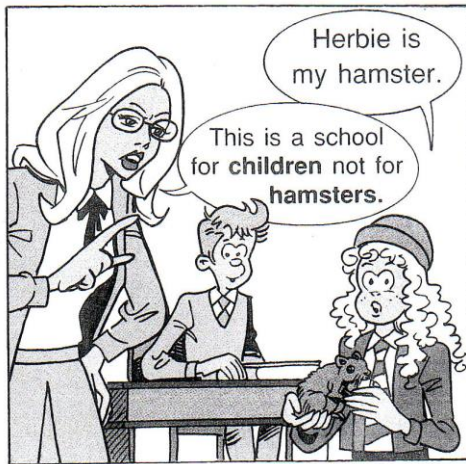

C

D

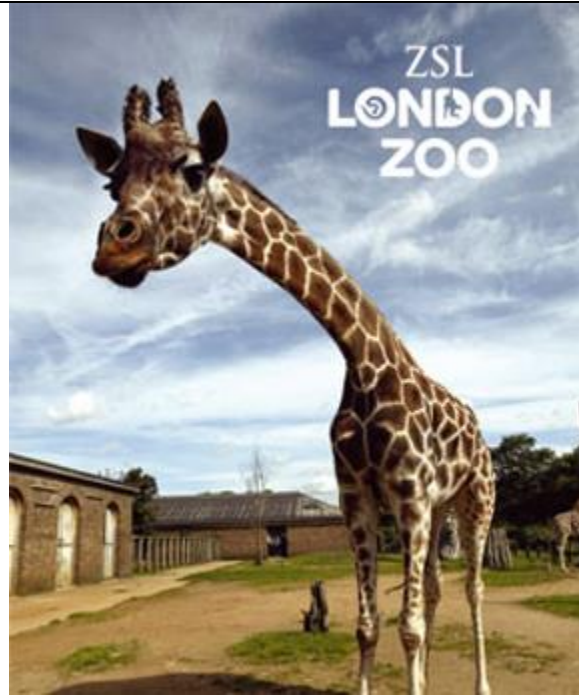

E

Poznámky k úloze	<p><u>Řešení:</u> C2, D4, E6, F3</p> <p><u>typ úlohy:</u> žák určí správné pořadí obrázků</p> <p><u>další možné typy úloh:</u> přiřazování textu a obrázku, přiřazování nadpisu k textu, kategorizace, dichotomická úloha, doplňování chybějících slov nebo vět z nabídky, doplnění informace do tabulky, určení správného pořadí vět</p> <p>Popis jednoduchého textu je uveden v obecné charakteristice materiálů doporučených k tvorbě úloh.</p> <p>Zdroj: Text úlohy převzat z časopisu Ready for English, ELI Italy 1990.</p>
-----------------------------	---

Vzdělávací obor	Anglický jazyk
Ročník	5.
	Receptivní řečové dovednosti – čtení s porozuměním
Očekávaný výstup RVP ZV	CJA-5-2-02 Rozumí obsahu a smyslu jednoduchých autentických materiálů (časopisy, obrazové a poslechové materiály) a využívá je při své práci.
Indikátor	CJA-5-2-02.2 Vyhledá informace k jednoduchému tématu v časopise nebo na webové stránce a tyto informace využije.
Ilustrační úloha	<p><u>Jedeš do Londýna a chceš navštívit zoologickou zahradu. Na adrese</u> http://www.londonpass.com/london-attractions/london-zoo.html <u>jsou užitečné informace. Přečti si je a odpověz na tyto otázky:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. What is the address of the zoo? (Regent's Park, London NW1) 2. When does the zoo open? (at 10) 3. When is the zoo closed all day?(Christmas Day/25th December/25/12) 4. How much is the ticket for you? (14.20) <p>Visit ZSL London Zoo for free - saving £18!</p> <p>London Attractions > Places of Interest > London Zoo</p> <p style="text-align: center;">1.1 London Zoo</p>

[View Map](#)

1.1.1 ADDRESS:

Regent's Park
London NW1

Tel: 020 7722 3333 020 7722 3333

1.1.2 Opening Times:

Open daily at 10.00hrs.
Closing times vary, please visit website or call for details.
Closed: Christmas Day.

Facilities:

Please check with attraction regarding accessibility, mobility and other special issues.

1.1.3 London Pass Benefits:

Free entry to ZSL London Zoo with a London Pass

Normal Ticket Price: Adult: £18.00 Child: £14.20
ZSL London Zoo in Regent's Park is the perfect fun-filled family attraction.

Poznámky k úloze	<p>zdroj textu: http://www.londonpass.com/london-attractions/london-zoo.html(25. 2. 2011)</p> <p>typ úlohy: žák vyhledá informace v autentickém materiálu a odpoví na otázky</p> <p>Řešení je vyznačeno zeleně. Odpověď je považována za správnou i při formální nepřesnosti (např. odpověď “10” na otázku č. 2 nebo odpověď “14,20” na otázku č. 4). Adresa (otázka č. 1) musí být uvedena celá.</p>
-------------------------	--

Vzdělávací obor	Anglický jazyk
Ročník	5.
	Receptivní řečové dovednosti – poslech s porozuměním
Očekávaný výstup RVP ZV	CJA-5-2-02 Rozumí obsahu a smyslu jednoduchých autentických materiálů (časopisy, obrazové a poslechové materiály) a využívá je při své práci.
Indikátor	CJA-5-2-02.3 Rozumí obsahu a smyslu ústních sdělení a otázek, které se vztahují krodině, škole, volnému času a dalším známým tématům, v projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně.

<p>Ilustrační úloha</p>	<p>Poslouchej. Přičřaď ke každému jménu správný obrázek.</p> <p>Paul Simon Kate Mandy</p> <div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: center;"> <div style="text-align: center;"> <p>A</p> </div> <div style="text-align: center;"> <p>B</p> </div> <div style="text-align: center;"> <p>C</p> </div> <div style="text-align: center;"> <p>D</p> </div> </div> <p><u>Tapescript:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Speaker A: Where are you going, Paul?</i> <i>Speaker B: I'm going to the beach. Where are my sunglasses? It's really hot today!</i> 2. <i>Speaker C: Hi, I'm Simon and I'm in London today. The weather is not very nice, I need my umbrella!</i> 3. <i>Speaker D: Is it hot outside, Kate?</i> <i>Speaker E: No, it isn't. It's cold today and it's cloudy.</i> 4. <i>Speaker F: Look out of the window, Mandy! We can make a big snowman. Hurray!</i> <p><u>Řešení:</u></p> <p>Paul B Simon A Kate D Mandy C</p>
<p>Poznámky k úloze</p>	<p><u>typ úlohy:</u> na základě poslechu audionahrávky žák přiřadí ke jménu správný obrázek</p> <p><u>další možné typy úloh:</u> dichotomická úloha, doplňování, výběr z odpovědí, otevřené úlohy s krátkou odpovědí, určení správného pořadí, zápis do tabulky nebo formuláře</p> <p>Nahrávka by měla být zopakována 2x.</p> <p>zdroj obrázků: Google cliparts</p>

<p>Vzdělávací obor</p>	<p>Anglický jazyk</p>
<p>Ročník</p>	<p>5.</p>
<p>Očekávaný výstup RVP</p>	<p>Receptivní řečové dovednosti– čtení s porozuměním</p>
<p>Očekávaný výstup RVP</p>	<p>CJA-5-2-04 Vyhledá v jednoduchém textu potřebnou informaci a vytvoří</p>

ZV	odpověď na otázku.
Indikátor	CJA-5-2-04.1 V jednoduchých textech vyhledá požadované informace.
Ilustrační úloha	<p><u>Přečti si text a vyřeš následující úkoly.</u></p> <p>John loves sports. He does some sport nearly every day. He goes swimming on Mondays after school. Then he goes running with some friends. He comes home for dinner. He also plays in two school teams – on Wednesdays he plays basketball and on Thursday evenings he plays in a football team. On Friday and Saturday mornings he goes running again. On Fridays he plays tennis with his father in the afternoon. He also cycles to school every day. Cycling is his favourite sport. On Sunday he has a free day.</p> <p><u>1. Napiš správný název dne pod následující obrázky.</u></p> <div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: center;"> </div> <p>a) _____ b) _____ c) _____ d) _____</p> <p>_____</p> <p><u>2. Označ správnou odpověď.</u></p> <p><i>John doesn't do any sport _____.</i></p> <p>a. on Tuesdays b. on Thursdays c. on Sundays d. on Mondays</p> <p><i>He does more than two sports _____.</i></p> <p>a. on Fridays b. on Saturdays c. on Thursdays d. on Sundays</p> <p>He enjoys most.</p> <p>a. running b. basketball c. cycling d. tennis</p>

	<p>3. Označ v tabulce správnou kolonku.</p> <table border="1" data-bbox="448 371 1412 745"> <thead> <tr> <th></th> <th>Monday</th> <th>Wednesday</th> <th>Saturday</th> <th>Friday</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>He does some sport at school.</td> <td></td> <td>x</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>He does sports with a member of his family.</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>x</td> </tr> <tr> <td>He comes home for dinner.</td> <td>x</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table> <p><u>Řešení:</u> 1. a) Thursday, b) Monday, c) Friday, d) Wednesday 2. c., a., c. 3. Správné odpovědi označené zeleně.</p>		Monday	Wednesday	Saturday	Friday	He does some sport at school.		x			He does sports with a member of his family.				x	He comes home for dinner.	x			
	Monday	Wednesday	Saturday	Friday																	
He does some sport at school.		x																			
He does sports with a member of his family.				x																	
He comes home for dinner.	x																				
<p>Poznámky k úloze</p>	<p><u>typ úlohy č.1:</u> žák přiřadí ke každému obrázku den, ve kterém (zobrazená) aktivita probíhá</p> <p>Obrázek 1 – John hraje fotbal. Obrázek 2 – John plave. Obrázek 3 – John hraje tenis. Obrázek 4 – John hraje košíkovou.</p> <p><u>typ úlohy č.2:</u> žák na základě textu vybere správnou odpověď <u>typ úlohy č.3:</u> žák na základě textu vybere a označí v tabulce správnou možnost</p> <p><u>další možné typy úloh:</u> dichotomická úloha</p> <p>Popis jednoduchého textu je uveden v obecné charakteristice materiálů doporučených k tvorbě úloh.</p> <p><u>zdroj obrázků:</u> www.clipartguide.com Text je upravený z Cambridge English for schools, Workbook Two, A. Littlejohn, D. Hicks, Cambridge University Press 1996 ISBN 0-521-42174-8</p>																				

Vzdělávací obor	Anglický jazyk
Ročník	5.
	Receptivní řečové dovednosti - čtení s porozuměním
Očekávaný výstup RVP	CJA-5-2-04 Vyhledá v jednoduchém textu potřebnou informaci a vytvoří

ZV	odpověď na otázku.
Indikátor	CJA-5-2-04.2 Vytvoří odpověď na otázku týkající se textu.
Ilustrační úloha	<p><u>Přečti si text a vyřeš následující úkoly.</u></p> <p>Tom Twitter is thirty years old. He lives in a small village called Kennington near Oxford. He drives a train. Every weekday he drives trains from Oxford to London. He likes driving a train. He wants to move to a big town because there is not much to do in the village. In his free time he plays football, he watches TV and he likes reading.</p> <p>1. <u>Odpověz na otázky.</u></p> <p>1. Where does Tom live? In _____</p> <p>2. What is Tom's job? _____</p> <p>3. Does Tom enjoy living in the village? _____</p> <p>4. Does Tom work at the weekends? _____</p> <p>5. Does Tom like his job? _____</p> <p><u>Řešení:</u></p> <p>1. Kennington 2. train driver, he drives a train 3. no 4. no 5. yes</p>
Poznámky k úloze	<p><u>typ úlohy:</u> žák v textu vyhledá potřebnou informaci a odpoví na otázku</p> <p>Popis textu je uveden v obecné charakteristice materiálů doporučených k tvorbě úloh.</p> <p><u>Zdroj:</u> přepracovaný text (Longman Group Ltd 1994)</p>

Vzdělávací obor	Anglický jazyk
Ročník	5.
	Produktivní řečové dovednosti – psaní
Očekávaný výstup RVP ZV	CJA-5-3-01 Sestaví gramaticky a formálně správně jednoduché písemné sdělení, krátký text a odpověď na sdělení, vyplní své základní údaje do formulářů.
Indikátor	CJA-5-3-01.1 Napíše blahopřání, pohlednici nebo krátký neformální dopis kamarádovi.
Ilustrační úloha	<p><u>Doplň pohlednici z prázdnin. Můžeš se inspirovat tímto obrázkem.</u></p> <p>_____ Nicol, I am _____! My holidays are <u>Nicol Smith,</u>_____</p>

	<i>super because</i> _____ <i>Love,</i> _____	<u>32 West St,</u> <u>Brighton,</u> <u>BN1 2 RT</u> <u>England</u>	
Poznámky k úloze	<p><u>typ úlohy:</u> Žák dopíše pohlednici podle zadání</p> <p><u>další možné typy úloh:</u> dopsání slov do blahopřání nebo dopisu</p> <p>Správné řešení posoudí hodnotitel. Doporučená kritéria hodnocení:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) obsahové splnění úkolu (tj. doplněné položky jsou smysluplné, případně je jejich smysl snadno odvoditelný z kontextu), b) gramatická správnost. <p>Např. "in Mexico" (položka 2) vyhovuje obsahovému i gramatickému kritériu, "Mexico" (stejná položka) by splňovala pouze kritérium obsahové. Položka je taktéž považována za správnou i v případě pravopisné chyby, která nemění smysl (např. "swimm every day" – položka 3).</p> <p>Možné řešení:</p>		
<p><i>Dear</i> _____ <i>Nicol,</i></p> <p><i>I am OK! My holidays are</i></p> <p><i>super because I swim every day,</i></p> <p><i>(it is hot and ice-cream is good).</i></p> <p><i>Love,</i></p> <p>[Žák napíše své jméno nebo přezdívku apod.]</p>		<div style="border: 1px solid black; border-radius: 15px; width: 60px; height: 40px; margin: 0 auto 10px auto;"></div> <p><u>Nicol Smith,</u></p> <p><u>32 West St,</u></p> <p><u>Brighton,</u></p> <p><u>BN1 2 RT</u></p> <p><u>England</u></p>	
<p>Text uvedený v pohlednici v kulaté závorce je ilustrační, aby žák úlohu splnil stačí za "because" uvést jeden důvod.</p>			

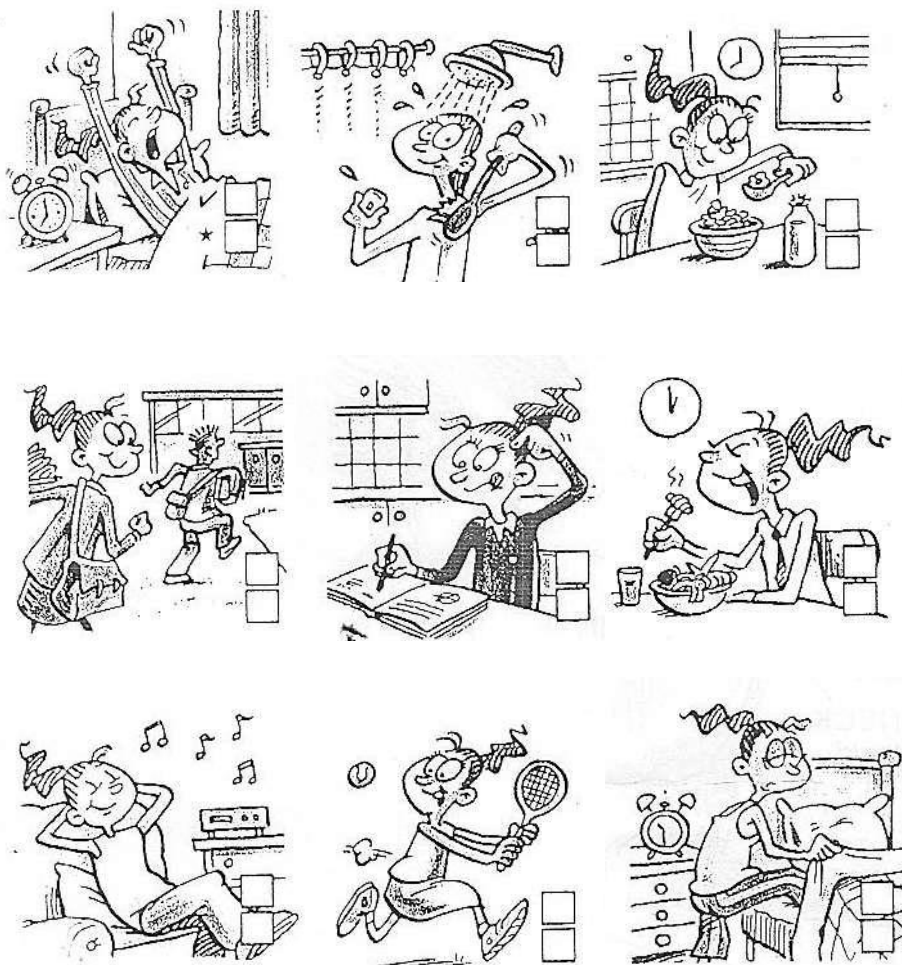
Vzdělávací obor	Anglický jazyk
Ročník	5.
	Produktivní řečové dovednosti – psaní
Očekávaný výstup RVP ZV	CJA-5-3-01 Sestaví gramaticky a formálně správně jednoduché písemné sdělení, krátký text a odpověď na sdělení, vyplní své základní údaje do formulářů.
Indikátor	CJA-5-3-01.2 Sestaví gramaticky a formálně správně jednoduchou odpověď na sdělení.
Ilustrační úloha	<p><u>Přečti si Petrův e-mail. Poděkuj mu a odpověz, že přijdeš.</u></p> <div style="border: 1px solid black; border-radius: 20px; padding: 20px; margin: 10px auto; width: 80%;"> <p>Dear Kim,</p> <p>It's my birthday next Saturday (4th February). Can you come to my party at 2 p.m.? It will be great fun!</p> <p><i>Love,</i> <i>Peter</i></p> </div>
Poznámky k úloze	<p><u>typ úlohy</u>: žák stručně odpoví na e-mail, poděkuje a přijme pozvání</p> <p>Správné řešení posoudí hodnotitel. Doporučená kritéria hodnocení:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) obsahové splnění úkolu (poděkování a přijetí pozvání), b) stylistická správnost (oslovení a podpis, event. závěrečný pozdrav), c) gramatická a pravopisná správnost (pořádek slov, základní interpunkční pravidla – např. tečka za oznamovací větou, psaní velkých písmen). <p>Největší význam je přitom přikládán obsahovému kritériu. Drobné formální nedostatky, které nemají vliv na obsahové splnění úkolu (např. “com” místo “come”), neznamenají ztrátu bodů.</p>

	<p>Možné řešení: Dear Peter,</p> <p>Yes, I can come. Thank you. (I am very happy.)</p> <p>Kim</p>
--	--

Vzdělávací obor	Anglický jazyk																		
Ročník	5.																		
	Produktivní řečové dovednosti – psaní																		
Očekávaný výstup RVP ZV	CJA-5-3-01 Sestaví gramaticky a formálně správně jednoduché písemné sdělení, krátký text a odpověď na sdělení, vyplní své základní údaje do formulářů.																		
Indikátor	CJA-5-3-01.3 Vyplní osobní údaje ve formuláři.																		
Ilustrační úloha	<p><u>Doplň informace o sobě.</u></p> <table border="1" style="width: 100%;"> <tr> <td>Name</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Surname</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Age</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Birthday</td> <td></td> </tr> <tr> <td>E-mail</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Address</td> <td></td> </tr> <tr> <td>I like:</td> <td></td> </tr> <tr> <td>I don't like:</td> <td></td> </tr> <tr> <td>I can:</td> <td></td> </tr> </table>	Name		Surname		Age		Birthday		E-mail		Address		I like:		I don't like:		I can:	
Name																			
Surname																			
Age																			
Birthday																			
E-mail																			
Address																			
I like:																			
I don't like:																			
I can:																			

Poznámky k úloze	typ _____ úlohy: _____ žák _____ vyplní _____ formulář
	<p>Správné odpovědi posoudí hodnotitel.</p> <p>Doporučená kritéria hodnocení:</p> <p>Sledováno je především obsahové kritérium s tím, že položka je obsahově splněna i v případě pravopisné nebo jiné formální chyby, která nebrání porozumění, např. odpověď "swim" k položce "I like". Lze předpokládat, že u položky "Birthday" budou žáci nepřesně uvádět celé datum svého narození - i v tom případě je odpověď přijatelná, neboť obsahové kritérium je naplněno.</p>

Vzdělávací obor	Anglický jazyk
Ročník	5.
	Produktivní řečové dovednosti - psaní
Očekávaný výstup RVP ZV	CJA-5-3-02 Reprodukuje písemně obsah přiměřeně obtížného textu a jednoduché konverzace
Indikátor	CJA-5-3-02.1 Písemně převede jednoduchý obsah textu s pomocí obrázku nebo osnovy.
Ilustrační úloha	<p><u>Přečti si text .</u> <u>Napiš 5 vět o tom, co dělá Ann každé ráno. Obrázková osnova Ti pomůže.</u></p> <p>Ann gets up at 7 o'clock. She has a shower in her bathroom and brushes her teeth. She has cereal and milk for breakfast. She likes it. After breakfast she goes to school. Usually she walks or takes a bus. Lessons start at quarter to nine. Her favourite lesson is Science. She likes animals a lot. She has lunch in the school canteen. She plays tennis on Tuesdays. On Fridays she has piano lessons. She likes music. Ann has dinner at half past six, after dinner she watches TV or listens to music. She goes to bed at nine, she reads books or comics for twenty minutes and then she goes to sleep.</p>

Poznámky k úloze

typ úlohy 1:

Žák doplní vynechaná slova do rámečků podle obrázkové osnovy.

typ úlohy 2.

žák popíše v jednoduchých kladných větách činnosti podle obrázkové osnovy.

Správné řešení posoudí hodnotitel.

Obměna:

1. žák může popsat den v 1. osobě jednotného čísla
2. žák může napsat porovnání se svým denním režimem a s příběhem dle obrázku
např. *I get up at 6 o'clock **but** Ann gets up at 7 o'clock.*

Vzdělávací obor	Anglický jazyk														
Ročník	5.														
	Produktivní řečové dovednosti - psaní														
Očekávaný výstup RVP ZV	CJA-5-3-02 Reprodukuje písemně obsah přiměřeně obtížného textu a jednoduché konverzace														
Indikátor	CJA-5-3-02.2 Shrne písemně jednoduchý obsah krátké slyšené konverzace.														
Ilustrační úloha	<p>Poslouchej. Co umí James dělat? Označ, co umí (√) a co neumí (x). Napiš o Jamesovi 6 vět.</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>(√) or (x)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>play the piano</td> <td></td> </tr> <tr> <td>speak English</td> <td></td> </tr> <tr> <td>draw with his left hand</td> <td></td> </tr> <tr> <td>swim</td> <td></td> </tr> <tr> <td>speak German</td> <td></td> </tr> <tr> <td>draw</td> <td></td> </tr> </tbody> </table> <p>.....</p> <p>Tapescript: <i>“Every Saturday James has got a piano lesson. He can play the piano well. His sister, Clare, goes swimming, but James can’t swim. In the afternoon, James does some art. He can draw horses and other animals. He draws with his left hand. His sister practises her German. She likes German. James can’t speak German. He only speaks English.”</i></p>		(√) or (x)	play the piano		speak English		draw with his left hand		swim		speak German		draw	
	(√) or (x)														
play the piano															
speak English															
draw with his left hand															
swim															
speak German															
draw															
Poznámky k úloze	<p><u>Řešení:</u></p> <table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>(√) or (x)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>play the piano</td> <td>√</td> </tr> <tr> <td>speak English</td> <td>√</td> </tr> <tr> <td>draw with his left hand</td> <td>√</td> </tr> <tr> <td>swim</td> <td>x</td> </tr> <tr> <td>speak German</td> <td>x</td> </tr> <tr> <td>draw</td> <td>√</td> </tr> </tbody> </table> <p><u>typ úlohy:</u> Na základě poslechu audionahrávky žák doplní tabulku, na základě které napíše 6 vět.</p> <p><u>Správné řešení posoudí hodnotitel.</u></p>		(√) or (x)	play the piano	√	speak English	√	draw with his left hand	√	swim	x	speak German	x	draw	√
	(√) or (x)														
play the piano	√														
speak English	√														
draw with his left hand	√														
swim	x														
speak German	x														
draw	√														

	<p>Předpokládáme, že žáci si nejsou schopni vypsát důležité informace jen na základě poslechu. Doplnění tabulky bude bráno jako pomocný krok. Hodnotitel hodnotí jen produkováný text. Produkováný text může obsahovat i údaje neobsažené v tabulce. Např. o Jamesově sestře.</p> <p>Text: vlastní</p>
--	--

Vzdělávací obor	Anglický jazyk
Ročník	5.
	Produktivní řečové dovednosti - psaní
Očekávaný výstup RVP ZV	CJA-5-3-03 Obměňuje krátké texty se zachováním smyslu textu.
Indikátor	CJA-5-3-03.1 Svými slovy vyjádří smysl textu.
Ilustrační úloha	<p><u>Přečti si krátký text. Kde se rozhovor odehrává?</u></p> <p>Peter: Hey, look! These T-shirts are really cool. Daniel: What? I'm sorry. I don't understand – what does "cool" mean? Peter: Oh, it means "great". Assistant: Good morning. Can I help you? Peter: Yes, can I have a T-shirt, please? Assistant: Yes, of course. What colour do you want? Peter: Black, please. Assistant: Small, medium or large? Peter: Have you got a small one? Assistant: Yes, we have. Daniel: Small! Is it for you? Peter: No, it 's for Sue. It's her birthday on Wednesday.</p>

Poznámky k úloze	<p><u>typ úlohy:</u> Žák napíše kde se rozhovor odehrává</p> <p>Možnosti správných odpovědí In the shop/ at the shop; a shop; the shop; clothes shop; shop (chybějící předložka nebo člen není na závadu)</p> <p>Správné odpovědi posoudí hodnotitel.</p> <p>Zdroj: Shine, student's book, Macmillan 2003</p>
-----------------------------	--

1. ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

Vzdělávací obor	Matematika
Ročník	5.
Tematický okruh	Číslo a početní operace
Očekávaný výstup RVP ZV	M-5-1-01 Žák využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení
Indikátory	<ol style="list-style-type: none"> 1. žák z paměti sčítá a odčítá čísla do sta, násobí a dělí v oboru malé násobilky 2. žák využívá komutativnost sčítání a násobení při řešení úlohy a při provádění zkoušky výpočtu 3. žák využívá asociativnost sčítání a násobení při řešení úloh s užitím závorek 4. žák využívá výhodného sdružování čísel při sčítání několika sčítanců bez závorek
Ilustrační úloha	
<p>Doplň chybějící čísla:</p> $8 \times \square = 40$ $8 + 8 \times \square = 40$ $(8 + 4) \times 5 = \square$	
Poznámky⁴	<p>M-5-1-01.1</p> <p>Je-li rámeček vložen vlevo od rovnítka, musí žák pro výpočet zvolit inverzní početní operaci, aby získal výsledek do příslušného rámečku. To je náročnější varianta, než kdyby byl rámeček vpravo od rovnítka. Nutno ponechat oba typy.</p>

⁴ U každého očekávaného výstupu jsou v Poznámkách uvedeny indikátory, které testuje ilustrační úloha. U některých ilustračních úloh jsou pod indikátory uvedeny poznámky pro autory testových úloh. U některých očekávaných výstupů je uvedeno upozornění na to, který indikátor je testovatelný pouze otevřenou úlohou (vyznačeno zelenou barvou) a který testovat elektronicky nelze (vyznačeno červenou barvou).

Vzdělávací obor	Matematika
Ročník	5.
Tematický okruh	Číslo a početní operace
Očekávaný výstup RVP ZV	M-5-1-02 Žák provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel

Indikátory	<ol style="list-style-type: none"> 1. žák správně sepíše čísla pod sebe (dle číselných řádů) při sčítání, odčítání, násobení a dělení přirozených čísel 2. žák aplikuje při písemném výpočtu znalost přechodu mezi číselnými řády 3. žák využívá znalosti malé násobilky při písemném násobení a dělení nejvýše dvojciferným číslem 4. žák provádí písemné početní operace včetně kontroly výsledku 5. žák dodržuje pravidla pro pořadí operací v oboru přirozených čísel
Ilustrační úloha	
<p>Vypočítej, do rámečků doplň chybějící číslice:</p> $\begin{array}{r} 929 \\ \underline{28} \\ \square \square \square \end{array} \quad - \quad \begin{array}{r} 437 \\ \underline{154} \\ \square \square \square \end{array} \quad \times 7 \quad \begin{array}{r} 328 \\ \square \square \square \end{array}$ <p>$19209 : 8 = \square \square \square$</p>	
Poznámky	<p>M-5-1-02.1 M-5-1-02.2 M-5-1-02.3</p> <p>Tyto úlohy, které vyžadují elementární dovednosti, je nutné zařadit do každého testu.</p>

Vzdělávací obor	Matematika
Ročník	5.
Tematický okruh	Číslo a početní operace
Očekávaný výstup RVP ZV	M-5-1-03 Žák zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel
Indikátory	<ol style="list-style-type: none"> 1. žák přečte a zapíše číslo (do milionů) s užitím znalosti číselných řádů desítkové soustavy 2. žák využívá rozvinutého zápisu čísla (do milionů) v desítkové soustavě 3. žák porovnává čísla do milionů 4. žák zaokrouhluje čísla do milionů s použitím znaku pro zaokrouhlování 5. žák užívá polohové vztahy („hned před“, „hned za“) v oboru přirozených čísel 6. žák se orientuje na číselné ose a jejích úsecích 7. žák provádí číselný odhad a kontrolu výsledku
Ilustrační úloha	
<p>Odhadni a vepiš čísla uvedená v nabídce do rámečků nad číselnou osou. Nabídka čísel:</p> <p>149 999 852 011 250 100 549 900 308 000</p> <p>0 100 000 200 000 300 000 400 000 500 000 600 000 700 000 800 000 900 000 1 000 000</p>	
Poznámky	M-5-1-03.6

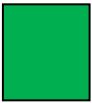

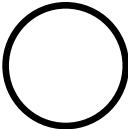
Vzdělávací obor	Matematika
Ročník	5.
Tematický okruh	Číslo a početní operace
Očekávaný výstup RVP ZV	M-5-1-04 Žák řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru
Indikátory	<ol style="list-style-type: none"> 1. žák porozumí textu úlohy (rozlišuje informace důležité pro řešení úlohy) 2. žák přiřadí úloze správné matematické vyjádření s využitím osvojených početních operací 3. žák zformuluje odpověď k získanému výsledku 4. žák přiřadí k zadanému jednoduchému matematickému vyjádření smysluplnou slovní úlohu (situaci ze života) 5. žák tvoří slovní úlohu k matematickému vyjádření
Ilustrační úloha	
<p>Přiřaď k jednotlivým úlohám odpovídající matematické vyjádření: $36 + 4 =$ $36 - 4 =$ $36 \times 4 =$ $36 : 4 =$ Úlohy vyřeš.</p> <p>1. Mamince je 36 let. Její dcera je čtyřikrát mladší. Kolik let je dceři? Matematické vyjádření <input type="text"/></p> <p><i>Odpověď: Dceři je _____ roků.</i></p> <p>2. Pavel měl ve sbírce 36 modelů letadel. Od dědečka dostal 4 nové modely. Kolik modelů letadel má nyní celkem? Matematické vyjádření <input type="text"/></p> <p><i>Odpověď: Pavel má nyní celkem _____ modelů.</i></p> <p>3. V počítačové učebně bylo původně 36 počítačů. 4 počítače však již byly zastaralé a poruchové, proto byly z učebny odstraněny. Kolik počítačů v učebně zůstalo? Matematické vyjádření <input type="text"/></p> <p><i>Odpověď: V učebně zůstalo _____ počítačů.</i></p> <p>4. Ve školní jídelně připravovala kuchařka 4 mísy s jablky. V každé míse bylo 36 jablek. Kolik jablek měla kuchařka celkem? Matematické vyjádření <input type="text"/></p> <p><i>Odpověď: Kuchařka měla celkem _____ jablek.</i></p>	
Poznámky	M-5-1-04.1 M-5-1-04.2 Záměrně jsou použita stejná čísla, aby nebylo možné přiřadit úlohu k matematickému vyjádření jen na základě shody číselných údajů. Indikátory 3 a 5 lze testovat pouze otevřenou úlohou.

2. ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

Vzdělávací obor	Matematika		
Ročník	5.		
Tematický okruh	Závislosti, vztahy a práce s daty		
Očekávaný výstup RVP ZV	M-5-2-01 Žák vyhledává, sbírá a třídí data		
Indikátory	<ol style="list-style-type: none"> 1. žák provádí a zapisuje jednoduchá pozorování (měření teploty, průjezd aut za daný časový limit apod.) 2. žák vybírá a porovnává ze zadání úlohy data podle daného kritéria 3. žák posuzuje reálnost vyhledaných údajů 		
Ilustrační úloha			
V tabulce je uveden počet diváků, kteří se během uvedených tří dnů přišli podívat do pražských kin na film <i>Kuky se vrací</i> .			
DEN	středa	pátek	neděle
POČET NÁVŠTĚVNÍKŮ	490	1 509	1 954
<ol style="list-style-type: none"> 1. O kolik bylo návštěvníků v pátek víc než ve středu? _____ 2. Kolik návštěvníků celkem vidělo film v uvedených dnech? _____ 3. Je z údajů možné určit, kolik návštěvníků vidělo tento film v sobotu? ANO – NE (zakroužkuj pravdivou odpověď) 			
Poznámky	M-5-2-01.2 Indikátor 1 nelze testovat elektronicky.		

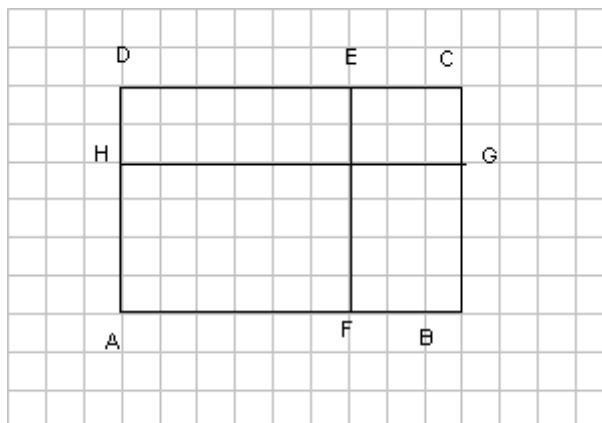
Vzdělávací obor	Matematika		
Ročník	5.		
Tematický okruh	Závislosti, vztahy a práce s daty		
Očekávaný výstup RVP ZV	M-5-2-02 Žák čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy		
Indikátory	<ol style="list-style-type: none"> 1. žák doplní údaje do připravené tabulky nebo diagramu 2. žák vytvoří na základě jednoduchého textu tabulku, sloupcový diagram 3. žák vyhledá v tabulce nebo diagramu požadovaná data a porozumí vztahům mezi nimi (nejmenší, největší hodnota apod.) 4. žák používá údaje z různých typů diagramů (sloupcový a kruhový diagram bez použití %) 5. žák používá jednoduchých převodů jednotek času při práci s daty v jízdních řádech 		
Ilustrační úloha – minimální obtížnost			
Na informační tabuli o příjezdech vlaků jsou tyto údaje:			
Číslo vlaku	Směr	Pravidelný příjezd	Zpoždění v minutách
	Os 1	12:35	70
	Kolín – Český Brod		
Vyber z nabídky, v kolik hodin přijede zpožděný vlak			
a) 19:35 b) 13:45 c) 13:35 d) 13:05			
Poznámky	M-5-2-02.3 Indikátor 2 nelze testovat elektronicky.		

3. GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

Vzdělávací obor	Matematika
Ročník	5.
Tematický okruh	Geometrie v rovině a v prostoru
Očekávaný výstup RVP ZV	M-5-3-01 Žák narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnice); užívá jednoduché konstrukce
Indikátory	<ol style="list-style-type: none"> 1. žák rozezná základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnice) 2. žák využívá k popisu rovinného útvaru počty vrcholů a stran, rovnoběžnost a kolmost stran 3. žák charakterizuje základní rovinné útvary a k zadanému popisu přiřadí název základního rovinného útvaru 4. žák využívá základní pojmy a značky užívané v rovinné geometrii (čáry: křivá, lomená, přímá; bod, úsečka, polopřímka, přímka, průsečík, rovnoběžky, kolmice) 5. žák využije znalosti základních rovinných útvarů k popisu a modelování jednoduchých těles (krychle, kvádr, válec) 6. žák narýsuje kružnici s daným poloměrem 7. žák narýsuje trojúhelník nebo trojúhelník se třemi zadanými délkami stran 8. žák narýsuje čtverec a obdélník s užitím konstrukce rovnoběžek a kolmic 9. žák dodržuje zásady rýsování
Ilustrační úloha	
<p>K popisu rovinných útvarů přiřaď správný název a obrázek (A, B, C,D).</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Útvar má 4 strany. Všechny sousední strany jsou kolmé. Všechny strany mají stejnou délku. _____ 2. Útvar má 4 vrcholy. Protilehlé strany jsou vždy rovnoběžné. Sousední strany mají různou délku. _____ 3. Útvar má 3 strany a 3 vrcholy. _____ 4. Útvar nemá žádnou stranu ani vrchol. _____ <p>Nabídka názvů: kružnice obdélník trojúhelník čtverec</p> <div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: center;"> <div style="text-align: center;"> <p>ABCD</p> </div> <div style="text-align: center;"> </div> <div style="text-align: center;"> </div> <div style="text-align: center;"> </div> </div>	
Poznámky	<p>M-5-3-01.1 M-5-3-01.3</p> <p>Indikátory 6 – 9 nelze testovat elektronicky.</p>

Vzdělávací obor	Matematika
Ročník	5.
Tematický okruh	Geometrie v rovině a v prostoru
Očekávaný výstup RVP ZV	M-5-3-02 Žák sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran
Indikátory	<ol style="list-style-type: none"> 1. žák rozlišuje obvod a obsah rovinného útvaru 2. žák s pomocí čtvercové sítě nebo měřením určí obvod rovinného útvaru (trojúhelníku, čtyřúhelníku, mnohoúhelníku) 3. žák porovnává obvody rovinných útvarů 4. žák graficky sčítá, odčítá a porovnává úsečky 5. žák určí délku lomené čáry graficky i měřením 6. žák převádí jednotky délky (mm, cm, dm, m, km)
Ilustrační úloha	
Na obrázku jsou tři rovinné útvary K, L, N.	
Rozhodněte o každém z následujících tvrzení, zda platí (ANO) , nebo neplatí (NE) .	
1. Obdélníky K a N mají stejný obvod. ANO ☐ NE ☐	
2. Obdélník K má větší obvod než útvar L. ANO ☐ NE ☐	
Poznámky	M-5-3-02.1 M-5-3-02.2 M-5-3-02.3 Nutno vložit jako podklad celého obrázku čtvercovou sít'. Indikátory 4 a 5, částečně 2 nelze testovat elektronicky.

Vzdělávací obor	Matematika
Ročník	5.
Tematický okruh	Geometrie v rovině a v prostoru
Očekávaný výstup RVP ZV	M-5-3-03 Žák sestrojí rovnoběžky a kolmice
Indikátory	<ol style="list-style-type: none"> 1. žák vyhledá dvojice kolmic a rovnoběžek v rovině 2. žák načrtne kolmici a rovnoběžku ve čtvercové síti 3. žák narýsuje k zadané přímce rovnoběžku a kolmici vedoucí daným bodem pomocí trojúhelníku s ryskou
Ilustrační úloha	

Rozhodněte o každém z následujících tvrzení o úsečkách na obrázku, zda **platí (ANO)**, nebo **neplatí (NE)**.

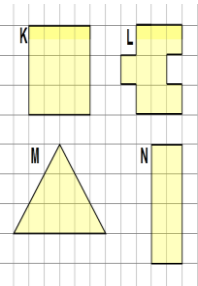
- Úsečky AD a HG jsou kolmé ANO NE
- Úsečky EH a EG jsou rovnoběžné ANO NE
- Úsečky EF a AD jsou rovnoběžné ANO NE
- Úsečky AH a FA jsou kolmé ANO NE

Poznámky

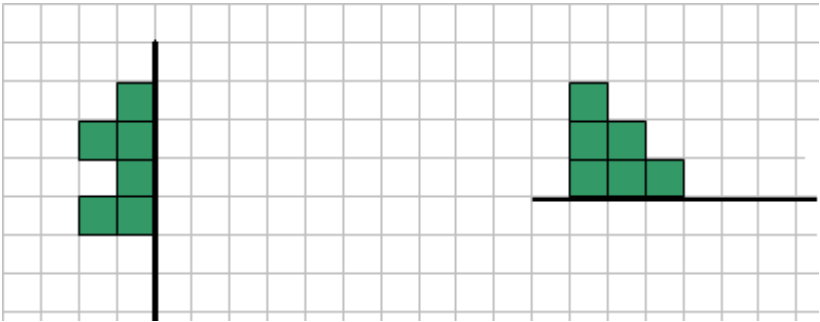
M-5-3-03.1

Nutno vložit jako podklad celého obrázku čtvercovou síť.

Indikátor 2 nelze testovat elektronicky.

Vzdělávací obor	Matematika
Ročník	5.
Tematický okruh	Geometrie v rovině a v prostoru
Očekávaný výstup RVP ZV	M-5-3-04 Žák určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu
Indikátory	<ol style="list-style-type: none"> 1. žák určí pomocí čtvercové sítě obsah rovinného útvaru, který lze složit ze čtverců, obdélníků a trojúhelníků 2. žák porovnává pomocí čtvercové sítě obsahy rovinných útvarů 3. žák používá základní jednotky obsahu (cm^2, m^2, km^2) bez vzájemného převádění
Ilustrační úloha	
<p>Na obrázku jsou čtyři rovinné útvary K, L, M, N.</p> <p>Rozhodněte o každém z následujících tvrzení, zda je pravdivé (ANO), nebo nepravdivé (NE).</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Obdélníky K a N mají stejný obsah. ANO ☐ NE ☐ 2. Útvary L a M mají stejný obsah. ANO ☐ NE ☐ 3. Obdélník K má větší obsah než útvar L. ANO ☐ NE ☐ 	
Poznámky	M-5-3-04.1 M-5-3-04.2

Vzdělávací obor	Matematika
Ročník	5.
Tematický okruh	Geometrie v rovině a v prostoru
Očekávaný výstup RVP ZV	M-5-3-05 Žák rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově

	souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru
Indikátory	<ol style="list-style-type: none"> 1. žák pozná osově souměrné útvary (i v reálném životě) 2. žák určí překládáním papíru osu souměrnosti útvaru 3. žák vytvoří ve čtvercové síti osově souměrný útvar podle osy v lince mřížky
Ilustrační úloha	
<p>Doplň obrázky tak, aby vznikly osově souměrné útvary podle vyznačené osy souměrnosti.</p> 	
Poznámky	<p>M-5-3-05.3</p> <p>Indikátor 2 nelze testovat elektronicky.</p>

4. NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

Vzdělávací obor	Matematika
Ročník	5.
Tematický okruh	Nestandardní aplikační úlohy a problémy
Očekávaný výstup RVP ZV	<p style="text-align: center;">M-5-4-01</p> <p style="text-align: center;">Žák řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky</p>
Indikátory	<ol style="list-style-type: none"> 1. žák vyhledá v textu úlohy potřebné údaje a vztahy 2. žák volí vhodné postupy pro řešení úlohy <p>2 žák vyhodnotí výsledek úlohy</p>
Ilustrační úloha	
<p>Maminka chce upéct perník. Troubu musí předeřhřát 15 minut a potom 40 minut bude perník péci. PERNÍK MÁ BÝT UPEČENÝ V JEDENÁCT HODIN. Kdy nejpozději musí maminka troubu zapnout?</p> <p>a) 10:05 b) 10:15 c) 10:25 d) 10:55</p>	
Poznámky	<p style="text-align: right;">M-5-4-01.1 M-5-4-01.2 M-5-4-01.3</p>

Dodatek č. 5

8. Nepovinný předmět NÁBOŽENSTVÍ

Charakteristika předmětu

Organizační vymezení:

- Nepovinný předmět s dotací 1 hodiny týdně
- Je určen všem žákům 1. až 9. tříd základní školy. Žákům poskytuje základní vhled do křesťanské nauky, tradice a křesťanských životních postojů a hodnot. Nabízí možnost seznámit se s odpověďmi katolické církve na jejich otázky o Bohu, člověku a o světě a dává jim prostor pro jejich vlastní hledání hodnot a postojů.
- Předmět se vyučuje ve škole, převážně v učebně, a to buď po jednotlivých ročnících, nebo ve skupinách, kde je sdruženo více ročníků. To závisí na momentálním zájmu rodičů a dětí o výuku tohoto předmětu
- Součástí výuky mohou být exkurze (např. prohlídka kostela, křesťanských zařízení, návštěva bohoslužeb o významných svátcích); dále se žáci mohou účastnit charitativních nebo osvětových křesťanských projektů (např. Tříkrálová sbírka, živý Betlém, koncerty solidarity, spolupráce na projektech Papežského misijního díla dětí). Žáci se zpravidla jednou do roka účastní diecézního setkání dětí v Hradci Králové. Starší žáci se dle aktuálního zájmu mohou podílet na přípravě celoškolských projektů, které souvisejí s křesťanskými tradicemi.

Obsah výuky:

Učivo je zpracováno do osnov na základě dosud platného dokumentu České biskupské konference z roku 2004 „Osnovy k výuce náboženské výchovy římskokatolické církve v 1.–9. ročníku základní školy pro nepovinný předmět náboženství v základních školách“. Každý ročník má své téma, učivo je členěno do tematických celků, které mají v každém ročníku stejnou strukturu. Učivo se v nich cyklicky opakuje a je prohlubováno v závislosti na schopnostech dětí.

Obsah učiva lze popsat níže uvedenými naukovými celky:

1. Bible

Kniha knih – fakta o Bibli; Svědectví o Božím jednání s člověkem, dobro a zlo; Bible jako Boží slovo, biblická kultura; Bible a kultura křesťanských národů.

2. Ježíš Kristus a církve

Život a působení Ježíše Krista; Ježíš Kristus – zakladatel církve, identita církve; Vyznání víry; Historie církve; Misijní působení církve.

3. Křesťanství a život člověka

Lidský život jako dar, osobní identita člověka; Vztahy mezi člověkem a Bohem; Mezilidské vztahy včetně pohledu křesťanské mravouky; Vztahy mezi křesťanskými církvemi; Vztah křesťanů k lidem jiných náboženství a kultur; Víra, naděje a láska v životě křesťana; Doprovázení lidského života svátostmi a svátostinami v jeho klíčových okamžicích; Slavení křesťanských svátků; Křesťanská angažovanost pro spravedlnost; Vztah křesťanů k životnímu prostředí.

Od 4. ročníku lze témata doplnit informacemi o vlivu křesťanství na utváření místa, kde žijeme:

Stopy křesťanství v naší obci a regionu (stavby, kulturní památky, sochy, kapličky, Boží muka apod.).

Slavné křesťanské osobnosti regionu a aktuální angažovanost křesťanů pro společnost (např. Charita apod.).

Všemi tématickými celky prolíná výchova v duchu křesťanské etiky, rozvíjení duchovního rozměru osobnosti žáka, porozumění křesťanským symbolům, svátkům a tradicím.

Výchovné a vzdělávací strategie využívané v předmětu Náboženství

I. Strategie směřující ke kompetenci k učení

- zařazujeme do výuky problémové vyučování
- na začátku vyučovací jednotky vždy společně s žáky vyvodíme cíl, na konci vyučovací jednotky společně zhodnotíme jeho dosažení
- využíváme sebekontrolu a sebehodnocení žáků
- zadáváme žákům samostatné práce vyžadující aplikaci teoretických poznatků
- umožňujeme žákům ve vhodných případech realizovat vlastní nápady a náměty

II. Strategie směřující ke kompetenci k řešení problémů

- vytváříme pro žáky praktické problémové úlohy a situace, při nichž je nutné řešit praktické problémy
- nabízíme žákům k řešení úkoly, které vyžadují propojení znalostí z více vyučovacích předmětů i využití praktických dovedností z různých oblastí lidské činnosti, a tudíž i více přístupů k vyřešení
- žákům není bráněno při vlastní volbě pořadí vypracování úkolů
- ve škole i při mimoškolních akcích průběžně monitorujeme, jak žáci řeší problémy prakticky zvládají

III. Strategie směřující ke kompetenci komunikativní

- Klademe důraz na týmovou práci a kooperativní vyučování
- Umožňujeme žákům prezentovat vlastní názory v komunitním kruhu
- Využíváme metody obsahující prvky prezentace výsledků
- Vytváříme dostatečný prostor pro vyjadřování žáků při problémovém vyučování, v komunitních kruzích
- Žáci mají možnost samostatné ústní i písemné prezentace (samostatná práce, projekty, referáty, řízené diskuse, komunitní kruh)
- Zařazujeme využívání informačních technologií pro získávání informací i tvorbu výstupů (časopis, webová stránka, prezentace, ...)
- Uplatňujeme ve výuce brainstorming, hraní rolí
- Využíváme prožitkové vyučování
- Zařazujeme činnosti umožňující komunikaci s různými věkovými skupinami žáků i s dospělou populací (spolupráce a společné akce starší – mladší, akce pro rodiče a veřejnost)

IV. Strategie směřující ke kompetenci sociální a personální

- Na tvorbě pravidel ve třídách se podílejí sami žáci
- Důsledně vyžadujeme dodržování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se žáci sami podíleli
- Volíme formy práce, které pojímají různorodý kolektiv třídy jako mozaiku vzájemně se doplňujících kvalit, umožňující vzájemnou inspiraci a učení s cílem dosahování osobního maxima každého člena třídního kolektivu
- Od prvního ročníku zařazujeme do výuky práci v týmu, zdůrazňujeme pravidla kvalitní spolupráce a nutnost vzájemné pomoci
- Vyžadujeme od žáků (zpočátku s pomocí učitelů, později samostatně) rozdělení rolí ve skupině, vytvoření pravidel pro práci v týmu, převzetí zodpovědnosti za splnění úkolu (dvojice, skupiny, třída, škola)
- Využíváme komunitního kruhu, řízené diskuse, prezentace názorů žáků
- Žákům je poskytována možnost, dle svého uvážení projevit své pocity a nálady
- Výuku orientujeme na konkrétní příklady z každodenního života (simulace, hraní rolí) - využíváno je prožitkové vyučování
- Ve výuce jsou využívány hry
- V rámci spolupráce s různými věkovými skupinami organizujeme společné akce starší žáci – mladší žáci, akce pro rodiče a veřejnost

V. Strategie směřující ke kompetenci občanské

- K prezentaci vlastních názorů žáků využíváme komunitní kruh
- Ve výuce je používána metoda hraní rolí pro přiblížení různých životních situací a jejich řešení, využíváme prožitkové vyučování
- Zadáváme žákům konkrétní příklady z každodenního běžného života
- Na konkrétních modelových příkladech demonstrujeme pozitivní a negativní projevy chování lidí
- Nabízíme žákům vhodné pozitivní aktivity (kulturní, sportovní, rekreační apod.) jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům

VI. Strategie směřující ke kompetenci pracovní

- Umožňujeme žákům samostatné organizování akcí mimo vyučování, přípravě akcí pro mladší spolužáky i pro rodiče
- Umožňujeme žákům podílet se na tvorbě pomůcek do výuky, prezentovat výsledky vlastní práce žákům mladších ročníků (spolupráce mladších žáků se staršími)
- Zapojujeme žáky do přípravy školních projektů
- Žádnou práci žáky netrestáme

1. třída - Jsem s tebou
Vazba na klíčové kompetence:
Kompetence k učení
<ul style="list-style-type: none"> • Žák poznává symboliku chleba a křížové cesty, dotýká se lidského utrpení a dostává základní vhled nutný pro chápání symbolů při slavení liturgie. <ol style="list-style-type: none"> 1. Žák se seznámí se zeměpisnými reáliemi biblických příběhů a základními událostmi Ježíšova života, podle kterých se naučí hodnotit svůj život a aplikovat vzory.
Kompetence k řešení problémů
<ol style="list-style-type: none"> 2. Žák rozumí tomu, že se křesťané modlí za sebe navzájem, zvláště prožívají-li nějaké problémy.
Kompetence komunikativní
<ul style="list-style-type: none"> • Žák prožívá radost z obdarování a porozumí slavení, uvědomí si hodnotu rodiny a vděčnosti z daru.
Kompetence sociální a personální
<ul style="list-style-type: none"> • Žák na základě zkušenosti s vlastními schopnostmi a hranicemi rozvíjí pozitivní postoj k sobě samému a k životu. Zažívá, že k životu potřebuje druhé lidi. • Žák si uvědomuje základní zásady chování a zodpovědnost v rodině a v dětském kolektivu.
Kompetence občanské
<ul style="list-style-type: none"> • Žák objevuje, že může sám přinést svůj příspěvek ke zdařilému lidskému soužití. • Žák je úměrně svému věku obeznámen s křesťanským způsobem jednání a cvičí se v něm.
1.1 Bůh nám dává život
Vazba na jiné předměty a na průřezová témata:
OSV – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění
OSV – zdravé a vyrovnané sebepojetí, moje vztahy k druhým lidem
3 OSV – rozvoj základních rysů kreativity
4 1.1.0 Každý jsme jiný, a to je dobře
Očekávaný výstup:
Žák jmenuje projevy starosti Boha o člověka.
Žák definuje vlastní jedinečnost, jedinečnost druhého a učí se ji respektovat.
Vzdělávací obsah:
Položit základ vztahům ve skupině
Jméno a jedinečnost každého člověka
5 1.1.1 Umíš se dobře dívat?
Očekávaný výstup:
Žák umí pojmenovat věci ve svém okolí a jejich význam pro svůj život. Základy porozumění symbolům.
Žák si má procvičit základy soustředění a zúčastnit se aktivně děkovné modlitby.
Vzdělávací obsah:
Položit základy soustředění a vnímat ne-obyčejně obyčejné věci
Děkovná modlitba vlastními slovy
6 1.1.2 Umíš dobře naslouchat?
Očekávaný výstup:
Žák interpretuje zvuky kolem sebe a vnímá jejich prostřednictvím své okolí.
Žák si má procvičit základy soustředění a objevit naslouchání ticha.
Vzdělávací obsah:
Učit se ztišení a naslouchání
Biblický příběh o starostlivosti dobrého pastýře (J 10,1–18)

7 1.1.3 Koho mám nejvíc rád?
Očekávaný výstup:
Žák jednoduše definuje pozitivní vztah k věci, kterou má rád, a vysvětlí projevy důvěry a lásky. Žák definuje své místo v rodině a modlitbu za rodiče.
Vzdělávací obsah:
Žijeme v rodině Bůh říká lidem: Mám vás rád Děkovná modlitba za rodiče
8 1.1.4 Moje ruce umějí pomáhat
Očekávaný výstup:
Žák popíše, co kladného i záporného umí svou rukou vyjádřit. Žák navrhne způsoby, jak může druhým pomáhat, a vysvětlí větu: Bůh mě má rád a já mám rád... Žák se má zúčastnit modlitby, ve které prosí o pomoc pro své kamarády.
Vzdělávací obsah:
J 3,16 Pomoc přijímat a pomoc poskytovat Prosebná modlitba za kamarády
9 1.1.5 Slavíme
10 Očekávaný výstup:
Žák popíše atmosféru oslavy jako přátelského setkání u společného stolu, se společným jídlem a s dárky, aplikuje závěry na oslavu svých narozenin. Žák vysvětlí vlastními slovy symboliku společného stolu - jako znamení společenství a dárců - znamenajících radost pro dávajícího i pro obdarovaného.
Vzdělávací obsah:
Slavení a oslava jako prostor setkávání a obdarovávání Dar jako znamení lásky Narozeniny a děkovná modlitba za dar života
11 1.1.6 Modlitba
Očekávaný výstup:
Žák pojmenovává ve svém okolí znamení křesťanského světa a vysvětlí znamení kříže.
Vzdělávací obsah:
Lidé zakoušejí Boží podporu, vyprávějí o ní a odpovídají na ni znameními a slovy Znamení křesťanského světa Znamení kříže
12 1.1.7 Modlitba Otče náš
13 Očekávaný výstup:
Žák vysvětlí významem slova „církve“ jako velké rodiny, která se schází na společné oslavě, raduje se a Bohu děkuje. Žák doplní první slova modlitby Otče náš.
Vzdělávací obsah:
Začíná výuka prvních slov modlitby Otče náš, která pokračuje v dalších hodinách. Církve, jako společenství lidí, scházejících se ke společné oslavě Boha. Kostel a základní předměty v kostele, zejména pak obětní stůl, svatostánek a křtitelnice. Při této příležitosti je vhodné navštívit kostel.
14 1.1.8 Slavnost Všech svatých
Očekávaný výstup:
Žák vysvětlí pojem církve – rodina, do které patří také svatí, kteří nám pomáhají svými přímluvami. Žák vlastními slovy interpretuje legendu o svatém Mikuláši a tradice s ní spjaté.
Vzdělávací obsah:

<p>Téma zařazujeme aktuálně podle liturgického roku Svatí, kteří odpovídali na Boží lásku Křestní patron Svatý Mikuláš Slavnost Všech svatých a Vzpomínka na všechny věrné zemřelé</p>
1.2 Bůh nám dává svého Syna
Vazba na jiné předměty a na průřezová témata:
<p><i>Lidé kolem nás:</i> Život a funkce rodiny <i>Lidé a čas:</i> Slavení svátků VMEGS – rodinné příběhy OSV – chování podporující dobré vztahy (vyjádření oslavy) MKV – poznávání vlastního kulturního zakotvení (křesťanské slavení Vánoc)</p>
15 1.2.9 Advent
Očekávaný výstup:
<p>Žák objasní slovo advent, které vyjadřuje dobu přípravy na velkou slavnost – oslavu Ježíšových narozenin. Žák vysvětlí vztah mezi slovem „dar“ a Ježíšem, kterého milující Bůh dává lidem.</p>
Vzdělávací obsah:
<p>Smysl a hodnota darů Symbolika světla na adventním věnci KKC 522–524</p>
16 1.2.10 Maria – Ježíšova maminka
Očekávaný výstup:
<p>Žák porovná vlastnosti své hodné maminky a Ježíšovy maminky. Žák se má seznámit s událostí Zvěstování Páně s důrazem na Mariinu důvěru v Boha.</p>
Vzdělávací obsah:
<p>Osobnost maminky Zvěstování Páně (L 1,26–38) KKC 484–511</p>
17 1.2.11 Josef – Ježíšův ochránce
Očekávaný výstup:
<p>Žák porovná vlastnosti správného tatínka s vlastnostmi svatého Josefa. Žák vysvětlí, jak se Bůh stará o rodinu svého Syna.</p>
Vzdělávací obsah:
<p>Osobnost otce Portrét osobnosti svatého Josefa KKC 437, 1655</p>
18 1.2.12 Betlémské události
Očekávaný výstup:
<p>Žák porovná nenápadnost a chudobu Ježíšova narození a svět Vánoc, v němž se mnohé děti pohybují.</p>
Vzdělávací obsah:
<p>Vánoční evangelium (L 2,6–20) Oslava ve společenství</p>
19 1.2.13 Betlémská hvězda
Očekávaný výstup:
<p>Žák vysvětlí znamení betlémské hvězdy, která je světlem ukazujícím cestu. Žák propojí vánoční události s dnešním světem a doplní, co pro něj může být „hvězdou“.</p>

Vzdělávací obsah:
Mudrci se klanějí malému Ježíši (Mt 2,1–12) Znamení betlémské hvězdy KKC 528, 563
1.3 Bůh nám dává své slovo
Vazba na jiné předměty a na průřezová témata:
<i>Místo, kde žijeme:</i> Zeměpisné zvláštnosti místa, kde žijeme <i>Český jazyk a literatura:</i> Základní literární pojmy (hádanka, podobenství) <i>MKV</i> – poznávání vlastního kulturního zakotvení
20 1.3.14 Bible
Očekávaný výstup:
Žák za pomoci obrázků pojmenuje hlavní biblické události. Objasní, co obsahuje Bible a význam této knihy jako daru lidem.
Vzdělávací obsah:
Boží slovo, Boží dar člověku KKC 101–133
21 1.3.15 Země, ve které Ježíš žil
Očekávaný výstup:
Žák popíše přírodní podmínky biblické země – vysvětlí slova: poušť, řeka, jezero a názvy měst Betlém a Nazaret. Porovná podmínky života v Palestině s dnešním životním stylem.
Vzdělávací obsah:
Základní reálie biblické země
22 1.3.16 Svatba v Káni Galilejské
Očekávaný výstup:
Žák reprodukuje Ježíšův první zázrak na svatbě v Káni Galilejské. Žák porovná Ježíšovu moc proměnit vodu ve víno a schopnost proměnit smutek v radost.
Vzdělávací obsah:
Svatba v Káni Galilejské (J 2,1–12)
23 1.3.17 Ježíš povolává učedníky
Očekávaný výstup:
Žák popíše okolnosti povolání učedníků a naučí se jména některých z nich. Žák vysvětlí, co znamená být Ježíšovým učedníkem.
Vzdělávací obsah:
Ježíš povolává učedníky (Mt 19,13–15; Mt 4,18–22) Základ společenství, které trvá dodnes
24 1.3.18 Ježíš utiňuje bouři
Očekávaný výstup:
Žák reprodukuje biblickou událost, kdy Ježíš utiňuje bouři. Vyvodí závěry pro situace, kdy má strach.
Vzdělávací obsah:
Ježíš utiňuje bouři (Mk 4,35–41; L 8,22–25)
25 1.3.19 Ježíš učí
Očekávaný výstup:
Žák vysvětlí význam slova podobenství a přirovnání o domu postaveném na skále. Žák posoudí nutnost pevných základů vlastního života.
Vzdělávací obsah:
Podobenství o domu na písku a na skále (Mt 7,24–27; L 6,46–49)
26 1.3.20 Ježíš uzdravuje slepého
Očekávaný výstup:

<p>Žák reprodukuje biblickou událost, kdy Ježíš uzdravuje slepého. Žák aplikuje závěr příběhu na přítomnost nemocných nebo postižených lidí ve svém okolí a své chování k nim.</p>
Vzdělávací obsah:
Uzdravení slepého (Mk 10,46–52; L 18,35–43)
1.4 Bůh nám dává nový život
Vazba na jiné předměty a na průřezová témata:
<i>Lidé a čas:</i> Slavení svátků (Velikonoce) <i>Rozmanitost přírody:</i> Princip rovnováhy přírody <i>Český jazyk a literatura:</i> Základy obrazné řeči <i>MKV – poznávání vlastního kulturního zakotvení (křesťanské slavení Velikonoc)</i>
27 1.4.21 Postní doba
Očekávaný výstup:
Žák provede rozbor jednání lidí v různých typových situacích a odliší správné jednání od nesprávného. Žák porovná proměny přírody kolem nás s atmosférou velikonočních událostí.
Vzdělávací obsah:
Pozorování a vcítění se do přírody, která se probouzí k životu KKC 654–655, 1095
28 1.4.22 Kříž
Očekávaný výstup:
Žák vysvětlí znamení kříže jako znamení smrti a nového života. Žák reprodukuje děj křížové cesty podle názorných obrázků.
Vzdělávací obsah:
Křížová cesta KKC 609–618
29 1.4.23 Svatý týden
Očekávaný výstup:
Žák navrhne způsoby, jimiž lze projevat chválu, úctu a spolu s druhými se radovat. Žák popíše Ježíšův vjezd do Jeruzaléma a hlavní události Svatého týdne.
Vzdělávací obsah:
Společná oslava Květné neděle Vstup do Svatého týdne L 19,28–38
30 1.4.24 Poslední večeře
Očekávaný výstup:
Žák interpretuje průběh poslední večeře jako událost, kdy se Ježíš loučí s přáteli a dává jim jako dar sám sebe. Žák objasní symboliku chleba.
Vzdělávací obsah:
Poslední večeře jako slavnost (L 22,7–20) KKC 1328–1344
31 1.4.25 Ježíš zemřel a žije
Očekávaný výstup:
Žák vysvětlí, jak bolest a smutek patří k lidskému životu a že Ježíš nás v nich doprovází. Žák reprodukuje v jednoduché souvislosti s velikonoční liturgií události Svatého týdne.
Vzdělávací obsah:
Velikonoční události (L 23,1–56) KKC 571–573

32 1.4.26 Ježíš je vzkříšení a život
Očekávaný výstup:
Žák vysvětlí symbol světla, slunce, zvonů a vysvětlí znamení na velikonoční svíci. Reprodukuje událost vzkříšení.
Vzdělávací obsah:
Velikonoční události (L 24,1–11) KKC 638–655
33 1.4.27 Pokoj vám!
Očekávaný výstup:
Žák reprodukuje události ve večeradle, kdy se Ježíš dává poznat všem apoštolům. Žák objasní důvod radosti Ježíšových učedníků a touhu učedníků předávat tuto radost dál.
Vzdělávací obsah:
Ježíš se dává poznat učedníkům (J 20,19–23) KKC 730
34 1.4.28 Neděle
Očekávaný výstup:
Žák vysvětlí význam neděle jako dne, kdy oslavujeme Ježíšovo zmrtvýchvstání. Žák vysvětlí křesťanské slavení neděle jako oslavy Ježíšovy stálé přítomnosti ve společenství věřících.
Vzdělávací obsah:
Smysl prožívání neděle a nedělní bohoslužby KKC 1322–1419, 2168–2195
35 1.4.29 Ježíš odchází k Otci
Očekávaný výstup:
Žák reprodukuje událost Ježíšova nanebevstoupení a příslib, že Ježíš pošle „pomocníka“. Žák - rozbor situací, ve kterých odchod a rozloučení nemusí vždy znamenat ztrátu.
Vzdělávací obsah:
Událost Ježíšova odchodu k Otci (Mk 16,19; L 24,50nn; Sk 1,4–11) KKC 659–667
1.5 Bůh nám dává radost
Vazba na jiné předměty a na průřezová témata:
<i>Lidé a čas:</i> Slavení neděle, odpočinek, režim dne <i>OSV</i> – péče o dobré vztahy <i>OSV</i> – dobrá organizace času, uvolnění-relaxace <i>MKV</i> – poznávání vlastního kulturního zakotvení (křesťanské projevy osobní víry)
36 1.5.30 Ježíš nás nenechává samotné
Očekávaný výstup:
Žák vysvětlí vážnost dodržení slibu. Žák reprodukuje události seslání Ducha Svatého a zaměří pozornost na viditelné i neviditelné proměny, které způsobuje.
Vzdělávací obsah:
Událost seslání Ducha Svatého (Sk 2,1–4) KKC 687–741
37 1.5.31 Maria
Očekávaný výstup:
Žák porovná lásku své maminky s láskou Marie, „maminky všech lidí“. Žák navrhne způsoby projevení vděčnosti za lásku.
Vzdělávací obsah:

Mariina láska jako vzor mateřské lásky KKC 963–975
38 1.5.32 Jsme světlo světa
Očekávaný výstup:
Žák navrhne formy jednání lidí, kteří patří mezi Ježíšovy přátele. Žák ilustruje fakt, že Duch Svatý působí i dnes.
Vzdělávací obsah:
Přirovnání Ježíšových přátel ke světlu světa a soli země (Mt 5,15–16) KKC 949–953
39 1.5.33 Církev
Očekávaný výstup:
Žák vysvětlí pojem církev jako společenství lidí sjednocených v Duchu Svatém, kteří žijí své radosti i problémy a scházejí se ke společné modlitbě.
Vzdělávací obsah:
Ježíš jako základ církve (J 15,1–7) KKC 748–801
40 1.5.34 Modlitba Otče náš
Očekávaný výstup:
Žák vysvětlí pojem „modlitba“ a zopakuje modlitbu Otče náš. Žák formuluje rozdíl mezi modlitbou díky, proseb a chvál.
Vzdělávací obsah:
Modlitba Otče náš (Mt 6,9–13) Modlitba vlastními slovy
41 1.5.35 Rozcházíme se, abychom se sešli
Očekávaný výstup:
Žák navrhne způsoby, jak člověk může dál šířit dobro a radost.
Vzdělávací obsah:
Jděte do celého světa (Mt 28,19–20)

2. třída - Poznáváme Boží lásku
<u>Vazba učiva 2. ročníku na klíčové kompetence:</u>
Kompetence k učení
1. V tematickém celku věnovaném stvoření a počátkům dějin spásy žáci získávají základy lidského a křesťanského života o vztahu Boha ke světu a k lidem. Žáci začínají vnímat stvořený svět jako znamení Boží lásky, poznávají úlohu andělů a seznamují se s požadavkem dostat svým jednáním skutečnosti, že člověk byl stvořen k Božímu obrazu.
Kompetence k řešení problémů
2. Žák umí aplikovat vzory světců na jednání v dnešní době, zvláště příklad Panny Marie a jejího řešení problémů.
Kompetence komunikativní
• Dítě je schopno jednoduchým způsobem vyprávět a interpretovat základní evangelní příběhy.
Kompetence sociální a personální
• Žák poznává, že opravdový dar je darovaný s upřímným srdcem a nezištně. Porozumí úměrně svému věku skutečnosti, že křesťanství vyzývá učit se umění vzdávat se něčeho svého ve prospěch druhého.
• Žák rozumí významu pomoci a služby druhým lidem.
Kompetence občanské
• Žák má základní porozumění o možnosti zneužití moci.

<ul style="list-style-type: none"> • Žák si uvědomuje, co znamená stát se členem církve a působit v ní, v rodině, ve farnosti a na celém světě ve prospěch dobra lidstva.
2.1 Všechno stvořené nám vypráví o Bohu
Vazba na jiné předměty a na průřezová témata:
<i>Místo, kde žijeme:</i> Domov
<i>Rozmanitost přírody:</i> Porovnávání a třídění látek
<i>EV – vnímání života jako nejvyšší hodnoty, vztah člověka a prostředí</i>
42 2.1.1 Děkujeme za prázdniny, za domov a kamarády
Očekávaný výstup:
Žák vysvětlí Boží přítomnost v díle stvoření a ve společenství.
Žák formuluje díky Bohu Otci za jeho dobrotu a blízkost o prázdninách.
Vzdělávací obsah:
Zážitky a dojmy z prázdnin
Obnovení atmosféry důvěry a upřímnosti
Děkovná modlitba
43 2.1.2 Díváme se kolem sebe
Očekávaný výstup:
Žák poznává původ věcí, jako výsledek spolupráce Boha s člověkem
Posílení vědomí, že Bůh ví o každém a má ho rád
Žáci si při společné procházce po městě všimají využívání přírodních darů člověkem.
Vzdělávací obsah:
Boží stvoření v přírodě
Původ materiálů, ze kterých vznikají lidská díla
Boží stvoření ve světě techniky
KKC 302, 307
44 2.1.3 Bůh vše udělal pro nás
Očekávaný výstup:
Žák popíše zprávu biblického textu o vzniku země a života
Žák vlastními slovy vyjádří, že celý svět je znamením Boží lásky k člověku (byl stvořen pro člověka)
Vzdělávací obsah:
Gn 1,3–2,3
Stvoření světa
KKC 279–304
45 2.1.4 Andělé, Boží služebníci a poslové
Očekávaný výstup:
Žák vysvětlí na konkrétním případě úlohu anděla.
Žák objasní význam modlitby k andělu strážnému.
Vzdělávací obsah:
Andělé, jejich poslání a služba
KKC 328–336
46 2.1.5 Člověk jako Boží obraz
Očekávaný výstup:
Na základě biblického příběhu jmenuje žák podstatné rysy člověka jako obrazu Boha
Žák objasní skutečnost, že člověk je stvořen z lásky a má ji šířit dál a uvede příklady jeho konkrétní spolupráce
Vzdělávací obsah:

Místo člověka v řádu stvoření Jedinečnost a odpovědnost za svět Gn 1,26–31 KKC 279–308, 282
47 2.1.6 Selhání prvních lidí
Očekávaný výstup: Žák reprodukuje biblickou zprávu o selhání prvních lidí Vyvodí z konkrétních příkladů důsledky rozhodnutí se člověka pro dobro nebo pro zlo
Vzdělávací obsah: Selhání prvních lidí (Gn 3,1–23) KKC 385, 396–400
48 2.1.7 Po prvním hříchu
Očekávaný výstup: Žák jednoduše formuluje v čem spočívá hodnota každého člověka Žák rozumí, že odlišnost lidí je pro něj obohacením ne překážkou
Vzdělávací obsah: Téma je záměrně vztaženo pouze na etickou rovinu, která je dětem srozumitelnější. Gn 4,1–16 Každý jsme jiný a není třeba si závidět KKC 401
49 2.1.8 Bůh zachraňuje
Očekávaný výstup: Žák reprodukuje biblický příběh Noeho a rozumí základům jeho symbolické interpretace Žák demonstruje postoje důvěry a poslušnosti na konkrétních případech
Vzdělávací obsah: Gn 6,5–9 Noe – příklad víry KKC 56
50 2.1.9 Kdo chce být jako Bůh?
Očekávaný výstup: Žák reprodukuje biblický příběh rozdělení lidstva a základy jeho symbolické interpretace Žák objasní, jak zaměřenost na sebe vzdaluje člověka od druhých lidí.
Vzdělávací obsah: Gn 11,1–9 Touha světa po lásce, porozumění a záchraně KKC 57
2.2 Bůh k nám mluví
Vazba na jiné předměty a na průřezová témata: <i>Lidé a čas:</i> Slavení svátků <i>MKV</i> – poznávání vlastního kulturního zakotvení (křesťanské slavení Vánoc)
51 2.2.10 Bůh slibuje Zachránce
Očekávaný výstup: Žák vysvětlí slovo Advent a základní smysl této liturgické doby Žák objasní souvislost poselství Adventu s touhou po záchraně z tíživé situace.
Vzdělávací obsah: Starý zákon jako čas očekávání Zachránce Proroci Bůh neopouští člověka ani po jeho selhání Gn 3,15

Iz 11,1–9
52 2.2.11 Zvěstování příchodu Božího Syna
Očekávaný výstup:
Žák reprodukuje příběh židovské dívky Marie a její příbuzné Alžběty. Žák interpretuje obsah modlitby Zdrávas Maria.
Vzdělávací obsah:
L 1,26–56 Modlitba Zdrávas Maria KKC 498,499
53 2.2.12 Z Nazareta do Betléma
Očekávaný výstup:
Žák popíše historickou událost narození Ježíše Krista. Žák zdůvodní zájem společnosti o lidi, kteří nejsou hned sympatičtí.
Vzdělávací obsah:
Události Ježíšova narození v Božím plánu Josef a Maria – příklady důvěry L 2,1–5 KKC 437, 497
2.3 Bůh k nám přichází
Vazba na jiné předměty a na průřezová témata:
<i>Lidé a čas:</i> Zvyky a práce lidí v minulosti, historické důvody pro slavení významných dnů <i>MKV</i> – poznávání vlastního kulturního zakotvení (slavení významných křesťanských svátků)
54 2.3.13 Narodil se Kristus Pán
Očekávaný výstup:
Žák vyjádří vlastními slovy poselství Ježíšova narození v chudobě a slabosti. Žák objasní, jakým způsobem jsou dárky vyjádřením radosti z obdarovávání Bohem. Žák rozliší, že přes vnější věci může vnímat vnitřní obsah.
Vzdělávací obsah:
L 2,6–20 Oslava Vánoc jako oslava příchodu Zachránce, jehož velikost stojí v protikladu s chudobou, ve které se rodí
55 2.3.14 Mudrci se klanějí dítěti, útěk do Egypta
Očekávaný výstup:
Žák popíše postavy tří králů a symboliku jejich darů Vysvětlí, kdy člověk jedná jako král - když bude trpělivý, rozdělí se s druhými.
Vzdělávací obsah:
Mi 5,2 Mt 2,1–16 Symbolika darů Slavnost Zjevení Páně KKC 528
56 2.3.15 Ježíš – Světlo národů
Očekávaný výstup:
Žák vysvětlí symbol posvěcené svíce. Žák vysvětlí symboliku světla jako symbolu radosti a dobra v našem jednání. Zdůvodní, kdy naše jednání je pro naše okolí přínosem a kdy naopak kazí vztahy.

Vzdělávací obsah:
L 2,22–39 Svátek Uvedení Páně do chrámu Symbol světla KKC 529
57 2.3.16 Ježíšovo dětství
Očekávaný výstup:
Žák porovná životní podmínky lidí na přelomu letopočtu a dnes. Žák popíše událost nalezení Ježíše v chrámě, kdy dvanáctiletý Ježíš přerušuje své mlčení a poodhalí tajemství svého poslání.
Vzdělávací obsah:
Reálie života obyvatel Nazareta L 2,41–52 KKC 531–534
58 2.3.17 Ježíšův křest
Očekávaný výstup:
Žák dokáže porovnat události Ježíšova křtu s podstatnými rysy svátosti křtu Zdůvodní, co přináší křest do života křesťana.
Vzdělávací obsah:
Ježíšův křest L 3,21–22, příp. Mk 1,9–11 a Mt 3,13–17 Svátost křtu KKC 535–537
59 2.3.18 Pokušení na poušti
Očekávaný výstup:
Žák reprodukuje biblický příběh o pokušení Ježíše na poušti. Pojmenuje zlo v tomto příběhu a dokáže ho rozpoznat v příkladech ze současného života. Vysvětlí pojem „pokušení“.
Vzdělávací obsah:
Mt 4,1–11, příp. L 4,1–13 Význam slova pokušení a jeho současné podoby KKC 538–540
2.4 Ježíš je Ten, který má moc
Vazba na jiné předměty a na průřezová témata:
<i>Český jazyk a literatura:</i> Projevy soucitu, výchova k empatii 60 <i>Český jazyk a literatura:</i> Porozumění a vyjadřování pocitů na základě práce s vybranými biblickými texty <i>OSV</i> – můj vztah k sobě samému, moje vztahy k druhým lidem <i>MKV</i> – poznávání vlastního kulturního zakotvení (křesťanské slavení Velikonoc)
61 2.4.19 Ježíš kráčí po moři
Očekávaný výstup:
Žák vlastními slovy popíše Petrovu zkušenost na moři. Porovná biblickou situaci se situacemi v životě.
Vzdělávací obsah:
Mt 14,22–33 Zkušenost strachu a zkušenost důvěry
62 2.4.20 Ježíš uzdravuje ochrnutého
Očekávaný výstup:
Žák vysvětlí, co je to nemoc a rozliší nemoc tělesnou od nemoci hříchem. Zdůvodní na konkrétních příkladech potřebu vnitřního uzdravení.

Vzdělávací obsah:
Věrnost přátel Ježíš odpouští hříchy (Mk 2,1–12)
63 2.4.21 Ježíš je Pánem nad životem
Očekávaný výstup:
Žák vlastními slovy na základě velikonočních událostí vysvětlí, proč se křesťan nemusí bát smrti. Pojmenuje v životě situace, kdy si lidé dokáží vzájemně pomoci zvládnout své těžkosti.
Vzdělávací obsah:
Mk 5,21–43 Ježíš má moc nad životem a smrtí KKC 988–1019
64 2.4.22 Ježíšův vjezd do Jeruzaléma
Očekávaný výstup:
Žák vysvětlí některé symboly Květné neděle. Porovná rozdíly mezi králem a Ježíšem. Vysvětlí, co přináší lidem pokoj a spravedlnost.
Vzdělávací obsah:
Liturgie Květné neděle Rozdíl mezi králem pozemského království a králem Božího království
65 2.4.23 Poslední večeře
Očekávaný výstup:
Žáci zařadí gesto umývání nohou do příběhu poslední večeře. Vysvětlí symboliku tohoto gesta. Aplikují postoj služby na svoji situaci.
Vzdělávací obsah:
Mytí nohou jako znamení pokorné služby L 22,24–27, příp. J 13,1–17 KKC 1337
66 2.4.24 Ježíšovo umučení
Očekávaný výstup:
Na základě obrázků žák reprodukuje události Ježíšova utrpení a smrti. Vysvětlí význam utrpení v životě člověka. Ochota přijmout každodenní obtíže.
Vzdělávací obsah:
Křížová cesta J 18–19 Svatý týden v liturgii Kontrast liturgie Květné neděle a Velkého pátku KKC 616, 618, 626
67 2.4.25 Ježíš vstal z mrtvých
Očekávaný výstup:
Žák reprodukuje první zprávy evangelia o Ježíšově vzkříšení. Vysvětlí symboliku velikonoční svíce – paškálu. Vysvětlí pojem „naděje“.
Vzdělávací obsah:
L 24,1–12, J 20,1–18 Velikonoční třídění Symbolika paškálu
68 2.4.26 Zmrtvýchvstalý Pán se zjevuje

Očekávaný výstup:
Žák reprodukuje události ve večeradle. Porovná situaci Ježíšových učedníků a dnešních křesťanů. Popíše, jak mohou křesťané svědčit o víře.
Vzdělávací obsah:
Velikonoční události (J 20,19–29 a 21) KKC 644, 645
2.5 Co znamená žít jako Ježíš
Vazba na jiné předměty a na průřezová témata:
<i>OSV</i> – pomáhající a prosociální jednání <i>MKV</i> – poznávání vlastního kulturního zakotvení
69 2.5.27 Poznáváme Pannu Marii
Očekávaný výstup:
Žák zařadí události Mariina života do časových souvislostí. Porovnat úlohu maminky v životě dítěte a Marie v rozměru starosti o celou církev.
Vzdělávací obsah:
Květen – mariánský měsíc Shrnutí probraných událostí Mariina života Význam májové pobožnosti
70 2.5.28 Chceme pomáhat bližním
Očekávaný výstup:
Žák uvede příklady nezištné pomoci. Žáci diskutují o možnostech pomoci lidem v nouzi ve svém městě.
Vzdělávací obsah:
L 10,25–37 Cvičení na soucítění
71 2.5.29 Jdeme za Ježíšem do Božího království
Očekávaný výstup:
Na základě znalostí z prvouky žák popíše zákonitosti růstu semene v přírodě. Aplikuje některé zákonitosti působení slov na změnu života člověka na základě jednoduchých příběhů.
Vzdělávací obsah:
Mk 4,3–20, příp. L 8,5–15 Slavnostní četba z Bible
2.6 Bůh je trojjediný
Vazba na jiné předměty a na průřezová témata:
72 MKV – poznávání vlastního kulturního zakotvení
73 2.6.30 Soslání Ducha Svatého
Očekávaný výstup:
Žák chronologicky zařadí události Letnic k ostatním událostem Ježíšova života. Vysvětlí symboliku Ducha Svatého. Aplikace působení Ducha Svatého v životě lidí.
Vzdělávací obsah:
Sk 2,1–42 Duch Svatý vytváří společenství Znázornění Ducha Svatého
74 2.6.31 Církev jako společenství Božího lidu.
Očekávaný výstup:

<p>Žák popíše uspořádání církve v současnosti. Vysvětlí význam křtu pro křesťany. Vysvětlí způsob zapojení každého pokřtěného do církve.</p>
<p>Vzdělávací obsah:</p> <p>Šíření radostné zvěsti Hierarchie církve KKC 871, 880–887</p>
<p>75 2.6.32 Navždy v domě Otcově</p>
<p>Očekávaný výstup:</p> <p>Žák objasní základní pravdy katolické nauky o posmrtném životě a přípravu na něj již v současnosti.</p>
<p>Vzdělávací obsah:</p> <p>Prameny křesťanské naděje KKC 1051–1060</p>
<p>76 2.6.33 Bůh se nám dává poznat jako Otec, Syn a Duch Svátý</p>
<p>Očekávaný výstup:</p> <p>Na základě obrázků žák vlastními slovy reprodukuje základní učivo roku. Žák rozpozná souvislost s obsahem modlitby Vyznání víry. Žák objasní symboliku znamení kříže.</p>
<p>Vzdělávací obsah:</p> <p>Znamení kříže Apoštolské vyznání víry Shrnutí celoročního učiva</p>
<p>2.7 Témata k liturgickému roku</p>
<p>Vazba na jiné předměty a na průřezová témata:</p> <p>OSV – pomáhající a prosociální jednání 77 MKV – poznávání vlastního kulturního zakotvení</p>
<p>78 2.7.34 Slavnost Všech svatých, Vzpomínka na všechny věrné zemřelé</p>
<p>Očekávaný výstup:</p> <p>Žák vysvětlí pojem svatost. Aplikuje tento pojem na život současného člověka. Návštěva hřbitova a zdůvodnění modlitby za zemřelé.</p>
<p>Vzdělávací obsah:</p> <p>Slavnost Všech svatých a Vzpomínka na všechny věrné zemřelé Svatý Václav Svatá Anežka, svatá Zdislava, případně jiný pro farnost aktuální světec</p>
<p>79 2.7.35 Advent</p>
<p>Očekávaný výstup:</p> <p>Žák vysvětlí symboliku adventního věnce. Navržení projektu třídní adventní nástěnky.</p>
<p>Vzdělávací obsah:</p> <p>Prohloubení prožívání adventu ve společenství Symbolika adventního věnce</p>
<p>80 2.7.36 Popeleční středa</p>
<p>Očekávaný výstup:</p> <p>Žák popíše některé prvky slavení velikonočních svátků. Žák vysvětlí hlavní symboly liturgie Popeleční středy.</p>
<p>Vzdělávací obsah:</p> <p>Popelec.</p>

Prožívání postní doby.
81 2.7.37 Dárek na prázdniny
Očekávaný výstup:
Žák formuluje některé zásady dobrého využití prázdnin. Posílení přátelství a dobrých vztahů v kolektivu dětí.
Vzdělávací obsah:
Závěrečné shrnutí učiva Společná tvořivá práce, výroba dárku.

3. třída - Bůh k nám přichází

Vazba učiva 3. ročníku na klíčové kompetence:

Kompetence k učení

- Žák se seznamuje s pojmy „hřích“ jako překážkou našeho štěstí, s „Desaterem“ jako pravidly, která lidem pomáhají k šťastnému životu, a s pojmem „svátosti“, které jsou nabídkou Boží pomoci člověku před pokušením a zlem. Žák dokáže uvést obsah těchto pojmů do souvislosti a ví, jaké jednání tomuto poznání odpovídá.
- Žák porozumí Bohu jako Otci, který má lidi rád přes všechny jejich nedostatky i zločiny. To žáka motivuje k dalšímu zájmu o náboženské otázky.

Kompetence k řešení problémů

1. Žák se učí rozpoznávat problémy, jít důsledně k jejich kořenům a uvědomovat si jejich možné důsledky nejen z pohledu přítomnosti, ale i z horizontu věčného života. Ve 3. ročníku dokáže vysvětlit smysl svátosti smíření ve vyrovnávání se se zlem, které působí sami druhým, a význam eucharistie jako Boží nabídky v pomoci překonávat slabost pro zlo v sobě.

Kompetence komunikativní

- Během celého školního roku se klade důraz na vytváření společenství, kde se žáci učí realizovat plnohodnotné vztahy a kvalitně spolupracovat. Tyto zkušenosti uplatňují ve své rodině, ve škole, v místní církvi a jinde, kde tráví volný čas.
- Žáci se učí rozvíjet své smysly tak, aby byli schopni využívat verbální i neverbální komunikace. Učí se naslouchat s úctou druhým lidem, vidět v nich svého bližního. Učí se, jakým způsobem člověk komunikuje s Bohem. To je obsahem zvláště tematického bloku 3.2, ale objevuje se i v dalších.

Kompetence sociální a personální

- Při spolupráci ve skupině se utváří společenství. Děti umějí přijímat svou roli a poznávat svá obdarování a své schopnosti, která za pomoci učitele a svých spolužáků dále rozvíjejí. (3.6.32)
- Žáci jsou vedeni ke spolupráci na základě hodnot jako je vzájemná láska, empatie, ohleduplnost, vzájemná nezištná pomoc a úcta k druhým (3.3.15). Tyto dovednosti dokáží aplikovat i v jiných prostředích.
- Žáci jsou podporováni v pozitivním sebehodnocení, vnímají člověka jako neopakovatelné Boží dílo (3.2.11).

Kompetence občanské

- Žák se seznamuje se základními morálními normami (Desaterem). Na základě toho si vytváří stupnici mravních hodnot ve svém charakteru. To ovlivňuje jeho chování ve škole, v rodině a jiných prostředích.
- Žák je seznámen s bídou ve světě, je schopen vcítit se do situace trpících lidí a solidarizovat se s nimi. Využívá postní dobu ke konkrétním skutkům milosrdenství.
- Žáci rozumějí křesťanské tradici v kultuře a společnosti spojené s prožíváním křesťanských svátků (Vánoce, Velikonoce a jiné svátky liturgického roku).
- Žáci rozumějí požadavku ochrany přírody na základě úcty k Božímu stvoření a rozumějí přikázání chránit si zdraví (3.2.10).

Kompetence pracovní

- Děti rozvíjejí svoji kreativitu při práci s netradičními materiály (např. při zdobení svíček), učí se prožívat radost z výsledku práce (3.5.21).

3.1 Bůh k nám přichází

Vazba na jiné předměty a na průřezová témata:

OSV – analýza vlastních a cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí

82 EV – náš životní styl (vnímání života jako nejvyšší hodnoty)

83 3.1.1 Děkujeme za prázdniny

Očekávaný výstup:

Žák rozebere situace, ze kterých poznáme, že Bůh nás má rád a je s námi ve všech situacích.

Žák vysvětlí, co znamená Boha chválit a děkovat mu.

Vzdělávací obsah:

Zážitky z prázdnin

Uvedení prázdninových zážitků do vztahu k Bohu

84 3.1.2 Štěstí prvních lidí

Očekávaný výstup:

Žák vlastními slovy vyjádří, v čem spočívá štěstí člověka.

Žák objasní pojem „dědičný hřích“ a jeho význam.

Vzdělávací obsah:

Gn 2. a 3. kap.

Štěstí prvních lidí jako společenství s Bohem

Selhání prvních lidí jako jednání, kterým se člověk připravuje o Boží blízkost

Dědičný hřích jako ztráta štěstí z Boží blízkosti, která však neznamená, že Bůh člověka opouští

85 3.1.3 Hřích a jeho důsledky

Očekávaný výstup:

Žák provede rozbor příběhu Kaina a Ábela a na jeho základě vysvětlí, co je hřích, jaké jsou jeho důsledky a jak Bůh jedná.

Žák uvede příklady dobrého jednání lidí ve svém okolí.

Vzdělávací obsah:

Příběh Kaina a Ábela (Gn 4. kap.)

Následky prvního hříchu lidí v jednání člověka, který si přivlastňuje Boží roli rozhodovat, hodnotit a soudit

Hřích jako vědomé a dobrovolné jednání proti Bohu

86 3.1.4 Bůh slibuje záchranu

Očekávaný výstup:

Žák objasní úlohu Marie, skrze kterou Bůh slíbil záchranu všem lidem. Vysvětlí význam přímluvy Marie, jako matky lidí.

Vzdělávací obsah:

Bůh slibuje prvním lidem záchranu (Iz 7,14)

L 1. kap.

Maria jako žena, jejíž příchod na svět je pro lidstvo velkou nadějí

Modlitba radostného růžence

3.2 Desatero, cesta ke štěstí

Vazba na jiné předměty a na průřezová témata:

OSV – lidská práva jako regulativ vztahů

87 VDO – schopnost aktivně přijímat a uplatňovat svá práva a povinnosti, odpovědnost za své

postoje a činy
88 3.2.5 Mojžiš přijímá Desatero
Očekávaný výstup:
Žák objasní úlohu Desatera, která jsou pravidly, která pomáhají uspořádat život člověka. Žák vysvětlí význam těchto pravidel pro naše štěstí.
Vzdělávací obsah:
Podle Dt 5. kap. Desatero jako pravidla, kterými Bůh lidem ukazuje cestu ke štěstí Desatero jako životní pravidla, která neomezují, ale osvobozují
89 3.2.6 Bůh – první přikázání
Očekávaný výstup:
Žák uvede projevy Boží lásky vůči lidem a vysvětlí, proč může člověk Bohu věřit a o všem s ním mluvit. Vysvětlí pojem víry jako daru.
Vzdělávací obsah:
Setkávání s Bohem v díle stvoření Setkávání s Bohem v životě Ježíše Krista (L 8,49–56) Setkávání s Bohem v modlitbě Věra jako zkušenost, že Bohu na člověku záleží
90 3.2.7 Boží jméno a Boží věci – druhé přikázání
Očekávaný výstup:
Žák objasní důvody, které vedou k úctě k předmětům vyjadřujícím náboženské postoje lidí (náboženské symboly různých náboženství). Postoje úcty a tolerance k náboženskému přesvědčení ostatních.
Vzdělávací obsah:
Jméno a jeho význam v životě člověka včetně přijetí svého jména Boží jméno (Ex 3,14) jako vyjádření toho, že Bůh je člověku nablízku Ježíšovo jméno a jednání apoštolů v jeho jménu (Sk 3. kap.) Výchova k úctě k Božímu jménu, jménům svatých a k věcem, které Boha připomínají
91 3.2.8 Neděle není všední den – třetí přikázání
Očekávaný výstup:
Žák navrhne vhodné způsoby slavení neděle a její význam jako Boží dar pro člověka.
Vzdělávací obsah:
Příběh o sedmi bratřech – životní rytmus střídání nasazení v práci a odpočinku Židovské slavení soboty jako dne Hospodinova, kdy se člověk setkává s Bohem, s bližními (zvláště v rodině) a se sebou samým Křesťanské slavení neděle jako „dne Páně“, kdy Ježíš vstal z mrtvých
92 3.2.9 Rodina – čtvrté přikázání
Očekávaný výstup:
Žák uvede vztah mezi zachováním 4. přikázání a harmonickými vztahy v rodině.
Vzdělávací obsah:
Rodina jako společenství, které předpokládá určitý řád, a od každého určitou roli a určitý úkol Láskyplná rodina a pokojný a šťastný domov jako předzvěst domova, který máme u Boha
93 3.2.10 Život a zdraví – páté přikázání
Očekávaný výstup:
Žák vysvětlí význam přikázání „nezabiješ“ pro vztah člověka k sobě samému i vztahy lidí mezi sebou.
Vzdělávací obsah:

<p>Příběh života Alberta Schweitzera, příp. jiné křesťanské osobnosti, příklad odpovědného postoje k Božímu stvoření</p> <p>Protiklad k jednání člověka, který si dělá, co chce</p> <p>Ž 104</p> <p>Výchova k úctě k životu a odpovědnosti za životní prostředí</p>
<p>94 3.2.11 Čisté srdce – šesté a deváté přikázání</p>
<p>Očekávaný výstup:</p> <p>Žák objasní význam přijetí jedinečnosti každého člověka a nenahraditelnost hodnoty čistého srdce.</p>
<p>Vzdělávací obsah:</p> <p>Člověk jako neopakovatelné Boží dílo</p> <p>Ž 8</p> <p>1 K 6,19–20</p> <p>Výchova k vědomí vlastní jedinečnosti a k úctě k jedinečnosti každého člověka</p> <p>Výchova k rozvíjení touhy po lásce, kterou nosí každý člověk ve svém srdci</p>
<p>95 3.2.12 Lepší je dávat než brát – sedmé a desáté přikázání</p>
<p>Očekávaný výstup:</p> <p>Žák vyvodí důsledky, ke kterým vede dodržování nebo nerespektování přikázání, které chrání člověka i jeho majetek.</p>
<p>Vzdělávací obsah:</p> <p>Osobní majetek jako bohatství, které Bůh svěruje člověku a se kterým je třeba dobře zacházet a pomáhat těm, kdo to potřebují</p> <p>Schopnosti a vlastnosti jako poklad, který je třeba objevit a rozvíjet</p> <p>Mt 6,19–20</p> <p>Výchova k čestnému jednání vůči hmotnému i duševnímu vlastnictví druhého člověka</p>
<p>96 3.2.13 Lidské slovo – osmé přikázání</p>
<p>Očekávaný výstup:</p> <p>Žák na konkrétních příkladech uvede důsledky působení slov v kontaktu mezi lidmi. Vysvětlí pojem křivé svědectví.</p>
<p>Vzdělávací obsah:</p> <p>Síla lidského slova (Jk 3,10: Z týchž úst vychází žehnání i proklínání)</p> <p>Pravdivé lidské slovo proti lži, pomluvě a žalování</p> <p>Schopnost mluvit jako Boží dar</p> <p>Výchova k citlivosti vůči vyřčenému slovu</p>
<p>3.3 Pozvání k hostině</p>
<p>Vazba na jiné předměty a na průřezová témata:</p> <p><i>Člověk jeho zdraví:</i> Životní potřeby, psychohygienu</p> <p><i>OSV</i> – zdravé a vyrovnané sebezpojetí (sebeúcta), pravda, lež a předstírání v komunikaci, hledání pomoci při potížích</p>
<p>97 VDO – schopnost aktivně přijímat a uplatňovat svá práva a povinnosti (výchova ke kritickému myšlení)</p>
<p>98 3.3.14 Ježíš chce být hostem u Zachea</p>
<p>Očekávaný výstup:</p> <p>Žák reprodukuje příběh Zachea a vysvětlí význam proměňující Boží lásky.</p>
<p>Vzdělávací obsah:</p> <p>Podle L 19. kap.</p> <p>Příklad Ježíšova postoje k odmítanému člověku, kdy mu svým přijetím pomáhá v zásadní proměně života</p> <p>Výchova k naději, že Bůh přijímá každého člověka</p> <p>Výchova k citlivému jednání vůči lidem na okraji společnosti</p>

99 3.3.15 Ježíš a jeho láska k lidem
Očekávaný výstup:
Žák má na příběhu uzdravení ochrnutého popsat velkou Boží lásku ke každému člověku – k jeho tělu i duši.
Vzdělávací obsah:
Podle Mk 2. kap. Uzdravení nemocného a odpuštění hříchů jako příklad Ježíšovy lásky ke každému člověku Výchova k aktivnímu jednání podporujícímu dobro
100 3.3.16 Bůh nás miluje, proto nám odpouští
Očekávaný výstup:
Žák na příběhu o dobrém otci a jeho dvou synech demonstruje, že Bůh na člověka stále čeká a raduje se z jeho návratu. Žák vysvětlí, že Bůh čeká na každého člověka, tedy i na každého z nás. Nemusím se nikdy bát k němu přijít.
Vzdělávací obsah:
Podle L 15. kap. Obraz Boha jako čekajícího Otce, ochotného přijmout vždy své děti zpět Příběh jako povzbuzení naděje v Boží dobrotu a milosrdenství
101 3.3.17 Můj postoj k Bohu, lidem a sobě
Očekávaný výstup:
Žák vysvětlí pojem svědomí jako daru od Boha, který nám pomáhá dobře se rozhodovat. Žák navrhne řešení situací, kdy jednání ve shodě se svědomím přináší člověku radost.
Vzdělávací obsah:
1 Te 4,1–2 Svědomí jako Boží dar, který nám pomáhá mít správné vztahy k Bohu, lidem i sobě Výchova ke zcitlivění svědomí
102 3.3.18 Slavíme svátost smíření
Očekávaný výstup:
Žák objasní, co svátost smíření působí a jak probíhá. Vysvětlí význam odpuštění pro život člověka.
Vzdělávací obsah:
Svátost smíření jako svátost radosti z návratu k Bohu a z nového začátku Jednotlivé části svátosti smíření
3.4 Svátosti, znamení Boží lásky
Vazba na jiné předměty a na průřezová témata:
<i>Lidé a čas:</i> Důležité mezníky v životě člověka <i>Lidé a čas:</i> Slavení svátků
103 MKV – poznávání vlastního kulturního zakotvení
104 3.4.19 Připravujeme se na veliké dny – postní doba
Očekávaný výstup:
Žák definuje důsledky Ježíšovy smrti a vzkříšení pro život člověka. Žák navrhne, jakým konkrétním jednáním může i on měnit svět k lepšímu.
Vzdělávací obsah:
Postní doba jako doba zamyšlení nad velikostí Boží lásky (1 J 3,16) a doba jednání, které může měnit svět k lepšímu Kříž jako znamení základu křesťanské naděje – smrti a vzkříšení Ježíše Krista
105 3.4.20 Svátosti – znamení Boží milosti
Očekávaný výstup:
Žák popíše jednotlivé svátosti jako zvláštní dary Boží lásky.

Vzdělávací obsah:
Svatosti jako viditelná znamení Boží lásky Svatosti jako nabídka Boží pomoci člověku v důležitých chvílích jeho života
3.5 Hostina s Ježíšem
Vazba na jiné předměty a na průřezová témata:
106 MKV – poznávání vlastního kulturního zakotvení
107 3.5.21 Poslední večeře – mše svatá
Očekávaný výstup:
Žák reprodukuje průběh a objasní význam biblické události poslední večeře. Žák vysvětlí souvislost poslední večeře se mší svatou.
Vzdělávací obsah:
Oslava svátků, narozenin a významných událostí v lidském životě Starozákonní velikonoční večeře jako oslava Boží lásky a věrnosti při vyvedení Izraele z Egypta Slavení mše svaté jako zpřítomnění Ježíšovy lásky k lidem
108 3.5.22 Mše svatá – připravujeme stůl
Očekávaný výstup:
Žák pojmenuje části liturgického prostoru místního kostela a liturgické předměty. Žák vysvětlí způsoby a důležitost přípravy na mši svatou.
Vzdělávací obsah:
Příprava liturgického prostoru a obětního stolu Osobní příprava na mši svatou Části mše svaté
109 3.5.23 Části mše svaté – bohoslužba slova
Očekávaný výstup:
Žák vysvětlí obsah jednotlivých částí bohoslužby slova. Žák doplní správné odpovědi na jednotlivé aklamace.
Vzdělávací obsah:
Opakování základních informací o Bibli Bohoslužba slova jako první hlavní část mše svaté Vysvětlení významu a nácvik odpovědi na jednotlivé aklamace bohoslužby slova
110 3.5.24 Části mše svaté – bohoslužba oběti
Očekávaný výstup:
Žák objasní význam obětních darů. Žák vysvětlí význam vnějších gest při obětování darů.
Vzdělávací obsah:
Části mše svaté – bohoslužba oběti Význam obětních darů Význam slov a gest Nácvik písně k obětnímu průvodu
111 3.5.25 Části mše svaté – proměňování
Očekávaný výstup:
Žák objasní pojem „proměňování“. Žák reprodukuje slova, jimiž se proměňuje chléb a víno v Tělo a Krev Krista.
Vzdělávací obsah:
Části mše svaté – bohoslužba oběti, proměňování Výchova ke zcitlivění k tajemství, které se při proměňování odehrává
112 3.5.26 Části mše svaté – svaté přijímání
Očekávaný výstup:

Žák objasní účinky sv. přijímání.
Vzdělávací obsah:
Části mše svaté – přijímání Výchova k úctě k eucharistii
113 3.5.27 První svaté přijímání v naší farní rodině
Očekávaný výstup:
Žák navrhne strukturu oslavy prvního svatého přijímání ve farnosti a v rodině.
Vzdělávací obsah:
Lidé, se kterými žák prožívá první přijetí svátostí Oslava v rodině a ve farním společenství Příprava pozvánek a výzdoba kostela
114 3.5.28 Eucharistie a život
Očekávaný výstup:
Žák objasní význam pravidelné účasti na mši svaté a na slavení svátostí.
Vzdělávací obsah:
J 6,35 Základy duchovního života
3.6 Hostina společenství církve
Vazba na jiné předměty a na průřezová témata:
115 MKV – poznávání vlastního kulturního zakotvení (křesťanské slavení Velikonoc)
116 3.6.29 Velké dny v životě Ježíše Krista
Očekávaný výstup:
Žák zopakuje velikonoční události od Květné neděle až k událostem nedělního rána.
Vzdělávací obsah:
Události Svatého týdne podle: Mt 21,7–21; J 13,4–5,12n; Mt 26,26–28; Mk 14,32–36; Mt 27,33–37; Mt 27,45.50; L 24,1–6
117 3.6.30 Pane, zůstaň s námi
Očekávaný výstup:
Žák porovná příběh Ježíše doprovázejícího učedníky na cestě do Emauz s jeho působením v životě člověka. Žák analyzuje proměnu, kterou působí v srdci člověka setkání s Ježíšem.
Vzdělávací obsah:
L 24,1–35 Biblická událost jako naděje, že Ježíš zůstává s námi a že je nám stále nablízku
118 3.6.31 Panna Maria – matka a sestra lidí
Očekávaný výstup:
Žák doplní události Mariina života a vysvětlí význam Mariina života jako spoluúčasti na Božím díle záchrany člověka.
Vzdělávací obsah:
Důležité události Mariina života a jejich nasměrování na Krista Maria jako člověk hluboké víry, který je ochotný slovem i jednáním pomoci všude tam, kde je třeba Maria jako první vzor křesťanského života
119 3.6.32 Duch, který oživuje
Očekávaný výstup:
Žák popíše působení Ducha Svatého v mimořádných událostech, ale také v každém dobru. Žák analyzuje projevy darů Ducha Svatého v sobě, ve druhých lidech i v každodenních situacích.
Vzdělávací obsah:

Sk 2,1–4 Působení Ducha Svatého tehdy a dnes
120 3.6.33 Prázdniny s Ježíšem
Očekávaný výstup:
Žák formuluje krátké modlitby, v nichž spontánně oslovuje Boha.
Vzdělávací obsah:
Příběh Tři kameníci znázorňující různé pohledy na stejnou věc Výchova ke schopnosti vnímat Boží přítomnost v každodenních situacích

4. třída – S tebou na cestě

Vazba učiva 4. třídy na klíčové kompetence:

Kompetence k učení

- Učivem 4. ročníku prolíná symbol cesty, kterému žák porozumí v různých souvislostech (viz názvy tematických celků), zvláště má rozumět životu a sebevzdělávání jako neustálému procesu, který směřuje k cíli, jehož náboženství nazývá život s Kristem a v Kristu.

Kompetence k řešení problémů

1. Žáci umějí pojmenovat situace lidského selhání a rozumí jeho řešení cestou lítosti, odpuštění a změny jednání.

Kompetence komunikativní

- Žáci formulují své názory na význam velikonočního zmrtvýchvstání pro apoštoly i pro dnešní dobu.
- Žáci dokáží interpretovat život apoštola Petra jako poselství naděje, že cesta, která vede za Ježíšem, dobře skončí.

Kompetence sociální a personální

- Žáci rozliší aktivní a pasivní přístupy k životu a jejich důsledky. Jsou motivováni k aktivnímu „roznášení světla“ do společnosti.
- Žáci dokáží vlastními slovy vysvětlit Ježíšův program šťastného života – blahoslavenství. Žáci pojmenují i vyzkoušejí aktivity, které vedou k naplňování tohoto programu.

Kompetence občanské

- Žáci si umí vlastními slovy formulovat význam křesťanského společenství a umí jednoduše vyjádřit své vlastní místo v něm.
- Žáci se seznámí a porozumí ústřednímu příběhu židovské Bible – vyvedení Izraelitů z Egypta v souvislosti s touhou člověka i národů po svobodě a sebeurčení.

4.1 Jsem na cestě

Vazba na jiné předměty a na průřezová témata:

Místo, kde žijeme: Místní krajina, poloha obce, dopravní síť

VMEGS – místa v blízkém okolí mající vztah k Evropě (křesťanská znamení v místní krajině)

MKV – poznávání vlastního kulturního zakotvení (výchozí bod pro postoj tolerance)

121 4.1.1 Jsem na cestě

Očekávaný výstup:

Žáci formulují své prázdninové zážitky a vyvozují závěry na základě křesťanského postoje.
Objasní pojem cesta.

Vzdělávací obsah:

Orientační opakování látky minulého roku
Zařadit prázdninové starosti a radosti do obrazu cesty
Aktivity směřující k obnovení vztahů mezi dětmi

122 4.1.2 Jsme na cestě
Očekávaný výstup:
Žák popíše budovu místního kostela a její historii. Vysvětlí symboliku kostelní věže. Zhodnotí úlohu křesťanů v našem městě.
Vzdělávací obsah:
Věž kostela jako důležitý orientační bod, když zabloudíme na cestě Bůh jako nejdůležitější orientační bod, když zabloudíme na cestě životem Pohled z věže jako příklad jiného úhlu pohledu na svět Víra jako jiný úhel pohledu na svět
123 4.1.3 Bible, průvodce na cestě
Očekávaný výstup:
Žák doplní názvy evangelií a počty knih Nového zákona Stručně charakterizuje jednotlivé skupiny knih Zdůvodní význam Bible pro životní orientaci člověka
Vzdělávací obsah:
Bible jako „ukazatel směru“, orientační bod na cestě životem Evangelia a pořadí knih NZ
4.2 Cesta do zaslíbené země
Vazba na jiné předměty a na průřezová témata:
<i>Český jazyk a literatura:</i> Reprodukce složitějšího textu <i>VMEGS</i> – kořeny a zdroje evropské civilizace <i>MKV</i> – základní znalosti o různých etnických a kulturních skupinách (judaismus) <i>OSV</i> – rozvoj základních rysů kreativity
124 4.2.4 Mojžíš
Očekávaný výstup:
Žák popíše kulturu Egypta – faraó, pyramidy, božstva. Popíše situaci Izraelitů, postavu Mojžíše. Zdůvodní výjimečnost izraelského národa.
Vzdělávací obsah:
Ex 1,15–22 a Ex 2,1–10 Reálie starověkého Egypta Srovnání kultury a náboženství Egyptanů s vírou utlačovaných Izraelitů v jediného Boha
125 4.2.5 Jsem s tebou
Očekávaný výstup:
Žák interpretuje obsah rozhovoru Mojžíše s Hospodinem. Vyvodí, jaké vlastnosti zde projevuje Bůh. Vyvodí v čem spočívá modlitba.
Vzdělávací obsah:
Ex 3. a 4. kap. Bůh ve znamení ohně a světla Boží jméno jako znamení Boží blízkosti a ujištění Mojžíše o Boží věrnosti Představy o Bohu
126 4.2.6 Vyvedu vás ze země otroctví
Očekávaný výstup:
Žák vysvětlí obsah slavení židovského svátku Pascha. Najde souvislosti s křesťanským slavením Velikonoc. Aplikuje poselství vysvobození z otroctví na současný život.
Vzdělávací obsah:

Ex 12,3–14 Souvislost mezi cestou záchrany člověka Starého zákona a cestou záchrany člověka Nového zákona Souvislost poslední večeře a slavení eucharistie
127 4.2.7 Přejít přes moře
Očekávaný výstup: Žák reprodukuje biblické události. Vysvětlí podobnost podstatných rysů přechodu moře a křtu. Aplikuje pojem svobody na obě události.
Vzdělávací obsah: Ex 14. a 15. kap. Výzva k odvaze vykročit na cestu, i když se zdá, že vede středem moře. Souvislost události přechodu mořem a svátosti křtu.
128 4.2.8 Putování pouští
Očekávaný výstup: Žák reprodukuje a analyzuje některé situace izraelského národa na poušti. Aplikace do současnosti.
Vzdělávací obsah: Pokrm z nebe (Ex 16. kap.) Voda ze skály (Ex 17,1–7) Vítězství nad Amálekem (Ex 17,8–16) Desatero (Ex 20,1–17) Důležité události putování izraelského národa pouští jako čtyřicetiletá „škola víry“ v jediného Boha. Izraelité se učí spoléhat na Hospodina a důvěřovat mu, podobně jako se tomu učíme my dnes
129 4.2.9 Do zaslíbené země
Očekávaný výstup: Žák jmenuje důležité charakteristiky zaslíbené země, do níž Izraelité směřují. Žák formuluje vlastní představu cíle života. Diskuse žáků ve skupině.
Vzdělávací obsah: Podle Dt 34. kap. Konec Mojžíšovy životní cesty Konec putování Izraelitů Představy o zaslíbené zemi
4.3 Cesta za světlem
Vazba na jiné předměty a na průřezová témata: <i>Český jazyk a literatura:</i> Porovnávání literárních textů <i>Výtvarná výchova:</i> Práce s fotografiemi <i>OSV</i> – rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci, pozitivní myšlení, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky <i>VMEGS</i> – kořeny a zdroje evropské civilizace (významné postavy křesťanství)
130 4.3.10 Probud' se!
Očekávaný výstup: Žák objasní, v čem spočívá výzva adventu. Porovná příběh s osobní zkušeností a navrhne možné způsoby řešení chlapcovy situace.
Vzdělávací obsah: Příběh rozkrývající rozdíl mezi aktivním a pasivním přístupem k životu Advent jako výzva ke směřování k Ježíši Kristu, světlu světa (J 12,46) Advent jako úkol „připravovat cestu“ Opakování informací o adventní době

131 4.3.11 Svatá Lucie, která nese světlo
Očekávaný výstup:
Žák vlastními slovy reprodukuje příběh Lucie. Aplikuje jednání dívky jako vzor pro současnost. Navrhne možné způsoby pomoci lidem v okolí.
Vzdělávací obsah:
Životopis svaté Lucie (13. prosince) Svatá Lucie jako příklad aktivního přístupu k životu Svatá Lucie jako příklad člověka, který se svým nasměrováním na Krista stává světlem pro druhé
132 4.3.12 Co píše Lukáš a Matouš o Ježíšově narození
Očekávaný výstup:
Rozbor obou textů a porovnání rozdílů. Žák analyzuje základní kritéria rozhodování Marie a Josefa Aplikuje poznatky na rozhodování se v životních situacích.
Vzdělávací obsah:
L 1. a 2. kap. Mt 1,18–25 Panna Maria a svatý Josef jako další příklady křesťanského života
133 4.3.13 Já jsem světlo světa
Očekávaný výstup:
Žáci vytvářejí společný obraz. Každý jednotlivě vytvoří dárek pro druhého.
Vzdělávací obsah:
J 12,46 Výroba dárku a zážitek společenství Opakování adventního poselství: Když cesta mého života směřuje k Bohu, stávám se světlem pro druhé.
134 4.3.14 Cestu jim ukázala hvězda
Očekávaný výstup:
Žák najde na mapě hlavní biblická města. Formuluje poselství, s nímž se vrací mudrci z Betléma. Formulace vlastního poselství Vánoc.
Vzdělávací obsah:
Cesta mudrců domů s radostnou zprávou o narození Ježíše Význam slavnosti Zjevení Páně Významná místa na mapě Izraele Vánoční události jako chvíle, kdy se „...naplnil čas a přiblížilo se Boží království.“
4.4 Boží království
Vazba na jiné předměty a na průřezová témata:
<i>Český jazyk a literatura:</i> Přirovnání, podobenství <i>OSV</i> – stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení <i>OSV</i> – dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne (křesťanská morálka)
135 4.4.15 Blahoslavenství
Očekávaný výstup:
Žák vysvětlí pojem blahoslavenství. Analyzuje způsoby, jimiž lidé usilují o dosažení štěstí. Uspořádá kritéria pro dosažení štěstí.
Vzdělávací obsah:

Mt 5,1–11 Událost vyhlášení blahoslavenství jako programu cesty ke štěstí Blahoslavenství jako příslib Božího království
136 4.4.16 Ježíš učí o naději
Očekávaný výstup: Žák vysvětlí obsah jednoho blahoslavenství. Podle textu blahoslavenství, formuluje, co dělá člověka šťastným. Navrhne praktickou realizaci.
Vzdělávací obsah: Význam jednotlivých blahoslavenství Konkrétní požadavky, které mají podobu aktuální výzvy k následování
137 4.4.17 Ježíš vypravuje o Božím království
Očekávaný výstup: Žák má interpretovat podobenství o hořčičném zrně a podobenství o kvasu. Žák má objasnit, jak i ze zdánlivě nepatrného začátku může vzniknout velká věc – jen je třeba se umět dívat a nelitovat sil.
Vzdělávací obsah: Mt 13,31–33, příp. Mk 4,30–32 Podobenství o hořčičném zrně a podobenství o kvasu ukazující nenápadnou přítomnost Božího království ve světě a tajemství jeho velké síly Ježíšovo učení o Božím království
138 4.4.18 Ježíš vypravuje o skrytém pokladu
Očekávaný výstup: Žák má vyvodit závěr, jak jsou pro něj některé vztahy a předměty cenné a jak je důležité umět se jedné věci vzdát pro druhou. Žák má interpretovat podobenství o pokladu ukrytém v poli a podobenství o vzácné perle.
Vzdělávací obsah: Mt 13,44–45 Podobenství o pokladu ukrytém v poli a podobenství o vzácné perle ukazující hodnotu Božího království, pro kterou stojí za to „prodat všechno“ (KKC 546) Představy o hodnotách a jejich konfrontace s ideálem Božího království
139 4.4.19 Slepí vidí...
Očekávaný výstup: Žák má reprodukovat biblický příběh o uzdravení slepého (J 9,1–7) a interpretovat jej jako skutek, který dosvědčuje a potvrzuje Boží království. Žák má podle několika situací popsat, kdy může být i vidoucí člověk slepý, a hledat cestu vlastního uzdravení.
Vzdělávací obsah: J 9,1–7 Uzdravení slepého jako znamení Božího království (Sk 2,22; L 7,22) Uzdravení slepého jako nabídka podnětů směřujících k reflexi svých schopností „vidět“ a „nevidět“ podstatné
140 4.4.20 Hluší slyší...
Očekávaný výstup: Žák má reprodukovat biblický příběh o uzdravení hluchoněmého (Mk 7,31–37). Žák má podle několika situací rozlišit, kdy může být člověk „hluchý“ a „němý“, a hledat cestu uzdravení.
Vzdělávací obsah:

Mk 7,31–37 Uzdravení hluchoněmého jako znamení přítomnosti Božího království ve světě Uzdravení hluchoněmého jako nabídka podnětů směřujících k reflexi svých schopností „slyšet“ podstatné
141 4.4.21 Uzdravení nemocného s ochrnutou rukou
Očekávaný výstup: Žák má interpretovat biblický příběh o uzdravení nemocného s ochrnutou rukou (Mk 3,1–6). Žák má objasnit, co všechno může způsobit svými rukama, a hledat cestu uzdravení.
Vzdělávací obsah: Mk 3,1–6, příp. L 6,6–11, Mt 12,10 Uzdravení nemocného jako znamení přítomnosti Božího království ve světě Uzdravení jako nabídka podnětů směřujících k reflexi svých schopností „jednat“
4.5 Cesta života
Vazba na jiné předměty a na průřezová témata: <i>Český jazyk a literatura:</i> Reprodukce textu, tvorba vlastního textu na dané téma <i>MV</i> – identifikování postojů a názorů autora v meditovaném sdělení <i>OSV</i> – sebeovládání, regulace vlastního jednání a prožívání <i>OSV</i> – empatie a pohled na svět očima druhého
142 4.5.22 Ježíšovo proměnění
Očekávaný výstup: Žák má navrhnout a diskutovat odpovědi na otázku: „Za koho Ježíše pokládám já?“ „Kdo jsi, Ježíši?“ Žák má objasnit souvislost biblického příběhu Ježíšova proměnění na hoře Tábor s příběhy jiných proměn.
Vzdělávací obsah: Mt 17,1–9 Ježíšovo proměnění na hoře Tábor jako potvrzení, že Ježíš je Boží Syn
143 4.5.23 Vezměte a jezte
Očekávaný výstup: Žák má objasnit znaky společenství (něco spojuje a něco máme společného). Žák má objasnit souvislosti židovské slavnosti „pesach“, slavení Ježíšovy poslední večeře a naší liturgie.
Vzdělávací obsah: Poslední večeře jako hostina, která má souvislost se slavením židovské slavnosti „pesach“ (KKC 1334) Poslední večeře jako hostina lámání chleba, která předjímá Beránkovu svatební hostinu v Božím království (Zj 19,9) Poslední večeře jako hostina, na kterou jsme pozváni také my KKC 1328–9
144 4.5.24 Neznám toho člověka
Očekávaný výstup: Žák má interpretovat událost Petrova zapření jako příklad lidského selhání, které se dá proměnit upřímnou lítostí. Žák má popsat podobné situace ve vlastním životě a hledat řešení v lítosti, odpuštění a změně jednání.
Vzdělávací obsah:

<p>Protiklad Petrových slov vyznání: „Ty jsi Mesiáš, Syn Boha živého“ a slov zapření: „Neznám toho člověka!“</p> <p>Událost Petrova zapření jako příklad lidského selhání a upřímné lítosti</p> <p>Proměna vlastního jednání – podobné situace a podobná řešení v konkrétních situacích dnes</p> <p>Mt 26,30–35, 57–74</p>
<p>145 4.5.25 Křížová cesta</p>
<p>Očekávaný výstup:</p> <p>Žák má popsat události křížové cesty a interpretovat jednání lidí, kteří se s Ježíšem na křížové cestě setkávají.</p> <p>Žák má jednoduchým způsobem ztvárnit děj křížové cesty prostřednictvím postav, které Ježíše provázejí.</p>
<p>Vzdělávací obsah:</p> <p>Lidé, u kterých se Ježíš zastavuje na křížové cestě</p> <p>Jednoduchá pobožnost křížové cesty</p>
<p>146 4.5.26 U prázdného hrobu</p>
<p>Očekávaný výstup:</p> <p>Žák má vyjádřit vlastními slovy obsah biblického textu o Petrovi a Janovi u prázdného hrobu.</p> <p>Žák má podobně jako Petr a Jan, kteří stojí nad pruhu plátna, navrhnout odpověď na otázku, co se tady stalo.</p>
<p>Vzdělávací obsah:</p> <p>J 20,1–9</p> <p>Zamyšlení nad vztahem k velikonočnímu tajemství: Co si asi myslel Jan? Co si asi myslel Petr? Co si myslím já? Věřím, že Ježíš vstal z mrtvých?</p> <p>Cesta Petra a Jana ke hrobu jako cesta přemýšlení nad vlastní vírou.</p>
<p>147 4.5.27 Ježíš se dává poznat u jezera</p>
<p>Očekávaný výstup:</p> <p>Žák má reprodukovat biblickou událost, kdy se Ježíš dal poznat učedníkům u jezera v Galileji.</p> <p>Žák má z události ze života apoštola Petra vyvodit postup Petrova nasměrování na Krista.</p>
<p>Vzdělávací obsah:</p> <p>J 21,3–12</p> <p>Vzkříšený Ježíš se dává poznat Petrovi a učedníkům u jezera.</p> <p>Opakování událostí ze života apoštola Petra doplněné o učivo minulých ročníků.</p> <p>Život apoštola Petra jako poselství naděje: Když cesta vede za Ježíšem, všechno dobře končí.</p>
<p>148 4.5.28 Jdeme cestou života</p>
<p>Očekávaný výstup:</p> <p>Žák má interpretovat událost příchodu Ducha Svatého z hlediska působení Ducha Svatého, který apoštolů zbavuje strachu a pomáhá porozumět velikonočnímu událostem.</p> <p>Žák si má z řeči apoštola Petra objasnit důvody k radosti z Ježíšova vzkříšení a vysvětlit, jak Kristus vede společenství církve cestou života.</p>
<p>Vzdělávací obsah:</p> <p>Sk 2,1–13; Sk 2,14–15, 22–28</p> <p>Příchod Ducha Svatého v souvislosti s židovským svátkem „šavuot“, svátkem letnic</p> <p>Petrova řeč jako radostná zvěst o Ježíšově vzkříšení</p> <p>Církev jako společenství na cestě života</p>
<p>4.6 Jako církev na cestě</p>
<p>Vazba na jiné předměty a na průřezová témata:</p> <p><i>Lidé a čas:</i> Vnímání a prožívání času z pohledu křesťanství</p> <p><i>VDO</i> – rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci</p> <p><i>MKV</i> – poznávání vlastního kulturního zakotvení (mše svatá)</p>

149 4.6.29 Církev, dům ze živých kamenů
Očekávaný výstup:
Žák má objasnit, jak může druhému dávat a sám být obohacen. Žák má diskutovat o radosti z jednoty v různosti a prokázat, jakým způsobem je každý křesťan součástí, živým kamenem, domu církve.
Vzdělávací obsah:
1 P 2,3–5 Církev jako společenství, ve kterém jeden respektuje jedinečnost druhého Církev jako společenství, ve kterém mají i děti své místo a svůj úkol
150 4.6.30 Hostina společenství
Očekávaný výstup:
Žák má interpretovat znalosti o průběhu mše svaté z hlediska prvků zdůrazňujících společenství. Žák si má jako součást opakování vytvořit malý misálek.
Vzdělávací obsah:
Mše svatá jako prostor setkávání člověka s člověkem a člověka s Bohem Znamení společenství v průběhu mše svaté
151 4.6.31 Hostina slova
Očekávaný výstup:
Žák má pojmenovat jednotlivé části bohoslužby slova. Žák má objasnit význam slov, která jsou opakována při bohoslužbě slova.
Vzdělávací obsah:
Souvislost mezi každodenním nasloucháním slovům druhého člověka a nasloucháním Božímu slovu při mši svaté Bohoslužba slova
152 4.6.32 Hostina chleba
Očekávaný výstup:
Žák má pojmenovat jednotlivé části bohoslužby oběti. Žák má interpretovat vztah mezi přinášením obětních darů a svým životem a objasnit eucharistii jako základní prostředek duchovního růstu.
Vzdělávací obsah:
Části bohoslužby oběti Souvislost vlastního života s přinášením obětních darů: v chlebu a vínu odevzdáváme sami sebe, Bůh vše proměňuje a dává nám sám sebe
153 4.6.33 Jako církev na cestě
Očekávaný výstup:
Žák má vysvětlit schéma slavení církevního roku a připojit k němu významné dny svého života. Žák má objasnit souvislost mezi pravidelným rytmem každodenního života a života církve.
Vzdělávací obsah:
Výchova ke schopnosti prožívat oslavy Liturgické doby a významné slavnosti a svátky církevního roku Křesťanský rozměr vnímání času lidského života
4.7 Shrnutí tematických celků
154 4.7.34 Kdo a kde
Očekávaný výstup:
Žák zopakuje probranou látku a vysvětlí, co jej zaujalo a proč. Žák zopakuje jména postav, se kterými během roku pracoval, a spojí je s konkrétními událostmi. Žák zopakuje názvy zeměpisných míst, se kterými během roku pracoval, a spojí je s probranými událostmi.
Vzdělávací obsah:

Shrnutí celoročního učiva
155 4.7.35 A–Z kvíz
Očekávaný výstup:
Žák si má procvičit pojmy, se kterými během roku pracoval.
Vzdělávací obsah:
Shrnutí celoročního učiva

5. třída – Náš podíl na Božím království

Vazba učiva 5. třídy na klíčové kompetence:

Kompetence k učení

- Žáci umějí vysvětlit počátek dějin spásy povoláním Abraháma, který odpověděl na Boží volání (tem. celek 5.2). V tematickém celku 5.4 získají představu o tomto Bohu skrze poznání osoby Ježíše Krista. Tím získají základ pro další zájem o propojování poselství starozákonních příběhů s naplněním jejich příslibů v Novém zákoně.
- Žáci získají základní informace o ekumenickém hnutí, dokáží je jednoduše interpretovat a vysvětlit vztahy mezi křesťanskými církvemi dnes. Tím získávají motivaci k zájmu o různé pohledy na křesťanství a tím jsou nuceni stále lépe poznávat učení víry, aby se v ekumenických otázkách dobře orientovali.

Kompetence k řešení problémů

1. Žák se učí rozpoznávat problémy, jít důsledně k jejich kořenům a uvědomovat si jejich možné důsledky nejen z pohledu přítomnosti, ale i z horizontu věčného života. V 5. ročníku řeší vztahy ve společném domě, který je pro křesťany symbolem pro svět. Učí se naslouchat vlastním myšlenkám, ztišit se a zklidnit, aby mohl problémy začít řešit v sobě a dokázal tak porozumět hlubším skutečnostem.

Kompetence komunikativní

- Žáci zakusili a jsou schopni porozumět významu ticha pro naslouchání druhým, ale také vnitřnímu hlasu, který pomáhá člověku hlouběji porozumět souvislostem toho, co prožívá.
- Na základě seznámení se s životem prvních křesťanů (tem. 5.6.32) žáci rozumí potřebě solidarity, sdílení a vzájemné pomoci v dnešním světě, jsou vychováváni k prosociálnímu chování.

Kompetence sociální a personální

- Celoročně jsou v kolektivu žáků posilovány pozitivní postoje a schopnosti ke vzájemné spolupráci, které žáci dokáží aplikovat i v jiných skupinách.
- Žáci rozumí tomu, že každý člověk je stvořen jako originál a vzájemná odlišnost obohacuje ostatní. Chápe svoji roli ve skupině a svá obdarování a umí s nimi zacházet ve prospěch skupiny.
- Žáci jsou vedeni k sebeovládání, aby dosáhli pocitu zdravého sebeuspokojení a vědomí sebeúcty (5.1.4)

Kompetence občanské

- Žáci umějí analyzovat situace, ve kterých jsou utlačováni lidé, a umějí k této situaci vysvětlit křesťanský postoj – Bůh je vždy na straně utlačovaného člověka. Žáci jsou vychováváni k asertivitě (5.2.8).
- Žáci se seznamují s židovstvím a islámem a jsou vychováváni k porozumění, toleranci a vzájemné důvěře k lidem jiného vyznání (5.2.11).
- Žáci chápou člověka jako vrchol a součást stvoření a z toho vyplývá i jejich vědomí spoluzodpovědnosti za svět. (5.1.3).
- Žáci se aktivně a tvořivě zapojují do křesťanského kulturního dění. Seznamují se s metodami práce s obrazem, které jim pomáhají porozumět hodnotným uměleckým

dílům.
Kompetence pracovní
<ul style="list-style-type: none"> Žáci se orientují v základních aktivitách v podnikatelské oblasti, kde se řídí v myšlení, rozhodování a jednání základními morálními hodnotami, které si upevnili v náboženské výchově (5.6.32).
5.1 Svět – náš společný dům
Vazba na jiné předměty a na průřezová témata:
<i>Lidé kolem nás:</i> Společný „dům světa“
<i>Rozmanitost přírody:</i> Mikrosvět a makrosvět, odpovědnost lidí za životní prostředí
<i>Český jazyk a literatura:</i> Vývoj písma v dějinách, Bible jako literární text
<i>EV – kulturní krajina</i>
<i>EV – lidské sídlo, město, vesnice</i>
<i>MKV – tolerantní vztahy a spolupráce s jinými lidmi</i>
<i>MKV – jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti</i>
156 5.1.1 Tady bydlíme
Očekávaný výstup:
Žák objasní pojetí světa jako společného domova, který vypovídá o svém Tvůrci.
Vzdělávací obsah:
Obraz světa, společného domu, který vznikne z prázdninových vzpomínek na zajímavá místa
Křesťanské základy ekologické výchovy
Upevnění vztahů ve skupině
157 5.1.2 Tady bydlím
Očekávaný výstup:
Žák popíše, co zajímavého jej obklopuje ve světě makrokosmu a mikrokosmu.
Žák analyzuje, jak vše dokonalostí a krásou ukazuje na svého Tvůrce.
Vzdělávací obsah:
Rozmanitost přírody a zajímavosti z přírodovědy
Svět mikrokosmu a makrokosmu, který svou krásou a dokonalostí vypovídá o svém Stvořiteli
Výchova k postoji odpovědnosti za svět
158 5.1.3 Všechna díla Páně, velebte Pána
Očekávaný výstup:
Žák vysvětlí, co znamená mít na zemi své místo.
Žák analyzuje předložený text a způsoby, jimiž člověk dokáže chválit Boha.
Vzdělávací obsah:
Da 3,57–88
Člověk jako vrchol a součást stvoření
Modlitba chvály
159 5.1.4 Vyrýl jsem si tě do dlaní
Očekávaný výstup:
Žák formuluje, co je pro něj charakteristické, co jej dělá jedinečným.
Žák popíše, jak v dějinách lidstva vznikalo písmo a jakými jazyky byla napsána Bible.
Vzdělávací obsah:
Iz 49,16
Vlastní jedinečnost a jedinečnost druhého
Vývoj písma v dějinách lidstva jako úvod k obraznému vnímání jazyka a literárních útvarů
Jazyky Bible
160 5.1.5 Boží slovo osvěcuje moji stezku
Očekávaný výstup:

<p>Žák vysvětlí, jak byla napsána Bible a kdo ji napsal. Žák dokáže najít podle odkazu text v evangeliích.</p>
<p>Vzdělávací obsah:</p> <p>Inspirace, autoři důležitých knih Bible Hledání v evangeliích podle biblických odkazů</p>
<p>5.2 Abraham slyší Boží hlas</p> <p><i>Český jazyk a literatura:</i> Reprodukce složitějšího textu <i>VMEGS</i> – kořeny a zdroje evropské civilizace <i>OSV</i> – pozitivní myšlení (aktivní postoj k životu) <i>MKV</i> – kulturní diference (vnímání odlišnosti jako příležitosti k obohacení, nikoli jako zdroj konfliktu) <i>MKV</i> – nekonfliktní život v multikulturní společnosti (základní údaje o židovství, křesťanství a islámu)</p>
<p>161 5.2.6 Odejdi ze své země...</p>
<p>Očekávaný výstup:</p> <p>Žák provede rozbor příběhu Abrahama a Sáry, kteří ač mají „všechno“ (rodinu, domov, bohatství, úspěch i zdraví), poslechnou Boží hlas, rozhodují se pro nový život s Bohem a jím vedeni jsou schopni vyjít do nejistoty. Žák na konkrétních příkladech doloží, jak k životu každého člověka patří odvaha někomu nebo něčemu věřit.</p>
<p>Vzdělávací obsah:</p> <p>Gn 12,1–9 Abrahamova víra jako odpověď na Boží volání, jejímž důsledkem je odvaha k velkým věcem Každodenní situace důvěry v druhého člověka nebo ke spolehlivé věci Výchova k důvěře ve svět Víra v Boha jako opakovaná zkušenost důvěry</p>
<p>162 5.2.7 Pohled na nebe a sečti hvězdy</p>
<p>Očekávaný výstup:</p> <p>Žák uvede důsledky pro život Abrahama, který se nechává Bohem oslovit. Vysvětlí význam změny jména, které se stává novým životním programem. Žák vysvětlí původ a význam vlastního jména.</p>
<p>Vzdělávací obsah:</p> <p>Gn 15,1–6; 17,1–5.15–16; 22,17 Jméno jako životní program Zaslíbení a smlouva jako pokračování příběhu Abrahamovy víry</p>
<p>163 5.2.8 Hagar a Izmael</p>
<p>Očekávaný výstup:</p> <p>Žák vlastními slovy reprodukuje příběh otrokyně Hagar a jejího syna Izmaela . Žák analyzuje situace utlačování jednoho člověka druhým, rivality mezi dětmi ve škole a sourozenci v rodině. Navrhne možná řešení situace utlačovaných.</p>
<p>Vzdělávací obsah:</p> <p>Gn 16,1–15; Gn 21,14–20 Příběh otrokyně Hagar a Abrahamova syna Izmaela jako příklad snahy vyřešit lidským způsobem – bez důvěry v Boha – neřešitelnou životní situaci Izmael jako ten, od kterého odvozují svůj původ národy arabského světa Problémy rivality mezi dětmi a výchova k asertivitě: Bůh je vždy na straně člověka, který je v nouzi</p>
<p>164 5.2.9 Ať se směje každý, kdo o tom uslyší</p>
<p>Očekávaný výstup:</p> <p>Žák reprodukuje příběh o okolnostech narození Izáka a vysvětlí, jak Bůh navštěvuje a jak je</p>

přijímán. Žák vysvětlí dvojí možnost smíchu: smích jako radost a požehnání a smích jako výsměch.
Vzdělávací obsah:
Gn 18,1–14; 21,1–6 Příběh o narození Izáka jako příklad situace, kdy Bůh navštěvuje, a když je přijímán, bohatě obdarovává Výchova k empatii: není smích jako smích
165 5.2.10 Abrahamova zkouška
Očekávaný výstup:
Žák interpretuje příběh, kdy Hospodin zkouší Abrahamovu víru. Žák vysvětlí, k jakým postojům a jednání vede člověka víra.
Vzdělávací obsah:
Gn 22,1–12 Příběh Abrahamovy zkoušky jako potvrzení skutečnosti, že Bůh si nepřeje smrt člověka Situace, kdy dnes lidé ztrácejí svůj život. Bylo by omylem, vinit z jejich smrti Boha. Abraham jako člověk, který s vírou, že Bůh je mocnější než smrt, má odvahu „dát Bohu to nejcennější“ L 21,1–4
166 5.2.11 Abraham – otec víry
Očekávaný výstup:
Žák objasní význam Abrahama pro židy, muslimy a křesťany. Žák porovná základní údaje o židovství a islámu. Žák opakuje učivo probrané v tomto tematickém celku.
Vzdělávací obsah:
Abraham jako osoba spojující tři světová monoteistická náboženství: židovství, křesťanství a islám Základní informace o židovství a islámu Výchova k porozumění, toleranci a vzájemné důvěře k lidem jiného vyznání Gn 22,17–18; Iz 19,23–25
5.3 Slyším Boží hlas
<i>Lidé a čas:</i> Datování křesťanského letopočtu <i>VDO</i> –být angažovaný a zainteresovaný na zájmu celku <i>OSV</i> – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění
167 5.3.12 Slyším kolem sebe mnoho hlasů
Očekávaný výstup:
Žák má rozlišit podněty, které ho obklopují, a objasnit význam ticha potřebného k naslouchání. Žák vyhledá v Bibli věty vyzývající k soustředěnému tichu, nutnému k uslyšení Božího hlasu.
Vzdělávací obsah:
Cvičení ztišení a naslouchání Výchova k meditaci a osobní modlitbě Výroba adventního kalendáře a adventní předsevzetí: každý den se na chvíli „zastavit“ a prožít několik chvil ticha, dávat prostor Božímu hlasu v sobě
168 5.3.13 Narození Jana Křtitele
Očekávaný výstup:
Žák reprodukuje vlastními slovy příběh o zaslíbení narození Jana Křtitele a o jeho narození. Žák porovná událost Zachariášova oněmění a mimořádné situace, kdy působí Bůh. Objasní, jak je ticho nutné k jakémukoli hlubšímu pochopení skutečnosti.
Vzdělávací obsah:
L 1,5–25;57–66 Událost narození Jana Křtitele

Zachariášovo oněmění jako situace, která učí Zachariáše naslouchat Bohu a hlouběji pochopit Boží působení
169 5.3.14 Hlas volajícího na poušti
Očekávaný výstup:
Žák objasní rozdíl mezi Janovým zvěstováním příchodu Božího království a Ježíšovou „radostnou zvěstí o Božím království“. Žák navrhne způsoby, jak může sobě i druhým usnadňovat cesty ke Kristu.
Vzdělávací obsah:
Portrét osobnosti Jana Křtitele (Mt 3,4–12) Srovnání Janova a Ježíšova kázání: Božího království hlášaného Janem s Božím královstvím přicházejícím v Ježíši Kristu jako radostná zvěst (Mt 11,11) Výchova k osobní angažovanosti
170 5.3.15 Podivuhodné narození
Očekávaný výstup:
Žák popíše podmínky, v nichž Ježíš přišel na svět, a vysvětlí, jak svým narozením sdílí život ubohých a chudých lidí. Žák formuluje souvislost mezi Ježíšovým narozením a příchodem Božího království. Doplní základní informace o datování našeho letopočtu.
Vzdělávací obsah:
L 2,1–7 Vánoční události jako oslava příchodu Božího království na svět: Ježíš přichází na svět, aby žil život chudých, vyvržených ze společnosti, lidí, kteří o svůj domov přišli nebo z něj byli vyhnáni Výchova k prosociálnímu chování, jehož motivací je následování Ježíše Datování křesťanského letopočtu
171 5.3.16 Otevřela se nebesa
Očekávaný výstup:
Žák vysvětlí souvislost Ježíšova křtu s příchodem Božího království, které přichází tiše, nenápadně a nepoznáno.
Vzdělávací obsah:
Mt 3,13–17 Událost Ježíšova křtu jako potvrzení příchodu Božího království: Ježíš prochází mezi lidmi v tichu, neviděn a nepoznán, a ač to sám nepotřebuje, nechává se pokřtít. Událost Ježíšova křtu jako potvrzení, že Bůh v Ježíši Kristu stojí na straně člověka, kterého miluje a pro kterého otevírá nebe
5.4 Kdo jsi, Ježíši?
<i>Český jazyk a literatura:</i> Přirovnání, podobenství <i>Český jazyk a literatura:</i> Obrazná řeč <i>MKV</i> – poznávání vlastního kulturního zakotvení
172 5.4.17 Já jsem světlo světa
Očekávaný výstup:
Žák formuluje význam světla pro život a jeho vlastnosti. Porovná tyto závěry se skutečností, kdy Bůh přináší do života „světlo“: kdo uvěří, vidí hlouběji a dokáže postihnout podstatné. Žák opakuje událost o uzdravení slepého od narození a vysvětlí souvislost události i znamení světla se svátostí křtu.
Vzdělávací obsah:
Já jsem světlo světa (J 8,12) Událost uzdravení slepého (J 9,1–7, 35–38) Vztah mezi lidskou zkušeností se světlem, biblickým textem a svátostí křtu Symbolika světla ve svátosti křtu

173 5.4.18 Já jsem chléb života
Očekávaný výstup:
Žák vysvětlí význam obyčejného chleba pro všední život a jeho vlastnosti. Porovná jeho nezbytnost a vzácnost se vzácností Boha. Žák zopakuje událost o zázračném rozmnožení chlebů a nasycení pěti tisíců lidí a formuluje její souvislost s Ježíšovým výrokem a se svátostí eucharistie.
Vzdělávací obsah:
Já jsem chléb života (J 6,35) Událost nasycení pěti tisíců lidí (J 6,1–13) Vztah mezi lidskou zkušeností s chlebem, biblickým textem a svátostí eucharistie Symbolika chleba ve svátosti eucharistie
174 5.4.19 Já jsem dobrý pastýř, já jsem dveře
Očekávaný výstup:
Žák vysvětlí symbol dveří v souvislosti s tím, jak se skrze Ježíše otevírá přístup k Bohu. Žák vysvětlí obraz dobrého pastýře a na podobenství o ztracené ovci prokáže, že Bůh člověka hledá, otevírá mu cestu a spolehlivě ho provází životem.
Vzdělávací obsah:
Já jsem dobrý pastýř (J 10,1–5) Já jsem dveře (J 10,7–15) Obraz dobrého pastýře a podobenství o ztracené ovci Vztah mezi lidskou zkušeností, biblickými texty a svátostí smíření Odpuštění ve svátosti smíření
175 5.4.20 Já jsem vinný kmen
Očekávaný výstup:
Žák vysvětlí obraz starostlivého vinaře, jako Boha, který je dobrotivý a pečující. Žák objasní výrok, kdy Ježíš přirovnává sám sebe k pravému vinnému kmeni a nás k ratolestem, a vysvětlí souvislost této výpovědi se svátostí biřmování.
Vzdělávací obsah:
Já jsem vinný kmen (J 15,1.5) Péče vinaře (J 15,1–5) Vztah mezi obrazem starostlivého vinaře pečujícího o vinný keř, biblickým textem a svátostí biřmování Dary Ducha Svatého ve svátosti křesťanské dospělosti
176 5.4.21 Já jsem cesta, pravda a život
Očekávaný výstup:
Žák vysvětlí symbol cesty a aplikuje ho na výrok, že Ježíš je životem, cestou i cílem. Žák objasní podstatu svátosti manželství a svátosti kněžství, jako viditelná znamení Boží milosti pro určitou životní cestu.
Vzdělávací obsah:
Já jsem cesta, pravda a život (J 14,6) J 14,1–6 Vztah mezi lidskou zkušeností „být na cestě“, biblickým textem a svátostmi zaměřenými k druhým lidem Svátost manželství a svátost kněžství jako znamení Boží milosti ve chvílích rozhodnutí se k přijetí svého povolání, a tím i ke způsobu života
177 5.4.22 Já jsem vzkříšení a život
Očekávaný výstup:

<p>Žák vlastními slovy reprodukuje příběh vzkříšení Lazara a analyzuje, kde Ježíš ve svém jednání ukazuje Otce, který umí vrátit pozemský život. Žák vysvětlí obsah svátosti nemocných jako prostor naděje tam, kde pozemská naděje končí.</p>
<p>Vzdělávací obsah:</p>
<p>Já jsem vzkříšení a život (J 11,25) Vzkříšení Lazara (J 11,1–44) Svátost pomazání nemocných jako prostor naděje tam, kde pozemská naděje končí</p>
<p>5.5 Já jsem vzkříšení a život</p>
<p><i>Člověk a čas:</i> Zdůvodnění křesťanského způsobu slavení Velikonoc <i>Cizí jazyk:</i> Pozdravy v různých světových jazycích <i>OSV – pomáhající a prosociální chování</i> <i>OSV – zdravé a vyrovnané sebepojetí (sdílení zkušenosti se setkáním s utrpením a smrtí)</i> <i>MKV – respektování zvláštností jiných (základní informace o jiných křesťanských církvích a o ekumenickém hnutí)</i></p>
<p>178 5.5.23 Když se cesta změnila v cestu křížovou</p>
<p>Očekávaný výstup:</p>
<p>Žák je schopen objasnit, že bolest a smrt jsou „součástí“ života, i když je to velmi těžké. Žák analyzuje formy utrpení lidí v současném světě a navrhne způsoby zmírnění tohoto utrpení.</p>
<p>Vzdělávací obsah:</p>
<p>Zpráva o zkušenosti s konečností a utrpením lidského života Reflexe vlastní zkušenosti s podobnou situací Výchova ke schopnosti smysluplně zacházet s bolestí a darovat útěchu</p>
<p>179 5.5.24 Křížová cesta</p>
<p>Očekávaný výstup:</p>
<p>Žák porovná své zkušenosti s dovršením lidského života s křížovou cestou, kterou prošel Ježíš. Žák objasní, že Ježíš prochází utrpením a smrtí v důvěře v Boha, aby lidé měli naději, že nebudou trpět a umírat sami.</p>
<p>Vzdělávací obsah:</p>
<p>Křížová cesta spojená s příběhem konce lidského života Sdílení zkušeností s prvním setkáním se smrtí Křesťanský pohled na smysl lidského utrpení</p>
<p>180 5.5.25 To je ta noc...</p>
<p>Očekávaný výstup:</p>
<p>Žák interpretuje aktuální poselství Velikonoc: Ježíš nám svým utrpením, smrtí a zmrtvýchvstáním dává naději, která přesahuje smrt. Žák vysvětlí poselství symboliky předmětů a gest liturgie velikonoční vigilie, jejichž význam už zná.</p>
<p>Vzdělávací obsah:</p>
<p>Průběh liturgie velikonoční vigilie Velikonoce v kontextu liturgického roku Symbol světla, slova, vody, chleba a vína v liturgii velikonoční vigilie</p>
<p>181 5.5.26 Cesta světla</p>
<p>Očekávaný výstup:</p>
<p>Žák zopakuje události, kdy se vzkříšený Ježíš dává poznat ženám a učedníkům. Žák vysvětlí základ křesťanské naděje, který obsahují.</p>
<p>Vzdělávací obsah:</p>

<p>Ježíš s učedníky (J 20,19–20); Marie Magdalská u hrobu (J 20,11–16); Tomáš (J 20,24–29); učedníci na cestě do Emauz (L 24,13–35); Ježíš v Galileji (J 21,1–12)</p> <p>Opakování velikonočních událostí, kdy se Ježíš dává poznat lidem, se zdůrazněním jejich společného poselství: Křesťané jsou stejně jako Ježíšovi učedníci svědky Kristova zmrtvýchvstání a mohou světu přinášet světlo naděje, „evangelium“, dobrou zprávu o smrti a vzkříšení Ježíše Krista (1 K 15,1–8)</p>
<p>182 5.5.27 ...a naplnil celý dům</p>
<p>Očekávaný výstup:</p> <p>Žák vysvětlí originalitu každého člověka a jeho právo být jiný. Žák analyzuje situace, kdy odlišnost může být příčinou mnoha konfliktů. Žák objasní, že „být křesťan“ znamená v síle Ducha Svatého vnášet mezi lidi pokoj vytvářející Boží království.</p>
<p>Vzdělávací obsah:</p> <p>Sk 2,5–11 a 44–47 Duch Svatý jako ten, který sjednocuje, dává sílu být sám sebou, osobitým způsobem usilovat o pokoj a přispívat tak k vytváření Božího království Výchova ke schopnosti pozitivně hovořit o lidech, kteří jsou odlišní</p>
<p>183 5.5.28 Ať všichni jsou jedno</p>
<p>Očekávaný výstup:</p> <p>Žák popíše působení jiných křesťanských církví u nás, jejich způsob uctívání Božího Syna a jejich životní praxi. Žák vysvětlí význam slova ekumenismus. Vyhodnotí, co nás spojuje, uvede příklady, jak můžeme společně „v jednom Duchu“ působit ve světě.</p>
<p>Vzdělávací obsah:</p> <p>Základní informace o ekumenickém hnutí Základní informace o jiných křesťanských církvích a denominacích u nás Výchova k ekumenismu a k toleranci odlišných náboženských systémů (J 17,21) KKC 820</p>
<p>184 5.5.29 Maria</p>
<p>Očekávaný výstup:</p> <p>Žák zopakuje základní údaje Mariina života a navrhne jednotlivé situace, v nichž může člověk ve svém životě prožívat Boží přítomnost. Žák vysvětlí pojem litanie a najde na mapě některá mariánská poutní místa u nás.</p>
<p>Vzdělávací obsah:</p> <p>Marie jako člověk, kterému je Bůh velice blízko a který může být příkladem, jak prožívat Boží blízkost Obrazná pojmenování Marie v modlitbě loretánských litaní Modlitba růžence Mariánská poutní místa u nás</p>
<p>5.6 Církev – společný dům</p>
<p><i>Lidé kolem nás: Společný „dům světa“</i> <i>Výtvarná výchova: Práce s obrazem</i> <i>VMEGS – kořeny a zdroje evropské civilizace (dějiny prvotní církve jako součást evropské tradice)</i> <i>MKV – udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi</i> <i>OSV – empatie, respektování, podpora, pomoc</i> <i>EV – náš životní styl (angažovanost v ochraně životního prostředí)</i></p>
<p>185 5.6.30 Já jsem Ježíš, kterého ty pronásleduješ!</p>
<p>Očekávaný výstup:</p> <p>Žák objasní změnu smýšlení apoštola Pavla.</p>

Žák analyzuje situace v lidském životě, kdy se Božím oslovením život radikálně mění.
Vzdělávací obsah:
Událost ukamenování Štěpána (Sk 7,55–60), činnost Saula (Sk 8,1–3) a příběh, kdy se Božím oslovením jeho život radikálně mění (Sk 9,1–9) Apoštol Pavel jako další příklad uposlechnutí Boží výzvy a vyjití na novou cestu
186 5.6.31 Budeš mluvit o tom, co jsi viděl a slyšel...
Očekávaný výstup:
Žák seřadí základní informace o apoštolu Pavlovi a o rozšíření křesťanství ve světě. Žák vysvětlí, co pro Pavla znamenalo „být křesťanem“ a co znamená „být křesťanem“ dnes.
Vzdělávací obsah:
Sk 9,26–28; 9,23–25; 14,8–10; 16,13–15; 16,19–40; 20,7–12; 27,14–26; 28,16–31 Další události z života apoštola Pavla (útěk z Damašku, pobyt v Jeruzalémě, v Lystře, křest Lydie, uzdravení Eutycha, uvěznění a propuštění Pavla a Silase ve Filipech) Pavlovy misijní cesty Být křesťanem v prvotní církvi a být křesťanem dnes
187 5.6.32 Měli všechno společné
Očekávaný výstup:
Žák na základě biblických textů specifikuje, jak vypadal život křesťanů v prvních církevních obcích. Žák vysvětlí důvody křesťanské naděje, která znamená jít a hlásat radostnou zvěst, a zpřítomňovat tak Boží království na zemi.
Vzdělávací obsah:
Sk 2,44–46; Sk 4,32–33; 1 K 1,14–16; Ř 10,10 Život prvních křesťanů Církev jako prostor Božího království Situace solidarity, sdílení a vzájemné pomoci v dnešním světě, výchova k prosociálnímu jednání
188 5.6.33 Šíření Božího království
Očekávaný výstup:
Žák interpretuje biblickou událost Sk 28,11–31 a vysvětlí, proč je smysluplné zasazovat se svým jednáním za lepší svět. Žák propojí touhu po lepším světě s vizí Božího království, jehož šíření je úkolem a výzvou křesťana.
Vzdělávací obsah:
Sk 28,11–31 Pavel v Římě Výzva ke hlásání Božího království jako výraz touhy po lepším světě
5.7 Do domu Hospodinova...
189 5.7.34 Šíření Božího království
Očekávaný výstup:
Žák vlastními slovy reprodukuje text Žd 11. kap. a zopakuje si probranou látku. Žák má před odchodem na prázdniny posílit vztahy v kolektivu spolužáků.
Vzdělávací obsah:
Žd 11. kap. Celoroční shrnutí učiva
190 5.7.35 Do domu Hospodinova...
Očekávaný výstup:
Žák různými metodami a formami práce zopakuje probranou látku.
Vzdělávací obsah:
Projekty podporující ročníkové téma

